

Přelíčení s Hilsnerem

před porotou v Kutné Hoře
pro
vraždy v Polné.

Doslovný
otisk stenografických protokolů.

1.
den přelíčení.

Cena 10 kr.

V PRAZE 1999.
Tiskem i nákladem Ed. Beauforta v Praze.

První den přelíčení.

U dveří četníci.

Přesně o 9. hodině zahájen byl proces losováním porotců. Vylosováni byli pánové: Václav **Vančura**, rolník z Vrdů, Josef **Mikolášek**, mlynář z Toušic, Emil **Javůrek**, kupec z Hory Kutné, Václav **Kunčík**, továrník z Hory Kutné, Frant. **Jelínek**, rolník z Malína, Václav **Vondra**, rolník z Močovic, Frant. **Prokeš**, mlynář z Mladotic, Frant. **Müller**, správce ze Žleb, baron Josef **Hrubý** z Jelení, velkostatkář z Červ. Peček, **Výborný**, rolník z Libenic, Frant. **Štěrba**, chemik z Peček, Fr. **Moravec**, rolník z Herálce, Ant. **Uher**, rolník z Vrbčan.

Po té vyvolával správce věznice pan Šusta zpravodaje novinářské, kteří usedali do připravených lavic dle pořádku předem ustanoveného. Za žurnalisty sedí ve 2 lavicích posluchači, mezi nimiž jest asi deset dam, a pokud skrovné místo dovoluje, vpuštěno bylo několik osob.

Předsedou senátu jest p. dvorní rada **Jězek** a votanty pp. radové **Pešek** a **Budecius** a náhradní soudcové rada **Křečan** a soudní sekretář **Tichý**. Zápiscovatel je p. auskultant **Kotýk** a náhr. zapisovatel p. auskultant **Pošva**.

* * *

Spis obžalovací.

C. k. zastupitelství státní v Hoře Kutné žaluje na

Leopolda Hilsnera.

dne 10. července 1876 v Polné z rodičů Jakuba a Marie Hilsnerových narozeného, israelitu, svobodného, bez zaměstnání, do Velikého Meziříčí příslušného, pro přestupek proti veřejným řázením a opatřením dle § 320. lit. e tr. z. ustanoveného —

„že dne 29./3. 1899 okolo 6 hodin večer v lese „Březině“ u Polné společně s dosud neznámými pachateli proti Anežce Hrůzové, dceři vdovy Marie Hrůzové z Malé Věžnice, v úmyslu, aby ji usmrtil takovým způsobem jednal, že z toho pošla smrt její, že vražda spáchána byla způsobem potutelným, a že se takto dopustil zločinu úkladné vraždy, naznačeného v §§ 134. a 135. odst. 1. tr. z., trestného dle § 136. tr. z.

Hlavní přelíčení s obviněným, jenž dle § 180. odst. II. tr. ř. ve vyšetřovací vazbě po-

nechán budiž, odbývejž se před c. k. krajským
co porotním soudem v Hoře Kutné dle §§ 14.,
51. tr. ř. a čl. VI. B 12 úvod. zák. k trestnímu
řádu příslušným a budtež k němu předvoláni:

I. jako znalci:

1. MUDr. Václav Michálek, soudní lékař v Polné.
2. MUDr. Alois Prokeš, soudní lékař v Polné.
3. Prof. Dr. Reinsberg, soudní lékař v Praze.
4. Doc. Dr. Slavík, soudní lékař v Praze.

II. jako svědci:

1. Marie Hrůzová, domkářka v Malé Věžnici.
2. Josef Novák, obchodník dobyt看em v Polné.
3. Blandina Prchalová, švadlena v Polné.
4. Petr Horáček, obuvník v Polné.
5. Kateřina Dvořáková, manželka obuvníka v Polné.
6. Antonín Dvořáček, truhlář v Polné.
7. Rudolf Leixner, zámečník v Polné.
8. Vincenc Zelinger, nádeník v Polné.
9. Václav Sobotka, krejčí v Polné.
10. Adolf Muzikář, malíř pokojů v Polné.
11. František Cink, povozník v Polné.
12. Josef Škareda, obuvník v Polné.
13. Marie Sobotková, manželka obuvníka v Polné.

14. Anastazie Pojmanová, mlékařka v Polné.
  15. Karel Kindl, obecní tajemník v Polné.
  16. Johanna Vomelova, manželka starosty v Malé Věžnici.
  17. Jan Mischinger, lesní hajný v Malé Věžnici.
  18. Adolf Filipenský, holič v Polné.
  19. František Korejtko, řiditel kůru v Polné.
  20. František Veselý, obuvnický pomocník v Polné.
  21. František Pařík, obuvnický pomocník v Polné.
  22. Josefa Vytlačilová, švadlena v Polné.
  23. Anna Reismanová v Polné.
  24. Josef Klenovec, četnický závodčí v Polné.
  25. Augustin Sedlák, městský radní v Polné.
  26. František Šic, obuvnický mistr v Polné.
  27. Františka Čermáková, manželka obuvníka v Polné.
  28. Josef Špaček, obchodník ve Velkém Meziříčí.
  29. Karel Fiala, kožešník ve Velkém Meziříčí.
  30. Anna Benešová, služebná v Blížnově.
  31. Hynek Beran, obchodní příručí v Blížnově.
  32. Marie Hilsnerova, posluhovačka v Blížnově.
- Dále se navrhuje, aby přečteny byly protokoly svědků: (vynechány).

D ů v o d y:

Anežka Hrůzová, 19letá dcera vdovy Marie Hrůzové, domkářky v Malé Věžnici, vesnice $\frac{3}{4}$ hodiny jihozápadně od města Polné vzdálené, chodila již předloni a loni a opět letos v měsíci březnu, a sice od 9./3. 1899 počínaje každodenně z Malé Věžnice do města Polné do šití k švadleně Blandině Prchalové, bydlící na konci židovského města, jen ob dům od domu čp. 11 v židovském městě vzdáleného.

Obyčejně vyšla z domova ráno po 7. hodině a přišla z večera okolo $\frac{1}{4}$ na 7. hod. zpět, ubírajíc se vždy toutéž cestou, která z Polné na konci židovského města vede přes potok, po několika minutách obrátí se na západ, paralelně s potokem až k posledním domkům „Žabokrty“ zvaným, odkud stoupá dosti příkře až k tak zvaným „Božím Mukám“, stojícím u vozové polní cesty, která vede z Polné k Malé Věžnici a odtud zase klesá jižním směrem v úvozu na jedné straně polem, po straně druhé lesem a lučinami ohraničeném dolů k malému potoku, přes kterýž vede lávka.

Odtud cesta ta opět příkře stoupá k lesu „Březině“ a vede po východním kraji Březiny v úvozu dosti hlubokém. Lesem samým cesta tato neprochází, nýbrž vede po jeho kraji a po-

užívá se úvozu hlavně jako cesty vozové, kdežto chodci používají raději břehu vysokého nad úvozem, těsně podél mladého stromoví lesního, dosti hustého.

Jak četnými svědky, zejména matkou Marií Hrůzovou, Blandinou Prchalovou, Annou Kocmanovou a Petrem Horáčkem zjištěno, přišla Anežka Hrůzová i ve středu dne 29. března 1899 ráno k švadleně Blandíně Prchalové do šití, odkud ve $\frac{1}{4}$ 6. hod. z večera odešla, doprovázena jsouc až na roh ulice Jungmannovy, totiž ku koláři Vackovi, odkud cesta k Žabokrtům odbočuje, Annou Kocmanovou a viděna jsouc posledně as v $\frac{1}{2}$ 6. hod. z večera obuvníkem Petrem Horáčkem u jeho bytu u paní Kojdlové na Žabokrtech.

Anežka Hrůzová však téhož večera, totiž dne 29./3. 1899 více domů do Malé Věžnice nepřišla a domnívala se její matka, Marie Hrůzová, že pro chvatnou práci ji slečna Prchalová domů jíti nenechala; i když druhého dne, ve čtvrtek dne 30./3. 1899 v obyčejnou hodinu domů nepřišla, neměla Marie Hrůzová ještě žádnou starost, hlavně z té příčiny, že jí dcera řekla, že před svátky mají mnoho šití a že nemohou být hotovy, a domnívala se proto, že dcera Anežka i ve čtvrtek přes noc u Prchalové zůstala. V pátek ráno odebrala se Marie

Hrůzová do Polné pro košíček a tu teprv se dozvěděla u slečny Prchalové, že dcera její Anežka již ve středu v obyčejnou hodinu večerní domů šla a více do šití nepřišla. Tu teprv Marie Hrůzová dostala strach, že se dceři něco stalo, sháněla se po ní marně v Polné a vrátila se v poledne s pláčem domů do Malé Věžnice; když i tady ještě Anežku nenašla, poslala syna Jana, aby to ihned oznámil četnictvu a hned na to ještě v pátek četnictvo polenské s pomocí domácích lidí z Věžničky prohledali celý les Březinu, však teprv druhého dne, na Bílou sobotu — 1. dubna 1899 — před 9. hodinou ranní podařilo se četnictvu při podrobném prohledání lesa Březiny za přispění osadníků z Malé Věžnice a Dubroutova mrtvolu Anežky Hrůzové v hustém mládí a sice jen as 6 metrů od výše uvedené stezky — nad úvozem po kraji lesa vedoucím — nalézt.

Učiněno ihned o tom oznámení okresnímu soudu v Polné a odebrala se ještě téhož dne v 9 hodin dopoledne soudní komise, vedena jsouc přednostou soudu c. k. zemského soudu radou Bedřichem Reichenbachem, se soudními lékaři polenskými MUDr. Václavem Michálkem a MUDr. Aloisem Prokešem na místo nalezené mrtvoly, kdež hned po jejím nalezení četnictvem opatření učiněno bylo, aby původ

stav, ve kterém mrtvola nalezena byla, změněn nebyl.

Soudní komise dostavivši se na místo činu, našla v největším houští v mládí na pokraji lesa Březiny, na úplně suchém místě, kolkolet stromky kol stojícími zcela ukrytou a uřezanými čtyřmi mladými smrčky přikrytou mrtvolu ženskou, obrácenou obličejem k zemi na břiše ležeti, kteráž hlavu položenou měla mezi oběma rukama. Kolem hlavy byla otočena košile krví zbrocená a sice jen horní část košile ženské, na tkaničku k zavázání.

Dolní část košile scházela a byla částečně odtržena, částečně odříznuta. Nad touto částí košile byla sukně kanafasová, červenomodře kostkovaná, též kolem hlavy otočená.

Na obou rukách nad lokty měla mrtvola oblečený kabátek šarkový, a pod tímto tak zv. jupičku spodní z polovlněné látky, červenočerně kostkovanou s bílými proužky. Na obou rukách nalézaly se kousky rukávů košile od polovice ramen navlečené, krví zbrocené, na pravé ruce utržené a na levé uříznuté. Ruce byly skříženy a na obou rukou se nalézaly červené vlněné nátepničky. Ruka pravá ležela na vrchu levá dole a obě ruce byly zpuchlé, prsty v polo sevřené. Zevnější rány na rukou neshledány.

žádné. Tělo ostatní bylo úplně obnaženo, totiž celý trup a pak levá hýždě.

Tělo bylo do mírného oblouku směrem ku pravé straně zkřiveno, nohy ležely vedle sebe, v kolenech pak byly ohnuty v ostrém úhlu.

Další část těla byla přikryta kalhotami z červeného barchetu; pás u těchto kalhot byl z modrého barchetu, celý roztrhaný, na levé straně u pásu nalézala se tkanice, na druhé straně límce tkanička scházela.

Kalhoty sahaly až po kolena a na nohou měla mrtvola punčochy bavlněné, červenofialově pruhované. Botky byly šněrovací, v dobrém stavu.

Při prohlížení mrtvoly shledáno od přítomných soudních lékařů více ran na hlavě a hlava vůbec celá krví zbrocená, vlasy spečené.

Pod mrtvolou nacházela se nepatrná louž krve, as jako dlaň veliká. Na místě, kde mrtvola ležela, byly nalezeny dva kameny krví zbrocené.

Na místě, kde mrtvola nalezena byla, byl v houští nalezen koš pletený, bílý, v němž se nalezal džbáněk hliněný, zelený, patrně od mléka; též byl v košíku odstřížek krysetu červeného.

Od místa, kde ležel košík, as 3 metry na pravo, v malém dolíku kolem as 3—4 metry

vysokými smrky obrostlém bylo nalezeno místo, kde bezpochyby vražda byla spáchána, neb v tomto dolíku byly zřejmě viděti známky zbrocené krví, a sice na jednom místě ještě docela čerstvá krev. Místo zbrocené krví bylo 25 cm. dlouhé a 15. cm. široké. — Kromě toho bylo viděti patrně, že zde leželo tělo nějaké a že v délce asi 1 metru a v šířce 60 cm. jest půda sem tam krví potřísněna.

Na místě samém byl nalezen papírový pytlíček kupecký z hnědého papíru, na hoření straně a v levém rohu krví zbrocený.

Též mastný odstřížek pocházející od „Národní Politiky“, krví zbrocený. Dále nalezen byl na místě tom kus plátna nového, velmi hrubého, 43 cm. dlouhého a 25 cm. širokého; plátno to jest krví zbroceno a zejména v prostředku jest místo zakrvácené a tak složené, jako by někdo na tom plátně si byl utíral nůž; též shledány na místě, kde snad byl nůž otírán, vlasy ženské, dlouhé, přilepené na krvi, barvy tmavozrzavé a sice téže barvy, jak na mrtvole byly shledány. Též shledány v tomto dolíku zbytky svázané tkaničky s uříznutým kouskem límce od kalhot mrtvoly; tkanička tato jest krví zbrocena. Dále se shledaly po stromkách visící nitě hrubé a přímo na místě

celá přadénka těch samých nití (cupování z košile).

Z těch na stromkách zavěšených nití, a sice na obou stranách k dolíku vedoucích bylo patrné, že oběť byla do tohoto dolíku zavlčena a že vlastně vražda zde byla spáchána.

U místa nejvíce krví zbroceného nalezen pod malým smrčkem provázek krví zbrocený, v prostřed jako překousnutý neb přetržený, a v tom místě, jakož i na konci nalézají se vlasy ženské toho druhu jako na mrtvole.

As $1\frac{1}{2}$ m. od popsaného místa k jihu nalezena pod smrčkem as 4 m. vysokým prázdná tobolka z černé kůže.

Šest metrů od místa činu k východu pod malým, as $1\frac{1}{2}$ m. vysokým smrčkem nalézaly se složené 2 šátky a sice jeden vlněný, velký, žlutý, který nese známky krve v jednom rohu a uprostřed; druhý šátek jest tibetový se zelenou půdou a květovaný.

As $5\frac{1}{2}$ m. od místa, kde mrtvola ležela, našly se oddenky čtyř smrčků, od kterých byly uříznuty stromky, jimiž byla mrtvola přikryta; u těchto oddenků nalezena též tkanička bílá, uprostřed zavázaná.

Od místa, kde ležela mrtvola k severu na dálku 25 m. nalezeny pod smrčkem šaty, a sice jedna spodní sukně kanafasová, červeno-

modře kostkovaná, nová. Sukně tato jest na pravé straně a v zadu silně zablálena a háček u límce jest rozevřený, bezpochyby, jak byla sukně silně stržena. Druhá sukně je starší, kanafasová, červenomodře kostkovaná; sukně tato jest na levé straně v zadu krví potřísněna. Třetí sukně jest též kostkovaná a na pravé straně málo od bláta zablálena.

Na 30 m. směrem k západu v lese pod mechem ukryta byla nalezena sloupaná hůl jedlová, která jest na hoření okraji a též i uprostřed krví potřísněna a na horní části od úderu puklá. Úřízek této hole nalezen byl na to v neděli dne 2. dubna 1899 odpoledne při dalším prohledání v lese Březině hajným Janem Mischingrem a sice 605 kroků od místa, kde mrtvola Anežky Hružové byla nalezena, směrem k Malé Věžnici, také našel ve vřkolu odřezku as na třech místech ještě oškrabanou čerstvou kůru. Pařízek sám vyčníval ze země as 30 cm. a musel uříznut být silným a velmi ostrým nožem.

Naproti tomu místu, kde se jedlová hůl našla, nalezena pod mechem ukrytá zástěra červenobíle pruhovaná s límcem pruhovaným, od něhož na obou stranách jsou tkanice utrženy. V zabalené zástěře se našla obruba od košile uříznutá, 60 cm. dlouhá a nitě z té samé látky.

Jiná corpora delicti na místě a v okolí místa činu vzdor nejbedlivějšímu prohledání od soudní komise nalezena nebyla a byla po předsevzatém soudním místním ohledání ihned mrtvola, v níž Marie Hrůzová mrtvolu své dcery Anežky s určitostí poznala, s největší opatrností do rakve, na místo činu již dopravené, uložena a rakev s mrtvolou pak pod dozorem starosty polenského Rudolfa Sadila přímo do umrlčí komory na hřbitově Sv. Barbory v Polné dopravena a soudní pytvání mrtvoly zavražděné ještě na týž den o 3. hodině odpolední ustanoveno.

Marie Hrůzová poznala též v naduvedených, na rozličných místech v lese uschovaných částkách oděvu, jakož i v nalezeném košíku a peněženke majetek své zavražděné dcery Anežky a nebyly nalezené toliko ze šatstva, co tehdy Anežka Hrůzová na sobě měla, černé vlněné pletené rukavičky a jeden hladký bílý kapesní šátek, pak malý bílý růženec, jehož články pozůstávaly z bílého skla na drátkách a na němž byl malý stříbrný křížek s přibitým Spasitelem.

Při soudním pytvání mrtvoly Anežky Hrůzové ještě dne 1. dubna odpoledne polenskými MUDr. Michálkem a MUDr. Prokešem předsevzatém, zjištěny byly na mrtvole následující poranění:

1. na přední straně krku nachází se ohromná rána, táhnoucí se něco z prava z dola na příč šikmo nahoru na levo směrem k uchu. Rána pronikla veškeré měkké součásti až k páteři. Při skloněné hlavě v zad jest rána 8 cm. dlouhá, 5 cm. široká, okraje jsou ostré, nikterak krví podlité nebo zhmožděné.

Z rány na krku vyčnívají nad dolním okrajem poněkud přeříznuté chrupavky hrtanové.

2. Asi uprostřed krku na pravé straně od prostředku pravého konce rány u krku, táhne se úplně na příč krkem rýha strangulační po celé pravé straně krku až v zadu k páteři se táhnoucí. Rýha jest asi $\frac{1}{2}$ cm. široká, přímočárná, zaschlá, barvy hlavně v zadních partiích červenohnědá.

3. Na zevní straně nadloktí levého a sice v dolní polovině, táhne se skvrna barvy slabě fialové do zelena, šikmo z dola nahoru, asi 12 cm. dlouhá a 3 cm. široká, jevící se co podlitina krevní.

Taktéž na loktě téže ruky nachází se skvrna bledě-červeno-fialová.

4. Předloktí ruky levé jest něco zduřelé, hlavně na hřbetní, částečně i vnitřní a zevní ploše; počínaje asi 2 cm. od kloubu loketního dolů, kůže tmavočerveně zbarvená.

5. Na zevní a hřbetní straně prsténce a

prstu prostředního, jeví se malé kožní exkorie, docela povrchní, četné bez reakce; na nadloktí ruky pravé jeví se taktéž různé stragulární rýhy, pocházející od oděvu. Předloktí ruky pravé jest také něco málo zduřelé, však o mnoho méně než ruky levé.

Pokožka však celého předloktí jest úplně bledá. Ruka pravá taktéž jako levá hlavně na hřbetní části zduřelá, pokožka do tmavo-červenofialova zbarvená, palec natažený, prsty mírně zakřivené, tytéž, jakož i dlaňová část ruky zaschlou krví zbrocené.

6. Na prostředním druhém kloubu malíčku jest tmavohnědě zaschlá povrchní odřenina v průměru asi $\frac{1}{2}$ cm.; taktéž i uprostřed zevního článku prostředního prstu na hřbetní straně hnědé, 1 cm. dlouhá, $\frac{1}{2}$ cm. široká.

jest zaschlá exkorie podobná, barvy černo-

7. Hřbetní plochy všech 4 prstů, hlavně na člancích druhých, jsou pokryty hojným množstvím malých exkoriací. Za nehty obou rukou neshledáno ničeho, kromě zaschlé krve.

8. Po odstranění spečených vlasů na hlavě shledáno, že na zadní a obou postranních částech hlavy nachází se osm (8) ran průběhu lineárního, různým směrem probíhajících, z nichž nejmenší jest asi $2\frac{1}{2}$ cm. a největší as 6 cm. dlouhá. Rány jsou skorem úplně podobné

jedna druhé, takže možno s určitostí souditi, že byly způsobeny jedním a týmž nástrojem. Všechny sahají skrze měkké části jenom ke kosti lebeční. Okraje mají sice dosti ostré, ale přece zhmožděné a ne hladké; místy není tkáň úplně přerušena až ke kosti, nýbrž souvisí ještě dohromady malinkými přepážkami.

Hymen annulární, jemný, nejeví nikde žádného přerušení, pouze místy malými vroubkami lemovaný, bledý, nikde nejevící nějakého ná-~~st~~atného porušení, zhmoždění neb jakéhosi zbarvení.

Na základě soudního ohledání a pytvání mrtvoly Anežky Hrůzové, podali pod nadjmenování soudní lékaři následující dobrozdání:

Za poranění smrtelné považujeme ránu řeznou na krku (čís. 1.)

Za poranění života nebezpečné strangulační rýhu na krku (čís. 2.) a

rány na hlavě hlavně pro jich četnost a rozsáhlost (čís. 8.)

Za poranění lehké, poranění na levé ruce, na levém nadloktí (čís. 3.) a poranění na pravé ruce (čís. 6.)

Čís. 4. považujeme za zjev povstalý následkem stažení cév na rukou rukávy a šatem a tím způsobem přerušení oběhu krevního v rukou.

Čís. 5. a 7. považujeme za poranění post-mortální, povstale vlečením mrtvoly a rozdřením zevních ploch prstů, po drsné zemi, po případě chrastí.

Za hlavní příčinu smrti pokládáme řeznou ránu na krku čís. 1., jejímž následkem bylo rychlé vykrvácení a porušení dýchání.

Toto poranění způsobeno bylo nástrojem ostrým a dosti silným, nejspíše silným nožem.

Smrt nastala následkem tohoto poranění.

Spáchaný čin již pro svou všeobecnou povahu stal se příčinou smrti.

Co se nalezených nástrojů týče, můžeme připustit s určitostí, že poranění na hlavě čís. 8 mohlo způsobeno býti ostrou hranou některého z velkých kamenů, nalezených poblíže mrtvoly. Poranění čís. 3. mohlo způsobeno býti holí, nalezenou poblíže mrtvoly.

Vražda vykonána byla se zvláštní ukrutností způsobem zákeřnickým.

Co do známek odporu, mohli bychom za tyto považovati pouze poranění na ruce pravé čís. 6.

Co se týče doby, po kterou mrtvola tam mohla až do nalezení býti, tu vzhledem k tomu, že mrtvola nalezena byla skoro mrazem stuhlá a úplně čerstvá, připouštíme možnost, že mrt-

vola tam ležeti mohla 2 $\frac{1}{2}$ dne, čili od té doby, kdy byla skutečně pohřšována.

K dané nám otázce též prohlašujeme, že jsme žádných známek smilného násilí na mrtvole nenalezli a tvrdíme, jak z ohledání zevního, tak z ohledání vnitřního s určitostí, že mrtvola Anežky Hrůzové skorem úplně vykrvácena byla a že stopy nalezené krve neodpovídaly množství krve, kterou bychom při takovém způsobu smrti v okolí mrtvoly s určitostí očekávat mohli.

Konečně vzhledem k okolnostem, jak řez na krku vykonán byl, musíme s určitostí za to míti, že řez na zavražděné vykonán byl obráceně obličejem k zemi; neboť jinak kdyby řez byl vykonán při poloze na zádech, muselo by okolí a stromky mocným proudem krve na všechny strany stříkajícím býti potřísněny, čehož jsme při důkladné prohlídce místa nenalezli, neboť místo krví potřísněné bylo rozsahu malého a ohraničeného.

Již dle tohoto nálezu a dobrozdání soudních lékařů, jakož i z rozličných známek a stop při místním soudním ohledání zjištěných, nutno za to míti, nejen že Anežka Hrůzová zemřela smrtí násilnou a že vražda na ní spáchána byla způsobem zákeřnickým, nýbrž i že se na této úkladné vraždě účastnilo více osob.

Hned druhého dne po nalezení mrtvoly Anežky Hrůzové v lese Březině, tedy na Hod Boží velkonoční, počala se v Polné a v okolí šířiti pověst, že obviněný Leopold Hilsner as pachatelem této úkladné vraždy jest. Pověst ta opírala se hlavně o tu, četnými svědky zjištěnou okolnost, že Leopold Hilsner, který u své matky Marie Hilsnerové v domě čp. 11 v židovském městě v Polné bydlel, jsa bez stálého zaměstnání, nejvíce se v lese Březině potuloval a při těchto svých potulkách Anežku Hrůzovou, když každodenně ráno z Malé Věžničky okrajem lesa Březiny do Polné do šití chodila a večer z Polné se toutéž cestou domů vracela, vídati a též dobře znáti musel, obzvláště, an švadlena Blandina Prchalová, ku kteréž Anežka Hrůzová každodenně do šití chodila, jen ob dům od domu čís. 11 v židovském městě bydlí.

Následkem pověsti této podniknul četnický závodčí Josef Klenovec s přispěním obecního radního Augusta Sedláka již na Boží Hod velikonoční před polednem a opět v úterý dne 4. dubna v bytu Leopolda Hilsnera, pokud se týče jeho matky Marie Hilsnerové v domě čp. 11 v židovském městě v Polné domovní prohlídku, která však zvláštního výsledku neměla; jelikož ale Leopold Hilsner tvrdil, že dne 29. a

30. března 1899 v lese Březině ani nebyl a tvrzení toto vzhledem k udáním více svědků nepravdivým býti se prokázalo, dodal přec strážmistr Klenovec ještě dne 4. dubna 1899 Leopolda Hilsnera co podezřelého okresnímu soudu v Polné, kde týž ještě téhož dne do prozatímní vazby vzat byl, oláště proto, že veřejné mínění v Polné a v okolí všeobecně jej co pachatele naznačovalo.

Veřejné mínění toto objevilo se zcela odůvodněným, neboť průběhem přípravného vyšetřování, zavedeného proti Leopoldu Hilsnerovi pro zločin úkladné vraždy na Anežce Hrůzové dne 29. března 1899 večer v lese Březině spáchané, zjištěny byly četné a závažné okolnosti podezřující, dle nichž Leopold Hilsner rozhodně podezřelým býti se jeví, že úkladnou vraždu tuto ve společnosti ještě s jinými, posud neznámými pachateli vykonal.

Především vychází ze seznání Marie Hrůzové, matky, a Josefa Nováka, spoluporučníka zavražděné Anežky Hrůzové, že Leopold Hilsner, ač týž tvrdí, že Anežku Hrůzovou ani neznal, ji před vraždou již stopoval a pronásledoval. Tak udává Josef Novák, že v době, kdy ležel místy ještě slabý sníh, jak myslí as 3 neb 4 neděle před velikonočními svátky, přiběhla k němu Anežka Hrůzová, když právě šel domů

a vyprávěla mu, že stále za ní šel Hilsner až po Kojdlovo stavení, t. j. po ono místo, kde cesta odbočuje k Božím Mukám; a na svědkovu otázku, kdo je ten Hilsner? že řekla: „je to takový ošklivý žid“ a dodala, „že je ševcem a že ji moc prohlíží a kdo ví, co prý na ni má.“

— Poněvadž Anežka Hrůzová řekla, že se ho bojí, vyprovodil ji svědek podle lesa, až na konec mlází k potoku, tedy pod samou „Březinu“ a vrátil se teprv zpět, když nikoho za ní jít neviděl.

Těž matka Marie Hrůzová seznala, že zavražděná Anežka si jí jednou v březnu b. r. a sice před svátkem Zvěstování Panny Marie na to stěžovala, že nějaký žid, kterého pojmenovala jménem, kteréž jméno ale zapoměla, jí si prohlížel, když šla kolem a sice od toho domu, kde šila, o něco doleji a že dodala, že ten žid, co na ni tak koukal, je vyučený ševcem, že nic nedělá a od čeho tedy prý je živ.

Pravdivost tohoto seznání jest podporována dalším udáním spoluporučníka Josefa Nováka, který dále seznal, že na svátek P. Marie, který byl na týden před velikonočními svátky, přišla k němu na náměstí v Polné Marie Hrůzová a říkala mu, aby na toho žida dal pozor, že prý holku Anežku pronásleduje, načež ještě dodala:

„jaký jsi to člověk, jsi tady ve městě a neznáš ho“, čímž mínila toho žida Hilsnera.

Přihlíží-li se dále k tomu, že Leopold Hilsner, sám ještě dne 28. března b. r. u večer, tedy právě ten den před vraždou na Anežce Hrůzové spáchanou — procházejí se po náměstí polenském s děvčaty Josefou Vytlačilovou a Annou Reismanovou, těmto, jsa jimi tázán, co dělá jeho dřívější milenka (Anna Benešová) sdělil: „že má teď jinší holku ve Věžničce“ (jak se všeobecně Malé Věžnici říká) a že i obuvnický pomocník František Veselý, nejdůvěrnější to soudruh Leopolda Hilsnera seznal, že se mu zdá, že týž se také zmínil o té Hrůzové, co šije v židech u Prchalů — tak zajisté není pochybnosti, že Leopold Hilsner, byť to i popíral, zavražděnou Anežku Hrůzovou dobře znal, ano se o ni velmi zajímal, a ji sledoval. Okolnost tato při celkovém posuzování této trestní věci, jest velice závažná.

Poněvadž z předcházejícího jest zřejmo, že Leopold Hilsner Anežku Hrůzovou před vykonanou vraždou pozoroval a sledoval, jakož i vzhledem k okolnosti, že Leopold Hilsner od onoho domu, kamž Anežka Hrůzová již dřívější léta občas a od 9./3. b. r. každodenně do šití chodila, jen ob dům dále bydlel, bylo Leopoldu Hilsnerovi zajisté dobře známo, kdy Anežka

Hrůzová se večer z Polné domů vracela a kterou cestou se při tom ubírala.

V osudnou středu dne 29./3. 1899 opustila Anežka Hrůzová, která obyčejně teprv v 5¹/₂ hodin večer od Blandiny Prchalové chodívala, tuto již o 5¹/₄ hod. večer, poněvadž Prchalová pro ni tenkrát již žádné práce neměla.

Vyprovázena byla tenkrát kus cesty až na výše uvedenou odbočku k Žabokrtům Annou Kocmanovou a byla, jak již řečeno, posledně viděna v Žabokrttech as v 5¹/₂ hod. obuvníkem Petrem Horáčkem.

Od místa, kde Anežka Hrůzová Petrem Horáčkem posledně viděna byla až k místu, kde mrtvola její byla nalezena, a kde dle pozůstalých stop vražda spáchána byla, jest toliko 1¹/₄ hodiny cesty, takže do 5³/₄ hodiny mohla dojíti v tato místa — totiž na pokraj lesa Březiny a sice na stezku nad úvozem těsně podle hustého mlází vedoucí, kde dle všech zjištěných okolností přepadena a malý kousek do houští toho lesa zavlčena byla. Poněvadž pak toho večera Anežka Hrůzová domů do Malé Věžničky se nevrátila, jak obyčejně okolo 6¹/₄ hod. činila, nutno za to míti, že vražda na ni v mezidobí od 5³/₄ do 6¹/₄ hodin — a sice v těch místech, kdež při místním soudním ohledání známky zbrocené krve nalezeny byly, spáchána byla.

Jak již uvedeno, popírá Leopold Hilsner že by dne 29./3. 1899 vůbec a zvláště okolo 6. hodiny večerní v lese Březině — tedy na místě činu byl býval.

Avšak svědkyně Kateřina Dvořáková, která vídala Hilsnera okolo svého bytu každodenně do Březiny jíti, dosvědčuje, že ve středu dne 29./3. b. r. as o 10¹/₂ hod. dopoledne již viděla Hilsnera v zelenavém všedním šatě směrem od lesa Březiny ke Kojdlovu stavení přicházeti.

Dále jest výpovědí svědků Antonína Dvořáčka, Rudolfa Leixnera, Vincence Zelingra a Václava Sobotky, kteří dne 29./3. 1899 odpoledne na Svatokateřinském kopci pod hřbitovní zdí v karty hráli, že k těmto hráčům as ke 2. hodině přišel Leopold Hilsner a vyzval je, aby s ním šli do lesa Březiny, kterémužto vyzvání ale jmenovaní hráči nevyhověli, načež as za hodinu se Leopold Hilsner Brukovým hájem směrem k lesu Březině vzdálil.

Leopold Hilsner doznává sice, že skutečně dne 29./3. 1899 as ke druhé hodině odpolední na Svatokateřinský kopec přišel a tam nadjmenované své soudruhy zastihl; popírá však, že by je byl vyzval, aby s ním šli do lesa Březiny a že by se byl tenkrát směrem od nich uvedeným k Březině byl vzdálil, a tvrdí, že tenkrát

přímo okolo háječku pod hřbitovem, pak panským pivovárem a přes „Kandii“ na náměstí do Polné se vrátil.

Z výpovědi svědka Adolfa Muzikáře sice vychází, že Leopold Hilsner skutečně téhož odpoledne se do Polné byl vrátil, neb svědek tento viděl 29. března 1899 mezi 4 $\frac{1}{2}$ a 5. hodinou odpoledne Leopolda Hilsnera Horní Bránou od náměstí v Polné kolem obchodu pí. Vladíkové jíti, kde zrovna maloval; Hilsner tenkrátě však již nebyl v lepších tmavomodrých šatech, v jakých byl téhož odpoledne od svých soudruhů na Sv.-Kateřinském kopci viděn, nýbrž byl oblečen ve všední šedý šat, takže se svědek ještě divil, že židé již nemají svátky.

Poněkud později téhož odpoledne a sice asi 10 minut po 5. hodině byl Leopold Hilsner viděn v týchž všedních šatech svědkem Františkem Cinkem a Josefem Škaredou, jak ve společnosti ještě dvou cizích neznámých výrostků na konci židovského města téměř skokem směrem dolů k lávkám, odkud cesta k lesu Březině vede, uháněl, a jest v tomto směru udání povozníka Františka Cinka velice důležitým.

Dle seznání tohoto svědka vezl týž dne 29./3. 1899 odpoledne Kateřině Pojmanové z Polné slámu a přijel na náměstí polenské, když

bilo právě na věži 5 hodin odpoledne; a poněvadž dům, kde bydlí paní Pojmanová jest jen malý kousek od náměstí vzdálen, a sice v malé uličce, kudy se nejvíce chodí dolů k lávkám, mohlo nejvýš 10 minut po 5. hodině odpoledne býti, když se slámou do naduvedené malé uličky přijel. V tom viděl běžeti takřka skokem napřed Leopolda Hilsnera, kterého dobře zná, a za ním v patách dva neznámé výrostky. Jeden z těchto výrostků strkal právě nějaký podlouhý balíček do kapsy vnitřní svého kabátu; musel míti něco dlouhého, úzkého zabaleno v papíru.

Hilsner, když přišel k povozu slámou naloženému, ještě řekl k svým dvěma soudruhům: „dejte to z huby, mohli bysme za to dostat přes hubu.“ Hilsner totiž i ti dva výrostci měli každý zapálenou cigaretu v ústech.

Vzhledem k těmto udáním svědeckým, zejména Frant. Clnka a Josefa Škaredy, pak Marie Sobotkové, jest odůvodněné podezření, že obviněný Leop. Hilsner v čas spáchané vraždy, která dle naduvedeného dne 29/3 1899 kolem 6. hodiny večerní vykonána byla, na místě činu se nacházel.

Leop. Hilsner popírá sice pravdivost seznání výše uvedených svědků a uvádí, že se František Cink a Josef Škareda v datu mýlí.

By pak »alibi« své prokázal, uvádí, že 29/3 b. r. odpoledne, když se po 3. hodině z Kateřinského kopce do Polné byl vrátil, od té chvíle až 6¹/₂ hodin večer po náměstí polenském se procházel a v 6¹/₂ hodin se do synagogy odebral; krátce po tom, když téhož odpoledne na náměstí přišel, dostavil prý se tam také Vincenc Zelinger, s kterým pak po náměstí chodil; se Zelingrem přišli tenkrát k jedné síni na té straně, co je Doležalova trafika, kde sešli se ještě s Antonínem Dvořáčkem a Rudolfem Leixnerem; prvnější dostal prý právě od obce novou pracovní knížku, ukazoval jim ji a říkal, že pojede do Solnohradu pracovat do cihelny; odtud šli prý všichni společně vzhůru k náměstí, kde se jim Zelinger ztratil.

O něco později mluvil prý u židovské brány se studujícím Maxem Brettišem a Hugonem Friedem a to už táhlo na 6 hodinu; v 6¹/₂ hod. šel pak do synagogy, kde měli svátky a byl tam do 7mi hodin večer přes celou pobožnost, což prý mu kantor Ludvík Steiner, kostelník Alexandr Bosel a obchodník Jakub Lustig dosvědčiti mohou.

Avšak nejen že žádný z naduvedených osob Leopoldu Hilsnerovi jím tvrzené »alibi« prokázati s to nebyl, dotvrzují opáčně Vincenc Zelinger, Rudolf Leixner a Anlonín Dvořáček

s určitostí, že od té doby co Leop. Hilsner dne 29/3 1899 odpoledne na Kateřinském kopci je byl opustil, jej téhož dne více neviděli,

Antonín Dvořáček zejména též udal, že dne 29/3 1899 odpoledne Hilsnerovi ani svou novou pracovní knížku ukazovati nemohl, poněvač si tuto knížku teprv 2 dni na to totiž 31/3 1899 na obecním úřadě v Polné vyzdvihl. Totéž dotvrzuje obecní tajemník Karel Kindl, který nahlédnuv v úřední zápisky o vydání pracovních knížek, udává, že Antonínovi Dvořáčkovi nová pracovní knížka pod č. 100 teprv dne 31/3 1899 vydána byla.

Leop. Hilsner tedy nejen tvrzené své »alibi« nedokázal, naopak seznáním výše uvedených svědků prokázáno jest, že udání jeho v tomto směru na pravdě nespočívají.

Velmi podezřelou jest další okolnost, že Leop. Hilsner dne 29/3 1899 opět své šatstvo měnil; neboť, jak již výše uvedeno, byl dne 29/3 1899 dopoledne viděn Kateř. Dvořákovou a též jejím synem Antonínem Dvořákem v zelenavém šatě jíti od Božích Muk směrem od Březiny přes pastviště do města. Odpoledne téhož dne na Svatokateřinském kopci měl dle vlastního doznání a seznání jeho soudruhů, kteří tam v karty hrály, lepší tmavomodré šaty; a téhož odpoledne k páté hodině

byl opět viděn svědky Adolfem Muzikářem. a Františkem Cinkem ve všedních šedých šatech.

Přes toto určité seznání svědků tvrdí Leop. Hilsner, že dne 29/3 1899 po celý den jen v lepších tmavomodrých šatech chodil a po celý ten den šatů svých neměnil; obzvláště ale popíral zatvrzele, že by byl v držení šedivých kalhot byl býval.

Veledůležitým jest dále seznání svědkyně Johanny Vomelové, manželky obecního starosty v Malé Věžnici.

Svědkyně tato byla dne 29/3 v Polné nakupovat a nastoupila as ve 4^{3/4} hod. na večer svou zpáteční cestu z Polné do Malé Věžnice; šla obvyklou cestou vozovou z Polné kolem lesa Březiny do Malé Věžnice; jsouc churavá, šla jen pomalu, tak že uplynulo as půl hodiny, než přibyla k místu, kde byla nalezena mrtvola Anežky Hrůzové, odtud šla pěšinkou podél vozové cesty až k místu, kde se končí les Březina; když byla as na poloviční cestě a šla právě na samém kraji lesa, zaslechla pojednou v houštině za sebou šramot, jakoby někdo pádil skokem skrz les; ulekla se a obrátivši se v tu stranu, spatřila za sebou asi na 4 kroky člověka, který držel v ruce oloupanou bílou hůl. Svědkyně trhla sebou leknutím a ten

neznámý člověk také sebou škubl, stát ale nezůstal, nýbrž udělal veliký skok z břízků na dolní vozní cestu a odtud zase velký krok na protější pěšinu, která jde podél pole; běžel po té pěšině kus ku předu, při čemž házel tělem, — »tělo se mu jen houpalo a nadhazovalo« — a tu hůl bílou oloupanou držel vejpůlky v pravé ruce a rukou tou házel rychle do předu do zadu; několika kroky předběhl svědkyni, pohlédl ji bystře do obličeje, tak že oči sklopila a jej slovy: dobré odpoledne, kam jdete?« pozdravila, načež člověk ten něco zamumlal, jako: »tu je smrč, já jdu na tu smrč« a zmizel svědkyni opět v houští lesa.

Svědce v leknutí se mu dobře do obličeje ani nepodívala a udává jen, že ten muž byl as 20letý, že měl šedivý stejný šat, postavy že byl dosti velké, silné, v obličeji že byl plný, měl zdravou barvu a byl bez vousů neb jestli nějaké měl, že byly nepatrné.

Při konfrontaci s Leop. Hilsnerem Johanna Vomelová sice totožnost osoby Hilsnera s oním neznámým člověkem s úplnou určitostí potvrditi s t o nebyla, poukazujíc k tomu, že v tom leknutí si obličeje toho neznámého muže dobře povšimnouti nemohla; avšak svědkyně tato přece seznala, že by se postava Hilsnera na něj hodila, rovněž to nápadné pohybování

tělem. »Také výška, ta rovnost a štíhlost těla, to vše že pasuje,« — že Hilsner je tomu neznámému muži velice podoben, a byť by na to přísahati nemohla, tak že je přece, jakoby to byl on; rovněž svědkyně seznala že na místě činu nalezena bílá oloupaná hůl se holi onoho neznámého člověka velmi podobá, že byla zrovna tak bílá, tak dlouhá a tak sříznutá.

Z výpovědí dalších svědků, zejména Adolfa Filipenského a ředitele kůru Frant., Korejtky vychází pak na jevo, že Leopold Hilsner má zcela zvláštní nápadnou chůzi, že se mu tělo při chůzi semtam houpá a že jest jeho zvykem hůl držet v půli a jí tak házeti, jak vše Johanna Vomelová o onom neznámém muži vypravuje.

Byť by tedy i svědkyně tato s úplnou určitostí totožnost osoby onoho neznámého muže s Leopoldem Hilsnerem potvrditi nemohla, přece už vzhledem k tomu, že dle jejího seznání Hilsner onomu muži velice jest podoben, anž že jest celý jakoby to on byl, a že pohyby těla, držení hole a házení holí zrovna tak líčí, jak to zcela zvláštním zvykem Hilsnerovým jest, lze s důvodem za to míti, že Leop. Hilsner oním mužem jest, kterýž se tenkrát skokem z lesa na Johannu Vomelovou ze zadu vyřítíl, považuje ji od zadu a z dálky

za Anežku Hrůzovou obzvláště, ana Johanna Vomelová s Anežkou Hrůzovou stejnou výšku měla a podobné sukně nosila.

Tím se vysvětluje, proč se zarazil, když se naň Johanna Vomelová obrátila a on viděl, že ona není tou, kterou hledal a již déle stopoval. Přesvědčení toto vyslovila svědkyně sama ihned, jakmile vražda na jevo vyšla.

Že ale onen muž pachatelem neb aspoň spolupachatelem úkladné vraždy na Anežce Hrůzové, krátce na to jen okolo 800 kroků nížeji spáchané byl, o tom dle vyšetřeného stavu věcí nestává té nejmenší pochybnosti, obzvláště, přihlíží-li se k tomu, že ona bílá oloupaná hůl, kterou ten neznámý muž tenkrát v ruce držel, zakrvácená nedaleko místa spáchané vraždy nalezena byla.

Jak již výše uvedeno a prokázáno bylo, měnil Leop. Hilsner dne 29. března 1899 v den spáchané vraždy opětně svůj oblek a jest nápadné, že téhož dne odpoledne okolo 2. hodiny na kateřinský kopec v lepších tmavomodrých šatech přišel a téhož odpoledne okolo 5. hodiny již ve špatnějších šedých šatech viděn byl.

Okolnost ta jest tím nápadnější, přihlíží-li se k tomu, že Hilsner dle svého tvrzení téhož dne večer do synagogy jíti chtěl, an

v ten den židé ještě svátky měli a proč tedy, když již odpoledne se do lepších tmavomodrých šatů oblékl, k večeru se do všedních šedých šatů převlékl, an do synagogy by přec byl v lepších a ne špatných šatech šel.

Leopold Hilsner sice popírá, že by ve středu dne 29. března 1899 šaty své byl měnil a tvrdí, že po celý onen den jen v lepších tmavomodrých šatech chodil, a že ani žádný šedý oblek nemá.

Avšak svědek Frant. Cink výslovně potvrzuje, že dne 29. března 1899 po 5. hodině večerní Hilsnera v šedých šatech z Polné směrem k lesu Březině uháněti viděl a též svědkyně Johanna Vomelová seznala, že onen neznámý muž, který dne 29. března 1899 před 6. hodinou na ni v lese Březině vystoupil, měl šedé šaty. Z výpovědi četnického strážmistra Josefa Klenovce a radního Augustina Sedláka také vychází, že když jmenovaní dne 2. dubna 1899, to jest hned ten den po nalezení mrtvoly Anežky Hrůzové v bytu Leop. Hilsnera, pokud se týče v bytě jeho matky Marie Hilsnerové domovní prohlídku konali, mezi šatstvem Hilsnerovým se též pár starých šedivých kalhot nalézal, které kalhoty však tenkrát zabaveny nebyly.

Při soudní domovní prohlídce dne 13. dubna 1899 v bytu Leop. Hilsnera, vlastně

jeho matky Marie Hilsnerové v Polné, jakož i při opětné soudní prohlídce dne 14. dubna 1899 v novém jejím bytě ve Velkém Meziříčí, kamž se zatím přestěhovala, nalezeno a odebráno bylo veškeré šatstvo Leop. Hilsnera, obzvláště nalezena v jedné truhle, v níž složeny byly toliko šaty Marie Hilsnerové a sice pod jejími šaty našedivělá vesta, o níž Marie Milsnerová seznala, že patří též jejímu synu Leopoldu.

Šedivých kalhot stejné látky jako ta vesta, ani při nejpodrobnějším prohledání všech místností a schránek, obzvláště též cestovního kufríku Leop. Hilsnera však nenalezeno.

Teprv když Moric Hilsner, který u obuvnického mistra Frant. Šice v Polné v učení byl a tomuto svému mistru dne 29. března 1899 ráno prý řekl, že u nich měli žida na noc a že se proto nemohl umýti — při svém výslechu dne 26. dubna také vypověděl, že Polda (bratr Leopold) má bělavé, vlastně spíše šedivé kalhoty, které dostal od paní Hitschmanové z Náchoda už před 2 lety, a že kalhoty tyto uloženy jsou v jednom kufru, uschovaném ve starém židovském kostele (Altneuschule ve Val. Meziříčí, byla ihned opětná domovní prohlídka v bytu Marie Hilsnerové ve Vel. Meziříčí a též v naznačené staré synagoze nařízena a dne 27. dubna 1899 vyko-

nána. Při ní nalezeny byly skutečně v jednom kufříku uschovaném ve staré synagoze našedivělé kalhoty z téže látky jako vesta při první domovní prohlídce v kufru mezi šatstvem Marie Hilsnerové objevené, o nichž Marie Hilsnerová udala, že je syn Leopold as před třemi roky od paní Hitschmanové z Náchoda, manželky bývalého rabína, darem obdržel.

Jak z protokolu při této domovní prohlídce sepsaného, jakož i z výpovědí Karla Fialy a Josefa Špačka, soudních svědků při této domovní prohlídce přítomných, vychází, nalezeny byly kalhoty ty v malém kufříku uprostřed mezi ženskými šaty a bylo na kalhotách těch na několika místech viděti hnědé rezavé skvrny, z nichž zvláště jedna na pravé nohavici i na rubu látky byla patrná; hmatem zjištěna též na kalhotách těch blíže příklopce značná vlhkost, ačkoliv jinde byly suché, obzvláště poslední knoflík dole v příklopci byl zelenavou »plisní« (plistou) pokryt a okolí jeho značně vlhké, kdežto ostatní knoflíky byly suché a lesklé.

Jmenovaný již Josef Špaček, který po 30 roků v továrně na sukna pracoval, dokládá z vlastní zkušenosti, že látka oněch kalhot může se snadno prát, aniž by se barva znatelně změnila.

Za příčinou podezřelých skvrn na oněch

kalhotech vzdor zaprání znatelných, byly kalhoty ty ihned do Prahy soudním znalcům zaslány. Tamní soudní lékaři prof. Dr. Reinsberg a Doc. Dr. Slavík po makroskopickém, mikroskopickém, chemickém a spektroskopickém vyšetření skvrn těchto, podali konečný posudek, že »z nálezu jest s největší pravděpodobností souditi, že shledané skvrny jsou od krve a podle velikosti izolovaných elementů od krve lidské«.

Z té okolnosti, že v povrchních částkách látky nebylo lze tyto elementy konstatovati, ale jen v roztrásněných vlákních v hlubších partiích jest za to míti, že byly skvrny vodou čištěny; tato okolnost jest také příčinou, že nelze spektroskopicky haemoglobin dokázati a hlati haemim nalézt.

Veledůležitým nálezem a dobrozdáním tímto lze si vysvětliti, proč Leopold Hilsner i jeho matka Marie Hilsnerová právě tyto kalhoty tak pečlivě ukrývali a držení této části Hilsnerova oděvu tak houževnatě popírali; avšak po nalezení těchto kalhot i Leop. Hilsner sám přiznati musel, že jsou to kalhoty jeho a toliko se tím omlouvati hledí, že kalhoty tyto letošního roku již na sobě neměl, nýbrž že je nosil naposled loňského roku při práci na nádraží ve Žďáře a tvrdí, že ty, na jeho kalhotech nalezené skvrny nepocházejí od

krve, nýbrž asi od toho, jak při stavbě nosil cihly; že on sám nikdy ničím se nezakrvavěl a sám se nikdy nezranil; když přišel ze Ždaru z práce domů, že zabalil pracovní šaty a mezi nimi také ty kalhoty do modré zástěry a později, že to vše uložil do svého kufru.

Bylo již zjištěno výsledkem Mathildy Hitschmanové, Leop. Hitschmana, Josefa Řeháka a Jana Zvoníčka, že Leopold Hilsner ony šedé kalhoty a k nim náležející vestu stejné látky dostal před dvěma lety od Mathildy Hitschmanové z Náchoda, jak byla Marie Hilsnerová udala a že kalhoty ty dříve náležely synu Mathildy Hitschmanové, továrníku Leop. Hitschmanovi v Náchodě.

Tento s úplnou určitostí se též vyslovil, že jím odložené a Leop. Hilsnerovi darované kalhoty nejvýše skvrny od prachu, po případě od jídla, od oleje neb od inkoustu míti mohly, že však nikdy zakrvaveny nebyly a že zejména na nich nebyly žádné tak velké skvrny, jak byly nyní na kalhotech těch patrný; že pokud kalhoty ty nosil, se svědek nikdy neporanil a nekrvácel.

Vzhledem ke všem těmto zjištěným okolnostem, zvláště pak k nálezu a posudku nadjmenovaných soudních znalců jest zajisté nutné a důvodné podezření, že zaprané skvrny lidské krve na kalhotech Hilsnerových nalezené,

s úkladnou vraždou na Anežce Hrůzové spáchanou v bezprostředním spojení stojí a že Leop. Hilsner kalhoty ty si při vykonání oné vraždy zakrvavěl, že tedy pachatelem neb aspoň spolupachatelem oné úkladné vraždy jest.

Z výpovědí svědků Frant. Veselého, Frt. Paříka a Josefy Vytlačilové ostatně též na jevo vyšlo, že Leop. Hilsner již delší čas velký, se střenkou as 40 cm. dlouhý, as 3 cm. široký, lesklý a velmi ostrý nůž, v náprsní kapse při sobě nosil; o tomto noži seznala zejména švadlena Josefa Vytlačilová, že ještě v úterý dne 28. března 1899 již pozdě z večera, tedy zrovna na ten den před vraždou, u Viktorinovy uličky u hostince pana Culky potkala Leop. Hilsnera, který se jí tázal, zdali se nebojí, načež odpověděla, že ne a opáčila otázku, zdali on se nebojí; Hilsner na to odpověděl, že se nebojí, že má ochránce při sobě a vytáhl při tom z vnitřní kapsy náprsní velký nůž s kostěnou střenkou, čepel však jen z části povytáhl a čepel ta byla velice lesklá; při světle blízké lucerny uliční zdálo se svědkyni, že nůž ten byl v nějakém koženém pouzdře, pouzdro však nevytáhl, jen z části z kapsy vyčnívalo.

Leop. H. přiznává toliko, že malý zavírák míval, že by však též dlouhý velký nůž v koženém pouzdře ve vnitřní kapse svého kabátu při sobě nosil, popírá, ač okolnost tato třemi

nevadnými svědky prokázána jest. Týž nepopírá pouze spáchání vraždy vůbec, nýbrž i vše, co by jen poněkud proti němu v tomto směru svědčilo, byť by jednotlivé jej podezřívající okolnosti i několika svědky úplně prokázány byly.

Dle toho, co posud uvedeno, jest naprosto zjištěno a nelze o tom nijak pochybovati, že vražda na Anežce Hrůzové spáchána byla ve středu dne 29. března 1899 mezi 5³/₄ a 6¹/₄ hod. večerní — tedy kolem 6ti hodin večer na pokraji lesa Březiny v místě, kde při soudním místním ohledání v malém dolíku ještě známky čerstvé vyroněné krve nalezeny byly. Strangulační rýha, která na mrtvole na krku na pravé straně znatelná byla, nasvědčuje tomu, že Anežce Hrůzové jdoucí stezkou nad úvozem těsně vedle lesního houští, náhle zákeřnickým způsobem oprátka nebo klička z provázku, jehož část na místě činu se našla, přes hlavu hozena byla. Při tom, když ruce k obraně do výšky zdvihla, byla ji as ona na zevní straně levého předloktí zjevná krevní podlitina způsobena, neboť toliko toto poranění stalo se holí a mohlo onou bílou oloupanou holí, poblíže místa činu nalezenou, způsobeno býti dle dobrozdání lékařského.

Osm krvavých ran na hlavě dle lékařského dobrozdání týměž kamenem způsobených

jsou dokladem, že Anežka Hrůzová byla pachateli dříve omráčena. Potom byla as 6 metrů hlouběji do lesa zavlčena, kdež ji teprv pachatelé krk podřízli a onu děsnou řeznou ránu na krku způsobili, která rychlým vykrvácením a porušením dýchání smrt v zápětí měla.

S jakým chvatem pachatelé si při této úkladné vraždě počínali, jest viděti z toho, že chybící dolní část košile od horní na jedné straně násilně utržena a na druhé odříznuta byla; rovněž, že na obou rukou se nalézající kousky rukávů od košile na pravé ruce utrženy a na levé uříznuty byly.

Již celkový způsob, kterým vražda vykonána byla — obzvláště však toto násilné částečné utržení a částečné uříznutí spodnic a rukávů košile, zajisté nasvědčuje tomu, že se na vraždě více osob účastnilo, k čemuž poukazuje i ta další skutečnost, že, jak výše uvedeno, svědčí František Cink a Josef Škarda dne 29. března 1899 po 5. hod. večerní Leop. H. ještě s dvěma společníky směrem k lesu Březině, tedy k místu činu uháněti viděli.

Osobnost těchto dvou druhů Hilsnerových bohužel posud zjištěna býti nemohla, ačkoliv v tom směru konáno pátrání všestranné a zevrubné.

Naproti tomu jeví se L. H. z vraždy na Anežce Hrůzové spáchané nutně podezřelým

na základě dosud vyšetřených a zjištěných okolností hlavně: že se o Anežku Hrůzovou již před vraždou zajímal a ji sledoval, takže mu dobře známo bylo, kterou hodinu a kterou cestou se táž z večera po šití od Blandiny Prchalové z Polné zpět domů do Malé Věžničky vracela —

že v den spáchání vraždy a sice jen krátkou dobu před tím, než vražda vykonána byla, viděn byl, jak ve společnosti dvou soudruhů z Polné směrem k lesu Březině rychlým krokem uháněl, jakož i že krátce po vykonání vraždy opět viděn byl opačným směrem od lesa »Březiny« k Polné zpět se ubírat —

že své »alibi« v čas spáchané vraždy nejen neprokázal, nýbrž i pravý opak dotyčných jeho udání a tvrzení svědky prokázán jest —

že v den spáchané vraždy vícekrátě svůj šat měnil, a což obzvláště podezřelé jest, že odpoledne do lepších tmavomodrých šatů se oblékl, k večeru však opět z nich se svlékl a obnošený šedý oblek na se vzal, ačkoliv dle tvrzení svého k večerním bohoslužbám do synagogy jíti chtěl —

že při sobě v koženém pouzdru veliký ostrý nůž nosíval a že nůž ten i ještě den před spáchanou vraždou u něho viděn byl —

že totožnost Leop. H. s mužem, který zcela krátce před vraždou na Johannu Vome-

lovou v lese Březině vystoupil, dle všech zjištěných okolností spolupachatelem vraždy jest, hledě k udání Johanny Vomelové a svědků Frant. Korejtky a Adolfa Filipenského s důvodem zcela oprávněným předpokládati lze —

že nejen spáchání vraždy samé, nýbrž i všechny jednotlivé okolnosti, které naň jakožto pachatele poukazují, zatvrzele popírá, byť by i okolnosti tyto četnými svědky nadevší pochybnost zjištěny byly —

že popíral i držení šedivého obleku, v kterémž jej Frant. Cink krátce před spáchanou vraždou k lesu Březině uháněti viděl a jaký dle seznání svědkyně Johanny Vomelové též onen muž, který tenkráte z lesa na ni vystoupil, na sobě měl —

že zvláště houževnatě popíral, že by měl šedivé kalhoty, ač po nalezení jich sám připustiti musel, že jsou to kalhoty jeho, tvrdě, že je pouze do lonské zimy nosil —

že právě tyto kalhoty nikoliv v bytu Marie Hilsnerové, kde se našlo veškeré ostatní šatstvo L. Hilsnera, nýbrž ve staré synagoze ve Velkém Meziříčí v jednom kufru mezi šatstvem Marie Hilsnerové dobře ukryté nalezeny byly —

že na těchto kalhotách nalezeny byly velice záhadné zaprané skvrny, které dle ná-

lezu a dobrozdání soudních znalců s největší pravděpodobností pocházejí od krve lidské.

Přihlíží-li se konečně k tomu, že i chování L. H. po spáchané vraždě — ještě než do vazby vzat byl — jej velice podezřívá, jak z výpovědí četných svědků zvláště: Fr. Veseleho, Hynka Berana, Frant. Neubauera, Karla Klusáčka a četnického závodčího Josefa Klenovce na jevo vychází, —

že týž dosti pestrrou minulost má a již co obuvnický učeň u žádného mistra delší čas nevydržel, řemeslu tomu se ani nevyučil a vůbec každé práce vždy se štítil,

že proti ženskému pohlaví si velice drze a směle počínal ano i své dřívější milence Anně Benešové, když mu po vůli jíti nechtěla, smrtí vyhrožoval, —

že dle úředního vysvědčení o jeho mravech a majetku Leop. H. zcela špatných mravů jest a nechvalné pověsti požívá, jen zahálečství se oddává a jiné práce sobě nehledí, pořád jen co pobuda se potuluje a od své matky Marie H. podpory požaduje, ačkoliv ona sama almužnami svých souvěrců vydržována jest, —

může se obviněný L. H. považovati za schopna skutku jemu žalobou za vinu kladeného a proto vše jest žaloba naň pro zločin úkladné vraždy vedle § 134. a 135. odst. 1. tr. z. podaná zcela odůvodněnou, obzvláště

když i po delším pozorování zdejšími soudními lékaři uznán byl duševně zdravým a úplně příčetným.

Předseda. Obžalovaný, slyšel jste obžalobu? Přiznáváte se k vině?

Hilsner. Já jsem nevinen.

Předseda. Slyšel jste všechny důvody, které se proti Vám uvádějí; odpovězte tedy na ně!

Hilsner. Sl. p. s. s., dne 29. 3. odpol. o 1. hodině jsem šel na Kateřinský kopec.

Předseda. Kde jste byl ráno?

Hilsner. Ráno jsem byl doma a pak jsem chodil po městě.

Předseda. A co jste pak dělal?

Hilsner. Pak jsem šel domů, a odpoledne jako každý den šel jsem i dne 29. 3. 99. na kateřinský kopec a to přišel jsem nahoru ke hřbitovu, kde stavěli p. starému Volencovi krytbu a šel jsem se na to dívat. Bylo tam také několik kamarádů, jako Antonín Dvořáček, Rudolf Leixner a ten Zelinger a hráli karty. Já jsem karty nebrál, jenom jsem u nich seděl. To bylo po 3. hod. Já jsem jim povídal, že půjdu domů k městu, nikoliv do Březiny, že půjdu k městu. Kamarádi se k tomu neměli, hráli v karty furt, tak jsem šel směrem Háječ-

kem kolem Březiny, ale do Březiny jsem nešel. Šel jsem Brukovým hájkem.

Předseda. To jste se tedy musel stočiti.

Hilsner. Šel jsem k Březině, ale ne do Březiny a pak jsem se stočil.

Předseda. Šel jste tedy po druhé straně kateřinského kopce.

Hilsner. Slavná poroto, slavný soude! Ke kateřinskému kopci se může také jíti z druhé strany a potom do města. Na to, když jsem přišel do města, sešel jsem se se Zelingrem.

Jestliže zapírá, že se mnou nešel, to není pravda, on se mnou šel odpoledne po rynku kolem 4—4½, hod.

Když jsem přišel na náměstí, tak jsem tam chodil do 6 hod. Oni vypravovali, že se mnou chodil,

Anton Dvořáček, Leixner a to jsem zapíral proto, že Dvořáček měl vybranou knížku již 31./3, to jsem se musel mýlit, poněvadž ji měl vybranou již 31./3. To bylo v pátek.

Předseda. Vy jste to tvrdil, že jste chodil se Zelingrem, Leixnerem a tím Dvořáčkem.

Hilsner. Slavná poroto, slavný soude! se Zelingrem jsem chodil.

Předseda. Vy jste povídal, že jste chodil s ostatními.

Hilsner. To jsem se mýlil, protože tu knížku měl vybranou již 31.

Předseda. Vy jste říkal že 29.

Hilsner. To jsem se mýlil. Na to když jsem přišel ke dvoru, byl tam Max Brettisch a Hugo Fried. M. Brettisch jest z Polné. Student Hugo Fried je v obchodě v Brně, a byli o těch našich svátcích v Polné. Když jsem povídal, že půjdu z židovského kostela, tak jsem šel k žid. bráně, jak se chodí k žid. městu. Tu u žid. kostela stálo několik židů: známý kantor Steiner, Lustig obchodník a Alexander kostelník. Když byli v hovoření, stál jsem u nich. Když se šlo do kostela . . . u nás jest zapotřebí, když jsou velké svátky, aby jich bylo nejméně 10 a protože jich tam bylo víc než 10, tak jsem tam chvíli byl, ale nebyl jsem tam dlouho a šel jsem směrem domů, protože už nemám daleko domů.

Doma byla Jettí Bodamská a moje matka.

Co se bratra týče, nemohu se pamatovati, ten byl asi u ševců u p. Frant. Šice.

Bratr můj Moric Hilsner nebyl doma

a má matka byla doma, když jsem přišel domu.

Předseda. A co jste potom dělal?

Hilsner. To jsem už nešel nikam, to jsem zůstal doma.

Předseda. A co jste dělal doma?

Hilsner. To jsem večeřel.

Předseda. A co jste večeřel?

Hilsner. Kafe s macessama a nic víc; to už si nemohu pamatovat.

Předseda. Kolik to bylo hodin?

Hilsner. To bylo asi po 6 h., v 6 $\frac{1}{2}$ nebo k 7mé hod., když jsem byl doma.

Předseda. Ale dříve jste říkal, že jste byl v půl 7 h. v synagoze.

Hilsner. Byl jsem tam malou chvíli.

Předseda. Ale v půl 7 h. jste říkal, že jste chodil po náměstí s tím Zelingerem, Dvořáčkem a Leixnerem a po půl 7 že jste šel do synagogy a že jste tam byl po celou pobožnost, která trvala až do 7 hodin?

Hilsner. Sl. poroto, sl. soude, když bylo o 6. hod., tak se šlo do kostela, takto bylo k 6. hodině.

Předseda. Vy jste tedy šel domů, večeřel jste doma a co jste pak dělal?

Hilsner. Ležel jsem doma na posteli.

Předseda. Kde jste měl tu postel?

Hilsner. U okna.

Předseda. V které místnosti, kolik máte vůbec místností?

Hilsner. Jen jednu světnici.

Předseda. Ale Vy tam máte 4 místnosti.

Hilsner. To jsou komory.

Předseda. To je jedno.

Hilsner. Já jsem ale v komoře nespál, já jsem spal v světnici.

Předseda. Do vašeho bytu se přijde z ulice a vedou tam v pravo dolů schody. Tyto vedou do prvního pokoje, do první místnosti a tam bydlíte všichni: vaše matka, teta Jindřiška a váš bratr. Jak se jmenuje? Moric Hilsner?

Hilsner. Říkají mu jinak Isim.

Předseda. Proč?

Hilsner. Poněvadž měl dvojit jméno.

Předseda. Ale vy jste povídal, že ji znáte od vidění, že jste s ní neměl žádnou známost, že jste s ní mluvil a že jste ji znal od vidění.

Hilsner. Ovšem, že jsem ji někdy mohl viděti nebo potkat na ulici, ale nevěděl jsem, že se jmenuje Anežka Hrůzová.

Předseda. Tedy jste Anežku Hrůzovou znal dříve od vidění, ale neznal jste ji podle jména.

Hilsner. Podle jména jsem ji prosím nemohl znát.

Předseda. Ale já chci vědět, jestli jste ji znal podle osoby?

Hilsner. Prosím, já jsem ji neznal.

Předseda. A vždyť jste to řekl, že jste znal jednu holku, ale nevěděl jste, jak se jmenuje.

Hilsner. Já jsem ji mohl od vidění znát a někdy ji potkat, ale že to byla Anežka Hrůzová, to nevím.

Předseda. Ale jedná se o to, jest-li jste věděl, to je ta a ta osoba, která chodí každý den k Prchalovům.

Hilsner. To jsem nevěděl, že chodí každý den k Prchalovům.

Předseda. Ale to jste mohl vědět, protože jest Prchalovic dům vedle vás!

Hilsner. Možná, že chodila kolem nás, že jsem se na ni díval, ale nevěděl jsem, že se jmenuje Anežka Hrůzová, až mně to pověděl pan vyšetřující soudce.

Předseda. Tak jste ji znal od vidění, tu jistou dívčinu, která chodívala k Prchalovům?

Hilsner. Od vidění jsem ji mohl znát, ale s Anežkou Hrůzovou jsem neměl nikdy žádnou známost.

Předseda. To vám nikdo netvrdí; jedná

se o to, jestliže jste věděl, že ta holka k Prchalovům chodí, a že kolem Březiny chodí.

Hilsner. To jsem nevěděl, až mi to řekl pan vyšetřující soudce.

Předseda. Ani, že chodí k Prchalovům?

Hilsner. Já nevím, možná, že jsem ji tam viděl.

Předseda. Tak vy jste tedy nevěděl, že jest to Anežka Hrůzová, ale znal jste ji; nečekal jste u Prchalů na schodech?

Hilsner. Ne, nikoliv slavná poroto, sl. soude!

Předseda. Nechodil jste tam do síně?

Hilsner. Ne, prosím, já jsem tam nikdy nechodil k Prchalovům.

Předseda. Ona ale tvrdila, že jste ji sledoval a okukoval.

Hilsner. To je možná, že jsem si jí všiml.

Předseda. A také jste za ní šel?

Hilsner. Nikoliv.

Předseda. Jednou jste za ní šel až ku poslednímu stavení. Víte, kde to jest? Na Žabokrtu. Ten poslední dům v pravo. Tam prý jste ji až pronásledoval.

Hilsner. Není pravda.

Předseda. Ona se vás lekla, že jste se na ni tak díval podivně a šla zpátky a vy-

hledala svého poručníka a stěžovala si mu, že prý ten žid Hilsner ji pronásleduje a na ni kouká.

Hilsner. Jestli jsem se na ni koukal, to jest možné.

Předseda. Ona si stěžovala a ten její poručník Novák, který Vás neznal, ji doprovodil až k Březině.

Hilsner. To není pravda, že jsem ji vyprovodil.

Předseda. Ne, ten poručník ji vyprovázel, protože se Vás bála; a pak si ještě stěžovala, že jste kolikráte za ní chodil až k „Božím Mukám“.

Hilsner. Ne prosím, já ji nevyprovázel nemluvil jsem s ní!

Předseda. Dobře, ale jedná se o to, jestli jste věděl, že taková holka chodí k Prchalovům.

Hilsner. To jsem věděl, ale nevěděl jsem, že je to Anežka Hrůzová.

Předseda. Dopoledne jste nebyl nikde?

Hilsner. Já nezapírám, že jsem chodíval každý den dopoledne; ale ten den jsem nebyl nikde.

Předseda. Ale Vy jste povídal jednou, že jste byl na Kateřinském vrchu?

Hilsner. Dne 29. března jsem byl odpoledne na Kateřinském vrchu.

Předseda. Ale Vy jste tam musel býti dopoledne ke 12. hod. Byl jste tam?

Hilsner. Nemohu se upamátovat.

Předseda. Tak to nebude asi pravda. Vy jste byl snad jinde a nevíte kde!

Hilsner. Já byl ráno u brány, jako vždycky.

Předseda. Ale Vy jste pravil, že ve středu dne 29. března byl jste celé dopoledne se Zelingrem!

Hilsner. Ano se Zelingrem byl jsem před polednem.

Předseda. Před chvílkou jste řekl, že jste nebyl před polednem nikde.

Hilsner. To bylo tak asi mezi 9. a 10. hodinou.

Předseda. A kudy jste šli?

Hilsner. Rynkem po kvádrech.

Předseda. Na ten Kateřinský kopec dolní branou a dále jste šli zámkem?

Hilsner. Ano, zámkem jsme šli, až ke hřbitovu a koukali jsme se, co tam staví kryptu p. Volencovi.

Předseda. Kdy jste šli zpátky?

Hilsner. Bylo k polednímu.

Předseda. Šel jste sám?

Hilsner. Se Zelingrem.

Předseda. A kudy jste šli?

Hilsner. To jsem šel zpátky po pastvišti, po té louce.

Předseda. A kam?

Hilsner. Tam, jak se přejde dole k lávce do židovského města.

Předseda. K Žabokrtům, nebo na Pátek? Tam, co je škola, nebo na náměstí Komen-ského?

Hilsner. Já nevím, jak se to jmenuje, odtamtud jsem šel domů.

Předseda. Se Zelingrem.

Hilsner. Šel jsem sám od sv. Barbory

Předseda. Tak ne se Zelingrem? Vidíte, Vy mluvíte, každou chvíli jinak; před chvílí jste říkal, že jste šel se Zelingrem skrze zámek.

Hilsner. Skrze zámek jsem nešel.

Předseda. To se rozumí, že jste nešel, když Vás viděla svědkyně Kateřina Dvořáková!

Hilsner. Prosím, slavná proto, slavný soude! kde by mne mohla vidět?

Předseda. Když jste šel z Kateřinského kopce, ona povídala, že Vás viděla a Zelingr řekl, že s vámi nikdy nebyl.

Hilsner. Já jsem byl 29. března na Kateřinském kopci a pak šel domů.

Předseda. A se Zelingrem jste tedy nešel, a šel jste pastviště a svědkyně Dvo-

Káková Vás viděla jíti o 10¹/₂ hodině okolo jejího domu, jak jste šel od té strany, od Březiny.

Hilsner. Od Březiny jsem nešel, poněvadž 29. března jsem v Březině nebyl.

Předseda. Ona neví, jestli jste byl ve Březině, ale ona Vás viděla, jak jste šel kolem, a tam je cesta z Kateřinského kopce. Jak jste byl tehdá oblečen?

Hilsner. Dne 29. března jsem měl modré šaty.

Předseda. Byl jste tedy 29. března v Březině k večeru?

Hilsner. Nebyl.

Předseda. Kolikeré pak měl jste šaty?

Hilsner. Troje. Hnědé, tmavomodré a tyto černé.

Předseda. To jsou ty, které máte na sobě?

Hilsner. Ano.

Předseda. Víme však, že jste měl také šaty šedivé. Když byla prohlídka ve Vašem bytě nebyly nalezeny. Teprvé Váš bratr Moric pravil, že jsou v synagoze ve Vel. Meziříčí. Bylo provedeno vyšetřování a nalezeny v truhle pod šaty vaší matky. Byly to šedivé kalhoty. Na těch byly shledány hnědé skvrny, ty byly dány k prozkoumání soudním lékařům a ti podali dobrozdání,

že pocházejí od lidské krve. Jak byly potřísněny?

Hilsner. To prosím nevím. Dostal jsem je v Náchodě, mohly býti již tam potřísněny.

Předseda. Svědek Skála dotvrzuje, že jste s ním pracoval na trati; kdysi na náspu pracovali jste a vyzvedovali balvan, ten spadl dolů, plošina na něm také a poranil jste si palec.

Hilsner. Otřel jsem si krev, která z palce vycházela a z rány na pravé noze snad o kalhoty.

Předseda. Dříve jste však tvrdil, že jste se poranil na levé noze. Jak to možno?

Také z nosu prý Vám krvácelo.

Hilsner. Na to se již dobře nepamatuji. Odebral jsem se dolů k lesíku ke studánce, abych se umyl.

Předseda. Znal jste onu studánku.

Hilsner. Ano, chodil jsem tam pro vodu.

Předseda. Svědek Skála však tvrdí, že jste nekrvácel, že ostatní i vy s ním jste se tomu jaksi usmíval. Byl jste tedy 29. v Březině?

Hilsner. Nebyl.

Předseda. Svědkyně Dvořáková šla o 6.

hod. kolem, poněvadž slunce zapadalo v 6 hod. 20 min., viděla prý někoho tam.

Hilsner. Prosím sl. soude nemohla mne viděti, poněvadž 29. břez. jsem tam nebyl.

Předseda. Znáte svědka Muzikáře?

Hilsner. Neznám.

Předseda. On vás též viděl, a sice po 5té hodině, když šel domů, viděl prý vás v šedém obleku. Znáte svědka Cinka?

Hilsner. Neznám.

Předseda. Ten stál u pí. Pojmanové s fůrou slámy. Ten tvrdí, že vás viděl, an jste ještě se dvěma uličkou ubíhal. Za vámi prý byl mladík pajdavý, měl vypoulené oči, pysky vyduté, černý krátký vous asi 14 dní neoholený. Ten strkal něco do vnitřní kapsy svrchníku. Kouřili jste. Vy sám jste zvolal: „Dej to z huby, abys nedostal na hubu.“ Znáte Frieda?

Hilsner. O asentě chodívali jsme na Kateřinský vršek tou uličkou, dne 29. března nešel jsem tam tudy.

Předseda. Znáte Berana? Také pajdal?

Hilsner. Ano.

Předseda. S Beranem byl jste zavřen, ten vystoupil ve středu neb ve čtvrtek.

Hilsner. Ano, mluvil jsem s ním ve čtvrtek.

Předseda. Podejte sem hole. Znáte tyto hole? Jest to vaše?

Hilsner. Slavný soude a slavná poroto, není moje.

Předseda. Co, jest tato?

Hilsner. Není to ta.

Předseda. Neznáte ji? Jest pokrvácena; má krvavé skvrny.

Hilsner. Není to hůl moje, měl jsem červenou.

Předseda. Byla nalezena tam, kde Anežka Hrůzová zavražděna. Hůl ta jest puklá, jako by ní někdo uhodil.

Hilsner. Neznám této hole.

Předseda. Jeden svědek vás viděl na tom místě, kde Hrůzová byla nalezena. Pěsák, znáte ho?

Hilsner. Neznám.

Předseda. Ten vás viděl s Dobroutovské silnice, šel ve 4 hodiny domů a zastavil se na hodinu u kamaráda Večeře. Od toho šel asi o 5. hodině. Přišel, kde jest louka p. Volence naproti tomu místu, kde jest Březina; když šel kolem, vzpomněl si, že kdysi tam lacino koupil pařezy, a měl z toho radost. Vidím, praví, že vedle lesa stojí člověk, který má bílou hůl. Poznám Leopolda Hilsnera, dva s ním nepo-

znal, ti byli mezi křovím zakryti. Vás se vši určitostí poznal.

Hilsner. Sl. poroto a sl. soude! Kdyby on mne byl viděl 29. března na těch místech, byl by to udal hned, jak jsem přišel do vazby v Polné, ten by přišel hned a řekl by: „Já jsem viděl toho Hilsnera, a on to udělal.“ Ale když jsem půl roku ve vazbě, když už jsem vyhlášen po celém světě, teď najednou řekne, že mne viděl na 600 kroků u Březiny státi, to jest viditelná věc, že chce, abych byl odsouzen, to je viditelná věc.

Předseda. On však povídal, proč to neudělal hned. Protože měl židovskou práci, on je zámečnickem, pracuje pro židy a bál se, aby tu práci neztratil. Ale on to přece nevydržel a řekl to ledakdes některému známému, a tak se celá věc pomalu rozkřikovala, až on byl povolán k soudu. On tedy nešel k soudu, aby to udal. Přišlo to ven takovýmhle způsobem. On to nikomu neříkal, protože se bál, že by ztratil tu židovskou práci a teďka mu také židé nic nedávají dělat.

Hilsner. Ale on mě nemohl vidět, poněvadž jsem 29. března na Březině nebyl.

Předseda. On však zná všecky vaše pohyby, chůzi vzezření a povídá s určitostí:

„Já poznal v tom mladíku, který tam stál s tou bílou holí mimo les vedle na pěšince Leopolda Hilsnera.“

Hilsner. Takový svědek, který by člověka viděl, takový to netají. Ten to poví hned.

Předseda. Já jsem Vám to již řekl, proč to hned nepovídal.

Hilsner. Ne, prosím, takové věci se netají, poví se to hned; mohl by tak ledakdos přijít a říci, že mě viděl na 60 anebo 300 kroků, to by mohl každý říci.

Předseda. Nosíval jste někdy hůl?

Hilsner. Slavná poroto a slavný soude! Nosíval.

Předseda. Jakou?

Hilsner. Takovouhle červenou. (Ukazuje na hůl ležící na stole).

Předseda. Jak jste jí nosil?

Hilsner. Když jsem šel do Jihlavy nebo do vsi . . .

Předseda. Vezměte ji do ruky.

Hilsner (ukazuje). Tak hle.

Předseda. Vy jste ji ale nosil jinak.

Hilsner. To zas jsem měl špacírku. Když jsem šel do vsi, potom do světa, tak jsem měl tuhle.

Předseda. Vy jste měl ale jiný, zvláštní zvyk nosit hůl.

Hilsner. Když jsem měl pepřovku nebo deštník, tak jsem jí házel po kamení.

Předseda. Ale vy jste ji nosil takhle — vejpušky — takhle.

Hilsner. To není pravda, tak jsem nikdy nechodil, jenom když jsem byl opilý, ožralý.

Předseda. Vy býváte také opilý?

Hilsner. Také jsem byl někdy.

Předseda. A kde jste vzal peníze?

Hilsner. Já jsem šel do světa.

Předseda. Co pak jsou ve světě peníze?

Hilsner. Šel jsem po židech . . .

Předseda. A žebbral jste.

Hilsner. Žebbral jsem.

Předseda. Tak vás takhle přece viděli choditi!

Hilsner. Jest-li jsem byl opilý . . .

Předseda. Lidé říkají, že jste tak chodil vždycky.

Předseda. Znáte holiče Filipenského?

Hilsner. Znam, chodil jsem s ním po polích.

Předseda. A ten říká, že když jste k němu chodil, že jste vždycky přicházel rychlým krokem a houpal takhle tou holí.

Hilsner. Já jsem, prosím, pepřovku neměl a s takovouhle jsem nechodil.

Předseda. Pan Korejtko, ten to také povídal, že jste chodil takovým způsobem.

Hilsner. Možná, že jsem chodil, ale já nevím, protože jsem takovou hůl neměl. Chodil jsem obyčejně jako každý člověk.

Předseda. Znáte svědkyni Vomelovou?

Hilsner. Tu jsem neznal, až když jsem přišel do vazby jsem se dověděl, že se jmenuje paní Vomelová. Ta také šla ale 5¹/₂ hod. z Polné do Malé Věžnice a povídá, že jest té velikosti jako nebožka A. Hružová a že měla také takové podobné šaty jako ona. Byla churavá, šla pomalu a když přijde nahoru k Březině asi 1000 kroků od toho místa, kde byla později nalezena mrtvola, uslyšela jakýsi šramot, jakoby někdo padal, ohlédne se a tu vidí před sebou člověka, který měl takovouto hůl a také ji takhle držel. Ona se ho lekla, a ten člověk, když se na ni obrátil, se také lekl a udělalo to prý na ni takový dojem, jakoby se ten dotýčný zmýlil v osobě a hledal někoho jiného. Ten člověk skočil s břehu dolů do úvozu a pak na pěšinu, předešel ji, pozdravil ji a ona se ptala: „Dobré odpoledne, kam jdete?“ Ten člověk odpověděl: „Já jdu na smrčí.“ Ona říká, že tuhle ta hůl je podobná té, co ten člověk měl, a že ten člověk, co ji měl, vypadá tak jako vy, ale nemůže to odpří-

sáhnouti, ale říká, že jste to byl celý vy, podoba i štíhlost.

Hilsner. Sl. poroto a sl. sonde! Když jsem přišel k zatknutí, vedl mně závodčí kolem pí. Vomelové. To mně tehda viděla, ale to mne nemohla znáti, to mně nezná a když jsem přišel k soudu, že prý to já nejsem a tady, když jsem přišel k vyšetřujícímu soudci, říkala, že prý jsem to já.

Předseda. To neříkala.

Hilsner. Vždyť ty pohyby.

Předseda. To je, že byl jako Vy, ale že to nemůže odpřisáhnout.

Hilsner. Jak pak by to mohla odpřisáhnout, když jsem to vůbec neudělal! Já jsem z chudé rodiny. Naše rodina chodí jako žebráci do světa a na vraždy a na loupeže, na zlodějství nebylo u nás nic hledáno. To jest mé neštěstí, že jsem byl bez práce, že jsem se nic nenaučil a lidé na mě měli zášť.

Předseda. Chodil jste po světě a nic nedělal.

Hilsner. . . . nic nedělal. S Anežkou Benešovou měl jsem známost plný rok.

Předseda. A s jinými holkami také. Co pak Halíková?

Hilsner. S tou jsem měl také známost; to jsem byl ještě hoch.

Předseda. Nejdřív jste byl hloupý a teď jste chytrý.

Hilsner. To jsem byl 15 roků, když jsem s ní mluvil. S Anežkou Benešovou jsem měl známost přes rok, a když jsem byl pryč, slyšel jsem, že si namlouvá jiného. Tak jsem jí s jedním kamarádem Frantou Skálou psal psaní s vyhrůžkou, že ji zastřelím, jestli nebude dělat dobrotu.

Předseda. To je pěkné.

Hilsner. Ne prosím, to já tak nemyslel, já nemám takovou náтуру, já ani nevím, co je to revolver. Tenkrát ve vyšetřování, když jsem přišel k okresnímu soudu na 24 h. skrz přestupek, že jsem udal špatně jméno, potom měli lidi na mne zášť a řekli té mé holce, že jsem mohl spáchat tuto vraždu, a na to mě vzali do podezření.

Předseda. Tak vidíte. Pešák vás viděl, Vomelová nemůže to sice odpřisáhnouti, ale říká, že jste to byl celý Vy, vzrůstem, vzezřením i štíhlostí. — Přiznejte se tedy, že jste tam chodil.

Hilsner. Já jsem tam tudy chodil, ale ne 29.

Předseda. Vy říkáte, že vůbec tam málo chodil, Vy jste tam lhal.

Hilsner. To já nezapírám.

Předseda. Jelínek Vás tam viděl každý den na podzim.

Hilsner. Já jsem tam chodíval ale ten den a před tím o těch Velikonočních 'svátcích' ne. V neděli, pamatuji se, že jsem tam šel s Franckem Šmejkalovým. On jest obuvník, ale to se nemohu pamatovati, jestli jsme šli do Březiny. To byl ještě sněh, v neděli o Velikonočních svátcích našich.

Předseda. Jen v neděli chodíval jste na Kateřinský kopec. Dvořáková povídá, že Vás viděla každý den. Co jste tam dělal? Ten kopec je v pravo, že ano?

Hilsner. Tam se může jít také přes Kateřinský kopec k Božím mukám.

Předseda. Vy povídáte, že jste ji neznal, ale ze všeho vychází, že jste ji musil znáti. Ta holka si stěžovala své matce i svému poručníkovi, že ji stíháte a jmenovala vás jménem, že je švec, a že nic nedělá, bůh ví od čeho je živ a co na ní má. Vy jste ji musil znáti. Chodila kolem Březiny každý den do šití a vy jste ji musil znáti, když jste ji pronásledoval už dříve. S jakým úmyslem, to arci dosud není vyšetřeno, ale že jste ji pronásledoval, to jest patrné. Stěžovala si matce i poručníkovi, že jste vy ji sledoval, matka si však vaše jméno nepamatovala, poručník ano. Vy pravíte, že jste byl na náměstí, kdy se to asi stalo. Vždyť to není pravda, že vám to ne-

mohli prokázat, Vašek vás tam viděl, Vomelová vás tam viděla. Koukejte, to všechno je proti vám, a vy jste měl také takový nástroj, kterým se to mohlo státi.

Hilsner. Já jsem žádný nůž neměl, mimo kapesní.

Předseda. Ale Vytačilová viděla u Vás něco takového. Chodil Jste s těmi holkami Vytačilovou a Reismanovou?

Hilsner. 28. března jsem chodil...

Předseda. Ony spolu chodily. Vy Jste se k nim přitočil.

Hilsner. Ne, to byl Franta Veselý, ten s nimi chodil a já také.

Předseda. Ne, ony chodily samy a Vy Jste se k nim přitočil. Ony mluvily německy a myslely, když mluví německy, že proto Jste s k nim přitočil. Reismanová se Vás ptala na Halíkovou, ne tu Benešovou. Co dělá ta Vaše milenka? Co Jste jí řekl?

Hilsner. Ona se mne ptala — Reismanová — co dělá ta moje holka, že je ve Vídni a já, že už mám jinou.

Předseda. Ale řekl Jste ještě něco: „Já teď mám jinou holku.“

Hilsner. Já jsem to vzal opáčně. Že mám tu Benešovou. O té byla řeč. Já jsem jí řekl...

Předseda. Řekl jste: Já mám teď holku

z Věžnice“, to povídají obě ty holky. Z toho se soudí, že jste tím myslil Anežku Hrůzovou. Pak Reismanová odešla a Vytlačilová také běžela domů, ale vrátila se, poněvadž měla dům zavřený. Šli jste tak okolo pana Culky, tam se s Vámi zase sešla a Vy prý jste se jí ptal, zdali se nebojí.

Hisner. To není pravda, to je návrh proti mně, protože já takový nůž při sobě nenosím.

Předseda. Ona vám řekla, že se nebojí a ptala se, zdali se vy také nebojíte, a vy jste řekl: „Já se nebojím, já mám svého ochrance v kapse“ a vytáhl jste takový lesklý nůž, který neměl špičku.

Hilsner. Já jsem měl kapesník a takový jsem nikdy nenosil.

Předseda. Bylo to v 8 hodin, ale tam v Polné bylo světlo od lucerny u p. Culky a čepel nože se leskl; byl asi 30 cm. dlouhý a 2 prsty široký a zdálo se jí, že je v koženém pouzdru.

Hilsner. Já jsem měl s sebou klíč.

Předseda. Ale ona viděla nůž.

Hilsner. Já jsem žádný nůž neměl, poněvadž jsem ho nenosil.

Předseda. Veselý říkal, že jste takový nůž nosil,

Hilsner. To už je dlouhý čas, kolik neděl,

nemohu se pamatovati a nosil jsem kdysi zavírák.

Předseda. To nebyl zavírák, co viděl Veselý, Pařík a Vytlačilová.

Hilsner. Já žádný neměl, já žádný nenosil.

Předseda. Také jste se s tím ještě jednou cblubil.

Hilsner. To už je kolik let.

Předseda. Ne, bylo to na podzim, před horní branou. Tenkrát jste měl zlost, že Vám dal někdo facku a vy jste mu ji nemohl vrátiti. Dal jste se do pláče a druhý den jste říkal: Teďka se nebudu báti nikoho a vrazím mu tohle do prsou a vyndal jste takový dlouhý nůž.

Hilsner. To byl ten Nesládek, ale to už je dlouho. Také Pařík viděl dvakrát takový nůž. Takový nůž jsem v tom čase nenosil.

Předseda. Uvažte všechno tohle, co proti vám svědčí. Řekněte mi nyní, viděl-li jste mrtvolu Hrůzové na hřbitově?

Hilsner. Neviděl — ne to jsem neviděl. To jsem musil bejt v kostele.

Předseda. Vždyť jste tam byl.

Hilsner. Ne — jen s Franckem Veselým, ale tu mrtvolu jsem neviděl.

Předseda. On povídal, že vás vyzval,

protože vás chtěl pozorovati, jak si budete počínati, jak ten obraz bude na vás účinkovati. Povídá, že jste byl úplně kliden.

Hilsner. Já, prosím, nevím.

Předseda. Viděl jste tu ránu?

Hilsner. Tu mrtvolu jsem neviděl.

Předseda. Měla ohromnou ránu, proříznutý krk, muselo to být velmi silným, ostrým nožem, podobným tomu, jako Vy jste měl před Veselým, Paříkem a jinými.

Hilsner: Já takový nůž neměl.

Předseda: Na krku měla rýhu, z toho bylo viděti, že ji někdo hodil kličku kolem krku a vtáhl ji mezi stromy. Pak ji bili kameny do hlavy, aby ji omráčili. Měla asi deset ran v hlavě. Přiznejte se, nebyl jste však při tom? Nemusel jste zrovna pořežat, ale mohl jste k tomu nějak účinkovat.

Hilsner: Já o tom nemám povědomosti 29/3 jsem v Březině nebyl.

Předseda: Viděl-li vás Pešák, Vomelová, musil jste vraždu spáchat anebo spolupůsobiti.

Dále tam byla nalezena taková hůl a z té jest patrné, že je zakrvácena a prasklá.

Hilsner: Já takovou hůl nenosil.

Předseda: Ale měl jste takový nástroj, kterým se dá taková věc udělati. To vše ukazuje proti vám. Přiznejte se!

Hilsner. Já se nemohu přiznati, já jsem nevinně uvězněn. Ti pachatelé to museli tak narichtovat, aby to zůstalo na mně.

Předseda. Vy říkáte, že jste šel domů, že jste pak doma zůstal a že jste přišel bratrovi otvírat, ale on o tom neví. Také matka řekla, že jste ještě potom odešel. Odešel jste dvakrát?

Hilsner. Nešel jsem nikam; snad do síně neb na ty schůdky a kouřil jsem cigarettu.

Předseda. Vy říkáte, že jste mu šel otvírat, ale on Vás neviděl. V 9 hodin jste ještě nebyl doma. On pak povečeřel a šel spat, a neví, kdy jste domů přišel, a když šel ráno do práce, vy jste ještě spinkal na posteli.

Hilsner. Já jsem mu o 9. hodině otvíral.

Předseda. Vidíte, všechno ukazuje na Vás. Vy jste při tom také něco dělal.

Hilsner. Já jsem zcela nevinný.

Předseda. Jestli jste jí tu ránu zasadil, nevíme, ale že jste spolupůsobil, to je jistá věc.

Hilsner. Není pravda, já jsem tam chodíval, ale dne 29. března jsem v Březině nebyl.

Předseda. Ant. Bröttisch byl také u židovské brány.

Hilsner. U městské brány?

Předseda. To je pár kroků. On se také nepamatuje, jak povídal panu vyšetřujícímu soudci. Že prý již je to dlouho.

Rada Pešek. Slyšel jste, že jste byl viděn dvěma mladíky dva dni před tím. Bylo by dobře, kdybyste je jmenoval.

Hilsner. Já se nepamatuji, že bych s nimi chodil dva dny před tím. Já jsem také se žádnými židovskými mladíky nechodil ani po ulici. Mí kamarádi byli katolíci. S těmi jsem chodil každý den: Ant. Dvořáček, Leixner.

Vot. r. Pešek. Ale před tím jste s nějakými chodil. Jeden prý byl pajdavý.

Hilsner. Abych řekl pravdu, já jsem žádného pajdavého neviděl.

Vot. r. Pešek. Snad Beran nebo Fried pajdá?

Hilsner. Fried je tlustý, ale pajdavý, nevím. Ty dny, 13. března po tom assentu byl prý tam, ale já jsem o tom nevěděl, že je v Polné, až mě to hoši pověděli.

Vot. r. Pešek. Vy jste byl také několikrát při mrtvolách, není-li pravda; a nebál jste se?

Hilsner. Když byla matka churavá a můj dědoušek také, posílan mne tam. Jo jsem se nebál, bývali tam se mnou jiní.

Předseda. Koukněte se na to (ukazuje na kalhoty), to jsou kalhoty šedé. Proč jste neřekl, že je máte. Skvrny jsou na nich. Všechno bylo vlhké, pral jste je? Kde? Ve Žďáře? Kdy?

Hilsner. Když jsem pracoval u dráhy v červenci.

Předseda. Od té doby by to bylo vlhké, pralo se to na jaře, knoflík je pokryt plísní, jest rezavý, ostatní jsou světlejší, lesknou se. Vy říkáte, že jste je pral loni. Lékaři vystříhli skvrny a zkoumali je.

Hilsner. O velikonocích jsem je neměl, měl jsem modrý šat.

Předseda. Neznáte tyto ženské věci (ukazuje na oděv a věci zavražděné). To jsou Anežky Hrůzové.

Hilsner. Neznám.

Předseda. To jsou Vaše věci (ukazuje na šaty Hilsnerovy).

Hilsner. Ano.

Návladní. Po dobu celého dosavadního vyšetřování ať bylo cokoli, vše jste zapřel. Poukazujete, že svědkové nemluví pravdu, že jsou proti Vám navedení. Máme však vlastní svědky z vaší rodiny, kteří Vás nechtějí zkoupat. Váš bratr ~~netvrdil~~ tvrdil, co jste říkal, že jste od 4 hod. do 6 a půl hodiny chodil po náměstí a o 6 a půl hod. šel do

synagogy a tam zůstal až do 7 hod. Matka tvrdí, že jste přišel na faru a šel jste pryč. Bratr Isim tvrdí, že jste nebyl doma, když on přišel. Vlastní matka i bratr, proč by tak říkali; také svědci v synagoze kantor Steiner, Basch a Lustig dosvědčují, že Vás před a po, ale ne v čase spáchané vraždy Vás viděli.

Obhájce. Žádný to nemůže dosvědčit. Kladte otázky ne plaidoir.

Zástupce. Při svědcích si o tom promluvíme.

Dr. Baxa. Vy jste vytvétloval ve vyšetřování, proč asi na Vás vrhají podezření, proč asi?

Hilsner. Měl jsem vyšetřování s Benešovou, které jsem vyhrožoval zastřelením.

Dr. Baxa. Proto jste říkal, že máte svátky a co dále?

Hilsner. Že lidé si myslí, že potřebujeme židovskou (opravuje se) křesťanskou krev.

Dr. Baxa. Vy sám jste na to narazil, nikdo o tom nemluvil. Kde máte vlastní hůl s hákem?

Hilsner. Je doma.

Dr. Baxa. A kde?

Hilsner. Když jsem byl v Polné, byla v šifonéru, ztratila se.

Dr. Baxa. Svědek Filipenský tvrdí, že jste ji dne 28. března měl.

Hilsner. To se mýlil.

Dr. Baxa. Vy zapíráte, že jste neměl šedivých kalhot. Kde je hůl?

Hilsner. Nevím, kam ji dali při přestěhování; byla v šifonéru.

Dr. Baxa. Byla tam prohlídka, hůl nenalezena.

Obhajce. Kde pak jste měl šedé kalhoty z Polné?

Hilsner. V kufru pod půdou.

Obhajce. Jest tam vlhko?

Hilsner. Nevím.

Obhajce. Když jste byl tázán při vyšetřování v Polné o kalhotách, jakého bylo užito výrazu.

Hilsner. Ptali se mne na bělavý šat.

Obhajce. Ať je konstatováno, že tázán byl Hilsner na šat bělavý, ne na šedý.

Předseda. Bylo též na šat šedavý tázáno, povídal iste, já nemám světlé šaty jako Fried, mám zelenavý, modrý a černý šat, o jiných jste nemluvil.

Obhajce. On byl tázán na šaty bělavé, on řekl, bělavé nemám.

Předseda čte části protokolu „není pravda, že jsem měl světlé šaty, není pravda, že jsem měl šedivé.“

Obhajce. Ať se čte celé to místo v souvislosti. (Čte se to místo.)

Když jsem šel s Beranem, měl jsem zelenavý oblek.

Předseda. Věděl jste, že máte šedivé, ale říkal jste, že ne. Řekl jste, že nevíte, odkud byly.

Hilsner. Matka jich měla několik.

Předseda. Nevím od koho je dostala, jste tehdy řekl.

Dr. Baxa. P. Hilsnere, kdy byla velikonoční neděle vašich svátků?

Hilsner. Před tím asi 4 dny asi 25. března.

Dr. Baxa. A vy jste řekl, že jste v neděli velikonoční byl naposled v Březině, ale ve vyšetřování jste řekl před 14 dny.

Předseda. Přerušuji líčení na 5 minut.

(Přestávka).

Předseda. Zahajuji opět líčení. Prosím, aby byl přečten protokol; čte: soudní komise o ohledání místa činu.

(Zapisovatel c.k. soudní auskultant Kotyk čte týž).

Předseda. Ukončuji nyní dopolední líčení. Odpolední líčení započne o 3. hod. odpo. Po přání většiny pánů budeme zítra jednati v jednom líčení a započne tedy

o 7 hod. a skončíme o 3 hod. odpolední.
K 11 hod. bude delší přestávka.

Konec dopoledního líčení v 1 hod. 25 m.

Odpolední líčení.

Předseda zahajuje odpolední pokračovací líčení.

Čte se rodný list Hilsnerův. Pak vysvědčení z Polné o majetku a mravech. Byl mravů zcela špatných, zabalečství oddán, jako pobuda se potuluje podporován jsa matkou, která od židů almužnu vybírala. Trestán 24 hodin pro zločin smilstva. Pak okr. soud ohlašuje v Polné, že u Měřína udal četníku falešné jméno, když se ho ptal, proč nosí revolver. Odsouzen na 24 hodiny.

Relace soudního dozorce, jíž se vykazuje, že Hilsner trest 21. března 24 hod. vystál. Předseda vybízí, aby předvedeni byli svědkové. Nanomíná, aby mluvili čistou, ryzí pravdu, nebo jest to velmi důležité. Podle svědků soudí soud, porotci tvoří si přesvědčení. Kdyby vzniklo přesvědčení nepravé, vznikla by tím škoda nenahraditelná. Jste dobrého náboženství, věříte, že jest Bůh všemohoucí, vševědoucí, nejvyšší spravedlivý. Jednejte podle toho

a mluvte čirou pravdu. Zůstane M. Hrůzová, ostatní odejdou.

Předseda. Jak se jmenujete?

Hrůzová. Marie Hrůzová.

Předseda. Kolik let jest Vám?

Hrůzová. Okolo 60.

Předseda. Jste katolička, do Malé Věznice příslušná, rozená v Rytířské, jste vdova, máte chaloupku ve Věznici č. 32. Hrůzová přisvědčuje.) Obrátte se k p. porotcům a pohleďte na Hilsnera. Znáte ho?

Hrůzová. Neznám.

Předseda. Neviděla jste ho nikdy? Nejsste s ním příbuzná, máte nějakou zášť k němu?

Hrůzová. Nemám. (Přisáhá).

Předseda. Mluvte nyní na hlas. Jak jste dlouho vdovou?

Hrůzová. 7 roků pryč.

Předseda. Měli jste chaloupku s mužem na polovic. Když muž zemřel, přešla polovice na děti. Kolik jich bylo?

Hrůzová. Bylo pět dětí. Jedna jest již vybytá Mar. Rudolfova.

Předseda. Vám zůstala tedy polovice. Které máte děti?

Hrůzová. Jiří, Marie, Jan, Veronika a Anežka. Svou polovičku mám.

Předseda. Kdo dostal druhou polovičku?

Hrůzová. Syn Jan, a na té jsou pojištěny podíly pro ostatní děti, také pro Anežku.

Předseda. Kde pak jest dcera Veronika?

Hrůzová. Přijede teď domů z Prahy.

Předseda. Co dříve dělala v Praze?

Hrůzová. Sloužila.

Předseda. Co dělala Anežka?

Hrůzová. Chodila do šití, když mohla; jinak pracovala na polích.

Předseda. Také prý vláčela?

Hrůzová. Ano.

Předseda. Jak pak vypadala? Byla silná? nadělaná?

Hrůzová. Ano. Ti páni, co v létě z Vídně si chodili prohlížeti chalupu a věci po ní, říkali, že musila býti hodně silná.

Předseda. V létě páni až z Vídně se chodili dívat na šaty?

Hrůzová. Ano.

Předseda. Byla by se bála Hilsnera?

Hrůzová. Hilsnera schodila by s břehů a namlátila mu. Bodejť nelekla by se ho, kdyby byl sám.

Předseda. Kdy začala chodit do šití?

Hrůzová. Chodila dva roky, když měla čas.

Předseda. Kdy vycházela?

Hrůzová. Ve čtvrt na osm ráno.

Předseda. Kdy přišla do Polné?

Hrůzová. V 8 hodin.

Předseda. Kdy přicházela domů?

Hrůzová. Podle toho, jak bylo mnoho práce. Obvykle po 6. hodině.

Předseda: V březnu musila být tma k večeru.

Hrůzová: A ne. Za světla přišla domů.

Předseda: Co jste si myslila, když ve středu před zeleným čtvrtkem nepřišla domů?

Hrůzová: To jsem si myslila, že mají mnoho práce, mnoho příprav na svátky.

Předseda: Co ve čtvrtek?

Hrůzová: Myslela jsem, že holt půjde na zelený čtvrtek s procesím na Kalvarii a přijde.

Předseda: Co když nešla?

Hrůzová: Myslela jsem, poněvadž bylo špatné počasí, že zůstala v Polné.

Předseda: Co měla s sebou v košíčku.

Hrůzová: Plucárek a mlékem, chléb, buchetku. Chléb dala té chudé holce, když šla domů.

(Pokračování v druhé brožůře.)

Přelíčení s Hilsnerem

před porotou v Kutné Hoře

pro

vraždu v Polné.

Doslovný
otisk stenografických protokolů.

2.

den přelíčení.

Cena 10 kr.

V PRAZE 1999.
Tiskem i nákladem Ed. Beauforta v Praze.

Pokračování přelíčení 2. dne.

Předseda: Co druhý den? Nenaříkala jste?

Hrůzová: Šla jsem se ptát do kšeftu, kde mi vypravovali, že odešla domů.

Ježíš Marjá, myslila jsem. Děvče nepřišlo, bude zabita. Šla jsem odtamtud a pán mne vybízel: Nemeškejte, jděte ke strážníkům a meldujte to.

Oznámila jsem to četníkovi. Zároveň doslechla jsem, abych šla ke Žabokrtům. Tam prý je jakýsi švec, a kolem chalupy často chodí. On jistě bude vědět, zda Anežka šla kolem. Vypravoval, jak ji viděl, košíček postavila, podepřela nohu o kámen a šněrovala si botku. To bylo ve středu asi o 5¹/₂ hod. Přišla jsem k poručníkovi a povídala jsem mu to. Když jsem přišla domů zpět, holka doma nebyla. Dcera hajného však tvrdila strážníkům, že šla Anežka domů. Nejspíše jsem to byla já; poněvadž Anežka nebyla doma, myslila jsem, že je zabita, jako ta Klímová. Hondu poslala jsem k četníkům. Hledali ji. Chodil po přátelích na Moravě, zdali tam není. Obešel je, ale holky nikde nebylo. V sobotu šli ji hledat, já šla do města. Našli ji tam. Já jsem nebyla s nimi. Jakýsi hoch přišel k Březině do houští a křičel „tady něco je“.

Předseda. Kdo to křičel?

Hrůzová. Děti. Učitel šel s dětmi a jeden chlapec ji našel.

Předseda. Odkud to byl učitel?

Hrůzová. Z Dobroutova.

Předseda. Kolik jich hledalo?

Hrůzová. Nevím. Byli tam lidé, děti a četníci.

Předseda. Jak pak byla zavražděná položena?

Hrůzová. Nohy měla srovnané, ležela obličejem k zemi.

Předseda. Byla obnažena?

Hrůzová. Ano. Na hlavě byla rozbita, vlasy rozcuchané.

Předseda. Měla otočenu košili kolem?

Hrůzová. Nevím.

Předseda. Kdy jste jí viděla do obličeje?

Hrůzová. Na hřbitově.

Předseda. Viděla jste nějakou krev na místě?

Hrůzová. Ne, žádná tam nebyla.

Předseda. Žádná?

Hrůzová. Něco málo. Na stromě visel hadr pokrvácený.

Předseda. Byla jste tam, když komisse přišla?

Hrůzová. Nebyla.

Předseda. Co pak jste dělala, když jste ji uviděla?

Hrůzová. Co dělají jiné matky. Nařikají a pláčou a já pláču podnes.

Předseda. A co rakev? Jak jste ji zaopatřila?

Hrůzová. Jak? Truhlář ji připravil.

Předseda. V rakvi byla odnesena na hřbitov k sv. Barboře. Odpoledne byla prohlídka mrtvoly, byla jste tam?

Hrůzová. Kde pak! To nemohu vidět.

Předseda. Máte podezření na Hilsnera?

Hrůzová. Slyšela jsem od ní, že se po ní díval; kdysi stál u kojnaře, tam tudy, co chodila do šití, stáli a když přešla, něco si německy povídali a smáli se jí.

Předseda. Ona vám řekla doma jméno? Vy jste si je nepamatovala? Řekla vám Hilsner?

Hrůzová. Ne.

Předseda. Co říkáte tomu, Hilsnere?

Hilsner. Nic, prosím, slavný soude.

Předseda. Vy jste to říkala tomu Novákovi. Kdy jste mu to řekla?

Svědčyné M. Hrůzová. To já nevím, ona mu to řekla Anežka.

Předseda. Vy jste také o tom mluvila?

Hrůzová. Mluvila.

Předseda. Kdy to bylo?

Hrůzová. To já nevím.

Předseda. Bylo to na svátek Zvěstování P. Marie.

Hrůzová. To možná.

Předseda. Co jste mu řekla? Vy jste se s ním sešla?

Hrůzová. To já se nepamatuji.

Předseda. Říkala jste mu večer něco na rynku? Co jste mu říkala?

Hrůzová. Že hold si ona stěžovala na toho žida.

Předseda. A neříkala, co je to za žida? Řekla, že je to šve? Nevěděla, že není vyučen? že nic nedělá? Od čeho je živ? Co jste řekla?

Hrůzová. Také jsem mu to povídala.

Předseda. Vy jste mu také řekla, aby dával pozor na Anežku?

Hrůzová. To já se nepamatuji.

Předseda. A on ještě na to něco povídal?

Hrůzová. To já nevím.

Předseda. Vy podle toho soudíte, že ona Hilsnera znala, ta Vaše holka.

Hrůzová. Ano.

Předseda. Koukněte na ty šaty! Prohlídněte si je. Jsou to její?

Hrůzová. Ano, jsou, všechny.

Předseda. Ty byly nalezeny na místě, kde byla mrtvola. Jsou to její botky?

Hrůzová. Všecko.

Předseda. Něco přece schází.

Hrůzová. Rukavičky, kapesní šátky a růženec.

Předseda. Ano, černé pletené rukavičky, bílý šátek a bílý růženec. Z čeho byl ten růženec?

Hrůzová. To já nevím.

Předseda. Jsou to všechny její věci?

Hrůzová. Všecko.

Předseda. Jak pak ten košík? A ten zelený plucárek. V tom měla mléko?

Hrůzová. Ano, v tom měla mléko. Jenom ty tři věci scházejí.

Předseda. Ale zapoměla jste říci, z čeho byl ten růženec.

Hrůzová. Byl pěkný bílý ze svaté Hory.

Předseda. Z čeho byly jednotlivé články? Skleněné?

Hrůzová. Nebyly, ale křížek byl malý, pěkný.

Předseda. Stříbrný?

Hrůzová. Ne — bílý.

Předseda. Byl na něm krucifix?

Hrůzová. Byl přibit.

Předseda. Tak sem ke mně pojděte! Máte nějakou škodu?

Hrůzová. A jak pak bych neměla. Spoléhala jsem se, že mne bude živit, až bude moci pracovat více.

Předseda. Vy jste měla půl chalupy.

To byste ji byla jí dala? Ona Vám také pomáhala!

Hrůzová. Ano, dělala mi na poli i domácí práci.

Předseda. Vy jste ji za to živila?

Hrůzová. A šatila.

Předseda. Máte nějakou škodu majetkovou, peněžitou? Já věřím, že je to velká újma, když ztratí matka dceru.

Hrůzová. 19 letou

Předseda. Tak když Vám pomáhala v domácnosti, hospodářství i v poli, je to skutečná, veliká škoda. A jestli máte také nějakou škodu?

Hrůzová. To já nevím.

Předseda. Jestli chcete nějakou náhradu. Vy jste se přivtělila k trestnímu řízení jako poškozená. Musíte nám říci jakou máte škodu.

Hrůzová. Bodejť bych neměla škodu, když se o ní 20 let starám a mám o ní přijíti.

Předseda. Kdo pak vypravil pohřeb.

Hrůzová. Kdo pak jiný, než já!?

Předseda. A mnoho-li vás to stálo?

Hrůzová. Vždyt je to sepsáno všechno, tak to mohli sem poslat.

Předseda. Vy to přece musíte nejlépe věděti, mnoho-li to stálo, když jste to platila.

Hrůzová. To já nevím.

Předseda. Jak můžete žádati náhradu, když nevíte, mnoho-li obnáší.

Hrůzová. Já tomu nerozumím.

Předseda. Co pak je na tom zvláštního? Máte nějakou škodu z toho, že vám dcera byla zavražděna? To víme, že je to škoda, když jste očekávala, že vás bude k stáří živit. Ale jedná se o to, mnoho-li stálo vypravení pohřbu, To by byla ta největší škoda. Stálo to hodně přes 100 zl.?

Hrůzová. To jo, prosím.

Předseda. A moc-li to stálo?

Hrůzová. To já nevím.

Předseda. Dělalo to 150 aneb 160 zl.?

Hrůzová. Já, prosím, nevím.

Předseda. Tak jste to snad sdělila svému zástupci p. dru Baxovi.

Dr. Baxa. Již ve svém prvním podání jsem oznámil, že budu o tom přednášet, ale ponechávám si to až ke konečnému návrhu.

Předseda. Ona má ale říci, co a jak. (k Hrůzové). Chcete tedy náhradu škody, kterou bude váš zástupce liquidovati? Vy se o tom můžete vyjádřit, poněvadž jest zde k vůli vašim soukromoprávním nárokům.

Předseda. Řekněte mi, jestli pak jste

měla na někoho podezření, že je to udělal. v prvním okamžení.

Hrůzová. Na žádného.

Předseda. Vždyť jste slyšela, že to udělal Hilsner. Kdo Vám to řekl?

Hrůzová. To já nemohu povědět, kdo to byl.

Předseda. Co Vám říkali?

Hrůzová. Říkali, že to jiný neudělal.

Předseda. Poslouchejte. Lidé měli také jiné podezření! Docela na jejího bratra na vašeho syna.

Hrůzová. No jo, když to není pravda. Na to můžu hned přísahat.

Předseda. Oni se milovali? Ona mu pomáhala při práci v poli?

Hrůzová. Ano měli se rádi.

Předseda. Moc se měli rádi? Řekněte mi něco, proč se měli tolik rádi. Vždyť jste to již řekla.

Hrůzová. No jo, když je to již tak dlouhý čas; to mě nemůže nikdo míti za zlé, že si to už nepamatují.

Předseda. No ano. Vy jste skutečně se pamatovala, že byla churava.

Hrůzová. Ano, byla churava a tenkrát chtěl syn, aby se něco spálilo a ona mu povídala: „Vy nic jiného neumíte, jen všechno spálit“.

Předseda. Když se uzdravila, co Vám řekl syn o Anežce?

Hrůzová. Byl tomu velmi rád, že se uzdravila.

Předseda. Ještě něco řekl, co ukazuje, že jí měl skutečně rád; také jste to řekla.

Hrůzová. Já to ale dnes nevím.

Předseda. On prý řekl, že musíte Anežce přilepšovati, dopřávati, aby se zotavila.

Hrůzová. Ano, já se upamatuji, když mi to někdo připamatuje.

Předseda. Ještě něco jste vyprávěla, z čeho vysvítá, že ji skutečně měl rád. Již zase nevíte? Co udělal? Co vám dal, abyste uložila poručníkovi, aby měla Anežka, až bude potřebovat?

Hrůzová. Dal mi peníze.

Předs. Kolik?

Hrůz. 90 zl.

Předs. On Vám je dal, abyste je pro tu holku schovala. A vzdor tomu se myslo, že to udělá váš syn. Byla také nalezena plátěná, bílá zednická zástěra a na té bylo něco vápna. On byl zedníkem?

Hrůzová. Jo. On neměl žádnou bílou zástěru, nýbrž modré a ty ještě roztrhané.

Předs. Zdali pak měl také nějaký nůž?

Hrůz. Měl, ale ten měl pan strážník tři neděle u sebe.

Předs. A co dělal?

Hrůzová. To oni vědí.

Vot. r. Budecius. Vy jste pravila, když jste ji marně hledala, vašemu synovi, že prý šla do kostela a váš syn vám řekl: „Vám mohou lidé namluviti, co chtějí. Třeba se jí něco stalo, jako Klímové z Věžnice.

Předseda. To bylo přirozené, poněvadž se jí to jistě stalo.

Veřejný žalobce Svoboda. Řekněte mi, paní Hrůzová, měla Anežka někdy nějakou známost?

Hrůzová. Neměla žádnou.

Veřejný žalobce. Byla pobožná a mravná?

Hrůzová. Ano.

Dr. Auředníček. Paní Hrůzová, vaší dceři dávají nejlepší vysvědčení, a na tu otázku, myslím, že odpovíte klidně. Byla pravdomluvná?

Hrůzová. Ano.

Dr. Auředníček. Byla vaše dcera, povězte, zůstala někdy přes noc mimo dům?

Hrůzová. Ne.

Dr. Auředníček. Vy jste mi pravila, že druhý den vás nic nenapadlo, že mají u Prchalů mnoho práce. Jestli pak Vám to Vaše dcera řekla.

Hrůzová. Řekla.

Dr. Auředníček. Povězte mi, paní svědkyně, když Vaše dcera nepřišla — ačkoli

pravíte, že se to nikdy nestalo — když nepřišla první noc a v pátek, druhou noc, a když Vy jste přišla k slečně Prchalové, proč jste se neptala, kde je dcera a ptala jste se jen, kde je košík?

Hrůzová. Já myslila, že je v zadu v pokoji.

Dr. Auředníček. Byl Jan ve čtvrtek nebo v pátek v Polné?

Hrůzová. Byl u sv. zpovědi v Ždírci, tam kněží spali, tak šel do Polné o 6. hodině.

Dr. Auředníček. Proč pak jste neřekla, co je se sestrou, když nezůstala nikdy před tím v Polné?

Hrůzová. Protože mohly mít moc šití.

Dr. Auředníček. Vy jste pravila v prvotním výslechu, že vám vaše dcera neřekla jméno toho žida, co se za ní díval, a dnes jste řekla, že Vám to povídala, že Vám to řekla, ale že jste na to zapomněla.

Hrůzová. Já se na to nepamatuji.

Dr. Auředníček. Ale tenkrát jste si to pamatovala.

Hrůzová. Ale dnes už je to půl roku.

Dr. Auředníček. To bych ale chtěl vědět určitě, paní svědkyně. Vy jste poslala Jana k příbuzným v pátek.

Hrůzová. Ano. Byl v okolí na Moravě

v Jamném, dvakrát u Fr. Delsu a v Rytířkách u Jana Součka.

Dr. Auředníček. Víte o tom, že v pátek byla již nalezena krev, že to viděli lidé.

Hrůzová. Slyšela jsem o tom.

Dr. Auředniček. Kde jste to slyšela?

Hrůzová. Nevím. V sobotu.

Předseda. Já to přečtu, jak to tedy řekla. (Čte dotyčný pasus z výpovědi Hrůzové).

O Leopoldovi Hilsnerovi řekla: Ona mi řekla to jméno a já jsem si to nepamatovala; až později jsem slyšela, že je to Hilsner.

Hrůzová. Ano.

Dr. Auředniček. Já ji pravil, pane předsedo, abyste se ráčil zeptati svědkyně, aby ciferně určila svůj požadavek, aby se aspoň řeklo, zač chce náhradu, abychom věděli, jaký je právní důvod jejího nároku v tomto řízení.

Předseda. Zač chcete tu náhradu?

Dr. Baxa. Já jsem to řekl již v původním podání. Jest přirozeno, že ten právní důvod udám. Ale dle trestního řádu mám tu zatím působiti ohledně viny. Co se pak týče soukromoprávních nároků, ty se uplatňují až v tom případě, když obviněný jest odsouzen. Jestliže ona zde stojí dnes jako svědkyně, tedy já tu otázku zodpovím na příslušném místě.

Předseda. Já myslím, že to může říci, co chce mítí nabraženo.

Dr. Baxa. Já jsem tedy řekl: „Pohřebné, náhradu za šaty, které byly zničeny, dále náhradu, že byla zbavena svojí živitelky. Tyto tři druhy náhrady škody uvádím zde pro futuro.

Dr. Auředníček. Aby mě bylo dobře rozuměno: „Já nečiním žádný návrh, aby snad p. Dr. Baxa byl vyloučen z řízení, mně jako obhájci nezáleží na tom, vystupuje-li zde Hrůzová jako účastnice, ale musím, věděti, v čem její nárok spočívá. To jest mým právem v této otázce.

Soud musí rozhodnouti bez návrhu a poněvadž p. dr. Baxa nároky ty odůvodnil, žádám, aby byly requirovány spisy z pozůstalostního sezení, poněvadž z nich vysvítá, že pohřebné bylo zapláceno z peněz pozůstalých po zavražděné.

Dr. Baxa. Aby zde nebylo omylu, konstatuji, že jsem důvod svého zastupování učinil již v prvním podání a slavný soud tento důvod uznal. Kdyby toho nebylo, nebyl by mně sem připustil. Tato otázka jest již rozhodnuta a není zapotřebí o tom již mluvit.

Předseda. Tak jest. Ostatně nečiní se zde žádného návrhu. Přejí si páni porotci otázku? Nemáte k ničemu co namítati, Hilsnere?

Hilsner. Nemám ničeho.

Na to čte se křestní list Anežky Hru-
zové.

Předseda. Ať vejde svědek Josef Kle-
novec.

Generalie a přísaha.

Jak jste se dozvěděl, že se Anežka
Hrůzová ztratila?

Svědek. 31. března okolo 10 hod. do-
pol. přišla matka zavražděné do kasáren
k nám a udala, že její dcera se nevrátila
ze šití ve středu. Vyzval jsem ji, aby se
poohlédla po známých, zda k nim Anežka
nezašla. Vyzval jsem p. radního Sedláka,
abychom spolu pátrali. Slyšeli jsme, že
děvče hajného Mišingra řeklo, že Anežka
je doma. To byla mýlka. Byla to asi matka,
která se domů vrátila. Poněvadž byly v ro-
dině hádky, myslil jsem, že se Anežka
doma s bratrem pohádala, nevrátila se
domů. Snad odjela do Vídně sloužit. Pátral
jsem dále. Dověděl jsem se, že obuvník
Hráček a v půl. 6 hod. večer viděl Anežku
jít k Věžnici. Prohlédl jsem lesík a roze-
stavil chlapce do houští. Pískl jsem. Tu
chlapec ve křoví zvolal: „Tu je zabitá.“
Poslal jsem závodčího Touše oznámiti to
soudu a sám zůstal jsem na místě činu.

Předs. Byl jste tam tak dlouho, až
přišla komise?

Svěd. Ano.

Před. Proč tam vše bylo rozšlapáno kolem?

Svěd. Bylo tam na sta lidí, nebylo možno zabrániti. Ano, někteří byli uraženi, že jsem je nechtěl pustiti. Nepustil jsem nikoho k mrtvole a tam, kde byla krev. Byla také znatelná stopa po úvoze na stráni.

Předseda. Co dále.

Svěd. Hned za půl hodiny přišla soudní komise, s mrtvolou nehnuto, ani s kusem plátna, který tam byl a o nějž si asi někdo utřel nůž.

Předseda. Kdy bylo hnuto mrtvolou?

Svěd. Když byla popsána na povrchu, aby také ze spodu byla popsána.

Předseda. Kdy přišla matka k mrtvole?

Svěd. Když se právě obracela.

Předseda. Co dále se dělo?

Svěd. Přinesli rakev a mrtvola odnesena do kostnice.

Předseda. Na koho jste měl z prvu podezření, že vraždu spáchal?

Svěd. Měl jsem podezření na bratra Jana, jemuž jsem sebral kapesní nožik. Když jsem však ránu uviděl, poznal jsem, že nožikem to nebylo možno.

Předseda. Když bylo podezření liché, na koho jste pak měl podezření?

Svědék. Na Hilsnera; k večeru tam byl onoho dne viděn. Znal jsem ho z února z vyšetřování. Poznal jsem ho jako člověka všech necností schopného. Stíhal samá děvčata a ženské.

Předseda. Proč?

Svědék. Aby s nimi měl známost a je upotřebil.

Předseda. Kde byl viděn Hilsner dne 29. března?

Svědék. Dne 29. března hrál s kamarády karty na Kateřinském kopci odpoledne.

Předseda. Kam šel?

Svědék. Hoši řekli, že je vyzval, aby šli do Březiny, ale žádný nešel. Šel sám.

Předseda. Jak pak to bylo s paní Voldovou?

Svědék. Ta řekla, že dříve šla na místo činu, kde vystoupil mladík as 20—30letý a měl ořezanou hůl. Řekla, že měl šedivé šaty.

Předseda. Co dále?

Svědék. Pátral jsem u Hilsnera a našel šedivé kalhoty.

Předseda. Jsou tady (ukazuje).

Svěd. Ty byly jiné, světlejší, velké. Tyto jsou zamazány.

Předs. On jiné nemá. Hilsner řekl, že tyto jste měl v ruce.

Svěd. Rozhodně ne.

Předs. Vestu jste viděl?

Svěd. Nebyla tam.

Předs. Proč jste Hilsnera zatkl v úterý?

Svěd. Když jsem od starostové Vome-
lové přišel, řekl jsem Hilsnerovi, aby šel
se mnou s panem Sedláčkem asi 50 kroků
napřed s námi do Věžnice. Šel a zastavil
se na místě činu, kde bylo více lidí. Na
kopci jsem mu poručil, aby zůstal státi.
Pan Sedlák šel s ní sám.

Předs. Co dále?

Svěd. Starostova řekla, že to nemůže
odpřísáhat, zdali je to ten mladík.

Předseda. Proč jste ho vzal?

Svěd. Že měl takové žerty.

Předseda. Vy jste ho přivedl na soud?

Svěd. Ne, on byl předvolán v úterý.

Předseda. Vy jste ho předvedl?

Svěd. Nikoli, byl obsílkou před-
volán. Já jen udal; v poledne byl pro-
puštěn.

Předseda. Co dále?

Svěd. Viděl jsem z bytu Hilsnera ka-
maráda Veselého vycházeti.

Předseda. Co říkal?

Svěd. Ptal jsem se ho na šedivé Hil-
snerovy šaty a on řekl, že Hilsner řekl, že
jsou v luftě.

Předseda. Co říkal dále Veselý?

Svědék. Že viděl u něho třicet centimetrů dlouhý kulatý nůž. Podobá se košeráckému.

Předseda. Potvrdil Veselý, že to byl košerácký nůž?

Svědék. Nikoli, to já mínil.

Předseda. Učinil jste u Hilsnera zase prohlídku?

Svědék. Ano.

Předseda. Našel jste na místě činu ještě něco?

Svědék. Knoflík od manžet.

Předseda. Co jste našel v bytě Hilsnerových?

Svědék. Nescházelo nic. Našel jsem tam malý nožík čistý. Ostatní bylo zapakováno, poněvadž se chtěli stěhovat.

Předseda. Vy jste řekl, že Vomelová tvrdila, že onen mladík měl šedivý šat. Hledal jste u Hilsnera?

Svědék. Hledal jsem; v kufru jsem našel šedivě kalhoty. Byly veliké, nemohl je nositi. Byly světlejší a měly flíček od rezu.

Obhájce. Vy jste pojal podezření proti bratrově zemřelé. Proč?

Svědék. Slyšel jsem, že doma se bádají jsou jen s bratrem.

Obhájce. Vy jste 12. června udal, že slyšel jste o různých, že je skoupý a nedal

jí na šaty. Proti matce jste měl podezření, že měla hrubé chování.

Svědék. Vidím, že jest to trvalé, jaksi stálé. Žádná stopa tam nebyla. Měli podezření jen na bratra.

Předseda. Měl mrzutosti?

Svědék. To nebylo možno zjistiti. Každý to říkal. Protože jsem se však přesvědčil, že ji měl rád, nedbal jsem na to, protože to nebyla pravda, zvláště když starosta žil s ním v nesváru a tak mohli pověsti o těch různých vzniknouti.

Dr. Auředníček. Poslyšte p. svědku, vy jste řekl, že jste znal Hilsnera jako člověka všech necností schopného. Co jste o něm zjistil?

Svědék. Stíhal děvčata a já jsem to již sdělil sl. soudu ve svém udání. Udal jsem také jména. On je hubičkoval, a když mu nedala, tak jí nafackova^l. Byla to Pecková a Němcová z Příměnic.

Předseda. On je tedy chtěl hubičkovat?

Svědék. Chtěl ještě víc. Hubičkoval je v lese.

Dr. Auředníček. Kdo vám poprvé vyslovil podezření na Hilsnera.

Svědék. To se nedovedu pamatovat, ale hlavní podezření zavdaly nalezené šaty.

Dr. Auředníček. Chodí tou cestou mnoho lidí?

Svědék. Někdy ne a někdy ano.

Předseda. Kdy chodí hodně a kdy málo?

Svědék. Ráno, v poledne a večer. Někdy nejde ale ani živá duše.

Předseda. Ráno chodí spíše z vesnic do města a večer zase z Polné do vesnic?

Svědék. Ano.

Dr. Auředníček. Vy jste byl při té prohlídce místa. Kopali jste, při první prohlídce a našli jste krev?

Svědék. To se nekopalo, poněvadž tam krev nebyla.

Předseda. Tak jste aspoň škrabali. Čím pak jste škrabali?

Svědék. Dřevem.

Dr. Auředníček. Je naleziště mrtvoly tam, kde je teď křížek kamenný?

Svědék. Tam ležela, ale zabita byla tam, kde byla krev.

Dr. Baxa. Vypytoval jste se, jestli mezi 5. a 6. hod. šel někdo z Polné do Věžnice.

Svědék. Nikdo. Šel jsem k panu děkanovi, aby to vyhlásil na kazatelně. Pan děkan tak učinil, ale nikdo se nepřihlásil.

Dr. Baxa: Pane štrážmistře, byli tam nějakí židé, kteří chodili s Hilsnerem?

Svědék. Dověděl jsem se o 2 cizích lidech — snad to byli 3 ale nevím, jestli s nimi více chodí.

Dr. Baxa. Nevíte, jestli ten Beran ne-

vycházel z vězení, že by ho snad viděli, že by ho ten Bosák pustil.

Svědék. To jest možné.

Předseda. Můžete to dokázati? To jest disciplinární, trestní věc. Já neznám ve své praxi, že by se něco takového stalo.

Svědék. Pan Bosák je skutečně velmi lehký člověk, ten byl schopen toho Berana pustiti ven.

Předseda. Jest to relace, že Beran 30. vystoupil, a poněvadž bylo naň učiniti dodatečné udání a byl hledán jako svědek krajského soudu, měl tam proto zůstat.

Svědék. Je to možné, že ho pustili, ale já toho netvrdím.

Veřejný žalobce Dr. Schneider-Svoboda. Poněvadž jest pochybnost stran udání, že ho dozorce mohl pustiti na svobodu, prosím, aby soud vlastní mocí dal přinést k přečtení akta, z nichž obzvláště vychází, že kraj. soud v Chrudimi 30. března dopoledne poslal telegram okr. soudu v Polné, aby se Beran dostavil ke kraj. soudu v Chrudimi. Zejména jedná se o protokol soudní, že se skutečně Beran nacházel v 10¹/₂ hodině ve věznici.

Dr. Baxa. Já jsem se netázal, kdy vystoupil, nýbrž, je-li možno, aby byl propuštěn na chvílku, neb na hodinu a pak

se zase klidně vrátil, jako se to stalo v Žižkově, zejména u p. Bosáka.

Svědék. To jest možno. Já mu to nemohu dokázat, ale on byl lehký člověk. Všeobecně se o tom mluvilo.

Předseda. Ale nebyl nikdy ve vyšetřování. Takové těžké obvinění musí mítí podklad. Jak pak je to s tím úvozem vedle Březiny? Má svah jen na jednu stranu, nebo na obě?

Svědék. Svah k lesu je menší, na druhé straně je pěšina vedle pole, po níž se obyčejně chodí. Tenkrátě však bylo bláto.

Předseda. Jenom tedy když je bláto, chodí lidé nad tím svahem nahoře na pravo vedle lesa. Znal jste Anežku Hrůzovou?

Svědék. Až jako mrtvou.

Dr. Auředníček. Pane svědku, vy jste slyšel, že tam bylo tehda mnoho neznámých, cizích židů. To bylo nápadné, abyste si jich nevšímal. Toho Berana jste měli hned.

Svěd. Takové osoby se ponejvíce skrývají, kdežto Beran žebrol po ulicích. Ostatně jest to povinnost strážníků, poněvadž já jdu městem, jen když mám službu.

Dr. Baxa. To byste musel zatknout každého cizího člověka.

Předseda. Máte, Hilsnere, něco proti tomu?

Hilsner. Proti panu závodčímu nemám nic. (Přestávka.)

Předseda (k svědkovi). Znáte tuto hůl?

Svědék. Ano, to jest hůl, nalezená v lese zahrabaná a vedle ní zástěra Anežky Hrůzové.

Sv. Sedlák. Generalie a přísaha.

Př. Znal jste Anežku Hrůzovou?

Sv. Byla u mne na podzim. Nepovšíml jsem si ji, toliko sestřenice mě upozornila.

Př. Jak pak jste se dověděl o zavraždění.

Sv. Od starosty v hostinci, kde se říkalo, že ztratila se zase holka.

Př. Jak to zase?

Sv. Jednou říkali, že v Nových Dvořích ztratila se holka.

Př. Co dále?

Sv. V sobotu mi dělník řekl, že ji našli v Březině. Já nemohl pryč z domu. Na Boží Hod šel jsem s p. závodčím Klenovcem k Prchalovům, pak k Hilsnerovi a ptali se, kde má šaty. Na půdě, na trámech zatlučeny věšáky a na nich spousta ženského šatstva. Našli jsme zelenavé šaty, lodenový kabát, prádlo.

Př. Zda skvrny na tom?

Sv. Nic. Umlnili jsme si, že nějak Hilsnera dostaneme na radnici. V pondělí šli jsme na Dolní město ke sklenáři. U brány byl zástup, mezi nimi Hilsner. Můj dělník

Klusáček řekl Hilsnerovi, aby přišel do radnice. Přišel za námi do I. patra, kde závodčí se ho tázal, kde byl ve středu večera. „Že chodil na náměstí se soudruhy.“ Šli jsme po nich. Říkali, že to není pravda. Leixner, že Hilsnera vůbec nespatriil. V pondělí byli jsme u Hilsnerů znova a vybídli, aby se převlékl do zelenavých šatů. Nebyl doma. V tom přišel do dveří a my jej vybídli. On řekl, že musí jít k poručníkovi Hellerovi do šenku, kde bylo více lidí. Tam řekl: Podívejte, jakou mi dělají hanbu, chtějí, abych se do všedních šatů převlékl. Heller jej vybídl, aby tak učinil. Hilsner šel na půdu a tam se převlékl. Na to jsme se ubírali k starostové Vomelové. Když jsme přicházeli k místu, kde zločin se stal, pravil: „To jdeme tam, co se to stalo?“ U starostové vždy pan závodčí domlouval se s ní v kuchyni, tak že jsme zůstali v síni jenom my: Hilsner, já a starosta. Starostová řekla, že to určitě tvrdit nemůže. V úterý znova jsme šli k Hilsnerovi na půdu.

Před. Našli jste šedivé kalhoty?

Svěd. Byl to tak zv. segeltuch, barvy asi jako ruské plátno. Kalhoty ty by byly veliké a tuhé, zelenavější.

Před. Tyto to nebyly?

Svěd. Ne.

Před. Proč se stěhovala Hilsnerová?

Svědék. Aby nevznikly nepokoje, dal jí pan starosta vypověď.

Předseda. Byl jste při tom, když se našla mrtvola?

Svědék. Nebyl.

Předseda. Nevíte, jak ležela?

Svědék. Nevím, jen dle vypravování.

Předseda. Proč pak bylo proti Hilsnerovi podezření?

Svědék. Nemohu říci. V sobotu večer byl jsem na náměstí a tam byl hlas: „Věřte, že to jiný neudělal, než Hilsner.“

Předseda. Jak daleko je od Prchalů k místu?

Svědék. Asi dvacet minut, poněvadž do do Věžnice jsou tři čtvrtě hodiny.

Předseda. Jest viděti na cestu, která vede do města?

Svědék. Ano.

Předseda. Jest viděti každého člověka na cestu k Dobroutovu?

Svědék. Ano.

Předseda. Znáte Pešáka?

Svědék. Ano.

Předseda. Jest tam kanál z louky na louku?

Svědék. Ano.

Předseda. Odtamtud prý Pešák pozo-

roval, co se děje. Jak pak je to daleko k Březině?

Svědék. Asi 700 až 800 kroků.

Předseda. Tvrdilo se, že 600 kroků.

Svědék. Na kroky jsem neměřil, poněvadž na louce jest bahno, potok, obilí a brambory.

VI. r. Pešek. Jak pověst měl Hilsner?

Svědék. Nic nedělal, chodil po městě, říkal u starosty, že půjde na řípu do Čech. V městě chodil celý den a vůbec nic nedělal.

Obhajce. Jest vám známo, že by tam byli tehdy s ním nějací neznámí židé?

Svědék Ne.

Obhajce. Matka prý obchoduje se šaty?

Svědék. Ne, jen s těmi, co přebytečně dostala.

Obhajce. Z toho místa viděti jest Boží muka?

Svědék. Ano, až k lávce jest dobře viděti.

Předseda. Docela dobře.

Obhajce. V novinách stálo, že se utvořilo komité v Polné, které vyslýchalo svědky.

Svědék. Žádné komité, jen když někdo se přihlásil na obecní radě, sepsal se krátký protokol a dodal soudu a někdy dr. Baxovi.

Obhajce. Kdo byl při tom komité?

Svědék. Já dvakrát neb třikrát, někdy též závodčí.

Obhajce. Mimo četníka a městské rady nikdo?

Svědék. Nikdo.

Předseda. Hilsnere, namítáte něco proti svědkovi?

Hilsner nic.

Svědék Novák předstoupil. Generalie, přísáhá.

Předseda. Znal jste zavražděnou Hrůzovou?

Svědék. Ano. Byl jsem poručníkem.

Předseda. Jak je tomu dávno, co zemřel Hrůza?

Svědék. Asi 6 roků.

Předseda. Dostala podíl Anežka?

Svědék. Asi 120 zl. na čís. 32 ve Věznici, patřícím Janu Hrůzovi. Mimo to úroky v sirotčí kase.

Předseda. Co jste učinil, když jste se dozvěděl, že Anežka Hrůzová je zavražděna?

Svědék. Šel jsem k závodčímu a oznámil. Doslechl jsem od holky hajného, že je Anežka doma. Jdeme domů, a ta tam nebyla. Všecko jsme prohlédli a jdeme zpět. Závodčí pravil: „Já to tak nenechám. Zítra celý les prohledám!“ Jděte domů, telegrafujte do Prahy Verunce, zda-li tam Anežka

není. Druhý den hledalo se v lese a chlapec ji našel.

Předseda. Jak ležela?

Svědék. Ruce křížem, hlavu na nich, obličejem k zemi, nohy nahoru zahnuté, byla nahá, punčochy, střevíce vedle, okolo hlavy zbytky košile.

Předseda. Jaká pak byla?

Svědék. Moc hodná, silná, statná, pomáhala orat, vláčet.

Předseda. Byla by se bála takového cvrčka, jako je Hilsner?

Svědék. Samotného myslím, že ne.

Předseda. Znala ho?

Svědék. Ano, prosím. Jdu do města. Holka byla u mně ráno. Dala si ke mně šátek. Na večer jdu do města k lesíku nad panským pivovarem p. Valence. Holka jde proti mně. — „Kam jdeš, Anežko?“ — „Já jdu k vám.“ — „Vždyť jsi byla u nás ráno, co chceš?“ — „Ten Hilsner, ten žid, ten švec ošklivý mi nedá pokoj.“ — „Co je to za žida?“ — „Hilsner.“ — „Já to jméno ani neznám.“ — „On tam vždycky stojí u Výpalny a tam nás prohlíží“ — takhle to povídá. „Máš s ním nějakou poměrnou lásku?“ — Holka povídá: „Já bych s takovým chlapem ani nemluvila.“ — Ona nemluvila vůbec se žádným. — „On si nás furt prohlíží od hlavy až k patě a jde za

mnou až ke Kojdovu.“ — Tak já povídám „Když se bojíš, tak já půjdu s tebou,“ a šel jsem s ní až na konec Kateřinského lesa. tam jsem zůstal státi a říkám: „Teď jdi a neboj se, já tu počkám. Když by na tebe přišel, podrž ho, a já se s ním už spravím.“ Ale přišla až do polovičky lesa a vůbec žádný nešel, ani sem ani tam, až k Loretě. Pak jsem se vrátil a šel dolů.

Předseda. Co je to Loreta?

Svědék. Boží muka.

Předseda. Ona Vám povídala, že je ošklivý žid, švec, že nic nedělá, že se ho bojí?

Svědék. Ano.

Předseda. Z toho soudíte, že ho znala?

Svědék. Jak pak by ho neznala.

Předseda. Jak pak její matka?

Sv. To jsem jí řekl, když už byla zavražděna. Ona mi řekla, že si ji prohlížel a pravila: „Vždyť jsem vám to povídala: Když ty ho neznáš, já také ne.“

Předs. Ale vy jste řekl dříve, že vám to povídala na svátek Zvěstování P. Marie, týden před Velkonocemi, tu sobotu před květnou nedělí, že přišla její matka na náměstí . . .

Sv. Ano.

Před. Abyste dal pozor na toho žida

a vy jste řekl: „Co pak mám znáti toho žida?“

Nevíte, jestli si Anežka kupovala nové šaty?“

Sv. Kupovala, ale to mi řekla manželka, poněvadž, když si chtěla něco koupiti, přišla se vším k nám. Ty šaty kupovala moje žena s matkou.

Př. Kdo je platil?

Sv. Matka.

Př. Pro ty šaty byly mrzutosti. S bratrem?

Sv. Vůbec ne. On je moc šetrný ten hoch. Jako zedník si ušetřil kolem 600 zl. Když mu Anežka pomáhala, dal jí vždycky nějaký ten krejcar.

Předseda. A přece byl v podezření.

Svědék. Ne, on jí nemohl zabít.

Dr. Auředníček. Pane svědku, vy jste řekl, že měla podvazky rozvázané, kdežto úředně bylo zjištěno, že měla podvazky uvázané.

Svědék. Na jedné noze je měla, na druhé neměla.

Předseda. Hilsnere, co máte?

Hilsner. Že jsem ji nevyprovázel.

Předseda. To se rozumí. Ale že jste ji pronásledoval a okukoval.

Hilsner. To ovšem.

Předseda. A stál jste u Výpalny?

Hilsner. To je možné. Já jsem si ji prohlížel, ale nevyprovázel jsem ji.

Předseda. Z toho je viděti, že jste ji znal, a vy pořád tvrdíte, že ji neznáte.

Hilsner. Ale Anežku Hrůzovou jsem neznal.

Předseda. Ale z toho všeho jde na jevo, že jste ji znal.

Předseda. Teď sem přijde svědkyně Prchalová.

Pojďte sem, svědkyně.

(Generalie, přísahá).

Předseda. Nebožka Anežka Hrůzova učila se u vás šíti. Už dávno?

Svědkyně. Před třemi roky.

Předseda. Jak dlouho se učila.

Svědkyně. Nevím, jest-li 5 neb 6 měsíců.

Předseda. Před 2 roky a před rokem také?

Svědkyně. Ano.

Předseda. A letos byla u Vás?

Svěd. Od 9. března až do škaredé středy.

Předseda. Pamatujete se na tu středu?

Svěd. Ano.

Předs. Jak vypadala?

Svěd. Veselá, statná.

Předs. Kdyby měla dělat co s Hilsnerem, přemohla by ho?

Svěd. To nevím.

Předs. Zda by se mu ubránila?

Svěd. Myslím, že ano.

Před. Kdy odešla?

Svěd. Kolem půl 6. Na našich hodinách, které jdou napřed bylo 6 hodin.

Předs. Ona se s vámi nerozloučila?

Svěd. Byla jsem zaměstnána s jednou slečnou.

Předs. Neměla co dělati a tak šla?

Svěd. Ano.

Předs. Řekla jste, aby zas přišla?

Svěd. To sama věděla.

Předs. A když nepřišla?

Svěd. Zlobila jsem se, poněvadž bylo mnoho práce. Myslila jsem, že se s ní budu v pátek vaditi, až přijde z kostela, kam vždycky chodila. Ale místo ní přišla matka pro košík, na Anežku se neptala, protože myslila, že je v kostele neb vedle v pokoji. Méla jsem zlost a řekla jsem: „Jaký košík? vždyť si ho bere s sebou.“ Ale matka řekla, že už dvě noci nebyla doma. — „To není možná,“ praví, „vždyť od nás ve středu odešla.“ Matka to nechtěla věřit a hledala ji po světnici. Myslila, že žertuji. Pak jsem řekla, že snad k přátelům šla. Konečně jsem jí radila, aby šla na četnictvo a dala ji hledat.

Předs. Jak se Anežka chovala?

Svěd. Byla vzorná, velmi hodná.

Předs. Neměla známostí?

Svěd. Žádný za ní nechodil.

Předs. Nepozorovala jste, že za ní někdo pálil?

Svěd. Nevím.

Předs. Jestli na ni někdo nečekal na schodech?

Svěd. To nevím.

Předs. Kde pak je ten dům u Kojnarů?

Svěd. To je doleji pod námi.

Předs. Nedívali jste se z okna?

Svěd. Ne. Snad někdy sestra.

Předs. Kdy pak chodívala Anežka domů?

Svěd. O půl šesté. Tenkrát šla trochu dříve, protože byla hotová. Asi o čtvrt na šestou.

Předs. Pracovala u vás jakási Kotzmanová?

Svěd. Ano.

Dr. Auředníček. Vy jste řekla při výslechu, že Anežka Hilsnera neznala.

Svěd. To ne. Já nevím, poněvadž jsme o něm nemluvili.

Dr. Auředníček. Nestěžovala si, že ji pronásleduje, že na ni čeká?

Svěd. Nikdy.

Předs. Hilsnere, máte něco?

Hilsner. Nic.

Předs. Nyní se přečte list čis. 8., výslechy Anny Kotzmanové. (Čte 2 protokoly.)

Předs. Nyní sem přijde svědek Horáček.
Pojďte sem, pane svědku!

(Generalie, přísaha.)

Svěd. Horáček. (Generalie, přísaha).

Předs. Znal jste Annu Hružovou?

Svěd. Ano.

Předs. Jakou měla postavu?

Svěd. Prostřední.

Předs. Byla by se ubránila Hilsnerovi?

Svěd. Nemohu vědět.

Předs. Viděl jste ji ve středu v půl 6.
na cestě?

Svěd. Viděl.

Předs. Odkud jste ji pozoroval?

Svěd. Z okna.

Předs. Chodívala sama?

Svěd. Ano.

Předs. Nestíhal ji nikdo?

Svěd. Nikdo.

Předs. Co říkáte Hilsnere?

Hilsner. Nic nenamítám.

Svěd. Reismanová Anna. (Gener.
přísaha).

Předs. Znala jste Hilsnera?

Svěd. Ano.

Předs. Kdy pak jste spolu mluvili?

Svěd. Mluvili jsme v úterý na večer
okolo 8. hod. před svátky velikonočními,
chodila jsem s kamarádkou. Sel s Veselým

a říkal, že se nesluší, abychom mluvili německy.

Předs. Co vy jste řekla?

Svěd. Zda nemluví také. On řekl také, ale venku nikoli.

Předs. Měl Hilsner nějakou milenku?

Svěd. Mařenku Halíkovu z Polné.

Předs. Vy jste se ptala, jakou má z Věžnice, když Vám řekl, že už má jinou?

Svěd. Ano.

Předs. Bylo na místě tma či světlo?

Svěd. Tma.

Předs. Co pak jste dělala?

Svěd. Šla jsem pryč a Vytlačilová se mnou.

Předs. Hilsnere namítněte něco.

Hilsner (proti svědkyni). Mám jen jednu, Benešovou. Ona špatně poslouchala.

Mišingr Svědek. Generalie, přísaha.

Předs. Slyšel jste, že Anežka Hružová se ztratila?

Svěd. Ano.

Předs. Kdy?

Svěd. V pátek.

Předs. Hledal jste ji také?

Svěd. Ne.

Předs. Byl jste při tom, když ji našli?

Svěd. Byl.

Předs. Viděl jste mrtvolu ?

Svěd. Ano.

Předs. Byl tam četník ?

Svěd. Ano.

Předs. Bránil, aby tam k ní nikdo nešel ?

Svěd. Ano.

Předs. Jak jste ji viděl ?

Svěd. Obličejem k zemi, nohy nahoru.

Předs. Našel jste něco ?

Svěd. Hůl jsem viděl.

Předs. Jest to tato ?

Svěd. Ano.

Předs. Byla čerstvě uříznuta. Jest nalomená od čeho ?

Svěd. Nevím.

Předs. Jest zakrvácena ?

Sv. Ano.

Předs. Co řekl závodčí ?

Sv. Abych hledal, zda najdu kůry a pařízek. Našel jsem pařízek.

Předs. Kdy ?

Sv. V sobotu.

Předs. Co jste ještě našel ?

Sv. Kousek odřezku.

Předs. Čím pak byla hůl uříznuta ?

Sv. Nožem.

Předs. Velikým nožem?

Sv. Ano.

Předs. Jaký byl řez?

Sv. Šikmý.

Předs. Jak pak ten pařízek vyčnívá nad zemí?

Sv. Asi 10 cm.

Předs. Byly mezi Hrůzovými hádky?

Sv. Nedovedu říci.

Předs. Byli svorní?

Svěd. Takhle byli,

Předs. Co dělala Anežka?

Svěd. Chodila do šití, jezdila s dobyt看em.

Předs. Byla statná?

Svěd. Prostřední.

Předs. Byla by se Hilsnerovi ubránila?

Svěd. To by se neubránila.

Předs. Jest silnější?

Svěd. Myslím.

Předs. Jedna svědkyně řekla, že je Hilsner střízlík. Proč by se neubránila?

Svěd. On je přece jen mužskej. (Smích.)

Obh. Kde pak jste našel pařízek? Jak daleko od místa činu?

Svěd. Asi 605 kroků.

Obh. Kterým směrem?

Svěd. K. M. Věžnici, ve směru od Polné
opačně, od cesty 10 kroků.

Předs. Co namítáte, Hilsnere?

Hilsner. Nic.

Líčení o 1/4 7. skončeno.

Druhý den přelíčení.

Líčení druhého dne.

(Dopoledne.)

Začátek líčení o 7. hod. ranní.

Předs. Budeme pokračovati v líčení. Přečte se číslo listu 13. sepsaný protokol, sepsaný s Mazurovou Bož. u okr. soudu v Polné, v němž se dosvědčuje, že táž poslala k řezníkovi Anežce pro sádlo, jež bylo nalezeno v zakrváceném papíře. — Dále předčítá list č. 14., protokol téhož soudu, v němž řezník Rosedovský dosvědčuje, že zabalil ono sádlo do takového kusu novin.

Předs. Ať sem přijde Frant. Šic, obuvník v Polné. (Týž předstupuje, generalie, přísaha.)

Předs. U vás se učil bratr Leop. Hilsnera ševcem. Zdali pak vám něco vypravoval?

Svěd. Vypravoval, co se u nich dělo. Že tam spějí nějakí židé, buď polský rabín neb košerák, neb nějaký, který chodí světem.

Předs. To jste však nikdy neřikal o tom rabínu?

Svěd. Říkal, prosím. Ale to mi vypravoval, až teprv ten týden, že tam spal polský rabín a přišel proto špinavý. Tak jsem ho poslal umytí.

Předs. Říkal jste mu Isim?

Svěd. Ano.

Předs. Proč?

Svěd. Nevím.

Předs. Ale dříve jste neřikal, že tam byl polský žid a rabín.

Sv. Když jsem tady byl, tak jsem byl nemocen, nastydlý, takže jsem si na toho rabína nevzpomněl.

Předs. A jak to dále přišlo?

Svěd. V pátek přišel ke mně Prchal, kartáčník, bratr Blandiny Prchalové, a vypravoval, že se sestra ztratila holka, ale ještě neřikal, že to udali. Pak byl u mne ještě ten Prchal třikrát za odpoledne. Já jsem potom řekl Isimovi: To ji váš Polda zabil. On se toulá pořád v lese. Já to řekl jen tak, a Isim odpověděl: „Já se ho zeptám, on se toulá.“

V sobotu ráno šla se moje podívat na tu zavražděnou a vyprávěla, jak je podříznutá, a tu Isim řekl: „Už myslím, že ji Polda zabil, a když jsem mu to řekl, tak se hned hebrejsky modlil a bil mne, a potom už spal ke mně obrácen zády a ne jako dřív a byl nepokojný.“

Oni totiž spali spolu.

Předs. Řekl vám to opravdovsky?

Svěd. To já nemohu vědět.

Předs. O tom rabínovi jste to ale neřekl?

Svěd. Já jsem to řekl, že to byl polský rabín.

Předs. A kdy vám to řekl?

Svěd. První dny.

Předs. Určitě to nevíte?

Svěd. Ne. Bylo jich ten týden více.
29. března snad ten košerák z Jeníkova.

Předs. Kdy pak se stěhovali Hilsnerovi do Vel. Meziříčí?

Svěd. Ode mne šel Isim v úterý, v den pohřbu, 4. dubna.

Předs. Pak už nepřišel do Polné?

Svěd. Ještě jednou s vyšetřujícím soudcem ke mně. Já byl nemocen, tak musili ke mně přijít.

Předs. A to jste s ním byl konfrontován. A nebyl jste v Meziříčí?

Svěd. Ano.

Předs. Co jste tam dělal?

Svěd. Jen tak

Předs. Kdo tam byl?

Svěd. Já a p. Novotný.

Předs. Kdo je to?

Svěd. Továrník v Polné.

Předs. A kdo ještě?

Svěd. Redaktor „Deutsches Volksblatt“.

Předs. A jak to přijde, že jste jeli?

Svěd. Chtěli jsme věděti, kdo za žida tam spal.

Předs. Co vám bylo do toho?

Svěd. Byli jsme vyzváni.

Předs. A kým?

Svěd. Nevím, jak to přišlo. Bylo to při nějaké výpovědi.

Předs. Kdo vás vyzval?

Svěd. Ten redaktor.

Předs. Abyste šli k tomu Mor. Hilsnerovi?

Svěd. Ano, já jsem tam byl v hostinci a pak jsem Mor. Hilsnera potkal — dělali jsme výlet.

Předs. Proč jste tam šel?

Dr. Baxa. Nedělejte hlouposti, mluvte pravdu, vždyť to není nic nečestného.

Svěd. Šel jsem se dívat na sbořený most a Hilsner tam zrovna zapřáhal. Povídám: „Isime“. On se otočil a šel ke mně.

Předs. To není možné, že jste ho jen náhodou potkal.

Svěd. Ano, já jsem pro něho nešel, náhodou jsem ho potkal. Ptám se ho, co děláš? On mne pak vedl do bytu a ukázal mi, jak jsou vytopeni. Pak jsem řekl: „Jest-li chceš, pojď se mnou do hostince.“ On šel. Tam jsem mu dal rohlík a tři čtvrtky vína.

Předs. A proč?

Svěd. Já jsem mu říkal, že jsem ho přišel navštívit na cestě z Litomyšle. Chtěl jsem zvědět, který žid tam spal ten den.

Předs. Tedy, jestli ten Beran, Fried neb jeníkovský košerák? A nic jste se nedověděli?

Svěd. Nic.

Předs. A kdy to bylo?

Svěd. V neděli.

Předs. Prý 30. července.

Svěd. Já nevím, ale v neděli to bylo.

Předs. No, a co vám na tom záleželo, že jste to chtěli na tom Morici vyzvědět, když jste mu dal rohlík a 3 čtvrtky vína. Platil jste to sám?

Svěd. Ne — já to měl též vše placeno od p. redaktora.

Předs. Co jste mu říkal?

Svěd. Vyptával jsem se na jeho poměry.

Předs. Vy jste ho k něčemu naváděl?

Svěd. Ne, prosím.

Předs. Aby na bratra všecko pověděl.

Svěd. To není pravda.

Předs. Že bude mít lepší časy.

Svěd. To není docela pravda.

Předs. Neptal jste se na Berana?

Svěd. Já jsem u stolu ptal a řekl jsem: „Já vím, že je Váš Polda nevinný, ale je-

den z nich to musel udělat a Moric řekl: Ale ten už je dávno pryč a teď se směje.

Předs. Vy jste se ho ptal, jest-li by dne 29. března u nich do rána ten Beran Sv. O Beranovi jsme ten večír mluvili. Předs. Co jste mluvili?

Sv. Já jsem řekl, že je Polda nevinný, ale že se neví, kdo to udělal.

Dr. Auřed. Jak to přijde, že jste při dřívějších výsleších nikdy neřekl, že Vám povídal jeho bratr, že nespí, že je obrácen k němu záhy.

Sv. To jsem prosím hned vypravoval.

Dr. Auř. Který den vám to řekl?

Sv. První dni. V pondělí, úterý nebo ve středu. Myslím, řekl, že to bylo ve středu, jindy, že zase jindy.

Dr. Auř. Vy jste také nikdy neřikal, že Vám řekl Moric: „Já myslím, že ji zabil.“

Sv. To bylo v pátek a v sobotu, když moje přišla z lesa, tu to Isim počal vypravovat, tenkrát v sobotu, když se našla.

Dr. Auředníček. Slav. soude, já prosím, aby byly tyto odpory konstatovány z protokolů, že svědek v celém výslechu o těchto okolnostech nevěděl.

Předs. Já to hned přečtu. (Čte vypovědi svědkovy).

Předs. Co tomu říkáte, Hilsnere?

Hilsner. Že ty dny u nás nebyl žádný

pols' ý žid a to jest možná, že jsem se modlil, ale žádný polský žid ani jiný tam nebyl.

Dr. Auředníček. Vysoký soudní dvore! Činím návrh, aby byl přečten článek v Deutsch. Volksbl., který zde předkládán, v němž způsobem cynickým se doznává, že redakce vyslala tam toho svědka na žádost starosty v průvodu redaktora k bratru Morici Hilsnerovi, aby vyzvěděl něco, kde se doznává, jakým způsobem se s ním nakládalo, kde se líčí přímo sensačně, jak ho opili, a že vyšly na jevo hrozné věci následkem jeho výpovědi.

Poněvadž svědek nechce s barvou ven, poněvadž okolnost ta je velmi důležitá a závažná v tomto případě, zejména v posouzení toho, jakých zbraní bylo používáno zjednání materiálu proti Leopoldu Hilsnerovi z jiných stran, než se strany stát. zastupitelstva, se stran zcela nepovolaných. A poněvadž dále slouží k posouzení věrohodnosti svědků, kteří se účastnili tohoto pátrání, navrhuji, aby článek tento byl přečten.

Veř. žal. Když toto číslo není zabaveno, nemám nic proti tomu.

Dr. Baxa. Já bych proti tomu neměl ničeho. Ale pokládám za zbytečné, jestli se chce dokazovati, že ti, co soukromě pátrali

a vysílali někoho, dělali něco špatného, Nikoliv, oni naopak konali svou občanskou povinnost, poněvadž jest to povinností, zejména v takovém případě, když na jistých místech byla viděna nedbalost, že sami pátrali. Já se divím, že p. svědek se tím omlouvá, že tam tenkrát byl, vždyť on měl otevřeně říci, že tam šel a proč tam šel. Vůči tomu, že s ním bylo špatně nakládáno atd., pravím, že ten článek není žádným svědeckým důkazem a nemůže taky říci pravdu. Co pak se týče námitky obhajování, že to vrhá špatné světlo na ty zkoumatele, pravím, sl. soude! Článek takový vzbudil u soudců nebo u poroty dojem o tom, je-li svědek hodnověrný. Hodnověrnost se posuzuje dle toho, co se řekne, co zde vyjde na jevo a ne, co si redaktor napíše. Já to pokládám v tomto případě za irrelevantní, ohražuji se proti tomu, aby se tak mluvilo o těch, kteří soukromě pátrali, aby se jim říkalo, že se do věci pletli, a prohlašuji, že občané konali svou povinnost, by vypátrali pravdu. (Výborně.)

Předs. Račte se zdržeti všech projevů, to není důstojno soudu.

Dr. Baxa. Není to však ani dle trestního řádu příslušné, aby ten článek zde byl čten, poněvadž to není výslech ani znalecký, ani svědecký.

Dr. Auředníček. Já upírám p. dr. Baxovi právo činiti návrhy, poněvadž dle § 47. trestního řádu právo to mu nepatří, nýbrž jen klásti otázky a činiti poznámky. Řeklo se, že konali svou občanskou povinnost. Já se ptám, jestli to má býti občanskou povinností spíti bratra obžalovaného a chtíti na něm něco vypátrati! Dále řekl p. zástupce soukromé účastnice, že zde někdo nekonal svou povinnost. Ať to řekne, kdo jí nekonal. Soud jistě konal svou povinnost — objektivně — s velkou obezřetností a nestranností, ať tedy řekne, kdo nekonal zde povinnost. Takové podezřívání, takové fráze se házeti nesmí, musí říci a dokázati, kdo to byl.

Dr. Baxa. Ohražuji se proti tomu, jako bych zde neměl práva činiti návrhy. Co se pak týče oněch povinností, myslím, že pravím, že někdo nekonal svou povinnost, poukazuji na to, že jsem byl svědkem již od prvního šetření, že se nešlo ku předu s takovou péčí, jak bylo zapotřebí, protože, kdyby v té věci bylo učiněno takové opatření, jako v jiných případech, jako v polit. procesech, kdyby se byli vzali hned do vazby všichni podezřelí, byl by se musil vinník vypátrati. To se však nestalo. Vyšetřovalo se jinak, než jsme viděli v polit. procesech . . .

Před. To sem nepatří.

Dr. Baxa. Já nyní odpovídám na předešlou námitku. Pravím, že nebyli vzati do vazby všichni podezřelí a kdyby se tak bylo stalo, kdyby se bylo úsilovněji pátralo, že by dnes záležitost ta nabyla jiného světla.

— (Soud ubírá se ku poradě.)

(Přestávka.)

Před. Ač zástupce souhlasí s obhájcem aby se článek přečetl, nedává soud k tomu místa. Nevíme, kdo to psal. Musily by se čísti všechny články. Máme v té věci svědky, ti při tom byli.

Obh. Redaktor Volksblattu p. Hans Schwer jest přítomen. Ohražuji se proti tomu, aby byl vyslýchán.

Dr. Baxa. Souhlasím, aby byl i p. Novotný jako svědek vyslýchán. Není v soudní síni. Kde jest? (Hlas) V Polné, továrníkem. Pozveme ho telegraficky.

Zástupce. Pak-li se připustí návrh p. obhájce, tedy nechť i třetí svědek jest vyslýchán.

Obh. Souhlasím.

Předs. Jest tu p. Schwer? (Hlas) Není. Jest snad v hotelu na poště, přijde kolem 10 hodiny.

Svěd. Moric Hilsner. Gener., přísaha.

Před. Příbuzní mají právo nesvědčiti ve věci svých příbuzných. Chcete svědčiti na bratra? Ano — ne?

Hilsner. Nechci.

Čtou se jména svědků. Předseda mluví o přísaze. Generalie.

Svěd. Kateřina Dvořáková. (Generalie, přísaha.)

Před. Řekněte mi, kdy jste viděla Hilsnera. Na škaredou středu?

Svěd. Ano, viděla jsem ho jako dnes.

Před. Kdy, v kolik hodin?

Svěd. Asi okolo 11. hod. šel pěšinkou od Březiny okolo plotu. Podívali jsme se na sebe.

Před. Kde bydlíte?

Svěd. U pěšinky k Březině.

Před. V kterém domku?

Svěd. U kapličky sv. Jana.

Před. Šel sám?

Svěd. Ano.

Před. Jaký měl oděv?

Sv. Tmavý do zelena.

Př. Klobouk?

Sv. Kapinku popelavý s peřím.

Př. Šel směrem k městu?

Sv. To nemohu sloužit.

Př. Vidívala jste jej tam jindá chodit?

Sv. Někdy.

Př. Mně jste řekla dříve, že každodenně.

Sv. To ne, ale často.

Dr. Auředníček. Jest to v těch místech proti Kojdovu stavení? Nemůže se jinam tou cestou?

Sv. Ano.

Obh. Na Kateřinský kopec.

Sv. Já si myslím, že šel do Březiny.

Sv ědek Muzikář. Generalie, přísaha.

Př. Jestli pak se pamatujete, co jste dělal na škaredou středu, která je to středa?

Sv. To bylo před Velikonocemi 29. března. Já jsem tehda dělal u pí. Vladykové a viděl jsem, že Hilsner šel tak mezi 4. a 5. hodinou asi na 10 kroků a před ním 2 neb 3. Hilsner měl světlý kabát a tmavší kalhoty — všední. Měl je ušpiněné. Tak jsem povídal, že už nemají svátky, poněvadž jde ve všedním obleku. To jsem říkal pí. Vladykové. Kabát byl šedý, s tmavšími proužky; kalhoty byly mnohem tmavší než kabát.

Př. Mohl byste říci, že byly černé?

Sv. Víc do černa a zamazané, všední.

Př. Měl takové šaty?

Sv. Ne, to já neměl příležitost poznati.

Př. Vy jste si ho tedy nepohlížel?

Sv. Všeho jsem si nevšiml.

Př. Bylo vám divné, že už nemají svátky?

Sv. Ano. Poněvadž měl všední šaty a bylo to šest dní, co si objednával u J. Fialy černé šaty na svátky.

Př. Klobouk měl černý?

Sv. Měl.

Př. Jak pak měl ten kabát ušitý?

Sv. Takový jako tenhle — sako.

Př. Jak daleko sahal?

Sv. Jako můj.

Př. Vy jste ho viděl mezi 4. a 5. hod. ale povídal jste to jinak.

Sv. Do 5 hodin.

Předseda. Vy jste ale řekl panu soudci Reichenbachovi od půl páté do pěti. Od-kud šel?

Svědék. Z náměstí, horní branou, k ži-dovskému městu.

Předseda. A druhý den?

Svědék. Šel kolem osmé hodině smě-rem k Březině.

Předseda. A kde?

Svědék. Konec domku na Žabokrtech.

Předseda. Šel z města?

Svědék. Od města — poněvadž jsem stál na zahradě as na 60 kroků.

Předseda. Vy tam bydlíte na Žabokrtech?

Svědék. Ano. Šel směrem k Březině po pěšině k lesu.

Předseda. To šel asi k Božím mukám?

Svědék. Šel vzhůru po pěšině k Božím mukám.

Předseda. To musil do Březiny?

Svědék. To jsem si myslil, protože tam chodil.

Předseda. Může se tam jít také na Kateřinský vrch?

Svědék. Ano, může se jít i na Březinu i na Kateřinský vrch.

Předseda. A kuďy se chodí ještě na Kateřinský vrch? Nemí jinudy b íže?

Svědék. Ano, od zámku je blíž.

Předseda. Jak pak, od školy přes Komenského náměstí nechodí se také na Kateřinský vrch?

Svědék. Po těch pastvištích.

Předseda. Přes Žabokrty k Božím mukám?

Svědék. Ano.

Předseda. Jaké měl Hilsner šaty?

Svědék. To měl tmavé do modra.

Předs. Víte to jistě. Do modra nebo do zelena?

Svěd. Do zelena ne.

Předs. Šel sám?

Svěd. Ještě s jedním, ale toho jsem si nešiml.

Předs. Ve středu šel po náměstí sám a před ním dva neb tři?

Svěd. Ano, ale ty jsem si neprohlédl.

Předs. Patřili k němu?

Svěd. On s nimi mluvil, ale šel pozadu.

Předs. A jaký to byl mužský?

Svěd. Byl menší postavy a měl celý tmavý oblek.

Předs. Znal jste ho?

Sv. Neznal.

Předs. Byl polenský?

Svěd. Nevím.

Předs. Koukněte se na ty kalhoty na stole, neměl takové?

Svěd. Takové neměl, protože byly k rozeznání od kabátu.

Předs. Vídával jste často Hilsnera?

Svěd. Častěji v zelenavých, někdy v modravých.

Předs. Vy jste také mluvil s Fr. Šicem. Kdy pak jste s ním mluvil?

Svěd. 14. neb 16. dubna. Povídal, že

se u něco učí Isim Hisner, a ten povídal, že tam ty dny spal nějaký žid.

Předs. Jaký?

Svěd. To nevím. Někaký kulhavý žid a Isim povídal, že se ani neumyl, že hned utíkal pryč, když tam ten žid zase spal. Ten měl takový oblek tmavý a nebyl tak odřený jako Hilsnerův.

Předs. A ještě něco řekl Isim Schützovi?

Svěd. Když se to dověděl, že na Velký pátek se holka ztratila, řekl Isimovi, že ji Polda zabil, Isim povídal, že možná, že ji zabil, protože když mu to řekne, tak ho bije a modlí se hebrejsky.

Předs. A také řekl, že je v noci náramně roztržitý?

Sv. Ano, to řekl.

Předs. Ten žid byl prý kulhavý. A jaký byl, neřekl?

Sv. Nic, jenom řekl, že tam nějaký žid spí, že se neumývá a že kouká, aby byl pryč.

Předs. Viděl jste tedy tenkrát u horní brány, že měl šedý kabát a tmavší kalhoty?

Sv. Kalhoty byly tmavé, hodně tmavé.

Předs. Ze stejné látky to nebylo?

Sv. Ne, kalhoty byly tmavší.

Předs. A všední?

Sv. Ano všední a zamazané.

Předs. Jaké Vy máte šaty?

Sv. To jsou modravé.

Porotce. Pane svědku, můžete určitě říci, že jste jej viděl v jiných šatech ve čtvrtek než ve středu?

Svědék. Ano. Ve čtvrtek měl tmavší a čisté, ve středu měl světlý kabát a tmavší kalhoty.

Předseda. Hilsnere, co tomu říkáte?

Hilsner. Ve středu jsem měl celé modré šaty.

Předseda. Na Kateřinském vrchu?

Hilsner. Ano.

Předseda. Přineste ten modrý oblek.

(Přestávka — jde se pro šaty.)

Předseda. To jsou ty modré šaty?

Hilsner. Ano.

Svědék. Tyto měl ve čtvrtek, ve středu ne. Ve středu neměl takové šaty. Tu chvíli od 4 do 5 hod. měl světlý kabát a kalhoty takhle tmavé. Jest-li to byly tyhle kalhoty, nevím. Byly umazané a všední.

Hilsner. Já jsem měl celý oblek. Jiný nemám než ten zelený.

Svědék (k Hilsnerovi). Kabát jste měl světlý a kouřil jste.

Hilsner. Ano.

Svědék. A ještě jsem povídal pí. Vla-

dykové, že jdete ve starých, ač máte ten týden svátky, a u krejčího jste naléhal, že musí být ty šaty černé hotovy.

Hilsner. Ano. To jsem už nosil modré.

Svědék. Ty jste měl ve čtvrtek ráno.

Předseda. Ty dva jste neviděl?

Svědék. To jsem si nevšiml.

Předseda. Byli cizí?

Svědék. To nevím. On nikdy sám nešel. Před tím povídal, že budou mít svátky zároveň s našimi, že musí mít černé šaty, ale ve středu jsem ho viděl v starém oděvu.

Předseda. Byly ty kalhoty odřené?

Svědék. Byly na stehnech zamazany. Ten kabát se od těch kalhot odrážel.

Dr. Auředníček. Tyto šedé kalhoty to nebyly?

Svědék. Ne.

Dr. Auředníček. Jest-li pak ve středu přšelo?

Svědék. O 5. hod. pokrápělo. Byl jsem hotov u p. Vladykové, ale poněvadž měla kuchyňský nábytek na dvoře, pomáhal jsem ji to uklízet, poněvadž přšelo.

Dr. Auředníček. Ale paní Vomelová tvrdila, že svítilo slunce.

Sv. Ve středu také přšelo, ale moc málo.

Předs. To může obojí býti dobře. To se mně často přihodilo.

Dr. Auř. Pršelo mnoho ve čtvrtek?

Sv. Dopoledne byla bouřka a začalo silně pršet; odpoledne také.

Dr. Auř. V noci také pršelo.

Sv. Nevím.

Dr. Auř. Což v pátek, pršelo?

Sv. Nevím. Ve středu pokrápělo v 5 hodin. Ve čtvrtek byl prudký déšť a odpoledne zas pršelo.

Předseda. Hilsnere, co máte?

Hilsner. Dne 30. března ve čtvrtek jsem měl zelené šaty.

Předseda. Ráno nepršelo, když jste šel kolem Žabokrt.

Svědék (k Hilsnerovi). Když jste šel vzhůru, měl jste modré šaty, to bylo hezky.

Předseda. S kým jste šel ve středu mezi 4—5 hod. okolo Vladyků? S kým jste šel? Vy jste s ním mluvil?

Hilsner. To se nemohu pamatovati. Šel jsem z náměstí k židovské bráně.

Předseda. A mluvil jste s těma dvěma.

Hilsner. Já se žádným nemluvil. Snad mluvil jsem s Beranem.

Svědék. Ve středu jste s ním mluvil. Byli jsme u Vladyků.

Hilsner. Mluvil jsem s Maxem Brettischem a Friedem.

Předseda. Znáte Brettische?

Svědék. Já znám jednoho Brettische, ale nevím, jest-li by to byl on.

Předseda. A což Fried Hugo?

Hilsner. S tím jsem mluvil na náměstí po 6. hodině.

Předs. Ale to bylo mezi 4—5 hod.

Hilsner. To jsem nemluvil se žádným.

Sv. To jste mluvil, hovořili jste nahlas. Jestli česky nebo německy, nevím. Jen jsem viděl, že hovoříte, a jdete k židovskému městu.

Hilsner. Zda-li jsem mluvil, to já nevím. Já šel jsem sám.

Předs. Nemám už žádnou otázku, ať vyjde svědek

František Cink, povozník z Polné.

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Od maličkosti. (Gener. — přísaha)

Předs. Pamatujete se, kdy byla nalezena mrtvola Anežky Hrůzové na Březině?

Sv. Ano, bylo to v sobotu.

Předs. Co se mluvilo? Na koho bylo podezření?

Sv. Já jsem nebyl ten den doma. Já byl na cestě.

Předs. Co se povídalo, kdo to udělal?

Sv. Říkali, že to udělal Hilsner.

Předs. Proč?

Sv. Nevím, ale všeobecně si to povídali.

Předs. Kdy se to mělo státi?

Sv. Jak se povídalo ve středu.

Předs. Viděl jste Hilsnera?

Sv. Viděl jsem ho přicházeti po náměstí.

Předs. Kdy?

Sv. Odpoledne, asi do 7. hod. Pak jsem ho už neviděl.

Předs. Co jste dělal?

Sv. Převážel slámu do záprtů.

Předs. Pak jste naložil fůru slámy..

Sv. . . . a jel jsem přes náměstí. Sto dola byla na Zápeklí.

Předs. U rybníka?

Sv. Ano.

Předs. Kdo Vám pomohl nakládati?

Sv. Pí. Anastasie Pojmanová.

Předs. Kudy jste jel?

Sv. Po silnici přes Zápeklí a náměstí okolo zámku.

Předs. Dolní branou po náměstí?

Sv. Ano. Bylo 5 hod. Byl jsem naproti radnici, té prostřední, už za kostelem k horní bráně. Od brány jsem zahnul v pravo,

do úzké uličky k Pojmanovům, kde jsem slámu skládal.

Předseda. Co jste pozoroval? Jak je ta ulice široká?

Svědék. Jen co vůz projde.

Předseda. A vyprávěl jste koně?

Svědék. Ano, protože tam byl průvan. Dovedl jsem je do maštale a řekl jsem, aby paní Pojmanová u fůry zůstala, aby někdo n'udělal neštěstí. Šel jsem zpátky, když se mi v tom ukázali tři páni. Ty dva jsem neznal, a mezi nimi byl Hilsner.

Předseda. Co dělali?

Svědék. Kouřily cigarety. Řekl jsem, aby nekouřili, že by mohli dostat něco od huby. Dva, jeden z nich byl Hilsner a druhého jsem neznal, ti mě předběhli. Jen jeden zůstal vzadu a zastrkoval něco do kapsy, zabaleného v papíru. Toho bych poznal.

Předseda. Co to bylo zač?

Svědék. To já nevím.

Předseda. Jak vypadal?

Svědék. Měl podlouhlý ksicht, šiřatou hlavu, krátký černý vous, šaty šedivé a sametový límec.

Předseda. Co to měl zaobaleno? Jak to vypadalo?

Svědék. Jako když se složí noviny. Takhle dlouhlé.

Předseda. Něco podlouhlého, dostal to do kapsy? Bylo to pevné?

Svědék. Nevím.

Předs. Jaký měl obličej, ústa?

Sv. Vyvalené oči, obličej podlouhlý a ústa ostrá.

Předs. Kdo to byl, nevíte?

Sv. Já ho viděl sám ten samý den. Chtěl jsem jeti pro dříví na náměstí. Stál před krámem p. Vladykové. Krám byl ještě zavřen. Ke mně přišel Strnad krejčí a povídal: „To je hezký člověk!“ a smál se. On byl totiž ošklivý. Ne, byl to ten samý.

Předs. Jak pak šli?

Sv. Ti dva mě předběhli, a ten zůstal v zadu.

Předs. Za kým šli krokem?

Sv. Zostřili krok a šli čerstva dolů.

Předs. Pádili jako skokem?

Sv. Ano, dolů tou ulicí.

Předs. Tamtády se chodí . . .

Sv. . . . k Březině, k pivovaru, na Zápekli a na několik stran

Předs. Nemýlíte se?

Sv. Já myslím, že ne.

Předs. Kolik hodin asi bylo?

Sv. Mohlo býti asi 2—3 minuty po 5. hodině.

Předs. Ten den a ten týden jste už slámu nevozil?

Sv. Naposled na podzim.

Předs. Kde jste byl v úterý před tím?

Sv. Na jarmarce v Měříně.

Předs. Běželi skokem?

Sv. Jak přešli dolů, běželi zrovna skokem; pak už jsem se za nimi nedíval.

Předs. Jaký oblek měl Hilsner?

Sv. To já nemohu sloužiti; já jsem si ho nevšíml, protože jsem ho znal.

Předs. Mně se zdá, že jste řekl, že měl šedé šaty?

Sv. V té chvíli nevím.

Předs. Vy jste to určitě povídal.

Sv. Určitě jsem to nemohl říci.

Předs. Já Vám to přečtu (čte mu výpověď).

Sv. To jsem snad tenkrát věděl, ale nemohu to teď říci.

Předs. Šedost je rozličná: světlá, prostřední, tmavá. Jaké byly barvy ty šaty?

Sv. To já prosím, nevím, na tom jsem si nedal záležeti.

Předs. Měl svrchník nebo kabát?

Sv. Obyčejný kabát.

Předs. Byl všední nebo sváteční?

Sv. Moc sváteční nebyl.

Předs. Neměl takové kalhoty, jako tyhle?

Svěd. Takové mohly býti.

Předs. Tmavé nebo světlé?

Svěd. To já nevím.

Před. Jaký měl klobouk?

Svěd. To jsem si nevšímal.

Předs. Což ten člověk, jakou měl chůzi?

Svěd. Zdálo se, jakoby zatahoval jednu nohu.

Předs. Vy jste ho jmenoval, pajdavý Žid?

Svěd. Ano.

Předs. Poznal byste ho?

Svěd. Ano.

Předs. Znal jste Frieda Bertholda?

Svěd. Znal.

Předs. To prý byl Hlsnerův kamarád?

Svěd. Ano, vždyť jsem je stěhoval, když byl menší.

Předs. Když jste jel s tou slamou, tak jste je viděl na rynku?

Svěd. Viděl jsem toho pajdavého s nějakým jiným Friedem.

Předs. Snad to byl Hugo Fried?

Svěd. Ten pajdavý s ním mluvil zrovna na Zápeklí na hrázi, když jsem jel pro tu slámu. Bylo to naproti krámu p. Vítka na náměstí. Byli tam jaksi dva.

Předs. Hugo Fried a ten pajdavý?

Sv. V té chvíli pšišel Hilsner a šli s tím pajdavým vzhůru na náměstí. Tam tudy šli do dolní brány. Kam, nevím.

Předs. Nemýlíte se? Znal jste Hugo Frieda?

Sv. Ano. Znám ho už dávno. Jak pak by forman neznal dítě z mýta.

Př. Přejete si, aby byl konfrontován s Hugo Friedem?

Vot. r. Pešek: Hilsner tvrdí, že ten den nesundal modrý oblek. Vy říkáte, že jste jej viděl ve světlém obleku. Řekněte mu zcela určitě do očí, že neměl modré šaty.

Př. Hilsnere, pojdte sem. (Hilsner předstupuje.)

Sv. (K Hilsnerovi.) Měl jste šedý oblek?

Hilsner. Neměl. 29. jsem měl modré šaty.

Sv. Já jsem vás viděl v šedivých.

Hilsner. Já žádné nemám.

Vot. r. Budecius. Ten Muzikář šel v tu

stranu, kam šli ti tři. Musili jíti okolo něho?

Sv. Musili a remusili. Mohli jíti doleji.

Dr. Auředníček. Vy jste řekl, že ti dva byli cizí. Ale o tom jednom nevíte, jak vypadal. Jak víte, že byl cizí?

Sv. P znal jsem to pozadu.

Dr. Auředníček. Přece nemůžete znáti všecky pozadu, jenom známé.

Svěd. Já poznám moc pozadu.

Dr. Auředníček. Ale ne všecky polenské. Jak víte, že měl šišatou hlavu.

Svěd. No, to jsem viděl.

Dr. Auředníček. Díval jste se za nimi?

Svěd. Když jsem vylezl na vůz, tu jsem je shlédl, jak zašli.

Předs. Kam šli, to jste neviděl?

Svěd. Ne.

Předs. Hilsnere, máte něco?

Hilsner. Ne.

Předs. Přiveďte sem Hugo Frieda.

Předstupuje Hugo Fried, obchodní příruč
v Brně.

Předs. Znal jste Hilsnera?

Svěd. Ano. (Gener., přísaha).

Předs. O letošních svátcích jste byl
v Polné?

Svěd. Ano.

Předs. Kde jste byl v kondici?

Svěd. V Brně.

Předs. Jak dlouho jste byl v Polné?

Svěd. Já tam přišel 23. nebo 24. března.

Předs. Znáte Hilsnera?

Svěd. Ano.

Předs. Kdy jste s ním mluvil?

Svěd. Před květnou nedělí, když jsem přijel. Byl mezi známými, podal mi ruku.

Předs. Kdy ještě?

Svěd. Podruhé nevím.

Předs. Mluvil jste s ním na škar. středu?

Svěd. To nevím jistě, možné. O tom prvním vím.

Předs. Nechodil jste s pajdavým židem, který je neznámým v Polné.

Svěd. Ne.

Předs. Kde jste bydlil?

Svěd. U rodičů za Peklem.

Předs. Svědek Cink říká, že vozil slámu, že Vás potkal s nějakým pajdavým židem.

Svěd. Cink (volá): To je druhý, starší bratr, který je doma, tenhle ne

Obhájce. Ať tedy Oskar Fried je pozván!

(Přestávka.)

(Po přestávce obhájce žádá Cinka na slovo.)

Obhájce. Když jste přijel na náměstí, mnoho-li bylo hodin?

Svěd. 5 hodin.

Obhájce. Co jste dělal? Šel jste na kořalku?

Sv. To bylo dříve, nežli v 5 hodin, to jsem byl u Antonína Dvořáka ve filiálce.

Obh. Co jste dělal, když jste přišel do uličky Pojmanové?

Sv. Vypřáhl koně, paní Pojmanová zůstala u vozu, rozvážu provazy, tu přiběhli oni tři.

Obh. Kam vede dům paní Pojmanové?

Sv. Do ulice.

Obh. Kolik pak bylo hodin, když jste je viděl?

Sv. 5 minut přes 5.

Předs. Co vy, Hilsnere?

Hilsner. Nechtěl jsem tamtudy!

Předs. Proč by to říkal, že vás viděl, že jste pádil skokem se dvěma?

Hilsner. O 5. hodině jsem tam tudy nešel, šel jsem ke kostelu, já nešel se žádnými židy.

Svědék Jos. Škareda, (General; přísaha).

Předs. Kde bydlíte?

Sv. V židech.

Předs. Kdy jste se tam přistěhoval?

Sv. 28. března.

Předs. Dům pí. Pojmanové je naproti, ten nepatří k židovskému městu?

Sv. Nepatří.

Předs. Pamatujete se na středu 29.? Neviděl jste Cinka?

Sv. Ano, skládal naproti slámu.

Předs. Co jste dělal?

Sv. Byl jsem u okna.

Před. Viděl jste Hilsnera?

Sv. Ano, šel rychlým krokem s nějakým dolů.

Předs. Třetího jste si nevšímal?

Sv. Ne.

Předs. Hilsnera jste poznal?

Sv. Ano.

Předs. Jak jej dlouho znáte?

Sv. Asi 4 roky.

Před. Jak pak rychle šli?

Sv. Rychle.

Před. Jak byl oblečen?

Sv. Měl šedý kabát.

Před. A kalhoty?

Sv. To jsem neviděl.

Před. Byli jeden nebo dva?

Sv. Na pravo byl jeden.

Př. A za nimi?

Sv. Hilsner byl na levé straně.

Před. Vy jste si toho nevšímal?

Sv. Toho třetího mohu poznati.

Před. Toho třetího jste poznal?

Sv. To je ten Fried, co byl v Polné!

Před. Dříve jste povídal, že jste ho neznal.

Sv. Moc jsem si jich nevšímal, šli čerstva.

Před. Byl menší?

Sv. Menší.

Před. A ten druhý?

Sv. Toho jsem si nevšímal.

Před. Jak vypadal ten menší?

Sv. Měl černý knír.

Před. Šli čerstva?

Sv. Čerstva.

Před. Vy říkáte, že to byl Fried?

Svěd. Ano.

Předs. Ten byl ale v nemocnici v Hum-polci.

Svěd. Ale on si nechal u ševce Vomely

narážet boty. Co já řeknu, to je svaté. Já mám lidi, kteří to dokáží.

Předs. Také v přípravném vyšetřování jste řekl, že ho neznáte.

Svěd. Já jsem ho nejmenoval.

Předs. Vy se mýlíte.

Svěd. To nemůže býti. Jak pak mohl býti v nemocnici, když byl v Polné.

Předs. Jak pak mohl býti v Polné, když byl v Humpolci? (Veselost.)

Veř. žalobce. Ale vy jste dříve říkal jinak.

Svěd. Ne, to je určité.

Předs. Ale vy si nejste jist.

Dr. Auředníček. Ten Berthold Fried vám byl ukázán. Je to on, kterého jste viděl na pravé straně?

Svěd. Ano.

Dr. Auředníček. Řekněte mi ty svědky.

Svěd. Vomela, obuvník, jeho žena a 2 učedníci.

Dr. Auředníček. Když jste byl konfrontován s Berth. Friedem, řekl jste, že to bylo 22. března, pak jste se vrátil a řekl, že jste se spletl a cpravil na 29.

Svěd. Já si donesl kalendář.

Dr. Auředníček. Ale vy jste řekl původně ve středu 22.

Svěd. Já jsem si donesl kalendář a z toho jsem se přesvědčil.

Dr. Auředníček. To je nápadné.

Svěd. Já jsem si kalendář nedělal.

Dr. Auředníček. Prosím, aby se konstatovalo, že jednou řekl, že viděl Hilsnera s Bertholdem 22. a pak zase 29.

Svěd. Stěhoval jsem se tenkrát a to jsem se nestěhoval sám.

V. r. Budecius. Tedy druhý den po stěhování.

Předseda. Hilsnere, co tomu říkáte?

Hilsner. Že je možné, že mne viděl 22. března s Berth. Friedem.

Svěd. Ne 22, nýbrž 29. po páté.

Hilsner. 29. jsem s Bertholdem nebyl, protože nebyl v Polné.

Svěd. 29. si dal dělati boty u Vomely a on mu je nechtěl dělati.

Dr. Auředníček. On vám tedy řekl, že 29. března ve středu chtěl, aby mu narazil boty?

Předseda. Přečtu číslo žurnálu č. 86, přípis veřejné nemocnice v Humpolci, že

Berthold Fried od 24. března až do 3. dubna tam byl.

Jsou také svědci, že tam tu dobu leže s bolavou nohou.

Sv. Také Novák s ním mluvil a jiní.

Předs. To je přece veřejná listina.

Dr. Baxa. Činím návrh, poněvadž se jedná o výpověď svědka, který se vši určitostí tvrdí, že viděl Bertholda v Polné a ještě 3 jiní lidé, aby byli všichni vyslechnuti jako svědci a sice Vomela, obuvník, jeho paní, 2 učenníci, pan Novák a krejčí Doležal.

Veř. žalobce. Mám za to, že se to bezpodmínečně dokázáno, a že to asi mýlka. Navrhuji, aby byla čtena konfrontace Bertholda s ošetřovatelkou a domovníkem v nemocnici a považuji tyto svědky za zcela irrelevantní,

Dr. Auředníček. Já s návrhem Dr. Baxy úplně souhlasím, protože mě i obžalovanému musí záležeti, aby se do této věci dostalo co nejvíce světla. Oproti poznámce stát. zástupce, že se svědek patrně mýlí, tvrdí přeci svědek, že ho určitě poznal, jako toho, který šel s Hilsnerem, a já nemám příčiny

tvrditi, že se zmýlil právě v osobě. Ale mohl se zmýliti v datu.

On ho poznal, ale je-li dokázáno, že byl od 24. března do 4. dubna v nemocnici, pak bude dokázáno, že to musilo býti o týden dříve, tím spíše, poněvadž svědek ze sebe při výslechu nejprve vyhrkl, že to bylo 22 a pak teprve se rozmyslil, že to bylo 29. Jednou ho agnoscoval 22, po druhé 29. Z těchto důvodů prosím, aby byli vyslechnuti.

Dr. Baxa. Já upozorňuji na důležitou okolnost, že 4. dubna byl už Berthold přijat ve stravovně v Chrudimi, přicházejí ze stravovny Nasavrcké. Jestliže měl býti 3. dubna propuštěn a srovnáme tu cestu, jest skutečně pochybné, zda mohl býti ve stravovně v Nasavrkách a 4. dubna již v Chrudimi. Jest to v zájmu pravdy, aby se věc řádně vyšetřila. Není vyloučena možnost, že se v nemocnici mýlili.

Svědčyně Anast. Pojmanová, mlékařka v Polné.

(Generalie, přísaha.)

Předs. Vy jste asi dala od Činka dovážeti fůru slámy.

Sv. Ne, to byla moje panimáma.

Předs. Kdy to bylo?

Sv. Ve středu před Velkonocemi odpoledne.

Předs. V kolik hodin?

Sv. To akorát nevím.

Předs. Vy jste s ním šla u vozu?

Sv. Šla.

Předs. Nepotkali jste někoho na hrázi?

Sv. Já jsem si nevšímal.

Předs. Neviděla jste Hilsnera?

Sv. Já nevím.

Předs. Znáte Oskara Frieda?

Sv. Nevím.

Předs. Kudy jste jeli?

Sv. Po náměstí, okolo zámku, dolní branou.

Předs. Nezdržel se někde na kořalce?

Sv. U p. Dvořáka.

Předs. Kde to jest?

Sv. U kostela.

Předs. Kolik hodin bylo? Neslyšela jste tlouci? Cink slyšel 5 hod.

Sv. Já se nemohu pamatovati. (K víčarou to bylo.)

Předs. A jak jste to skládali?

Sv. Já šla na půdu a on mi podával.

Předs. Tak jste nikoho neviděla?

Sv. Ne.

(Pokračování v brožůře třetí.)

(Patisk vyhražen.)

Přelíčení s Hilsnerem

před porotou v Kutné Hoře

pro

vraždy v Polné.

Doslovný

otisk stenografických protokolů.

3.

den přelíčení.

Cena 10 kr.

V PRAZE 1899

Tiskem i nákladem Ed. Beauforta v Praze.

Přelíčení s Hilsnerem

před porotou v Kutné Hoře

pro

vraždu v Polné.

Doslovný

otisk stenografických protokolů.

3.

den přelíčení.

Cena 10 kr.

V PRAZE 1999.

Tiskem i nákladem Ed. Beauforta v Praze.

Pokračování přelíčení 3. dne.

Předs. Tak to bylo 29. března?

Sv. Ve středu před svátky.

Veř. žal. Ale vy jste řekla okolo pěti hodin.

Sv. Na večer.

Předs. Hilsnere, máte něco.

Hilsner. Nic.

Svěd. Johanna Vomelová, manželka starosty v Mal. Věžnici.

Předs. Znala jste Hilsnera.

Sv. Dříve jsem ho neznala.

(Generalie, přísaha.)

Předs. Slyšela jste o tom, že byla nalezena? Tenkrát jste byla v Polné a šla jste tou cestou. Věděla jste, že se učila šít?

Sv. Znala jsem ji, jsme sousedi.

Předs. Kdy pak tam chodívala?

Sv. Ráno o šesté a večer o sedmé.

Předs. Byla jste ten den v Polné, kdy se ztratila?

Sv. Ano, ve středu na večer.

Předs. 29. března?

Sv. Ano.

Předs. Co jste tam dělala?

Sv. Syn mi psal z vojny, že přijede na zelený čtvrtek, a tak jsem šla do Polné. Ale něco mi pořád bránilo. Děvče mi říkalo: „Nechodte maminko, já půjdu za vás“. Ale svědomí mě nutilo, abych šla

sama. Ale kuráž jsem neměla. Vypravila jsem se tedy až ve 3 hodiny.

Př. Kde jste nakupovala?

Sv. U Dvořáka.

Př. Kolik bylo hodin?

Sv. Tři čtvrtě na 5. Bily právě hodiny.

Když jsem šla z Polné nevím, jest-li snad šel, stavěla jsem se u krejčířky, abych neselhala. Šla jsem pomalu. Když příjdu za potok, potkala jsem 4 lidi; šli do kopečka, 3 ženské a chlapec z lesa. Pak jsem šla z města. Když jdu nahoru . . .

Př. Kudy jste šla?

Sv. Ouvozem.

Předs. V levo podle polí bylo bláto?

Sv. Ano. Když jsem přišla do polo Březiny, ohlédla jsem se, vykřiknu: „Můj Bože. Nikdo tu není.“ Najednou uslyším takový šramot — a on to chlap. Nevěděla jsem, než že je to mužský. Tam jsou čtyři pěšiny, potom je vozová cesta a zase pěšina. On se pustil dolů na pěšinu, jakoby mi chtěl nadběhnouti a koukal se mi do očí. Já jsem dostala z něho strach. Dala jsem mu pozdravení: „Dobrý odpoledne!“ On poděkoval: „Dej to Pán Bůh!“ „Kam jdete“. Potom jsem se ho zase bála. On něco zabručel jako: „Tamhle je smrč!“

Předs. Když jste se ho bála, proč jste s ním mluvila?

Sv. Chtěla jsem vědět, jestli je dobrý, jak odpoví. Potom rázoval po té pěšině a nesl v ruce vejpušky takovou hůl, z které byla kůra oloupána. A takhle s ní házel. Podivila jsem se: „Co pak neseš takovou hůl!“ Teprve jsem si ho všimla. Měl šedé šaty.

Předs. Jaké měl šaty? Celé šedé?

Sv. To nevím.

Předs. Byly z jedné látky?

Sv. To nemohu říci. Snad byly stejné, bylo to na hezký kousek cesty. Já jsem ho už potom neviděla. Šel k tomu lesíku.

Předs. Kde to bylo?

Sv. Přes Březinu už k naší vsi ku konci.

Předs. Víte, kde byla mrtvola?

Sv. Ta byla v Polné.

Předs. Jak daleko?

Sv. Víc než přes půl Březiny.

Předs. Jak pak šel?

Sv. Jako voják čerstvým krokem. Byl jako červený. Myslila jsem: Snad ho hajný prohnal, a nevím, jestli vyšel z lesa.

Předs. Vy jste se lekla. Lekl se také on?

Sv. Jakoby s sebou škubl. Také se lekl.

Předs. Koukal se na vás?

Sv. Ano.

Předs. Vezměte tuto hůl do ruky. Měl takovou?

Sv. Na způsob této mohla to býti, ale jistě to nemohu říci, jestli to byla ta.

Před. Podívejte se na Hilsnera! Vypadal tak?

Sv. Už jsem ho viděla.

Před. Jak vypadal?

Sv. Měl jinčí podobu, kulatý obličej a černé oči. Ten nemá tak černé oči.

Předs. Vy jste řekla, že byl podobný.

Sv. Tělo jakoby jo, obličej ne.

Předs. Vy jste si ho pořádně nevšimla?

Sv. Byl kulatější. Podle postavy byl podoben, ale obličej nemohu poznat.

Předs. Byla vám také předložena fotografie. Co to bylo?

Sv. To byl Podkopeckých Jan. To ten nebyl.

Předs. Říkali, že prý to udělal bratr Anežky, ten Jan.

Sv. Ten to nemohl býti, to já ho znala.

Předs. Koukněte se na tu fotografii.

Sv. Toho já nepoznávám, já nemám žádnou paměť.

Já jsem si na to nevzpoměla, až když přišel můj manžel a napovídal mi o té

vraždě, až bych se byla skácela. Pak začalo o té holi a o těch šatech, jak to bylo roztaháno po lesích. Tu jsem si pomyslíla: „Můj ty Bože, vždyť jsem takového chlapa viděla, že za mnou vyběhl.“

Předs. Vy jste si myslila, že vás měl za Anežku?

Sv. Ano.

Předs. A byla Anežka tak velká?

Sv. Byla.

Předs. Silná?

Sv. Kór silná nebyla; ale byla to už silná ženská.

Předs. A byla by se ubránila?

Sv. Ó jo. Byla šikovná. Jednomu by se byla ubránila. To jich musilo být více.

Předs. A proč jste to neřekla?

Sv. Četník u nás psal tresty a já jsem na to zapoměla.

Předs. Hilsner byl u vás?

Sv. Nemohla jsem ho poznat. Dle postavy trochu, ale v obličeji ne.

Vot. r. p. Pešek. Když odcházel, nevšimla jste si, jak kladl nohu? Hilsnere, chodte!

Sv. To je všechno jinak.

Vot. r. Budecius. Byl to mladík, měl také nějaké malé vousky?

Vot. r. Budecius. Měl klobouk nebo čepici?

Sv. Ona řekla: To už já se nepamatuji.

Předs. Měl klobouk nebo čepici?

Sv. Nemohu sloužit, kalhoty měl na boty.

Předs. Koukněte se na ty kalhoty!

Sv. Takové nějaké to bylo. Byly víc šedivé.

Předs. Kdyby si je na sebe vzal, snad byste to lépe poznala.

Sv. Ba ne.

Vot. r. Pešek. Nikoho jste nepotkala?

Sv. Pražádného.

Veř. žalob.: Vy jste řekla, že jste se naň nekoukala z leknutí a ne do obličeje a protože to nemůžete odpřísáhnout, ale ostatně, že je Hilsnerovi podoben a řekla jste, že celá postava a pohyby jsou jeho.

Sv. Ano.

Dr. Auředníček. Ona řekla: „Já v něm nemohu nikterak poznati toho člevěka.“

Vy jste řekla, že jste šla pomalu. V kterou dobu jste byla na místě, kde byla nalezena mrtvola? Jak dlouho je odtamtud na to místo?

Sv. Nevím.

P. r. Pešek. Jak to bylo daleko od Polné?

Sv. Je to čtvrt hodiny. Šla jsem skoro

půl hod. k místu, kde mrtvola byla nalezena.

Obh. Vy jste udala, že oblek zdál se býti trestancův, že nemá límce.

Předs. Byl předložen takový oděv a vy jste řekla: to nevím.

Obh. Pršelo tehdy?

Sv. Ne.

Obh. Bylo hezky?

Sv. Ano, slunce svítilo.

Předs. Dva svědkové tvrdí, že v 5 hod. v Polné pršelo.

Obh. Sukni jste měla přes hlavu.

Sv. Nevím, lidé to na mne udali, že jsem ji měla na hlavě.

Obh. Nyní říká, že neví, dříve ano. Prosim o čtení protokolu ze dne 28. června.

Předs. čte uvedené místo: „Měla jsem velký černý šátek přes hlavu, přes prsa. Sukni jsem po celou cestu přes hlavu nedala.“

Svědék Pešák. (Generalie, přísaha.)

Předs. Vy prý jste o velikonoční týden kupoval po vesnicích med.

Sv. Ano, v úterý v Nov. Dvorech, ve středu v Dobroutově.

Předs. Ke komu pak jste tam šel v Dobroutově?

Sv. K Jakubu Coufkovi.

Předs. Kde bydlíte?

Sv. Za Peklem v Polné.

Předs. Kolik hodin bylo, když jste vyšel?

Sv. 4 hodiny.

Předs. Jak to víte?

Sv. Natahoval jsem hodiny doma a díval jsem se na ně.

Předs. Kudy pak jste šel?

Sv. Přes rynek.

Předs. Přes hráz, do města, branou, na rynek. Co pak dále?

Sv. Na Dobroutovské cestě jsem se zastavil u truhláře Večeře?

Předs. Kde pak to asi je?

Sv. Asi pátý domek od konce.

Předs. Jak dlouho jste tam byl, když jste šel odtud?

Sv. V 5 hodin.

Předs. Jak to víte?

Sv. Díval jsem se na hodiny.

Předs. Když jste přišel k louce pana Volence, zastavil jste se. Jak jste to dlouho šel?

Sv. Já čítám čtvrt hodiny.

Předs. Proč jste se zastavil?

Sv. Můj obyčej bývá, že jsem v panském lese s radostí se díval na to mlází,

poněvadž v panském lese tom jsem lacino koupil dříví. Močil jsem a koukl.

Předs. Co jste viděl?

Sv. Člověka v šedých šatech, měl bílou hůl o zem podepřenou a díval se k městu. Pomyslel jsem si, co as tam dělá? Vidím dva jiné v mlázi v tmavém obleku, klo-bouky na hlavách, obráceni k němu.

Předs. Kde stál ten první?

Sv. Ten stál na pěšině, 10 kroků od nich.

Předseda. Poznal jste z těch 2 někoho?

Svědék. Ne, viděl jsem jen ramena a záda.

Předseda. Co ten první na pěšině?

Svědék. Ten v světlém obleku udělal vojenský pohyb, kráčel k těm dvoum a roz-právěl s nimi. Potom jsem šel k Coutkovi.

Předseda. Poznal jste ho?

Svědék. Dle šatstva, pohybů a rukou házení bych musel přísahati, že to byl Hilsner. Do obličeje jsem mu neviděl, ale já ho velmi dobře znám. Hůl držel v pro-střed a házel rukou. Podle toho tvrdím, že to byl Hilsner.

Předseda. Poznal jste ho?

Svědék. Jeho tělo, pohyby byly Hilsne-rovy.

Předseda. Na určito jste ho poznal,

Svědék. Ano. Znáám ho už od malička velmi dobře, poněvadž oni zůstávali u rodičů.

Předseda. Jakou pak měl hůl? Podívejte se na tuto hůl.

Svědék. Na tu vzdálenost nechci to tvrditi.

Předseda. Byla to taková?

Předs. Jak pak to bylo daleko?

Sv. Dle hledu asi 600 kroků.

Předs. Sedlák řekl 700—800 m.

Sv. Já kroky nečinil, jen dle mého náhledu.

Předs. Silnice jest níž než ono místo na Březině?

Sv. Pěšina jest výše.

Předs. Vy dobře vidíte na dálku?

Sv. Ano.

Předs. Jste prý krátkozraký?

Sv. Ne.

Předs. Jste tedy dalekohledý? Do dálky vidíte lépe: Proč pak jste to neřekl dříve, až když podána byla žaloba?

Sv. Já pracoval Istraélům. Mně je každý krejcar dobrý. Proto jsem myslił, že mrtvou nevzkřísím a přišel bycho výdělek. A skutečně od té doby vyhýbá se mi každý israél a a smutně na mně hledí.

Předs. Co jest Cofek k Vám?

Sv. Švagr.

Předs. Proč pak jste mu to neřekl, že jste tam viděl ony muže?

Sv. Hm. . . . To je povaha.

Předs. Proč pak jste byl ticho? Tehdy jste ještě nevěděl o vraždě? Bylo vám to lhostejno. Vzpomněl jste si později, že tam byla mrtvola. Obával jste se o práci židovskou, říkáte, já slyšel, že jste ji neměl.

Sv. O prosím, na to přivedu tolik svědků, kolik si sl. soud bude přát.

Předs. Vy děláte samostatně?

Sv. Dělán samostatně, když jsem hotov v poli.

Obh. Když jste koukal z Dobroutovské silnice na hodiny, z které byly strany?

Sv. Od Večeře.

Obh. Kam pak jste šel od Večeře?

Sv. Rovně k Coufkovi (křičí).

Obh. prosí p. předsedu, by domluvil svědkovi, aby slušně se choval a nekřičel.

Předs. praví: „On ke mně také tak mluví.“

Sv. Já jinak nedovedu.

Obh. Pravil jste, že oni dva byli starší. Jeden v lepším šatě, druhý v odřeném. Jest to pravda?

Sv. Ano.

Obh. Byli stejně velcí?

Sv. Když jsem v Polné protokol podepsal, šel jsem k tomu místu. Ten první v pěšině mohl stát v dolíku, ten druhý na kopečku. Nemohu dokázat, že byli stejní. První byl větší než Hilsner, druhého jsem méně viděl.

Obh. Kde stáli oba od jedle?

Sv. Na pravo, když já se díval k Polné.

Obh. Byl jste proto ještě několikrát u Coufků?

Sv. To nevím.

Obh. Kterým pak židům jste letos pracoval?

Sv. To hned nemohu říci. Jděte tam, oni Vám to povědí.

Předs. Mluvte slušně. Co jest to za způsob? Komu jste tedy pracoval?

Sv. Ještě Ad. Baschovi (po těch kame-
nech) a Jakubu Schülerovi.

Předs. Co tam říkáte Hilsnere?

Hilsner. Kdyby mě byl viděl 29. března, nebyl by to tajil, šel by k soudu a neřkal by to teprve dnes.

Předseda. Vždyť Vám povídal, proč to nedělal. (K Pešákovi) Vy jste ho viděl se vši určitostí.

Pešák. (K Hilsnerovi). Nezapírejte, já jsem vás viděl. Vy že jste nebyl v Březině? Vy že mne neznáte? Vy mne dobře

znáte! Vy jste k nám chodil s vaší matkou. To jsou 2—3 léta, co jste mne upomínali, bychom vám řádně nosili mléko.

Hilsner. Já se nemohu pamatovati.

Svědék. Nepamatujete se, že jste u nás zůstávali?

Hilsner. To jsem byl malý hoch, to já si nepamatuji.

Svědék. P slouchejte. Vždyť jste mne zdravival. Vždyť já vás měl rád.

Hilsner. Já jsem leckoho pozdravil.

Svědék. Vždyť jste mne jmenoval příjmením: „Dobrejtro, p. Pešáku!“ Okolo nás jste nechodil? A to jste se mnou nemluvil?

Hilsner. Já se nemohu pamatovati, já jsem s vámi nemluvil.

Předseda. Řekněte, jestli jste ho poznal?

Svědék. Poznal. Měl zvyk házetí tou holí a také dle postavy.

Hilsner. Já jsem šedivý kabát neměl. Dne 29. března měl jsem modré šaty.

Sv. J a k u b C a u f e k, rolník z Dobrou-tova (gener. přísaha.)

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Zním.

Předs. Vy jste švagr pana Pešáka?

Sv. Neří pravda, ale nějaký přítel jsem.

Předs. Chodil k vám někdy?

Sv. Často.

Předs. Na procházku?

Sv. Něco nám dělal a někdy na procházku.

Předs. Jak je daleko do Polné?

Sv. Tak přes půl hod. cesty. Studenti vypočetli 2 km.

Předs. Také k vám chodil pro nějaký med?

Sv. To dosti často.

Předs. Což ten týden před Velikonocemi?

Sv. Já vím. Před zeleným čtvrtkem ten poslední den na škaredou středu. Já jsem si nemohl pamatovati, bylo-li to ve středu nebo v úterý. Já jsem mu povídal před svátky, že máme moc medu a on si k nám dlouho nešel. Když bylo odpoledne povídal jsem: „Však on nám ho Pešák neodpustí“ a za nějakou chvíli na večer byl tady.

Předs. Šel kupovat?

Sv. Šel kupovat a dával jsem mu také zadarmo med. Úplně zadarmo ne, on mi spravoval zámečky a klíčky. Pak jsem mu dával půl čtvrti brachu.

Předs. Kdy pak tam přišel?

Sv. Už se smrákalo.

Předs. Svítilo ještě sluníčko?

Sv. Jo, byl den. Z okna jsem ho ještě viděl.

Předs. Jak se dlouho zdržel?

Sv. To si nemohu vzpomenout. Hodinu neb dvě.

Předs. Nepovídal nic o Hilsnerovi v Březině?

Sv. Ne, nic.

Předs. Prý si kupoval pařezy a na těch vydělal.

Sv. To jsme mu někdy vozili dříví.

Předs. On prý je povídálek.

Sv. Někdy povídá víc, někdy ne.

Předs. Mluví pravdu?

Sv. Mně moc neselhal, ale říkají, že lže.

Předs. Jestli pak vám vypravoval, že viděl Hilsnera?

Sv. To mi nikdy nevypravoval. On přišel k nám, když rozbili v židovském městě okna u Šilera a povídal o tom a řekl: „Pojďte, já vám něco povím, nesmí to nikdo slyšet —“ a vedl mne ku sedničce. Ale u sedničky jsem si to rozmyslel a řekl: „Já nikam nepůjdu — já nechci nic slyšet“.

Já jsem si myslel, že chce o tom vypravovat, že byl při tom a kdo ty okna rozbil. Já jsem ho odstrčil. Teprve později mi pověděl, že mi chtěl říci o tom Hilsnerovi, že něco ví, a co s tím má dělat. Ostatek nevím nic.

Předseda. Tak dobře. Pane doktore! Mohl byste nám odpustit několik svědků

a sice (čte jména), poněvadž okolnosti, o nichž mají býti slyšeni, jsou již dostatečně zjištěni místním ohledáním.

Dr. Auředníček. Ale jedná se, že to místo bylo nějaký čas beze vší ochrany.

Předseda. To již bylo také zjištěno, byl tam četník.

Svědék I g n á c C e r m a n, kadlec v Polné.
(Generalie. Přísaha.)

Předseda. Znáte Petra Pešáka? Máte o něm svědčiti, že má špatnou pověst.

Svědék. Já to nemohu říci, já jsem s ním nebyl ve styku.

Předseda. Máte říci, že je zloděj.

Svědék. To není pravda.

Předseda. Pro koho pracuje?

Svědék. Ledajakou správkou, a pak u pana Zimy, jako pomocník.

Předseda. Že prý pracuje jen pro ostatní zámečníky, nikomu přímo.

Sv. Ne. Mám sem a tam nějakou správkou.

Předs. Jinak pracuje pro ostatní?

Sv. Jen pro pana Zimu.

Předs. Pracuje celý rok?

Sv. Jak je povolán, buďto doma, anebo když ho povolají.

Předs. Také v létě?

Sv. To je jedno.

Předs. Prý jen v zimě.

Sv. To nemohu říci.

Předs. Pracuje také pro židy?

Sv. Také má od nich nějakou správkou.

Předs. Že prý žádných židovských správek nemá?

Sv. Já vím, že měl.

Předs. Jmenovitě prý od března žádných nemá?

Sv. To nemohu říci.

Předs. Přicházíte s ním často dohromady?

Sv. Skoro denně; jsme sousedi.

Předs. Když bylo to povstání v Polné po vraždě a mysli se, že to udělal Hilsner, mluvili jste s ním o tom?

Sv. Mluvilo se o tom jen tak předběžně. Jen po domácku, mluvilo se, já jsem nikam nepřišel.

Předs. Nepovídal Vám o Hilsnerovi?

Sv. On mi povídal, že ho viděl před časem státi u lesa, když šel do Dobrouťova, že Hilsnera poznal, že měl hůl a že jí pohazoval.

Předs. Kdy vám to řekl?

Sv. Určitě nemohu říci. V půli neb na začátku máje před zavedením nebo po protokolu, a pak jsme jednou hnali před 14

dny s pastvy a to mi to zas vypravoval — dvakráte.

Předs. Že prý nic nemůže smlčeti, že je náramný povídálek.

Sv. V žertu si někdy zalže, ale já mu to nemohu dokázat.

Dr. Auředníček. Když jste slyšel tu důležitou věc v květnu, to jste to nikomu neřekl?

Sv. Já si takových věcí nemohu všimnout. On mi řekl, že ho viděl, a já nemůžu dokázat, že ho viděl.

Předs. Tak dobře, děkuji. Hilsnere, proč jste toho svědka uvedl?

Hilsner mlčí.

Dr. Auředníček. To já.

Svědčyně Jul. Cermanová, manželka předešlého (Generalie, přísaha).

Předs. Znáte Pešáka?

Sv. Ano.

Předs. Chodívá k vám?

Sv. Jsme sousedi.

Předs. Že prý má špatnou pověst?

Sv. To já jsem neřekla. Byl u mne nějaký pán — tady je lístek s jeho adresou — přišel ke mně pro vejce, a žádal, abych mu offerovala vejce. To jsem mu musela odepřít. Žádal mne potom, že bude bydleti v Polné a abych mu opatřila 50

vajec, 2 kg másla, 1 kg. medu a 1 kg do-
brého máku, že jeho paní je churavá a
přijede s dcerou. Pak se mě ptal, jest-li
neznám zámečníka Peška. Řekla jsem, že
žádného Peška neznám, ale že znám Pe-
šáka. To není on, řekl, já jsem z Libně
a on tam má známé. Byl se mnou ve
Vídni za svobodna a žádal, abych mu něco
vyřídil. Ptal se: „Jak se jmenuje? „Petr.“

Předs. Má svoji dílnu?

Sv. Nemá, jen když něco spravuje, a
někdy dělá u p. Zimy, když ho potřebuje.
Pak na mně vyzvídal, že prý má svědčiti
na Hilsnera. Říkali, že prý ho viděl, jest-li
to může říci a kde ho viděla. Řekla jsem
mu, jak mi to soused řekl, a on povídá:
„Vždyť on byl již v Kutné Hoře a měl již
trest a on byl taky u jiných, u p. Coufka,
Zimy a vyzvídal.

Svědék Coufek: Byl u mne také. „Já
jsem se ho ptal, jak se jmenuje“, přišel
s takovou: „Jest-li jsem pán toho domu“,
řekl: „Ano“. — „Jak se jmenujete“ — ptá
se. Coufek. — „Tak jsem dobře trefil. Znáte
nějakého Pešáka?“ — a začal se mne vy-
ptávati, a pak jsem dostal pozvání sem.

Předs. Prý má pro více krádeží špat-
nou pověst, Cermanová?

Sv. To nemohu říci. O tom nebyla
řeč.

Předs. Mluvil s vámi o vraždě?

Sv. Ano.

Předs. Nepovídal, že viděl Hilsnera?

Sv. To řekl, to bylo asi v máji, ale řekl to spíše mému manželu. Ptal se, co má dělat. Má-li to udat. Že prý šel do Dobroutova k p. Coufkovi k večeru as o 1/26 hod., že se obrátil s odpuštěním na malou stranu, že se obrátil k Březině, že ho viděl na kraji a dva v houštině, a on stál podepřen o hůl.

Předs. Hilsnere, nemáte něco?

Hilsner. Nic.

Porotce. K tomu p. Daňkovi, ten chtěl u vás kupovat vejce. Jak pak vypadal.

Sv. Byl hezký, tlustý.

Porotce. No, jestli byl žid.

Svěd. On mluvil česky, ale zatrhoval do moravské řeči.

Sv. Coufek. Byl víc křesťan.

Předs. (Přerušuji líčení na 20 minut.)
(Líčení přerušeno v 11 hod. 25 min.).

Předs. zahajuje o 12 hod. pokračování líčení.

Předstupuje svědek Innocenc Eis.

Svěd. Innoc. Eis st., dosud nevyslychaný, 60 roků, v Polné, tam příslušný, katol., ženatý, hostinský v Polné. Přisahá.

Předs. Znáte zámečníka P. Pešáka?

Sv. Znám.

Předs. Jaký to byl člověk?

Sv. To blížeji neznám.

Předs. Chodil k vám?

Sv. Nikdy.

Předs. Byl vaším hostem.

Sv. Ne.

Předs. Máte dosvědčit, že je to pro-
lhaný člověk.

Sv. To nevím.

Svědék Eduard Radouš, dosud ne-
vyslýchaný, 67 r. starý, z Třemošnice, za-
hradník v Polné, katol., ženat. Přisahá.

Předs. Znáte Pet. Pešáka?

Sv. Znám.

Předs. Jste důvěrně s ním znám?

Sv. Ne.

Předs. Co pak od vás kupoval?

Sv. Sazeničky do zahrady.

Předs. Mluvil jste s ním někdy o vraždě
Hrůzové?

Sv. Nikdy.

Předs. Vy máte dosvědčit, že vícekrát.

Sv. Nikdy.

Předs. Nestýkáte se s ním?

Sv. Nikdy. Dnešní cestou jsem s ním
mluvil.

Př. Máte dosvědčit, že je krátkozraký.

Sv. To nemohu říci. Spíše opak, že jest bystrozraký.

Předs. Jak pak to poznáte?

Sv. Jest to na něm vidět. Má bystré oči.

Předs. Nic nemluvil s vámi před 8 dny? Mezi 9—10 hod. nějaký pan Daněk?

Sv. Přišel k nám do zahrady, žena zhotovila mu kytičku a mluvil o růžích, že nejdou na odbyt. V tom přišel jsem já; žena řekla: „To je můj muž.“ On na to: „Pošlu pro 2 l piva.“ Abych pro ně došla. Nemohla a proto poslal jsem chlapce. Pili jsme v síni, žena přinesla čerstvou putru a chleba. On začal rozhovor, že chce koupiti dům a konečně se ptal, co soudíte o vraždě. „U nás o tom se nemluví“, já na to. On řekl: „Myslím, že po ukončení procesu budou svědkové potahováni. „Viděl Pešák Hilsnera?“ ptal se. „To je věc nejistá“, já na to, mám také bystrý zrak jako střelec, ale teď to nedokáži, abych tak viděl. Představil se jako Daněk, modní síň pro pány.

Zástupce táže se svědka Eisa: Byl vás Daněk?

Sv. Býval a představoval se jako krejčí. Jednou jsme se sešli u Dobroutova.

Předs. Zdržoval se tam déle?

Sv. Ano. On mi řekl, která jest ta první louka. U nás Sedláková. On na to: „To ne,

já slyšel Sobotkova“. — Jestli pak byste poznal — řekl Daněk — člověka odsud — Já na to: „Figuru ano, ale osobu ne.“ — Pak si něco u mne objednal k večeři a přišel zpět z Dobroučova.

Svědék Škareda do toho volá: „Můj vyučenec dělal s ním a s Hilsnerem na dráze.“

Sv. Kateřina Radoušová, dosud nevyslýchaná, 47 r. stará, z Leštiny, manželka zahradníka v Polné, katol. — Přisáhá.

Předs. Znáte Pet. Pešáka?

Sv. Nikdy jsem ho neviděla.

Předs. Kupuje u vás?

Sv. Jak živa jsem ho neviděla.

Předs. Máte dosvědčit, že jest veliký mluvka.

Sv. Nikdy jsem s ním nemluvila.

Předs. Byl u vás Daněk a co říkal?

Sv. Že máme hodně celeru a růží, ve Vídni nejsou. „Jak je prodáváte draho,“ ptal se. Za 2 kr. jednu. On povídal: „Neudělala byste mi za šesták kytičku?“ V tom přišel můj muž. „Potřeboval bych puget ve čtvrtek“, řekl.

Předs. Poslal pro pivo, vy jste přinesla pomazánku . . . O Pešákovi nemluvil?

Sv. Ne.

Sv. Když jsem dostala obsílku, nemohla jsem celou noc spát.

Sv. Marie Sobotková. (General., přísaha.)

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Zním, velmi dobře.

Předs. Pamatujete se, kdy Hrůzová byla zabita?

Sv. Ve středu.

Předs. Neviděla jste Hilsnera?

Sv. (Chvilku mlčí.) Na škaredou středu. Šla jsem okolo 6. hod. pro vodu. Stmívalo se. Postavila jsem ji. Zdviham se. Koho vidím? Hilsnera. Šel čerstva. Ukazuje na směr cesty, kudy se táhne les. Na pastvišti si odplivl.

Předs. Odkud šel?

Sv. Od Březiny.

Předs. Kde bydlíte?

Sv. Na Žabokrtech. Blízko Kojdova.

Předs. Jak jste mohla vidět na Březinu?

Sv. Šel od Božích Muk dolů, kudy se od nás chodí.

Předs. Avšak od Březiny se může přijít také na Kateřinský kopec. Viděla jste ho běžet k městu, k lávce?

Sv. Ano, rychle.

Sv. Ano. Rychle.

Předs. Svítlo slunce ještě?

Sv. Už nesvítlo.

Předs. Všimla jste si šatů?

Sv. Měl tmavé, na klobouku peří.

Předs. Jaké?

Sv. Tmavé.

Předs. Vy jste řekla při vyšetřování, že málo slunce svítilo. Pravila jste, myslím, že nebylo ještě 6 hodin.

Sv. Slunce nesvítilo, tmělo se.

Předs. Na kolik kroků jste ho asi viděla?

Sv. Na 30.

Předs. Jaké tmavé šaty konečně, černé? Podívejte se na Hilsnera.

Sv. Možná, že takové.

Předs. Viděla jste do obličeje?

Sv. Ne, pozadu.

Předs. Byl to skutečně on?

Sv. Skutečně.

Předs. Jak byl daleko od vás?

Sv. Asi 30 kroků.

Předs. Dříve při vyšetřování jste řekla na 40. Nemůžete popsat šaty?

Sv. Nemohu.

Předs. Nemluvila jste s matkou zavražděné Hrůzové?

Sv. Ano. Před tím, než jsem šla do Hory. Tu mi říkala, že Anežka si ji stěžovala, že ji Hilsner špehuje.

Předs. Matka řekla, že jméno Hilsnerovo nezná.

Sv. Oni se museli dobře znát.

Vot. r. Pešek. Byly to sváteční, či všední šaty?

Sv. Byly sváteční.

Vot. r. Pešek. Neviděla jste nikoho před ním?

Sv. Nic.

Obh. Pravila jste, ze zadu že jste viděla. Na kterém pak místě?

Sv. K městu uprostřed louky.

Předs. Kde byl, když jste ho ponejprv spatřila?

Sv. Na pastvišti.

Předs. Jak vite, že šel do Božích muk?

Sv. On chodil tamtudy často.

Předs. Dnes povídá, že slunce nesvítlo? Slunce zapadalo 6 h. 25 m.

Dr. Auř. Svítlo slunce?

Sv. To již nesvítlo.

Vot. r. Budecius. Jeden svědek povídá, že měl šedé šaty a vy tvrdíte, že měl tmavé šaty.

Sv. No byly tmavé.

Vot. r. Bud. Vám se zdály tmavé?

Sv. Já jsem se dívala a to neměl světlé šaty.

Dr. Auř. Na kolik kroků?

Sv. Asi na 30 kroků.

Předs. Koukněte se na ty šaty.

Sv. To nebudou takové.

Dr. Auř. Znáte jeho modré saty? Mohly by býti ukázány.

Sv. Takové mohly býti. Černé nebyly.

Předs. Co tomu říkáte, Hilsnere?

Hilsner. Že jsem je nosil 29.; nemohl jsem tam choditi, protože jsem šel k 6. hodině k žid. kostelu. To já nezapírám. Na Žabokrtech jsem nemohl býti.

Sv. (k Hilsnerovi). Já jsem vás viděl jíti po louce domů.

Hilsner. O 6. hodině jsem byl u synagogy.

Svědék. R u d. Filipenský, holič v Polné.

(Generalie, přísaha.)

Předs. Chodil k vám Hilsner?

Sv. Každý týden.

Předs. Nosil hůl?

Sv. Se zahnutým hákem.

Předs. Neviděl jste u něho tuhle?

Sv. Tuhle jsem neviděl, ale podobnou. Měla rovnější hák a neměla hřebík.

Předs. A to znaménko?

Sv. To jsem si nevšiml.

Předs. Co vám bylo nápadné?

Sv. Že ji nosil v prostředku a házel s ní, obyčejně když chodil po tratoaru. Takhle ji držel a asi takhle jí házel.

Předs. Tak ji nosil vždycky jako nějaký klacek? Co pak dělal?

Sv. Nedělal nic.

Předs. Dělal pobudu? Platil?

Sv. Platil pořádně.

Předs. Byl také před velikonočními svátky u vás?

Sv. V pátek před polednem. Když se oholil, tak šel hned pryč. Holil ho učenník.

Předs. Měl hůl?

Sv. Neměl.

Předs. Tak pospíchal?

Sv. Jen se otřel a už běžel pryč. Jinak...

Předs. Jinak jste nic nápadného nepozoroval?

Sv. Nic.

Předs. (Hilsnere!)

Hilsner. Sl. soude! S takovouhle holí jsem tak nechodil.

Sv. (k Hilsnerovi.) Že jste tak chodil, nemůžete zapřít.

Hilsner. S pepřovkou jsem tak chodil.

Sv. Já říkám, že jste tak chodil a ne, že to byla ta hůl.

Předs. Ta měla menší hák.

Hilsner. Jo, když jsem šel do vsi, nebo do města.

Předs. No a šermoval jste s ní tak?

Hilsner. Někdy, když jsem byl přinapilý.

Předs. To je právě nápadné, že jste tak tu hůl držel v dvoj půlky a s ní tak šermoval. (K Hilsnerovi.) Vy jste to měl v obyčeji?

Sv. To nemůže zapřít.

Svědék F r a n t i š e k K o r e j t k o (regenschori v Polné). (General., přísaha.)

Předs. Znal jste Hilsnera?

Sv. Ano.

Předs. Kde bydlíte?

Pod židovským kostelem asi 150 kroků od bytu obžalovaného, asi 100 kroků vede pěšina, kterou se může jít k Březině, na té cestě jsem ho velmi často potkával. Nosil hůl a rychle jí pohyboval.

Před. Často?

Sv. Dosti často.

Předs. Jest-li pak chodil na Březinu?

Sv. Nevím. Tamtudy se může jít až dolů a otočit se k Březině.

Předs. Slyšel jste něco, že tam byl viděn?

Sv. Neslyšel.

Předs. Nějaký Jelínek.

Sv. Jelínek má pole hned u toho lesa, a ten řekl, že ho tam často viděl ležet.

Předs. Můžete tedy dosvědčiti, že jste ho viděl tam jen chodit. Nebyla vám nápadnou chůze a držení hole?

Sv. Nevím.

Předs. Co říkáte, Hilsnere?

Hilsner. Je pravda, že jsem chodíval k Březině, ale také na Kateřinský kopec.

Předs. Přečte se číslo listu 215. (Čte týž.)

Předs. Hilsnere?

Hilsner. Loni jsem tam líbával, letos jsem tam nechodil.

Sv. Ant. Dvořák, truhl. pomocník z Polné.

(Gener., přísaha.)

Předs. Vy chodíte tedy po městě bez práce? A co jste dělal?

Sv. Chodil jsem jen tak po městě, na kopec sv. Kateřiny.

Předs. S kým?

Sv. S Hilsnerem.

Předs. A s kým ještě?

Sv. S Václ. Sobotkou, Zelingrem, a Rud. Leixnerem.

Předs. Pamatujete se na škaredou středu?

Sv. Ano.

Předs. Byli jste pohromadě dopoledne?

Sv. Dopoledne ne.

Předs. Co jste dělal dopoledne?

Sv. Nevím.

Předs. A odpoledne?

Sv. Byl jsem u sv. Kateřiny po 1. hod. se Sobotkou. Leixner a Zelinger už tam byli.

Předs. Kdo přišel nejdříve?

Sv. Leixner se Zeliagrem, pak já a Sobotka.

Předs. Tak jste byli 4.

Sv. Čtyři.

Předs. Také Varhánek?

Sv. Ano.

Předs. Co je zač?

Sv. Zámečník.

Předs. Také bez práce?

Sv. Také.

Předs. A chtěli jste hrát karty?

Sv. Ale nehráli. Leželi jsme tam.

Předs. Vždyť vám byly sebrány karty,
tak jste hráli?

Sv. Ne.

Předs. Kdy jste tam přišli?

Sv. K jedné hodině.

Předs. A Hilsner?

Sv. Ke druhé.

Předs. A nehráli jste karty?

Sv. Nehráli, ale chtěli jsme hrát.

Předs. Od koho jste si je chtěli vy-
půjčit?

Sv. Od Krocmána, co dělá na kryptě.

Předs. Ten vám je nepůjčil?

Sv. On byl v práci.

Předs. Tak jste hráli?

Sv. Nehráli.

Předs. Co pak dělal Hilsner?

Sv. Stál u nás a pak se sebral a šel směrem k Březině.

Předs. Kudy?

Sv. K nové lávce. Šel Brukovým hájkem.

Předs. Vy jste sám povídal, že jste hráli.

Sv. Já jsem si vzpomněl; my jsme nehráli, ale chtěli jsme.

Předs. Když přišel po druhé hodině Hilsner, jaký pak měl oblek?

Sv. Modré šaty.

Předs. Slušnější?

Sv. Ano. Sváteční.

Předs. A šedivý klobouk?

Sv. Ano.

Předs. Co vám řekl?

Sv. Abychom šli do Březiny a řekli jsme mu, že budeme hrát karty a on pak odešel.

Předs. Kdy?

Sv. Ke 3. hodině.

Předs. Ale nevíte, jest-li šel do Březiny?

Sv. Nevím.

Předs. Vy jste tam zůstali do 6. hod.?

Sv. Ano.

Předs. A kdo?

Sv. Já, Leixner, Sobotka a Varháněk a pak jsme šli na náměstí.

Předs. Všichni?

Sv. U pivovaru jsme se rozdělili, Varháněk a Zelinger šli domu a já, Leixner a Sobotka na náměstí.

Předs. Co jste dělali?

Sv. Leixner šel domů, a my do Záborné kupovat psa ku Dvořákovi. Psa jsme nekoupili, že ho neprodá.

Předs. Mluvili jste s ním. On nebyl doma?

Sv. Byl.

Předs. Vy jste mluvili jen s děvečkami, on přišel zadními vraty a vy jste byli u předních?

Sv. Mluvili jsme s ním.

Předs. Ale on nebyl doma. Teprve děvečky mu řekly, že jste tam byli. Znali jste toho Dvořáka?

Předs. Znal vás?

Sv. Nevim.

Předs. Ale vy jste prý potom ve středu o 4. hodině chodil s Hilsnerem, Leixnerem, Zelingrem a Sobotkou?

Sv. Jak jsem s ním mohl choditi, když jsem byl v Záborné?

Před. Stáli prý jste na pravé straně u Doležalovy trafiky.

Sv. To není možná.

Předs. Vy prý jste ukazoval pracovní knížku, že půjdete někam do cihelny.

Sv. Tu jsem dostal teprv v pátek.

Předs. Hilsner povídal, že se mu ty kalhoty zakrvácely na žďárském nádraží, když na něj spadl balvan a rozbil mu nos. Nevypravoval vám to?

Sv. Ne. Ale Skála. Stáli jsme jednou za branou a mluvili jsme o Hilsnerovi, a tu on vypravoval, že utíkal před tím kamenem.

Předs. Ale jestli ho pokrvácel?

Sv. To nepovídal. Teprve v Kutné Hoře, ale prsty, nic víc.

Předs. Jaký měl klobouk?

Sv. Do zelena, neměl péro.

Dr. Auředníček. Viděl jste na Hilsnerovi někdy šedivý oblek?

Sv. Šedivé kalhoty a vestu někdy z jara.

Dr. Auředníček. Ale poslední dobou?

Předs. Letos o Vánocích?

Sv. Já se nemohu pamatovati.

Předs. Měl takové kalhoty?

Sv. Měl.

Předs. Kdy je nosil?

Sv. Měl je na Kateřinském vrchu.

Dr. Auředníček. Řekl vám tehdá: pojdte do Březiny?

Sv. Řekl všem.

Hilsner. Já jsem je vyzval, ale šel jsem domů.

Předs. Proč jste je vyzýval?

Hilsner. My jsme tam chodívali vždycky s kamarády, poněvadž jsem se bál.

Předs. Je to tak pravda?

Hilsner. Já jsem šel, ale ne k Březině.

Předs. Kdy jste dostal tu knížku?
(k Dvořáčkovi.)

Sv. 31ho.

Př. Ale Hilsner tvrdil, že chodil s Dvořáčkem od 4 do půl 7.

Hilsner. To bylo v pátek, o dva dny jsem se zmýlil. To bylo 31. března.

Svědék V á c l a v S o b o t k a, krejčovský pomocník z Polné. (Gener., přís.).

Předs. Byl jste také bez práce o Velikonocích?

Sv. Ano.

Předs. Chodil jste s těmi hochy?

Sv. Do středy, ve čtvrtek jsem šel do práce.

Předs. Mluvil jste s Hilsnerem?

Sv. Odpoledne byl jsem s ním u sv Kateřiny.

Předs. Co jste dělal odpoledne?

Sv. Byl jsem doma.

Předs. Kdo byl na Kateřinském kopci?

Sv. Dvořáček, Zelinger, Leixner a já.

Předs. Varhánec tam nebyl?

Sv. Ne.

Předs. Kdo je to Varhánec?

Sv. Ten s námi nebyl.

Předs. Dvořáček říkal, že tam byl?

Sv. Já se na všechny nepamatuji.

Předs. Kdy jste tam přišli? Vy jste přišli dřív. Šel jste sám?

Sv. To já se nepamatuji.

Předs. Kolik pak vás tam bylo?

Sv. Tři.

Předs. Co jste tam dělali?

Sv. Seděli a leželi.

Předs. Hráli jste v karty?

Sv. Nehráli.

Předs. Byl tam Hilsner?

Sv. Přišel ke druhé hodině.

Předs. Co tam dělal?

Sv. Zval nás do Březiny.

Předs. Proč jste nešli?

Sv. Nechtěli jsme.

Předs. On šel sám?

Sv. Ztratil se.

Předs. Kam šel?

Sv. Nevím v kterou stranu.

Předs. Jak dlouho jste tam byli vy?

Sv. Do 4 hodin.

Předs. Kteří jste šli domů?

Sv. Dvořáček, Leixner a já.

Předs. Varhánek tam nebyl?

Sv. Nepamatuji se.

Předs. Kam jste šli?

Sv. Domů.

Předs. S kým vy?

Sv. S Dvořáčkem.

Předs. Kam jste šli?

Sv. Do Záborné kupovat psa k Dvořákovu.

Předs. Koupili jste?

Sv. Ne.

Předs. Jaké pak měl Hilsner šaty?

Sv. Modré. Často se převlíkal.

Sv. Leixner Rudolf. (Generalie, přísaha.)

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Ano.

Předs. Měl jste o velikonoční týden nějakou práci?

Sv. Byl jsem bez práce.

Předs. Pamatujete se na středu?

Sv. Byl jsem u sv. Kateřiny.

Předs. Co jste dělali?

Sv. Seděli a hovořili.

Předs. Nehráli jste?

Sv. Nehráli.

Předs. Kdy Hilsner přišel?

Sv. Za půl hodiny potom.

Předs. Co říkal?

Sv. Seděl s námi a ve 3 hodiny mne vybídl, abych šel do Březiny.

Předs. Proč jste nešel.

Sv. Nechtěl jsem.

Předs. Kdy pak šel pryč?

Sv. Ve 3 hodiny — ke třetí ku Březině.

Př. Kudy?

Sv. Hájem.

Předs. Jaké měl šaty?

Sv. Modré.

Předs. Nosil také šedivé?

Sv. Šedivé kalhoty a braunový kabát.

Předs. Jak před Velikonocemi?

Sv. Také nosil bělavé do šeda.

Předs. Podívejte se na ně; jsou to ty kalhoty?

Sv. Ano, jsou.

Předs. Jak dlouho jste tam byli?

Sv. Do 4 hodin.

Předs. Šli jste domů pohromadě? Nešel Zelinger napřed?

Sv. Šel s námi k pivovaru, kde jsme se rozešli.

Předs. Na náměstí jste Hilsnera neviděl?

Sv. Ne.

Předs. Neviděl jste žida nějakého ve společnosti Hilsnerově?

Sv. Ne. To byl s námi asi 14 dní spíš.

Předs. Co dělal?

Sv. Ležel s námi.

Předs. Nebyl také na květnou neděli s Hilsnerem?

Sv. Nepamatuji se.

Předs. Jak ho jmenoval Hilsner?

Sv. Nepamatuji se.

Předs. Jak vypadal, jaký byl?

Sv. Prostřední, tlustý, měl bělavý šat do šeda.

Předs. Jak byl stár asi?

Sv. 19 roků.

Předs. Kdy odešel?

Sv. 14 dní před vraždou.

Předs. Jak to víte?

Sv. Viděl jsem ho, když šel pryč.

Předs. Kdy pak jste viděl ještě Hilsnera?

Sv. V sobotu.

Předs. Kdy ve čtvrtek?

Sv. Ráno v síni v hostinci u Vlčka.

Předs. V pátek jste ho neviděl?

Sv. Ne.

Předs. Což v sobotu?

Sv. Odpůldne chodil po náměstí.

Předs. Byla už mrtvola Hrůzové naležena?

Sv. Ano.

Předs. Mluvil jste s Hilsnerem o tom?

Sv. Ano.

Předs. Co dělal?

Sv. Začervenál se.

Předs. Jak jste si to vykládal?

Sv. Neměl jsem myšlenky o tom.

Předs. Vy jste viděl Hilsnera v sobotu večer ještě?

Sv. Nepamatuji.

Předs. Řekl jste: „Poldo, Poldo, na tebe padají špatné věci!“ Co jste slyšel?

Sv. Že to měl udělat.

Předs. Vy jste s ním stál ve středu u trafiky Doležalovy?

Sv. Nevím.

Vot. r. Pešek. Jak často měl Hilsner hůl?

Sv. Málo kdy.

Obhajce. Víte, že ten člověk, co chodil s Hilsnerem měl knížku na obecní radě?

Svědék. To říkal.

Porotce p. Vančura. Určitě nosíval tyto kalhoty šedivé?

Svědék. Měl takové. Ano.

Předseda. Co namítáte Hilsnere?

Hilsner. Dne 29. března měl jsem modrý šat, před svátky zelený.

Svědék K. K i n d l. (Generalie, přísaha.)

Předseda. Znáte Hilsnera.

Svědék. Neznám.

Předseda. Znáte Hilsnera.

Svědék. Neznám.

Předseda. Kdy přišel Berthold Fried do Polné?

Svědék. 13. března ze Znojma postrkem.

Předseda. Hlásil se o pracovní knížku u vás?

Svědék. Ano. Když nešla, pravil jsem mu zeptejte se na hejtmanství v Něm. Brodě. Asi 4 dni potom přišel s knížkou.

Předseda. Kdy si dal stvrditi knížku?

Svědék. Hned, jak přišel z hejtmanství.

Předseda. Kdy pak jste obdržel dopis z Humpolce od městského úřadu, datovaný 24. března?

Svědék. Dne 25. března. Jednal o majetkových poměrech Friedových a zároveň tam bylo, že je Fried v nemocnici.

Předseda. Dvořáčkovi jste dal také knížku? Kdy?

Svědék. Ke konci března.

Dr. Baxa. Vy jako obecní tajemník znáte Pešáka. Někteří svědci měli mu dokázat špatné činy, ba zlodějství. Jaký je to člověk?

Svědék. Víím, že proti bezpečí cti byl trestán před lety, ale nic více.

Předseda. Hilsnere, co namítáte?

Hilsner. nic.

Svědék Rudolf Zelinger, závodce ve vazbě zde. (Gener.) Jest poučen o povaze svých výpovědí.

Předs. Jak znáte Hilsnera?

Sv. Co jsem v Polné, 4 roky.

Předs. Jste s ním blíže znám?

Sv. Chodili jsme spolu.

Předs. Chodili jste také ten týden před Velikonocemi?

Sv. Jindy také.

Předs. Vy jste byl bez práce?

Sv. Celou zimu jsem byl bez práce, jen ten týden před svátky jsem dělal.

Předs. Tak jste se potuloval? On také nic nedělal?

Sv. Ano.

Předs. Kde jste byl v práci?

Sv. U kupce Dvořáka.

Předs. On vás propustil?

Sv. Ano.

Předs. A proč?

Sv. On měl nějakého Morice, pohádali se, on ho vyhnal a pak se zase usmířili a on mě propustil.

Předs. Vy jste byl tedy místo něho jenom?

Sv. Ano.

Předs. Chodil jste s Hilsnerem každý den?

Sv. Ano.

Předs. Kde jste byli na škaredou středu?

Sv. S hošíma na kopci.

Předs. A hrál jste v karty?

Sv. Ano.

Předs. Chodili jste 29. března před polednem?

Sv. Asi okolo 11. hod.

Předs. Vy jste řekl před polednem i odpoledne.

Sv. Do 11 hod.

Předs. S Hilsnerem?

Sv. Ano, ale jen ke kostelíku.

Předs. Za městem jste s Hilsnerem nebyl?

Sv. Ne.

Předs. Přišel jste sám?

Sv. Nepamatuji se.

Předs. Řekl jste, že jste tam Hilsnera našel a že jste šli potom k 11. hod. Šli jste pohromadě?

Sv. To ne.

Předs. Každý zvlášť?

Sv. Ano.

Předs. Rekl Hilsner, kudy půjde?

Sv. Neřekl. Já jsem šel skrze pivovar do rynku.

Předs. Tehdy také?

Sv. Ano.

Předs. V 11 hod. jste se rozešli. Vy jste šel do města přímo zámkem, a co odpůldne?

Sv. Přišel jsem na Kateřinský kopec.

Předs. Kdo tam byl?

Sv. Leixner, Dvořáček, já a Sobotka, Hilsner ne.

Předs. A hráli jste?

Sv. Ano.

Předs. Ale oni říkají, že nehráli.

Sv. Hráli. Karty jsme měli od Drocana. On tam zůstává.

Předs. Dvořáček říká, že jste nehráli.

Sv. To jsme hráli.

Předs. Kdy jste přišli?

Sv. Okolo druhého.

Předs. Kdy Hilsner?

Sv. Okolo třetí.

Př. Vy jste řekl okolo jedné.

Sv. Prosím, už je to 5 měsíců.

Př. Jak byl Hilsner oblečen?

Sv. Měl kamgarnové do modra.

Předs. V těchle šatech?

Sv. Ano.

Předs. Jaký měl klobouk?

Sv. Na to jsem zapomněl.

Předs. Kdy odešel?

Sv. Okolo čtvrté. Asi v půl čtvrté, odtamtud je viděti na věž, ale nekoukal jsem se. Povídal, že jde do Březiny.

Př. Vybízel Vás?

Sv. Řekl, pojdte některý se mnou do Březiny.

Př. Ne všechny?

Sv. Jen některý. My jsme se k tomu neměli, poněvadž jsme hráli.

Př. Šel Brukovým hájkem? Jak dlouho jste tam zůstali?

Sv. Pak jsme šli domů. Z rynku každý domů.

Předs. Jestli pak jste se sešel s Hilsnerem?

Sv. Až o veliký pátek.

Předs. Ve středu ne?

Sv. Ne.

Předs. Vy prý jste chodil na rynku až do půl sedmé?

Sv. Ten den jsem s ním nechodil. Až na veliký pátek, když jsem šel z kostela, tak šel s jedním vojákem.

Předs. On říká, že jste chodili do půl sedmé.

Sv. To není pravda.

Předs. Dvořáček mu ukázal knížku?

Sv. To bylo na velký pátek, ve středu ne.

Předs. Neměl Hilsner šedivé kalhoty?
Neměl tyhle na kopci?

Sv. Ty jsou jasné.

Předs. Koukněte se na tyhle.

Sv. Měl jen kalhoty a vestu, kabát neměl nemlich takový. Ten týden velkonoční jsem je neviděl.

Předs. Vy jste řekl, že je nosil před svátkem.

Sv. Asi.

Předs. Viděl jste nějakého cizího žida v jeho společnosti?

Sv. Nějaký tam byl; nějaký Heiprtů. Chtěl, aby ho nechali na noc, a druhý den přišel zas, ale oni ho vyhnali, protože smrděl. Pak šel k mé tetce a ta ho také proto vyhnala. Druhý den jsem viděl Hilsnera a ten mi povídal, že má 24 hod., že slíbil, že jednu holku zastřelí a že jde do trestu. Pak jsem ho viděl, a řekl, že tam je žid, jmenuje se Beran a má 10 dní skrz žebrotu. Tak mě to napadlo, že snad on hledal ten nocleh a že mu řekli, aby šel k židovskému starostovi, aby mu poslali něco na ty dva svátky k jídlu, košeru.

Předs. Vy jste ho neviděl?

Sv. Viděl, u té Hejnové asi 14 dní před svátky.

Předs. Když vyšel z trestu?

Sv. Neviděl.

Předs. Kdy vyšel?

Sv. Nevím.

Předs. Ten týden velkonoční jste ho neviděl?

Sv. Ne.

Veř. žal. Který klobouk nosíval Hilsner?

Sv. Zelený, měl péro.

Dr. Auředníček: Na tom hřbitově jsou dvoje vrata, jedna malá u té hrobky. U kterých vrat jste hráli?

Sv. Zrovna u zedníků, u těch menších.

Dr. Auředníček. Viděl jste, jak šel do Březiny?

Svědék. On šel přímo. Říkal, že jde.

Předseda. Hilsnere, co tomu říkáte?

Hilsner. Šel jsem tím háječkem, ale do Březiny jsem nešel.

Předseda. Ale on říká, že to není pravda, že jste s ním chodil po náměstí.

Hilsner. To se pama'uji, že chodil.

Zelinger. Nechodil.

Předseda. Řekněte mu to do očí, že jste nechodil.

Hilsner. 29. se mnou chodil.

Zelinger. Já to vím dobře, že jsem s te-

bou nechodil. Řekl jsem to již v Polné u okresu.

Hilsner. To jsem měl modré šaty.

Svědék Korejtko. Zelinger na škaredou středu o třech čtvrtích na 3. mi pomáhal šlapat měchy, ve tři hodiny měli jsme smuteční hodinky a já jsem tam Zelingra viděl. Byl nově nabílený kostel a Zelinger se tam podepsal.

Zelinger. Já se nepamatuji, jestli bylo to ve středu.

Předseda. Když jste byl na Kateřinském kopci, tak jste nemohl šlapat měchy.

Zelinger. Pane Korejtko, tenkrát jsem já nešlapal, to šlapali hoši.

Čtou se listy čís. 36 kantora Šteinerja, 37 Alexandra, kostelníka, a čís. 40. Jakuba Lustiga.

Předs. Tak vidíte, že vám nemohou dosvědčiti, že jste byl v kostele.

Hilsner. Ale všichni tři byli v kostele.

Sv. Frant. Veselý, obuvnický pomocník v Polné. (Generalie, přísaha.)

Předs. Vy jste znal Leop. Hilsnera?

Sv. Ano.

Předs. Chodil jste s ním často?

Sv. Často.

Předs. Také ten týden před velikonocí.

Sv. Také.

Předs. Kdy?

Sv. Před tou vraždou.

Předs. Vy jste byl v práci?

Sv. To jsem chodil večer po práci.

Předs. Chodil jste ve středu?

Sv. Ne.

Předs. Ve čtvrtek a v pátek?

Sv. Ne.

Předs. Kdy před vraždou?

Sv. V úterý.

Předs. Co pak jste dělal?

Sv. On chodil s Jos. Vytlačilovou a Reismanovou, a já jsem se k nim přidal. To bylo večer.

Předs. A co jí povídal?

Sv. Oni mluvili německy a já neumím. Ale povídal jí, že má holku ve Věžnici.

Předs. Kdo vám to povídal?

Sv. Vytlačilové a Reismanové a pak jim ukazoval nůž.

Předs. Vám neříkal nikdy o té Hrůzové?

Sv. To mi neříkal kór nic. Jednou se mi zdálo o té holce, co je u Prchalů, ale nevím jistě.

Předs. Co vám říkal? Ze chodí k Prchalovým?

Sv. Ale určitě to říci nemohu.

Předs. A když byla Anežka zavražděna?

Sv. Slyšel jsem, že podezření je na Hilsnera.

Předs. A proč měli to podezření?

Sv. Protože běhal po lesích, že nedělá žádnou práci.

Předs. Když jste to slyšel?

Sv. Šel jsem k němu.

Předs. Kdy pak?

Sv. V neděli na Boží Hod, den po nalezení mrtvoly a řekl jsem mu, jest-li to udělal, aby se raději přiznal. On na to neodpověděl, sklopil oči a řekl pak: „Jest-li neví Leixner něco, já nevím nic!“ Pak zůstal zamýšlen státi a řekl, že o ničem neví.

Předs. Viděl jste u Hilsnera ten nůž?

Sv. Viděl. Za horní branou.

Předs. Kdy pak?

Sv. Už je to přes rok.

Předs. Kdy v loni, v létě? Jaký byl ten nůž?

Sv. Asi 30 cm., na 2 prsty široký.

Předs. Neměl špičky?

Sv. Z každé strany byl zakulacený.

Předs. Jak vypadal ten nůž? Broušený? Ostrý?

Sv. Ano. Jako malý košerák.

Předs. Vy jste říkal jako kuchyňský.

Sv. P. rada Reichenbach mne zhurta zakřikl, když jsem něco takového řekl. Proto jsem řekl raději kuchyňský. Soudci kutnohorskému jsem řekl, že to byl koše-
ráček.

Předs. Neptal jste se Hilsnera, proč jej nosí?

Sv. Nesládek kdysi prý proti němu vytáhl nůž zavřený, proto si prý přinesl sám nůž a teď se nikoho nebude bát.

Předs. Vedl jste ho do umrlčí komory?

Sv. Ano.

Předs. Kdy?

Sv. V pondělí a v úterý.

Předs. Proč?

Sv. Chtěl jsem vědět, zda-li se zarazí.

Předs. Byl klidný?

Sv. Ano, byl klidný.

Předs. Jaké pak míval šaty?

Sv. Modré, bělavé a černé.

Předs. Nosil šedivé?

Sv. Ano.

Předs. Jsou to tyto?

Sv. Ano.

Předs. Nosil je před velikonocemi?

Svědék (je prohlíží.) Nosil.

Předs. Často?

Sv. Ne. Řekl jsem mu: „Přiznej se, kam jsi dal kalhoty.“ — „Já je prodal“,

řekl. Znova se ptám. „Matka prodala je Pojmanovům. Vesta je na půdě“, řekl.

Předs. Byl jste na půdě u něho?

Sv. On mne nepustil. O květnou neděli šel jsem k nim. Že prý je na půdě. Šel jsem na půdu, tloukl jsem, neozval se. Konečně otevřel. Ukazoval mi nějaký kufr a řekl, že má ještě práci, že nepůjde ven.

Předs. Jaké pak jsou tam schody?

Sv. Rozbité, okolo železo.

Před. Na půdě jste nebyl?

Sv. Nebyl.

Předs. Bylo prý tam mnoho šatů, darů to matce, které prodávala.

Vot. r. Budecius: Viděl jste někdy košerácký nůž? Viděl?

Sv. Viděl.

Vot. r. Budecius: Porovnal jste ho?

Sv. Ano.

Dr. Auředníček: 4 roky znáte Hilsnera. Jaké byl povahy?

Dr. Auřed. Jaké povahy byl Hilsner?

Veselý. Byl bojácný.

Dr. Auřed. Byl zlostný?

Veselý. Ne, mírný, nebyl do pračky,

Dr. Auřed. Pamatujete se na ten případ s Nesládkem?

Předseda. To právě teďka bylo.

Dr. Auřed. Poslyšte, pane svědku, jak vypadá košerácký nůž?

Veselý. Asi takle dlouhý (okazuje), tady má skřenku (kreslí ho na papír).

Dr. Auřed. Vy jste u pana soudce v Polné řekl: „Já znám košerácký nůž, takovému noži se ten nůž nepodobá.“

Veselý. Poněvadž jsem se ho bál, pana rady.

Dr. Auřed. Proč jste řekl tenkrát, že to byl kuchyňský nůž?

Veselý. Proto, poněvadž on na mně tak moc křičel, jsem řekl, že se podobá kuchyňskému.

Předseda. Vy jste povídal, že ten nůž neměl žádnou špičku, řekl jste (čte se protokol): „Já znám košerácký nůž, viděl jsem ho na šlachtě u Židů. Ale takovému se ten nůž nepodobal.“

Veselý. Poněvadž mi to pan rada napovídal a já jsem to za ním říkal.

Dr. Auřed. Ale, dovolte, vždyť jste podepsal protokol.

Veselý. On tak nakvap jen dělal, abych to raději již vypověděl a já jsem to za ním říkal.

Předseda. Tak! —

Co tomu říkáte, Hilsnere?

Hilsner. Neměl jsem žádný košerácký

nůž. Jen od Zelingra jsem si jednou koupil nůž, ten jsem prodal a mám jen malý.

Svědék (obrácen k Hilsnerovi). Pamatuj se, u brány. Byl podoben noži košeráckému Stát. nádv. Hilsnere! Tři svědkové, Leixner, Zelinger a Veselý poznávají ty kalhoty, že jste je nosil před svátky velikonočními.

Svědék. Nezapírej! Se lží nikam nedojdeš. Nemýlím se, jsou to ty.

Svědék Fr. Pařík. (Generalie, přísaha).

Předseda. Byl jste kamarád Hilsnerův.

Svědék. Málo jsem s ním chodíval po náměstí.

Předs. Viděl jste u něho nůž?

Sv. V lednu a únoru letošního roku na náměstí. Šli jsme spolu a vypravoval o rvačkách. Dostal facku, proto si nůž zaopatřil. Byl v pochvě.

Předs. Jaký byl?

Sv. Tak dlouhý (ukazuje rukama), špice okulacená.

Předs. Jak široký?

Sv. As na 2 prsty.

Předs. Jaká byla čepel?

Sv. Lesklá. Do ruda.

Předs. Jen jednou jste viděl ten nůž?

Sv. Dvakrát — ještě za týden.

Předs. V Polné jste řekl jiné měsíce,

bylo to v listopadu a v prosinci min. roku.
Co tehdy řekl Hilsner?

Sv. Že ho do každého vrazí.

Předs. Nevíte tedy určitě, kdy jste ten
nůž viděl?

Sv. V zimě to bylo.

Předs. Hilsnere! Co tvrdíte?

Hilsner. Ukázal jsem na nůž Zelingrův.

Předs. To byl zavírák.

Vot. r. Budecius. Onen nůž byl v pochvě
a zavírák se v pochvě nenosí.

Svěd. Josefa Vytlačilová.

(Generalie, přísaha.)

Předs. Znala jste Hilsnera?

Svěd. Znala.

Předs. Chodila jste s Hilsnerem na pro-
cházkou?

Sv. Ne — Ale Havlíková. Měla býti jeho
milénka.

Předs. S kým jste chodila v úterý, když
se k vám Hilsner připojil?

Sv. S Reismanovou.

Předs. Co dále?

Sv. Ptala jsem se, co dělá milénka jeho
Havlíková? On: „Mám teď jinší“. —

Předs. Kde? —

Sv. Ve Věžničce. —

Předs. Proč jste se neptaly kterou?

Sv. Smály jsme se, že je to taková venkovská.

Předs. Ve vsi jsou také holky. Co dělala Reismanová?

Sv. Šla domů. Vzpomněla jsem si, že máme mnoho šiti na noc, a ona měla domovní klíč od paní. Jdu za ní domů. Hilsner stál pod lucernou a ptal se, kam jdu; zda-li se nebojím. — On že se nebojí; rozepjal kabát a vytáhl dlouhý nůž.

Předs. Jak vypadal?

Sv. Dlouhý asi 20 cm.

Předs. Leskl se? Byl ostrý?

Sv. To nevím.

Předs. Jaká pak byla střenka?

Sv. Asi koštěná.

Předs. V čem pak jej měl?

Sv. Nevím, zda to bylo pouzdro nebo hadr.

Předs. Viděla jste to dobře?

Sv. Ano, stály jsme pod lucernou.

Předs. Řekla jste, že se vám zdálo, že to bylo pouzdro. Co pak říkal Hilsner?

Sv. Že mne vyprovodí. Šla jsem však k rodičům, ne do šiti.

Předs. Jaký měl oděv?

Sv. Světlý.

Předs. Řekla jste světle-hnědý. Jaký měl klobouk?

Sv. Zelený.

Porotce Vančura. Zнала jste Hrůzovou? Nepomyslíla jste si, když řekl, že má z Věžnice milenku, na ni? Bylo tam více děvčat z Věžnice v šití?

Sv. Jen o ní jsem věděla.

Předs. Hilsnere, co tomu říkáte?

Hilsner. Chodil jsem s ní, ale nůž neukázal.

Sv. (k němu obrácena). Vy to můžete zapřít? Nezapírejte! Já bych přece falešně nepřisáhala.

Svědék Ant. Zima, zámečník v Polné. (Generalie, přísaha.)

Předs. Znáte Pet. Pešáka?

Sv. Zním.

Předs. Provozuje živnost?

Sv. Často u mne vypomáhal. Někdy dělal doma. Doma dělá, když mu dá někdo správkou, nové věci nedělá.

Předs. Jmenovitě prý od března nepracoval pro Židy.

Sv. Já nevím. Není to dlouho, dělal pro jednoho Žida okenici.

Předs. Pracoval také pro vás?

Sv. Letošního roku nic.

Předs. Pro které židy pracoval?

Sv. Nevím. Pro nějakého Baše a Šilera.

Předs. Že prý špatně vidí.

Sv. Já nevím. Když pracuje, tak vidí.

Předs. Je prý krákozraký?

Sv. Neni. Vidí jako každý jiný. Na práci vidí jak se patří.

Předs. Je prý mluvka, ničeho nesmlčí.

Sv. To já nevím.

Předs. Nemluvil o té vraždě?

Sv. Kór nic.

Předs. Prý se u vás denně o tom mluvilo?

Sv. S ním se nemluvilo.

Sv. S ním se nemluvilo.

Předs. O Hilsnerovi ne?

Sv. Ještě na mně vytahovali. Také byl u mně ten pán, ale jméno mně neřekl, byl u nás ve tři nebo ve 4. U zahradníka Radouše, u Cermana, začal na mě vytahovati o té vraždě a řekl: „Kdyby to byl křesťan, už by dávno visel.“ Pak se maně vyptal na toho Pešáka, jest-li říkal o té Březině.

Předs. Hilsnere, máte něco k tomu?

Hilsner. Nemám nic.

Sv. Fratiška Čermáková z Polné (General., přísaha).

(Hilsnera zná.)

Předs. Měla jste rozmluvu s Isimem?

Sv. Ano ten den před Velikonočními svátky, který den nevím, koukala jsem k vinopalně, on vyšel ze svého bytu proti mně

a vypravoval, že viděli letos o assentu hosta až z Vidně. Řekla jsem: „Co pak tam máte přátele?“ On řekl: „Je to ten Fried Zápekelský. Také naši mužští viděli toho žida choditi. „Byl to prý polský žid a je tu vždycky každý rok a bývá u nás na noc,“ řekl Isim.

Předs. Vy jste ho neviděla?

Sv. Ne.

Předs. Který to bylo den?

Sv. Já se nemohu upamátovat, bylo to po svátcích. Viděl ho můj muž.

Předs. Jak vypadal?

Sv. Větší než prostřední, měl černý oblek, černý, tvrdý klobouk, krátký kabát, ošumělé šaty a papírovou mošnu s macesy. Popotahoval na pravou nohu. To mi můj vypravoval. Stál na pavlači a šel od Hilsnera aneb z té uličky k rabinovi. Toho pozdravil — on stál na pavlači. — Dál už ho neviděl a neví, jestli mu něco dal.

Předs. Hilsnere!

Hilsner. Já nemám nic.

Sv. Fr. Rocan, z Polné. (General, přísaha.) (Hilsnera zná).

Předs. Vy jste dělal na škaredou středu na Kateřinském kopci, koho jste tam viděl?

Sv. Sobotku, Dvořáka, Leixnera a toho Poláka.

Předs. Co dělali?

Sv. Seděli.

Předs. Nehráli karty?

Sv. Nehráli. To bych byl viděl.

Předs. Vy jste sám povídal, že hráli.

Sv. To snad hráli v úterý.

Předs. (Čte jeho výpověď.) Kdy přišel Hilsner?

Sv. Ke 4té hod.

Předs. A dříve jste říkal, že ve 2. Kdy přišli ti hoši?

Sv. Nejdřív Hilsner a pak ti druzí.

Předs. Ale ne, kdo šel dřív domů?

Sv. To já nevím.

Předs. Kdy šli pryč?

Sv. Asi o 4té hodině.

Předs. Kdy šel Hilsner?

Sv. Ten s nimi nebyl. Už byl pryč.

Předs. Jaké měl šaty?

Sv. Namodralé a klobouk načernalý.

Předs. Byl tam už také dříve s jedním židem?

Sv. Toho jsem také viděl. To bylo ještě před svátky, než byl assent.

Předs. Co to bylo za žida?

Sv. Byl asi 21 let, pajdavý, obličej silný, měl vousky, nos hodně ohnutý. Byl vůbec na všecky facky.

Předs. Co tam dělali?

Sv. Hráli karty. On říkal: „Vid, Poldo, ve Vídni to bylo lepší?“ Měl bělavý oblek a klobouk nazelenalý. V Polné jsem ho neviděl. Jmeno jeho jsem neslyšel. Hilsnerovi říkal „Poldo.“

Předs. Nosil Hilsner světlé šaty?

Sv. Já viděl černé a namodralé, nebo nahnědlý kožíšek.

Předs. Jak dlouho znáte Hilsnera?

Sv. 7 let asi.

Předs. Neměl nikdy světlý oblek?

Sv. Měl jen šedivé kostkované šaty, ale pokud já vím, oblek ne. Když jsem ho viděl na rynku, tak měl modré šaty.

Předs. Viděl jste u něho tyhle kalhoty?

Sv. Ne.

Předs. Hilsnere!

Hilsner. Nic, prosím.

Předs. Ukončuji pro dnešek líčení.

Konec líčení ve 2 h. 55 min.

Třetí den přelíčení.

(Zahájeno předsedou o čtvrt na 8.)

Po úradě soudu vystupuje předsednictvo.

Předseda. Prohlašuji, že soud dal místo následujícím návrhům :

1. návrhu o pozůstalostních spisech po Anežce Hružové.

2. návrhu na výslech Novotného.
3. redaktora Schwera o cestě do Meziříčí,
4. na výslech Oskara Frieda.
5. Vomely, jeho ženy, dvou učňů a kozešníka Nováka.

Žádám pana soukromého žalobce o křestní jména svědků těch.

Žalobce soukr. Některý svědek bude je znáti.

Předseda. Včera bylo v této síni proneseno obvinění, jako by nebyl soud konal všechny povinnosti. Že kdyby byly všechny podezřelé osoby a další zatčeny, bylo by bývalo líčení usnadněno a že by bylo ve věci politické s větší přísností se jednalo. Musím proto vysloviti politování. Tento soud se vši pečlivostí vyšetřuje všechny věci. Ohražuji se proti takovému pronesenému obviňování.

Svědkyně J i n d ř i š k a B o d a n s k á.
(Generálie, přísaha.)

Předseda. Blízkým příbuzným zákon dovoluje právo, že nemusí svědčit ve věci svého příbuzného. Chcete svědčiti?

Svědkyně. Jo. (Přísáhá.)

Předseda. Před svátky Velikonočními byla jste v Polné?

Svědkyně. Ano.

Předseda. Víte, kdy byly křesťanské Velikonoce?

Svědčyně. Nevím.

Předseda. Kdy byly vaše svátky?

Svědčyně. Nevím. (Předsedou upomenuta, praví:)

Svědčyně. V sobotu byl velký svátek. (25./3.) Sestra se rozstonala.

Předseda. Pak 26./3. byla neděle, 27./3. pondělí, 28./3. úterý, konečně středa 29./3. Pamatujete se na tuto středu?

Svědčyně. Byl celý týden doma. Ve středu byl v kostele.

Předseda. Kdo pak?

Svědčyně. Polda.

Předs. Byla jste s ním?

Sv. Nebyla, viděla jsem, že šel.

Předs. Byl li tam, nevíte.

Sv. Snad stál před kostelem.

Předs. Kdy pak přišel dopoledne domů?

Sv. Pak byl celý den doma do 5ti neb 6ti hod., kdy jsem vařila kafe. Potom šel pryč.

Předs. Celé odpoledne byl doma?

Sv. Ano, šel pak do kostela.

Předs. Kdy pak přišel z kostela?

Sv. Okolo 9ti hod.

Předs. Svědkyně, to jste se mohla vzdáti svědectví. Vždyť on sám říká, že

nebyl doma, byl na Kateřinském vrchu, chodil od 4 do 6ti hodin, pak teprve šel do kostela a že jste mu dala kafe.

Dr. Auředníček. Že odpoledne přišel po 6té hod.

Sv. Já jistě nevím. Nikde nebyl odpoledne. Dostal kafe a šel pryč.

Veř. žalob. Prosím, aby byl opatřen výpis z protokolu výpovědi této svědkyně, a aby byla přivedena k vyšetřujícímu soudci, poněvadž jest prokázáno, že lživé svědectví složila, poněvadž se vzdala svědectví a nyní se zase přihlásila. Co se týče osoby, ponechávám si návrh na později.

Předs. Budete předvedena k vyšetř. soudci. Co tomu říkáte Hilsnere?

Hilsner. Že má špatnou paměť.

Svědék Herrmann Aufred, isr., obchodník v Polné. Předseda poučuje v delší řeči o důležitosti a významu přísahy. Generalie, přísaha, Hilsnera zná.

Předs. Vy jste řekl, že jste slyšel od někoho, kdo zavraždil An. Hružovou.

Sv. Prosím, to jsem neslyšel. P. Eis, hostinský v Polné jako povídal, že měl říci: „Teď to naposled budou dávati na mne.“ To řekl Jan, bratr Anežky.

Předs. To jste nepovídal.

Sv. To vypravoval p. Eis, že to budou strkat na Jana Hružových.

Předseda. O tom jste neříkal pranic.

Svědék. Já o jiném nevím.

Předseda. A co pak to bylo v židovské společnosti v hostinci pana Basche?

Svědék. To bylo zas jindy. Ano, židé chodí k Ba chovi, ale já se nevím pamatovati, co to bylo, lhát nechci.

Předseda. Že se tam scházívá židovská společnost?

Svědék. Jo, jo.

Předseda. Nějaký Flaschner, že něco povídal, že mu jeden řekl...

Svědék. Ano Flaschner u pana Schillera, že ví kdo je vrah.

Předseda. Ale řekl, že nesmí říci, kdo mu to řekl?

Svědék. Ano.

Předseda. Znáte Hilsnera? Víte, že byl v práci ve Žďáře?

Svědék. Povídali, že tam byl, ale já ho neviděl a nevím, jest-li jo nebo ne.

Předseda. Kdy pak přišel zpátky?

Svědék. Nevím.

Předseda. Neviděl jste ho?

Svědék. Neviděl. Nevím, jest-li po práci nebo před práci. Loni to bylo.

Předseda. V měsíci srpnu?

Svědék. To já nevím.

Předseda. Že prý byl na nose potlučen?

Svědék. Ano, měl suchý škraloup na hoře na nose.

Předseda. Od čeho?

Svědék. To já nevím.

Předseda. Byl potlučen?

Svědék. To já nevím. Měl na nose suchý škraloup, mezi očima; od čeho, nevím, a nevím kdy.

Předs. Přečte se protokol toho Flaschnera.

Sv. Tenkrát u toho Baše, když jsem to slyšel, tak jsem šel k soudu a udal jsem to.

Předs. (čte prot. Flaschnera, který řekl, že Dvořáček ví, kdo to udělal, ale byl to žert.)

Předs. Hilsnere!

Hilsner. Já nemám nic.

Předs. Děkuji.

Dr. Auředníček. Vysoký soudní dvore! Hned při počátku líčení nabytí jsem přesvědčení, že za účelem nabytí správného obrazu o tom, zda jest správná supposice žaloby, že vražda stala se na místě popsaném, anebo snad na místě jiném — což má ve více směrech veliký význam — bude záhodno, aby p. porotci ohledali místo sami.

Po výsledku svědka P. Pešáka vidím, že jest to naprostou nutností a sice proto, že tvrdí, že z louky p. J. Volence na cestě do Dobroučova viděl Hilsnera a dva neznámé muže na místě činu. Já jsem se sám přesvědčil, že jest to nemožnost, aby z místa toho i za jasného dne, — ale dokonce ne na večer po západu slunce proti neklidnému pozadí — člověk i dobrého zraku rozeznal, zda-li je tam muž neb žena, neb dokonce osobu poznal.

Dále nutno zjistit, ze kterého místa viděl tento svědek na hodiny, že bylo 5 hod.; a jak daleko je to od louky p. J. Volence. Svědek praví, když přišel na konec Polné k stavení Večery, bylo právě 5 hod. Já jsem to přesně nezjistil, ale myslím, že je to 10 min. Podle toho by viděl obžalovaného v 5 h. 10 min., tedy právě v tu dobu, kdy ho svědek Cink viděl v Polné.

Mimo to je důležité, že s místa, kde spáchána byla vražda, není viděti na celou cestu z Polné. Pan Sedlák sice říkal, že lze vidět, ale tomu tak není, poněvadž mezi Bož. Mikami a tím místem je dolíček. Když tam někdo jde z Polné, je ho viděti teprve na 20 kroků.

Tyto okolnosti jsou velmi důležité a

když běží o život člověka, nelze se spoléhat na svědky, kteří se mohou mýlit, zejména co se týče doby a vzdálenosti. To musí být zjištěno způsobem naprosto spolehlivým a jiný, než soudní ohledání, zde nestává. Navrhuji proto, aby celá sl. porota se stranami odebrala se na místo samé a navrhuji, aby byl učiněn pokus se svědkem P. Pešákem. Budtež postaveny na to místo tři osoby jemu známé v pořadí jemu neznámém předvedeny, nechť pozná, která se objevila první, která druhá a která třetí. Nechť jsou oblečeny do nějaké indiferentní barvy, poněvadž jest to rozdíl, je-li šat bílý, černý nebo indiferentní vzhledem k pozadí. Krom toho prohlašuji, že od svědků uvedených o okolnosti místa upouštím až na Aloise Březinu.

Veř. žalob. Jsem toho dalek, abych oponoval tomu, co obhájce ve prospěch obžalovaného uvádí. Jest to i mou úřední povinností, abych i v prospěch obžalovaného se stejnou svědomitostí v úvahu vzal. Avšak že by snad bylo zapotřebí nutně lokálního zření na místě, toho názoru nejsem, poněvadž zde skutečně máme podrobný popis a dokonce i skizzu.

Co se týče ohledání situace v Polné, z vlastního názoru jsem poznal, že je tam

malý dolík, ale v celku jest viděti z místa činu na celou cestu a jen v tom prohloubení se na několik vteřin neb minut osoba ztratí. Ale jinak je ji viděti od Polné po celou dobu. Myslím, že proto zde není třeba zvláštní lokální komise. Co se týče svědka Petra Pešáka, kde ctěný pan obhájce opětně věrohodnost jeho v pochybnost bráti hledí; snažilo se účinkovat na svědky, aby v neprospěch vypovídali. Já myslím, kdyby bylo potřeba, aby se to zjistilo — zrak je individuelní — jeden vidí na 1000 až 2000 kroků. Zle by se jednalo o to, jak as daleko stál Pešák a kde Hilsner — tak bych navrhoval, aby předseda delegoval soudce tam, by nám tu vzdálenost zjistil.

Dr. Auředníček. Já k tomu, co pan zastupce řekl, poznamenávám: „Místo, kde se vražda stala, je velmi důležité proto, že celý ten důkaz, na kterém žaloba spočívá, vychází z toho, že svědek mohl Hilsnera viděti v té vzdálenosti. Jakmile nabudeme o tom pochybnosti, padá celá obžaloba, která spočívá na tom, že svědci viděli v ta místa někoho jíti. Jakmile není o tom důkaz, že vražda byla tam spáchána, padá celá obžaloba sama. Třeba, aby sl. soud, porotci shlédli ono místo, aby uznali, je-li to možno, aby na tak veřejné cestě za dne byl někdo

takovým způsobem zavražděn. Skizza sama nepodává jasného obrazu, nejsou na ní na příklad výšky, skizza ta není správná. Co se týče věrohodnosti svědka Pešáka nechci tvrditi, že vědomě nepravdu mluvil, on se může mýlit a to tím spíše v tom případě, kde tiskem nálada proti Hilsnerovi byla vzbuzována, kdy celá Polná byla v suggestci, všichni promítali to na Hilsnera, tak že i tento svědek sám si suggeroval myšlenku, že Hilsner vraždu spáchal. Delegovat soudce nestačí. Zde každý musí se sám přesvědčit. Výpověď Pešáka jest velmi důležitá. Prohlédneme-li si místo, pak nabude celá věc jiné tvářnosti. Prosím opětovně, snažně, aby dáno bylo místo mému návrhu. Běží o život toho člověka. Zde musí býti o takové věci pevný, nezvratný důkaz, aby podklad žaloby byl utvrzen.

Dr. Baxa. Sl. soude! Chtěl jsem na počátku líčení činiti návrh sám, aby se tam porotci odebrali a přesvědčili, proto, aby porotci viděli ono místo, kde vražda měla se státi. Aby se dokázalo s jakou fanatickou odvahou vrhli se na oběť. Během však líčení nebylo prosloveno pochybnosti o místě. Přesvědčili jsme se, že předseda soudu dobře zná situaci, kladl otázky tak, aby svědci nepřišli v omyl. Svědci vypo-

vidali tak, jak otázka dána. Z nižádné strany nepřišla pochybnost o místě; není příklad, aby celý soudní dvůr se tam odebral.

Pan státní zástupce dobře podotkl, že obhajování dělo se tak, aby se o p. Pešáku mohlo říci, že kradl atd. Svědek měl býti naprosto nevěrohodný předveden. Že Pešák nemohl odtamtud vidět, vždyť obviněný sám to neříká, zda-li svědek viděl na ono místo. Faktickou nemožnost nelze tvrditi. Jest to možno, aby viděl. Vždyť lidé vidí i na 1000 kroků. Co se týče okolnosti, musili bychom žádati takové situace, takové počasí, tak čistý vzduch, jak byl tenkrát. Za méně jasného počasí není možno s takovou jasností vidět.

Bylo by třeba takového počasí, vzduchu, jako když šel Pešák tou cestou. Poněvadž to obhájce nemůže zaručiti, tak to odpadá. Myslím, že není možno docíliti takový efekt, jak si přeje. Třeba dáti na věrohodnost svědků. Mním že to, co o Pešákovi je řečeno, jest podkladem, že jest věrohodný člověk, míním, že návrh je neproveditelný.

Obhájce. Jestli panu Baxovi záleží na pravdě, ne na tom, aby byl Leop. Hilsner odsouzen, měl býti první, který měl můj

návrh podporovat. Pravil-li, že jest svědek věrohodný, jak to? Pravil svědek, že viděl na 600 kroků — svědek Sedlák tvrdí, že jest to 700 až 800 m. — rozeznal, že jeden z těch lidí měl šat obnošený, druhý nový, že oba muži byli starší nežli Hilsner. Kdo to mohl viděti? A tvrdí pod přísahou! Je-li tak věrohodný, to klidně nechám k uvážení sl. soudu. Že den 29. března nemůžeme přivolat, to jest pravda, ale dnes jest jasný den, zítra snad také, jako tehdy. Učiňme si ponětí o 6. hodině za dne 29. března, kdyby byl lžavec, ovšem, nikoli. Konečně p. Dr. Baxovi připomínám, že mu bude známo, že mám právo činiti návrhy a námítky za obžalovaného i proti jeho vůli.

Dr. Baxa. Nesmí kolega Auředníček se domnívati, že bych se nehnal po pravdě, dosud žádný důvod proti mně nemá, aby na mně nehleděl jako na kolegu, ale opakuji, že nemůžeme ty okolnosti, ten vzduch, jaký tehdy byl získati. Návrh jest neproveditelný.

Před. Pane doktore, řekl jste, že plán není správný. Je zlehlán podle mapy katastrální. Která partie je nesprávná?

(Obhájce jde k předsedovi, ukazuje na plán, rozhovor mezi soudci, porotci, probídkou plánu.)

Předs. Poněvadž se jedná o prohlédání soudní a navrhuje se, aby porotní soud se odebral do Polné, táží se dle čl. 315 trest. řádu, zdali páni porotci přistupují k tomu návrhu. (Následuje porada porotců.)

Porotcové vrací se z porady. Vrchní porotce p. Runčík.

S. soude! Po své poradě usnesla se porota velkou většinou hlasů, aby se upustilo od místního ohledání, že si toho nepřeje.

Předs. Že tedy nejsou pro to místní ohledání.

Soud odebírá se po té k poradě.

Předs. Soud se usnesl takto: K návrhu pana obhájce, aby celý porotní soud odebral se na místo činu, soud nesvoluje, poněvadž na základě okolností, jakých vyšetřování soudův na tomto místě zjistilo, tohoto třeba se nevidí. Páni porotci sami žádají a způsob důkazu toho nenavrhují. Po náhledu soudu dostačí, aby jedním členem tohoto soudu se zjistilo:

1. Místo u truhláře Večeře, odkud svědek viděl na hodiny a zda je lze rozeznati.

2. Vzdálenost místa Večeře od místa na silnici louky Volencovy, kde Pešák stál a konal svou malou potřebu.

3. Aby se zjistilo: a) vzdálenost místa

toho od toho místa v Březině, kde Hilsnera s dvěma jinými dne 29. března viděl, b) zda z místa u louky Volencovy osoby známé na kraji lesa se nalézající, kde stál Hilsner, lze rozeznati.

4. Zda-li z místa dá se přehlédnouti celá cesta z Polné k tomu místu jdoucí. —

Pane zapisovateli přečtete tento protokol o komisi okr. soudu v Polné v bytě Hilsnerově. (Zapisovatel čte týž).

V protokolu jsou podrobně vypsány místnosti obydlí Hilsnerové a s- znam věci, které se při prohlídce našly. Hilsner bydlel se svou matkou Marií Hilsnerovou a sestrou této B. danskou v židovském městě. V bytu Hilsnerových nalezeny byly šaty Leopolda Hilsnera, a různé prádlo. Všude plno hadrů, celkem však nic podezřelého.

Předs. Hilsnere, máte něco k podotknutí?

Hilsner. Ne.

Předs. Dále protokol soudu ve Vel. Meziříčí o prohlídce v bytě Hilsnerovy matky. (Zapisovatel čte týž).

Předs. Hilsnere, máte něco k podotknutí?

Hilsner. Ne.

Předs. Protokol soudu ve Vel. Meziříčí o prohlídce u kostelníka Igc. Grote. (Zapisovatel čte týž).

Předs. Hilsnere, máte něco?

Hilsner. Ne.

Předs. Ať sem přijdou svědkové: Josef Špaček, Fiala, Beran, Marie Hilsnerová, Anna Benešová! (Svědkové vejdou).

Předs. Jsou zde: Pan Jos. Špaček, Karel Fiala, Hynek Beran . . . (Sluha: zde není), Frant. Skála, Marie Hilsnerová, Anna Benešová. (Předseda poučuje o významu přísahy)-

Předs. Pan Jos. Špaček zde zůstane ostatní odejdou.

Svěd. Jos. Špaček, obchodník meziříčský.

(Generalie, přísaha.)

Předs. Znáte Leopolda Hilsnera?

Sv. Asi před 4 roky viděl jsem takovou osobu u odvodu.

Předs. Byl jste při prohlídce bytu Marie Hilsnerové ve Velkém Meziříčí?

Sv. Byl.

Předs. Pamatujete se na průběh prohlídky 27. dubna?

Sv. Ano.

Předs. Vypravujte, jak to bylo.

Sv. Dne 27. dubna o 12 h. a 10 min. vyšel pan adjunkt Dr. Schenk z radnice. Já byl před krámem. Ohlížel se kolem a šel ke mně, pravil: „že z Kutné Hory od soudu dostal vybídnutí, aby našel jakési kalhoty v bytě Hilsnerové. Druhý svědek

byl Karel Fiala. Při tom povídá, že má býti něco v templu uschováno. Klíče měl jakýsi Grotte. Soudní komise odebrala se k templu, jehož okna byla rozbita. Zůstal jsem tam na stráž, aby nikdo do vnitř se nedostal. Ostatní šli do bytu Hilsnerové. Za tím našli jsme Grotteho. Když přišli zpět, otevřel templ a našli jsme v templu červený kufřík, který patří Hilsnerové a pan Schenk jej otevřel. Pan kancelářský vytáhl život, sukně a šedé kalhoty. Hilsnerová přišla za námi. Po té odebrali jsme se k Hilsnerové znova. Odtamtud pak vrátili jsme se, když jsme nic nenašli, k soudu.

Předs. Jsou to ty kalhoty?

Sv. Ano.

Předs. Co pak je to za látku?

Sv. Batist — neu-silber barva.

Předs. Jak vypadaly?

Sv. Byl šlic zapjatý u spodního knoflíku. Bylo to vlhky. Ten knoflík byl narezavělý. Našli jsme na kalhotách červené skvrny, na jedné nohavici dvě menší.

Předs. Kde byla ta vlhkost?

Sv. U dolního knoflíku u šlicu.

Předs. Ostatek byly suché?

Sv. Nemohu usoudit. Ona látka se dá vyprat a nezmění barvu. Já jsem tkadlec a 25 roků jsem pracoval. Nyní mám obchod.

Předs. Vy jste udal : „Plísň byl pokryt
dolení knecflík“ ?

Sv. Ano.

Předs. Jiné věci Hilsnerová neměla?
Co říkala ?

Sv. Naříkala, že její syn je nevinen,
furt že je nevinen.

Předs. Vy jste udal : „Jinde byly suché?“

Sv. Ano.

Vot. r. Pešek. Jest tam nová synagoga?
Nač staré se užívá ?

Sv. Jest to spustlé, má to obec ži-
dovská.

Předs. Ta se propůjčuje k uschování
věcí ?

Sv. Nevím.

Návladní. Byl jste také při prvé pro-
hlídce ?

Sv. Ne.

Obhájce. Věděl jste, kde jsou ty kal-
hoty, že v kufru ?

Sv. Pan adjunkt Schenk řekl, že má
býti něco v templu schováno.

Předs. Co říkáte, Hilsner ?

Hilsner. Když se matka do Meziříčí
přistěhovala, byla nucena dáti do Templu
věci, poněvadž je prázdný.

Svěd. Karel Fiala. [(Generalie, přís-
aha.)

Předs. Vy jste byl při domovní prohlídce Marie Hilsnerové dne 27. dubna?

Sv. Ano.

Předs. Jak pak se to mělo?

Sv. Pan adjunkt Schenk vyšel ze soudu ...

Předs. (přerušuje.) Vypravujte, jak jste přišli k Hilsnerové!

Sv. Nejdříve šli jsme všichni k templu, poněvadž byl zavřen, zůstal p. Špaček na stráži a my šli do bytu Hilsnerové.

Předs. Co pak říkala?

Sv. Nic.

Předs. Vy jste tvrdil, že Hilsnerová prohlásila, že kufřík dřevěný, ve kterém jsou kalhoty, jest v synag ze.

Sv. To nedovedu se pamatovati.

Předs. Jsou to ty kalhoty?

Sv. Ano, to jsou ony.

Předs. Kde byly vlhké?

Sv. V příklopci a nej podnější knoflík byl zaplesnivělý a zarezavělý.

Předs. Ostatní knoflíky byly lesklé, suché?

Sv. Ano, byly otevřeny, uschly.

Předs. Kde byly kalhoty vlhké?

Sv. V tom místě a nikde jinde.

Předs. Jaké skvrny jste viděl?

Sv. Na stehnách, v předu na příklopci.

Předs. Jaké to byly skvrny?

Sv. Krev.

Předs. Jakou barvu měly?

Sv. Hnědě rezavou.

Předs. Vy myslíte krev?!

Sv. Ano.

Vot. r. Pešek. Byly v staré synagoze ještě jiné věci?

Sv. Nevím.

Obhájce. Jak pak byl veliký byt Hilsnerové?

Sv. Malý, světnici měla. Když přišla do Meziříčí měla byt veliký.

Předs. Proč pak se vystěhovala?

Sv. Nechtějí ji trpěti v křesťanském domě, když přišla prohlídka.

Vot. r. Budcius: Dala Hilsnerová do templu hned kufřík, když se přistěhovala?

Sv. Nevím.

Předs. (Čte protokol). „Hilsnerová prohlásila, že kalhoty jsou v synagoze“, jste řekl.

Sv. Nepamatuji se.

Obh. Dr. Auř. Nebudete tvrditi, že soudce dal do protokolu co jste neřekl.

Sv. Kdybychom byli věděli, kde je kufr, nemusili bychom ho hledat.

Předs. Vy jste byl v bytě, ostatní šli

do synagogy, a nyní říkáte, že řekla: „Ze jest v synagoze.“

Sv. Já jsem nevěděl.

Předs. Co říkáte, Hilsner?

Hilsner. Že není jisto, když se stěhovalo, že to tam přišlo do té staré synagogy.

Předs. Přečte se protokol č. 294 sepsaný u zem. soudu v Praze, týkající se vyšetřování skvrn na kalhotách Hilsnerových. (Zapisovatel čte.)

Předs. Mám čísti všechny protokoly na jednou p. profesore?

Znalec. To je jedno.

Předs. Přečte se druhý protokol. (Zapisovatel čte.)

Předs. Protokol čís. 220. (Zapisovatel čte.) —

Budu prosit, p. profesore.

Znalec Prof. Dr. Reinsberg: Na základě ohledání došli jsme k nejvýše pravděpodobnému úsudku, že skvrny pocházejí od krve. K úsudku tomu přispěla okolnost — ačkoliv ohledání spektroskopické, lučební, makroskopické selhalo, a Teichmannovy hlatě se neobjevily — přece při mikroskopickém ohledání nalezeny hojné elementy, které bylo nutno pokládati za rudé krvenky. Když jsme rozcupovali jednotlivá vlákna této látky a po maceraci, ohledávány

Přelíčení s Hilsnerem

před porotou v Kutné Hoře

pro

vraždu v Polné.

Doslovný

otisk stenografických protokolů

4.

den přelíčení.

Cena 10 kr.

V PRAZE 1999.

Tiskem i nákladem Ed. Beauforta v Praze.

byly jednotlivým vlákenkům přilnuté hrudky nepravidelné formy. Teprve po dlouhé mace-
raci nabotnával tento material a počaly se
tu i onde jednotlivé elementy oddělovati.
Kdo zná starší skvrny od krve, ví, jak je
důležité, když se počnou jednotlivé ele-
menty oddělovati od oné mosaiky.

Na základě tohoto nálezu, když viděli
jsme tyto elementy isolované, některé ne-
pravidelné, některé pravidelné a ty že jsou
rozvěru krvenek, dospěli jsme k nejvyšší
pravděpodobnosti, že jsou to skvrny od krve.
Bezvýslednost nálezu chemického, spektro-
skopickým nevylučuje, že jest to krev, ne-
boť zevními prostředky, (třeba otíráním
vlhkým kartáčkem, svrchním umytím atd.)
mohou se odstraniti části haematoglobinu,
které působí chemickou reakci.

Avšak mohou zůstatí jednotlivým vlák-
nům Inoucí konglomeráty. Avšak těch je
příliš málo, aby jejich haematoglobiu mohl
dátí zkoušku, tím více, když jsou ty skvrny
menší a málo znatelné. Při mikroskopickém
ohledání našli jsme na povrchu jen chloupky
vlasy. Teprve na vláknech z hloubky našli
jsme ony konglomeráty, které jsou pravdě-
podobně krvenky.

K této pravděpodobnosti vedlo měření.
Měřili jsme průměr těchto tělísek skoro

všech, co jsme na zorném poli viděli a shledali jsme, že průměr jejich jest 7 mikrot. j. 7/1000 milimetru. To jest průměr tělísek lidské krve; u jiných zvířat kolísá to jen o nejvýš 1/100 aneb její části.

Vzhledem k tomu jsme uznali se vší určitostí, že je to krev a sice lidská.

Předs. Na jednom místě?

Znalec. Na všech místech; nejvíce to bylo nápadné na čís. 2., pravá nohavice v zadu.

Předs. Co z toho soudíte?

Znalec. Buď jsou skvrny staré a otřené, aneb že byly kartáčem omyty, aneb jinakým způsobem prány.

Dr. Auředníček. V nálezu stojí, že roztok docílen byl macerací kyanidu draselnatého a byl špinavý, za účelem konstatační spektra haematoglobinu. Avšak já jsem četl, že lze konstatovati kyanidem jen haematin.

Znalec. To jste si nevšiml čísla předešlého, důležitého pro všechny následující, tam stojí, že skvrny byly macerovány nejprve ve vodě a pak v kyanidu. To je lapsus zapisovatele, že tam není „derrivati haematoglobinu.“

Dr. Auředníček. Z nálezu vidíme, že barva těch elementů nebyla červená, ale

žlutá. A v nálezu nestojí, že měly formu charakteristickou, formu pro krvenky, totiž centralní depresi. Není tu však možnost, že to byly buňky plísně, nebo buňky obsažené v tekutinách, jichž se užívalo?

Znalec. Ano. Čerstvá krvenka má ve středu takový kotouč, ale jen úplně čerstvá krvenka. Kdyby tomu tak bylo, byla by analýsa krve velmi lehká. Ale jak známo patří k nejtěžším výkonům ohledacím. Krvenky se si jmenují „Rothe Blutkörperchen“ ale de fakto nejsou rudé, nýbrž bledě šedé a žluté. Haematoglobin, když se okyslíčí, stává se červeným. Ale jenom to ohromné množství, ty miliony krvenek dodávají krvi tu červenou barvu.

Co se týče omylu, to by nám p. doktor udělal špatný kompliment, kdybychom nerozeznali krvenky od plísní neb jiných buněk. Takový omyl není možný. My netvrdíme, že je to krev, nýbrž jen s největší pravděpodobností. Kdybychom byli našli řádně zkoušku spektroskopickou, lučební, mikroskopickou i makroskopickou, pak bychom to řekli s největší určitostí.

Dr. Auředníček. Můžete s určitostí říci, že není možno, aby přicházely od něčeho jiného?

Znalec. Kyjanid draselnatý jest silně

alkalický, v tom se všechno rozpadá a v ostatních chemikáliích to také není možno.

Mohly by to býti snad rostliny, ale jejich buňky nepřicházejí tak izolovaně, nýbrž tvoří celou tkaň; to by bylo velmi vzácným zjevem.

Ani spory nemohly to býti, poněvadž nejsou tak stejnoměrné a tak veliké.

Ano my jsme našli na jiných místech oděvu různé skvrny a v nichž hojné elementy rostlinné a to jsem také uvedl.

Předs. Ohledně druhých věcí?

Znalec. Pokud se týče prádla, pátralo se především, zda-li nepocházejí od spermata mužského semene. Použili jsme všech method a došli jsme k tomu výsledku, že tam nebyl ani 1 element spermatozoidu, nýbrž jen elementy sekretu vaginy, ženských genitalií a některé buňky z lůna a pak některé bílé krvenky v polohnisání, ale žádná spermata. Také v tom sekresu uchovaného chumáčku v tom sklíčku jsme nenalezli žádných elementů spernatu, jenom výtoků z vaginy.

Dále jsme našli 2 vlasy bleděžluté plavé. Z těchto byl jeden utržen a jeden vypad. Ten měl ještě úplně svěží kořen, ještě na něm byly buňky z míšku a druhý byl přetržen. Co se týče zarůžovělých skvrn, to byla hmota úplně ammorfní, beztvárná.

Když jsme přidali kyseliny solné, počala hmota pěnit. Z toho jsme soudili, že je to hmota anorganická, obsahující kyselinu uhličitou, jíž byl unikající plyn. Poněvadž v obecném životě máme málo uhličitanu, byl to asi uhličitán vápenatý.

Co se týče dalších skvrn, těch temnohnědých, byly činěny veškeré pokusy jako dříve, ve kterých jsme konstatovali spektroskopická pásma haematoglobinu krve, v temné pruhy zelené, centrální žluté části spektra. Z toho jest určitě souditi, že to byla krev, poněvadž i ostatní zkoušky na krev se zdařily. Podle všech okolností, krev lidská.

Veř. žalobce. Také vám byly zaslány kalhoty, myslím Jandovy; nepocházely skvrny na nich od krve?

Znalec. Ne. Jedna byla od pečetiho vosku a druhá od kyseliny dusičné.

Vot. r. Budecius. O nejvyšší pravděpodobnosti tvrdíte, proto že všechny zkoušky nevedly k cíli. Kdyby se byly všechny zdařily, mohli byste říci, že to byla určitě krev?

Znalec. Zajisté.

Vot. r. Budecius. Poněvadž se všechny nezdařily?

Znalec. Tedy se vši pravděpodobností.

Znalec docent MUDr. Slavík.

Předs. Řekněte nám, pane doktore, z čeho ty skvrny pocházely?

Znalec. Dle mého mikroskopického, spektroskopického a chemického jest souditi s největší pravděpodobností, že skvrny na předložených kalhotách čís. 1.—4. pocházejí od krve a sice lidské, a to dle toho, že tam byly mikroskopické elementy, zvané červené krvenky. Na svrchní části byly nějakou látkou setřeny; ve spodních vrstvách však byly ty elementy shledány.

Nejprve byly ty seškrábané částičky macerovány a v hořejších vrstvách neshledáno nic. Rovněž jiným způsobem nebylo toho možno dokázati. Za to ve spodních vrstvách po delším macerování rozcupaných vláček došlo se k jakémusi výsledku. Mikroskopickým ohledáním zjištěny žluté, zrnité hrudky, z nichž se podařilo izolovati kulaté, hrbolaté elementy. Tyto byly změřeny a měly velikost 7 mikro. Svou velikostí a svým chováním můžeme je pokládati za krvenky lidské krve.

Dr. Auředníček. Nemí možné, aby to byly jiné buněčné formy?

Znalec. My jsme neprohlédli jeden, ale na sta preparátů. A všechny elementy nalezené jsme měřili, prohlíželi a barvili. Mož-

nost, že by se ty elementy byly zaměnily s jinými tkáněmi, jest vyloučena.

Dr. Auředníček. Kdy byste to mohli říci určitě?

Znalec. Kdyby všechny čtyry zkoušky se zdařily.

Dr. Auředníček. Ale vy jste řekli, že to víte určitě?

Znalec. S největší pravděpodobností, neboť jiné elementy jsou buď větší nebo menší, aneb jiné formy. Řídí se to dle velikosti.

Dr. Auředníček. Můžete to říci určitě?

Znalec. Dle velikosti. Bylo 7 mikro jako krvenky lidské.

Dr. Auředníček. Jaký jest rozdíl mezi lidskou krvenkou a nejbližších ssavců?

Znalec. Jsou velmi malé rozdíly: od sedmi do devíti mikr. Na př. u hovězího dobytka jsou jen o 0·0002 mm. větší.

Dr. Auředníček. Vy jste říkali, že ty látky nabotnaly. Je to spolehlivé? To snad potom neodpovídají přirozené velikosti?

Znalec. Tyto preparáty se musí stále pozorovati, jejich forma a jejich změny.

Předs. Co bylo shledáno na kusu hadru?

Znalec. Dva vlasy ženské, jeden přetržen, druhý spadlý. Že byl přetržen po-

znali jsme dle hladkého okraje, druhý měl část kořenovou zaschlou. Shledány stopy hmoty bledé, která jest uhličitán vápenatý.

(Přestávka.)

Dr. Auředníček. Sl. soudní dvore! Soudní znalci podali souhlasné dobrozdání o skvrnách v tom směru, že pocházejí od krve lidské dle elementů. Toto dobrozdání jest nejasné, poněvadž znalci na otázky mé řekli, že elementy jsou krvenky, ale nemohou říci, že pocházejí od krve lidské. V tom je odpor. Jsem v pochybě, je-li to krev či ne. Neměli to přesvědčení, že jsou to krvenky lidské. Navrhuji, dle § 126. tr. ř., aby ohledně skvrn bylo vyžádáno zdání z některých fakult lékařských v zemích na říšské radě zastoupených. Navrhuji tedy, aby přelíčení bylo odročeno.

St. návladní. Dobrozdání je souhlasné, jasné a určité. Říkají-li znalci, že s největší pravděpodobností pocházejí od krve, mohli říci tak proto, poněvadž poslední zkouška nemohla se díti. Oba znalci jsou zvučného jména, takže nemůže býti pochybováno o jich znalosti. Navrhuji, aby přelíčení nebylo odročeno.

Dr. Baxa. Dobrozdání to bylo určité. Oni vysvětlili také, proč říkají s největší

pravděpodobností. Prosím, přidávám se k návrhu st. žalobce.

Dr. Auředníček. Když nebyli v pochybnostech, že to není od plísně, nýbrž že to jsou krvenky, tedy byli s to říci, jaké. Mám dobrozdání prof. Krattra v Hradci, že to nelze tvrditi, prof. Mautnera (Hlas v obecnstvu: žida!) z vídeňské university, zvěrolékaře světového jména, který nemohl nikterak říci, že by ty skvrny mohly pocházeti od krve. (Hluk, poznámky z auditoria.)

Předs. Já, prosím, abyste se zdrželi všech projevů, to je neslušné, nezpůsobné jinak bych musil dáti síň vykliditi.

Soud se o tom poradí.

Soud odebírá se ku poradě. Po té prohláshuje, předseda:

Návrh p. obhájce, aby bylo vyžádáno dobrozdání lékařské fakulty o tom, zda-li ve skvrnách na kalhotách Leop. Hilsnera shledána krev a sice lidská, a jiných znalců, soud zamítá, protože po náhledu soudu tohoto dobrozdání slyšených znalců prof. Reinsberga a doc. dok. Slavíka není nejasné a není v odporu s nálezem, a dotazováním p. obhájce se dojistá, co bylo třeba, vysvětlilo. —

Ať předstoupí svědkyně

Marie Hilsnerová. (Matka obžal.,
54 let stará, vdova.)

(Generalie, přísaha.)

Předs. Proč jste se stěhoval do Vel.
Meziříčí?

Sv. Já jsem dostala od města výpověď,
že patřím do Meziříčí.

Předs. Kdy?

Sv. Když se to stalo.

Předs. Máte něco proti Hilsnerovi?

Sv. On byl ke mně upřímný.

Předseda poučuje svědkyni, že se může
vzdáti, jako nejbližší příbuzná svědectví.

Předs. Můžete svědčiti a nemusíte. Vzdá-
váte se svědectví?

Sv. Já bych raději nesvědčila.

Předs. Nechcete svědčiti?

Sv. Ja, prosím byla stonavá, nemohu
nic věděti.

Předs. Nechcete tedy svědčiti?

Sv. Ne.

Předs. Teď sem přijde svědek Frant.
Skála, obuvnický pomocník v Polné.

(Generalie, přísaha.)

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Ano.

Předs. Jak dlouho?

Sv. Co je v Polné.

Předs. Jak dlouho je to?

Sv. To je dávno, od maličkosti.

Předs. Chodil jste s ním často?

Sv. Často.

Předs. Byl jste s ním důvěrný? Chodil jste k němu do bytu?

Sv. K němu jsem chodil. On ke mně málo.

Předs. Co víte o něm? Má zvláštní náklonnost k ženským? On rád chodil za ženskými?

Sv. On je za nimi celý blázen.

Předs. Víte něco určitého?

Sv. Měl holku ve Žďáře, co jsme tam šli dělat.

Předs. Jak se jmenovala?

Sv. Benešová.

Předs. Kde byla?

Sv. Sloužila ve Žďáře.

Předs. Pamatujete se na škaredou středu?

Sv. Nepamatuji.

Předs. Tenkrát před svátky?

Sv. Ne.

Předs. Kde jste byl? Co jste dělal?

Sv. To jsem byl u Škaredy, ševce.

Předs. Nemluvil jste s Hilsnerem?

Sv. Ne.

Předs. Viděl jste u něho nějaký nůž?

Sv. Jen malý kapesní. Větší ne.

Předs. Vy jste švec a když nemáte práci, nádeničíte?

Sv. Ano.

Předs. Nebyli jste spolu ve Žďáře?

Sv. Ano, na dráze.

Předs. Kdy pak to bylo?

Sv. Loňského roku.

Předs. Který čas?

Sv. V létě.

Předs. Jak dlouho?

Sv. V pondělí a v sobotu jsem šel domů a Hilsner tam zůstal 2—3 dni ještě.

Předs. Neviděl jste u něho hůl?

Sv. Nosil, se zobákem.

Předs. Jak vypadala?

Sv. Žlutá jako vosk, okolo měla plíšky.

Předs. Nebylo na ní nějaké znamení?

Sv. Nevím.

Předs. Není to taková hůl?

Sv. Taková byla, ale měla ty součky červené.

Předs. Je to jeho?

Sv. To nemohu říci. Taková byla. Jen součky měla čerstvé, červené.

Předs. Neměla ten hák jinší?

Sv. To se nepamatuji.

Předs. Neznal jste Anežku Hrůzovu?

Sv. Ne.

Předs. Nevíte, jestli ji znal Hilsner?

Sv. Slýchal jsem, že ji pronásledoval.
 Předs. Koukal se jí do očí. Snad si ji
 chtěl namluviti.

Sv. Snad.

Předs. A co jste slyšel?

Sv. Že ji znal.

Předs. Také, že chodí až k Procha-
 lovům?

Sv. Ano.

Předs. Jen do dveří?

Sv. To já nevím.

Předs. Až do sednice?

Sv. To sotva.

Předs. Z čeho to povstalo?

Sv. To já nevím.

Předs. Znáte oděv Hilsnerův?

Sv. Ano.

Předs. Měl více obleků?

Sv. Zelené šaty, potom modré, potom
 jedny tmavohnědé ve Žďáře na té dráze.
 Ty už byly špinavé a zašíváné.

Předs. Byly šedivé?

Sv. Ano, ale víc do černa.

Předs. Neměl černé?

Sv. To měl tyhle nové!

Předs. Jak jste to řekl: „Zašíváné?“

Sv. Byly pochatrné. Měl je sflikované.

Předs. Měl celý takový oblek?

Sv. Celý.

Předs. Jak vypadal kabát?

Sv. Z jednoho kusu.

Předs. Jaký měl límec, jiný?

Sv. Nevím.

Předs. Co měl ještě?

Sv. S takovou kožešinou, s plišem kolem krku a rukávu.

Předs. Co ještě?

Sv. Bílé kalhoty.

Předs. Docela bílé?

Sv. Světlé.

Předs. Ne přece jako podhlkačky?

Sv. Ne.

Předs. Porculánky?

Sv. Ne, o něco světlejší než tyhle ty?

Předs. Kdy je nosil?

Sv. Doma.

Předs. Na ulici ne?

Sv. Taky v sobotu na šábes. Ty nebyly flikované.

Předs. Kdy jste je viděl naposled?

Sv. To já nevím.

Předs. O Vánocích 1898?

Sv. Ano.

Předs. A ty černé?

Sv. To měl na velikonoční svátky akorát nové.

Předs. Kdy jste pracovali ve Žďáře? Loni v létě?

Sv. Já se nepamatuji.

Předs. Šli jste pohromadě?

Sv. Ano.

Předs. Jak to přišlo, že jste tam šli?

Sv. On mě donutil. Přišel z vandru a tam si to objednal. Přišel ke mě, že budeme mít 1 zl. 20 kr. denně a tak jsem šel. Přišel v pondělí dopoledne a odpoledne jsme šli pryč.

Předs. Proč tam šel?

Sv. Zkrže tu jeho holku.

Předs. Benešovou?

Sv. Ano.

Předs. Byli jste přijati?

Sv. Ano.

Předs. Chodili jste spolu — do vesnic?

Sv. Já jsem málo chodil, on šel každý večer do města.

Předs. Na procházky, na výlety jste nechodili?

Sv. On chodil.

Předs. Znal jste tu Benešovou?

Sv. Ano, sloužila také v Polné.

Předs. Tam si s ní udělal známost?

Sv. Ano.

Předs. Co se ještě přihodilo ve Žďáře?
Spadl prý na něj balvan veliký?

Sv. On byl dost veliký. Taková plotna a byla podepřena na straně jedním menším.

To bylo, jak se zasypávaly „damy“ — náspy. Mělo to svah.

Předs. Jak to bylo?

Sv. Víc „šrekou“.

Předs. Půda byla sypká?

Sv. Hlína s kamením. Ten kámen ležel na svahu a byl podepřen tím menším kamenem, aby nesjel. My jsme ho chtěli vydobyti a smeknouti dolů.

Předs. Co bylo dole?

Sv. Louka a potok. Tam byli zedníci a chtěli ten kámen. Měli jsme ho roztlouci na menší kusy. On tam (Hilsner) šťoural železnou tyčí.

Předs. Čí byla?

Sv. To byla těch pánů, co jsme tam dělali.

Předs. Vy jste říkal, že to byl váš tyč.

Sv. On s ní dělal víc. Tak jsme ten kámen odstrčili, on se chtěl uhnout a zakopl a upadl a válel se a kutálel se až na tu louku a při tom si odřel kotníky na pravé ruce a na noze palec.

Předs. Nic víc?

Sv. Nic víc.

Předs. Prý nos?

Sv. Ne.

Předs. Žádná krev mu netekla? Neměl rozbitý nos?

Sv. Netekla, já nic neviděl.

Předs. A když se skutálel dolů?

Sv. Tak se mu smáli.

Předs. A co dělal dále?

Sv. Stál a styděl se, začervenál se.

Předs. Z těch odřenin mu netekla krev?

Sv. Netekla. Měl to jen zamokvalé jako voda.

Předs. On říká, že mu tekla silně z nosu, že šel k potoku a umýval se?

Sv. Žádná krev mu netekla.

Předs. Jeden svědek říkal, že měl Hilsner na nose stroupek. To nevíte?

Sv. Já se nepamatuju.

Předs. Krev mu netekla?

Sv. Zcela jistě ne. Ani z nosu, ani z ran.

Předs. Nevypravoval to nikdy, že by ho byl balvan zabil?

Sv. Jen Ant. Dvořáčkovi.

Předs. Jinému ne?

Sv. Žádnému.

Předs. Vypravoval prý to u Maxe Aufrechta.

Sv. Já se nepamatuji.

Předs. Vypravoval, že mu tekla krev?

Sv. To já nevím.

Před. Vy jste řekl, že jste mu tu tyč půjčil?!

Sv. Já nevím.

Předs. Jak pak daleko se pohybovala ta plotna?

Sv. Daleko ne, jen dva kroky.

Předs. To poranění pocházelo od té plotny, nebo od kamení?

Sv. Od „šutru“.

Předs. Nechodili jste spolu do školy?

Sv. Já do české, on do židovské německé.

Předs. To jste spolu chodívali. Byl rozpustilý?

Sv. Někdy byl rozpustilý, někdy zlý. Často se pral.

Předs. Děvčata škádlil?

Sv. Ano.

Předs. Hned jako žák?

Sv. Já nevím.

Předs. Koukněte se na ty kalhoty.

Sv. To jsou jeho kalhoty.

Předs. Dle čeho to poznáte?

Sv. Dle barvy.

Předs. Nosil je ve Žďáře?

Sv. Tyhle tam neměl.

Předs. Jaké tam měl?

Sv. Zelenavé a tmavě hnědé.

Předs. On žádné hnědé neměl?

Sv. Měl ještě takové hnědé.

Předs. Do šediva. Byly bílé?

Sv. Nohavice měl široké, dole cvykl.

Předs. Byly tak trochu šedivé? Tmavé?

Sv. Do hněda.

Předs. Tyhle tam neměl?

Sv. Ty měl doma.

Předs. Kdy jste se viděli naposled?

Sv. Nevím.

Předs. Ty ve Žďáře byly štráfované?

Sv. Ano, tyhle ale Hilsner neměl.

Předs. Vy jste říkal, že na vás nějaký pán vyzvídal.

Sv. Ke mně žádný nepřišel.

Předs. Jestli prý se poranil?

Sv. Ano. To byl jeden z Vidně a snad ze Žďáru, že prý mně tam viděl.

Předs. Jak se jmenoval?

Sv. Nevím.

Předs. Mluvil česky?

Sv. Ano.

Předs. Co se vás ptal?

Sv. Jestli je to pravda, že mu tekla krev.

Předs. Kdo byl při tom?

Sv. Nevím.

Předs. Kovář Klusáček?

Sv. To jsem byl na obecní radě. Ten

mluvil německy, je tady v síni, má trochu bolavé oči.

Předs. Tak tyhle světlé kalhoty jste tam neviděl?

Sv. Ne.

Předs. V Polné je nosil?

Sv. Ano.

Vot. r. Pešek. Jestli pak jste někdy slyšel, že si namlouvá Hrůzovou?

Sv. Ano.

Vot. r. Pešek. Kdy?

Sv. Bylo toho plné měs'ce.

Vot. r. Pešek. Dříve?

Sv. Až teď, dříve ne.

Předs. Že prý na ni koukal, jakoby ji chtěl probodnouti očima?

Sv. Já nevím.

Dr. Baxa. Co vám chtěl ten člověk z Vídně a ze Žďáru?

Sv. To byli dva. Jeden Čech a jeden Němec.

Dr. Baxa. A co chtěli na vás?

Sv. Abych mu udělal perka. Viděl mne ve Žďáru.

Dr. Baxa. Co se vás ptal?

Sv. Jestli mu tekla z nosu a z huby krev.

Dr. Baxa. Jak se jmenuje? Byl někdy v Polné?

Sv. Byl.

Dr. Baxa. Nechtěl na vás nic jiného?

Sv. Ne.

Dr. Auředníček (k svědkovi) Vy říkáte, že měl zelený a tmavohnědý oblek?

Sv. Ano.

Dr. Auředníček (k presidiu). Já prosím, aby bylo konstatováno, že v protokole 17ho dubna řekl: „Měl pak bělavé kalhoty, které nosil ve Žďáře“.

Předs. To se mýlí, on se vůbec mýlí. (Čte zmíněnou výpověď). „Nebyla to kožešina, bavlněný plyš. Pak bílé kalhoty, které r. 1898 o Vánocích jsem viděl.“

Sv. Já nevím, jak bych to mohl říci.

Předs. „Pak zelené, jedny modré, dobré, černé.“

Obh. Neřekl jste to? Sám jste to řekl. Svědku, znáte Anež. Hájkovou, švadlenu v Polné?

Sv. Ano.

Obh. Pamatujete se, že v srpnu neb v červenci šel jste s Hilsnerem do Nížkova lesem?

Sv. Ano.

Obh. Potkali jse ji?

Sv. Ano.

Obh. Nepamatujete se, zda-li by ji byl Hilsner něco dělal, objímal?

Sv. Nevím. Byl jsem na velké straně, on šel s ní napřed. Povídal, že by to byl (nechce mluvit dále — vybídnut doloží) dobrý . . . . . na ní. (Veselost.)

Porotce p. Vančura: Svědku, vy jste chodil s Hilsnerem; kouřil?

Sv. Ano.

Por. Vančura: Chodili jste k muzikám? Kolik pak denně vydělal?

Sv. Asi 95 kr.

Por. Vančura. Kolik utrácel?

Sv. To nevím.

Por. Vančura. Peníze měl vždy?

Sv. Ano.

Předs. Hilsnere, co říkáte?

Hilsner. Měl jsem zelené šaty, a pak tamtyhle kalhoty, když jsem tam pracoval, jiné žádné, v šedých jsem pracoval.

Předs. To se nezdá. Byly byly rozedrány. Nosil jste kameny a látka je pěkná. Svědek tvrdí, že jste chodil v jiných bělavých — stráfovaných.

Poranil jste se na nose a na ruce; krev jste si utřel o kalhoty, jak jste pravil. On tvrdí, že ne. Krev u vás neviděl. Nebyl jste u studánky se umývat. Svědku, řekněte mu to do očí!

Sv. Žádná krev ti netekla; jen kotníky jsi si odřel.

Předs. Jest tu p. redaktor „D. Volksblattu“ Hana Schwer?

(Předstoupí; generalie, přísaha.)

Svědék (vypovídá německy). Deutsch. Volksblatt byl konfiskován pro článek o Kurzweilovi, a Kurzweil na nás podal žalobu, tak jsem se odebral do Polné, abych si zjednal důkazy a pak jsme jeli s p. Šicem a p. Novotným do Meziříčí k tomu Moricovi Hilsnerovi, abychom se něco dověděli. Dověděli jsme se málo, ale povídal, že ten Beran spal 29. března u Hilsnerů a že ho viděli různí lidé.

Předs. Můžete je jmenovati?

Sv. Ano.

(Jmenuje předsedovi řadu svědků.)

Předs. Už dosti, my nepotřebujeme všechny.

Dr. Auředníček. Vy jste tvrdil, že bratr Leopolda Hilsnera byl úplně střízlivý, ale ve vašem článku stojí, že první sklenici vypil chtivě, při druhé byl vesel, po třetí byl již rozjařen a byl mnohomluvný. Vy jste ho opil! Vy jste to v článku tom potvrdil.

Sv. To není pravda. Víte, p. doktore, že ten celý článek byl „Frotzelei“? Ve Vídni jest něco podobného zcela možno.

Chlapec byl rozjařen a v tomto stavu byl hovorný, ale opilý opravdu nebyl.

Dr. Auředníček. Ale vy jste mohl s tím článkem na čtenáře veliký vliv učiniti. Myslím, že v takovém vážném případě taková „Frotzelei“ nebyla na místě.

Předs. Páni porotcové nemají žádnou otázku?

Hilsnere, rozuměl jste tomu?

Co tomu říkáte?

Hilsner. Nic.

Předs. Ať sem přijde svědek p. Bedřich Novotný, továrník z Polné. (Generalie, přísaha.)

Předs. Vy jste prý s tím žurnalistou z Deut. Volksblattu byl ve Velkém Meziříčí. Byli jste u toho malého Hilsnera a chtěli jste na něm něco vyzvědět?

Sv. Já jsem vlastně dělal tlumočníka. Oni měli nějaký soud s tím košerákem Kurzweilem a chtěli se informovati pomocí toho Šice, poněvadž on měl na malého Hilsnera velký vliv, myslil, že mu všechno poví. On je mým známým — ten redaktor — byl dvakrát v Polné.

Předs. Dříve jste ho neznal?

Sv. To jsem ho poznal následkem té vraždy v Polné v hostinci. Šice si vzal s sebou proto, že má ten Isim k němu dů-

věru. Mně žádal, abych s ním jel, protože pan Šic neumí německy a on česky. Přijedeme tam. Byli jsme v hostinci u Špinarů. Pan Šic potom odešel.

Předs. Snad pro Hilsnera?

Sv. Nevím. Přišel teprve po 2. hod. U jednoho stolu seděl já se Schwerem a u druhého pan Šic s tím Hilsnerem. Bylo to před polednem k 10. hodině. Mnoho jsme neslyšeli.

Předs. Oč se jednalo?

Sv. Mluvili všelicos, mnoho jsem neslyšel.

Předs. Něco jste přece musil slyšeti. Vždyť jste něco říkal p. Schwerovi.

Sv. Oni mysleli, že bude něco slyšeti, a že já mu to přeložím. Šic mluvil o tom Beranovi a Hilsner řekl, že u nich přenocoval. Pak se ho ptal skrze Kurzweila. To řekl, že ne, to zapíral. Hoch musil býti naveden, protože to později o Beranovi popíral, a pak zase řekl, že u nich spal. Šic pak říkal: „Vid', Isime, Polda to neudělal?“ A on řekl: „Ale kde pak! — Ten, co to udělal, ten už je dávno z Polné pryč.“ —

Předs. Vy jste tedy jen přeložil, že 29. neb 30. března u nich přenocoval, a Kurzweila že nezná? Byl Isim opilý?

Sv. Co já jsem viděl, ne.

Dr. Auředníček. Jak to přijde, pan Schwer pravil, že prý tehda řekl bratr Hilsnera, že byl Kurzweil u nich dva dni před tím, a vy pravíte, že Kurzweila neznal?

Sv. On později zapíral všechno. Řekl, že u nich Beran nespál a pak zase opakoval, že spal. Vůbec to všechno pletl. Nejdrive to přiznal, pak to zapřel a pak to zase přiznal.

Dr. Auředníček. To se pak řekne všechno.

Dr. Baxa. Ale on nebyl opilý.

Předs. Hilsnere, co vy?

Hilsner. Tolik, že u nás nespál, že se musí mýlit.

Sv. Ještě povídal Isimovi, že to musil býti drive puštěn z arestu.

Předs. Soud se poradí stran předvolání svědků-

(Soud se odebírá k poradě.)

Svěd. H y n e k B e r a n, 27 let, * v Modletíně, israel. svobod., příručí, trestán byl v Polné 10 dní.

Předs. Vy jste byl odsouzen. Jak to bylo?

Sv. 18. března večer o 7mé hod. přišel jsem do Polné, maje bolavé nohy, na čet. stanici, odkud mne odvedl četník k soudu. Odsouzen jsem byl 20. března na 10 dní.

Předs. Kdy jste trest nastoupil?

Sv. Hned 20. dopol. v 9 hod. Měl jsem býti 30. v 9 hod. propuštěn. 30. března byl jsem u p. rabína se poděkovat, kde jsem potkal Hilsnera se dvěma mladíky.

Předs. Znal jste je?

Sv. Neznal.

Předs. Kde jste se setkal s Hilsnerem?

Sv. U Úzké ulice do židovského města. Ptal se mne, jsem-li propuštěn. Já řekl ano. Já šel do hostince k „Orlu“ a 31. března šel jsem do Nēm. Brodu do nemocnice.

Předs. Co vám říkal Hilsner, když jste byli spolu ve vězení?

Sv. Že dostal 24 hod. k vůli nějaké dívce. — Já se té dívce musím pomstít. — „Co bys z toho měl? Oplétání“ povídal jsem. Za týden přišli dva pomocníci do nemocnice a vypravovali, že se stala v Polné rituelní vražda. Já jsem řekl: „To nebyla rituelní vražda, ale z pomsty. Oni odešli a udali to na četnické stanici. Byl jsem tam povolán a udal, jak jsem to řekl.“

Předs. Co povídal ještě Hilsner?

Sv. Že má 6 zl. týdně.

Předs. Neříkal, kde bude jísti přes svátky?

Sv. U tety.

Předs. O matce se nezmiňoval? 30tého jste ho potkal. Co jste pozoroval na něm?

Sv. Nepovšíml jsem si toho.

Předs. Kdy jste přišel do Něm. Brodu?

Sv. 31. března.

Předs. Jaké pak měl šaty Hilsner?

Sv. Světlé do šeda, kabát do hněda.

Předs. Na hlavě?

Sv. Nevšíml jsem si.

Předs. Kdo šel s ním?

Sv. Já je neznal.

Předs. Jak vypadali?

Sv. Jeden měl nos do oválu, širší ústa.

Předs. Jaký oblek?

Sv. Tmavě hnědý kabát.

Předs. Jak stár?

Sv. Okolo 20 let.

Předs. A druhý?

Sv. Měl do šeda kabát a kostkované kalhoty.

Předs. Dříve jste povídal jináč. Co měl na hlavě?

Sv. Měkký hnědý klobouk do tmava.

Předs. Vy jste říkal světlý! Jaký byl v obličeji?

Sv. Silný, do oválu, blond.

Předs. Jak vlasy střiženy?

Sv. Šístky.

Předs. Tedy jako Pepíci?

Sv. Ano.

Předs. Jaké měl oči, pysky, ústa?

Sv. Ústa široká, pysky vyšpulené.

Předs. Vousy?

Sv. Mně se zdá, že ne.

Předs. Mluvil s vámi?

Sv. Ne.

Předs. Znáte Berth. Frieda?

Sv. Neznám. Když jsem šel z Polné 31. března o deváté hod. ráno u brány vypracovala stará žena, že se jí ztratila dcera a žena ta plakala.

Předs. Kdy jste vystoupil z trestnice?

Sv. 30. března.

Předs. Jak pak se jmenuje ten strážník?

Sv. Bosák.

Předs. Je prý hodný, pouští dříve?

Sv. Naopak. Huboval mne, že jsem tam zůstal.

Předs. Nepustil Hilsnera dříve?

Sv. Ne!

Předs. Neodpustil mu 12 hod.?

Sv. Ne.

Předs. Noclehoval jste někdy s Hilsnerem?

Sv. Ne.

Předs. U nich prý jste nocoval?

Sv. Není to pravda.

Předs. Fried, celá řada svědků vás viděla. Byl prý jste Hilsnera?

Sv. Nebyl.

Předs. Jak jste byl dlouho v nemocnici?

Sv. Do 18 dubna.

Dr. Baxa. Proč pak jste neřekl Bosákovi, že musíte v Polné ve vězení zůstat, poněvadž přišla zpráva od c. k. krajského soudu v Chrudimi, že budete v nějaké věci vyšetřován?

(Nyní čte předseda dopis, který byl zaslán z Polné, v němž se žádá, aby se oznámilo, může-li býti Beran propuštěn, nebo dodán do Chrudimi.)

Dr. Baxa. Na co jste byl nemocen.

Sv. Měl jsem vyrážku na těle.

Dr. Baxa. Vy jste fantasíroval, jevil nepokcj.

Sv. Ne. Byl jsem jen rozčilen, že jako zachovalý člověk mám býti do nějaké věci zapleten. Pane doktore! „četl jsem včera v Politice, že jsem byl vícekrát trestán, já se od nikoho urážet nedám, já tu mám Národní Politiku veškerou.“

Předs. Soud se usnesl, aby oni uvedení svědci byli slyšeni.

Dr. Baxa. Ať tedy počká tu Beran do zítřka, až svědci přijdou.

Dr. Auředníček. Když byl Hilsner s vámi

ve vězení, nevypravoval vám o Benešové? Řekl, co by byl udělal, kdyby ho byla chtěla?

Sv. Že by se byl dal pokřtít.

Dr. Auředníček. S kým jste to tehdy šel, když vás Beran potkal?

Sv. Šel jsem s Dvořáčkem a s druhým nevím.

Dr. Auředníček. Kdo nosí vlasy tak zastřižené?

Sv. Zelinger, Leixner také.

Dr. Auředníček. Jest-li některý svědek jest tu, ať ta konfrontace jest hned.

Předs. Nejsou zde.

Porotce X. Vy jste si ve vězení tykali s Hilsnerem?

Sv. On začal tykat.

Porotce. Když jste byl v Polné, měl jste tyto šaty?

Svěd. Anna Benešová, služka z Polné (Generalie.)

Předs. Máte na něho zášť?

Sv. Velkou zlost, protože mě pořád pronásledoval.

Předs. Vy jste se dala pronásledovat. — Ale ne takovou, aby Vás to svádělo ke křivému svědectví?

Sv. Ne — on mě moc pronásledoval.

Předs. Ale nevydala byste proň křivé svědectví. Máte jen zlost?

Sv. Kdyby se tohle nebylo stalo, nevím, co by mi udělal; já jsem se ho bála, jak mně vyhrožoval.

Předs. Ale křivě svědčíte proti němu nechcete?

Sv. To ne.

Předs. Tak budete přísahati.

(Přísaha).

Předs. Jak pak jste se s ním seznámila? Kde?

Sv. V Polné.

Předs. Jak pak?

Sv. Sloužila jsem tam.

Předs. U koho?

Sv. U Poláčků.

Předs. Měla jste s ním bližší známost?

Sv. Měla.

Předs. Jak pak se k Vám choval? Zacházel s Vámi moudře, netropil nic neslušného?

Sv. On chtěl, abych s ním pořád mluvila; když jsem s ním nechtěla mluvit, říkal, že nebudu ani týden na živu, že mě zabije.

Předs. Zastřelí?

Sv. Že mě zastřelí.

Předs. Vy jste se bála?

Sv. Potom jsem se bála.

Předs. Udala jste to?

Sv. Hned ne, až později.

Předs. Pak bylo vyšetřování zastaveno. Netropil s vámi něco nerozumného, co by ukazovalo na jeho nerozum?

Sv. O, on měl dobrý rozum!

Dr. Auř. Vy prý jste ho jednou následovala do jeho bytu a zůstala tam s ním.

Sv. On mne pronásledoval.

Dr. Auř. Ale vy jste přece šla?

Sv. On mně vyhrožoval, že mne nechá zavřít do arestu.

Dr. Auř. Byla jste u něho celou noc?

Sv. (Kývá.)

Předs. Radši k němu, než do arestu. Vy jste byla také ve Žďáře?

Sv. On chodil za mnou.

Předs. A chodili jste na procházku?

Sv. Ve Žďáře.

Předs. Byli jste na procházce? On vás vyzýval? Vy jste s ním šla?

Sv. Vyzýval. Já jsem s ním přece potom promluvila.

Předs. Co vy tomu říkáte?

Hilsner. Já jsem s ní měl známost plný rok. Ona se mnou začala sama mluvit.

Sv. Já jsem sama nezačala, on začal.

Hilsner. Já za ní chodíval do Schützen-dorfu.

Předs. Vy jste tam také sloužila?

Sv. Jo. Ale já jsem ho nezvala.

Předs. On za vámi přišel?

Sv. Já říkala, aby nešel a on povídal, že mě zastřelí. Chodil kolem a když nechtěl odejít, tak jsem s ním promluvila, aby mi nedělal hanbu, aby odešel.

Předs. Hilsnere!

Hilsner. Kdycy nechtěla, oak bych nechodil.

Předs. Choval se moudře? Netropil nerozumné věci?

Sv. Ne.

Předs. Tak jděte!

Přečte se protokol číslo 23. Aloisie Brichtové. (Viděla Hilsnera 29. směrem k můstku, měl tmavý oblek.)

Předs. Máte něco Hilsnere?

Hilsner Nic.

Předs. Čís. 1. 24. Marie Brichtová (O téže okolnosti).

Předs. Hilsnere, máte něco?

Hilsner. Nic.

Čte se protokol Antonína Dvořáka, obuvníka v Polné. (Viděl Hilsnera, 29. března k Božím mukám, měl tmavé šaty.)

Předs. Hilsnere!

Hilsner. To jsem měl modré šaty.

Čte se protokol Adolfa Skály, hrn-

čirského v Polné. (Slyšel v židovské škole, jak se matka hádala s Hilsnerem a řekla mu k . . . . . , raubšři, zabijáku.)

Předs. Hilsner?!

Hilsner. To jsme se pohádali s bratrem.

Čte se protokol čís. 84. Maxe Aufrechta, obuvnického v Polné.

(Viděl tehdá Hilsnera v modravých šatech.)

Předs. Hilsnere, máte něco?

Hilsner. Nic.

(Čte se protokol Jana Procházky, nádenníka v Kyjově.)

Viděl 23. března v Březině mladíka žida.

Předs. Hilsnere!

Hilsner. Nic.

Čte se čís. protokolu 105. Kašpara Brabce, obuvníka z Polné. (U něho se Hilsner učil, byl velmi nepořádný).

Předs. Hilsnere. co máte?

Hilsner. Nic.

Čte se protokol Ign. Zatlěpálka, obuvníka z Polné. (Hilsner byl u něho v učení a byl nepořádný).

Předs. Hilsnere, máte něco?

Hilsner. Nic.

Čís. 109. Protokol Anež. Hájkové, švadleny v Polné.

(Potkala několikrát v Březině muže v zelenavém šatu, chtěl ji bráti okolo krku, ptal se jí pořádku, je-li svobodná, bála se, pak už chodila jinudy, potkala ho v Polné a řekli jí, že je to Hilsner).

Předs. Co máte Hilsnere!?

Hilsner. Tamtudy jsem chodíval do Žďáru, to nezapírám. Jednou jsem potkal jednu ženu a ptal jsem se jí na cestu.

Předs. Bral jste ji kolem krku?

Hilsner. To nevím.

Čte se protokol Františka Neubauera, dělníka v Polné. (Praví, že byl Hilsner v rozpacích, když mluvili o vrahovi.)

Předs. Hilsnere, co máte?

Hilsner. Ano, vedl mě na Radnici. Jest-li by mi to řekl, nemohu se pamatovat. Možná, že mi to řekl.

Předs. Bylo vám nevolno?

Hilsner. Když mi to tak říkali před lidmi, tak jsem byl zardělý.

Předs. Díval jste se jen po očku?

Hilsner. Já se nemohu pamatovati.

Čte se protokol Karla Tauera, obuvníka v Polné.

Předs. Hilsnere!

Hilsner. Nic.

Čte se protokol Josefiny Novákové, služby v Polné. (Koukal po ní.)

Předs. Hilsnere, máte něco?

Hilsner. Nic.

Čte se protokol Dvořáka, obchodníka v Polné. (Vypovídá o psu, který poznal místo vraždy.)

Předs. Máte něco, Hilsnere?

Hilsner. Nic.

Čte se protokol Karla Klusáčka, polního hlídače v Polné. (O témže, co Neubauer).

Předs. Hilsnere, máte něco?

Hilsner. Nic.

Čte se protokol Mathyldy Hyčmanové, Filomeny Brožové, Bedřišky Brožové, Anastasie Vomelové, Kateřiny Pojmanové, Josefa Řeháka, Jana Zvoníčka, Marie Bernardiově, Josefa Dvořáka, Marie Novákové.

Předs. Co tomu říkáte Hilsnere?

Hilsner. Nic.

Předs. (Čte stav pozůstalosti Anežky Hrůzové.)

Prohlašuji líčení za skončené a ustanovuji další líčení na zítřek v 7 hodin.

Líčení skončeno o 3. hodině.

Čtvrtý den líčení.

Předseda zahajuje líčení o 7.^{h.} ranní.

Před. Dostal jsem přípis od spolku stenografů Gabelsbergerových. Poněvadž zde byla řeč o tom, že prý jeden náš stenograf hledal pomocníka v Praze, a byla řeč o tom, že nemohl spolku nalézt, žádá týž spolek v tomto přípise, abych soudu oznámil, že spolek ten stává a svá sezení odbývá.

Pan zapisovatel přečte protokol o ohledání Anežky Hrůzové.

Zapisovatel čte protokol sepsaný dne 1. dubna.

Předstupuje znalec pan MUDr. Alois Prokeš.

Předs. Pane doktore, řekněte nám na základě pytky, jaké rány jste shledal, jakým způsobem povstala smrt a čím byly rány způsobeny.

MUDr. Prokeš. Za příčinu smrti považuji a tvrdím, byla řezná rána na krku s levé strany na pravo asi 8 cm. dlouhá s ostrými a hladkými okraji, způsobená nástrojem delším, silným, ostrým. Šla (ukazuje) z leva až do prostředka chrustavky prstencovité. Veskrz nešla, poněvadž na druhé straně byly cévy zachovalé, pouze krkovice a vena iugularis byly průřezny.

Rána byla, když se srazila hlava 8 cm., když ležela zpátky 5 cm. Ve středu bylo viděti přečnívající chrupavku. Rána šla až na páteř a všechny měkké části byly proríznuty.

Předs. Z toho soudíte, že byl nůž velmi ostrý?

Znalec. Ano, chrustavka je velmi tuhá.

Předs. Jaká je to rána?

Znalec. Způsobuje za takové okolnosti u každého člověka smrt, poněvadž je proríznuta hlavní céva jdoucí od srdce a krev se musí vyvaliti proudem a stříká na všechny strany, poněvadž je to ohromný proud, vůbec nejsilnější céva.

Předs. Jaký je účinek?

Znalec. Krev se vyvalí. Srdce přestane pracovati. To jde náramně rychle.

Předs. Smrt nastane?

Znalec. Následkem vykrvácení, velmi brzy.

Předs. To je jediná příčina smrti?

Znalec. Ano.

Předs. Co pak jiné rány?

Znalec. Na krku byla strangulační rýha více na pravé straně, na levé snad byla vtažena do rány. Rýha je na pravé straně, říznutí na levé.

Předs. Čím byla udělána?

Znalec. Tenčím provázkem, silným špagátem.

Předs. Jak to přijde, že byla jen na jedné straně?

Znalec. Tím, že možná dříve byla na krku stažena, a pak teprve říznuta. Rána jest těžká, ale ne smrtelná.

Předs. Ta první byla naprosto smrtelná?

Znalec. Ano.

Předs. Vy jste byl při nalezení mrtvoly? Viděl jste, jak asi byla říznuta, jak to bylo uděláno?

Znalec. Já si to představuji, že musila ležeti obličejem k zemi; pachatel že jí pozvedl levou rukou trochu hlavu a pravou rukou řez provedl. Byla obrácena k zemi.

Předs. Já jsem myslel, že pachatel musil býti levákem, teď vidím, že ne. Proč myslíte, že byla obrácena k zemi?

Znalec. Poněvadž by se musila najíti krev. Proud se vyvalil s ohromným množstvím a stříkal by vše strany, avšak na stromkách nebylo nic a na těle též nic.

Předs. Jaké rány jste ještě našli?

Znalec. Ty byly tupým klackem, nebo kamenem. Mohly býti způsobeny kolem ležícím kamením. Nedá se to určitě tvrditi,

bylo jich osm. Kůže jen prasklá, okraj zhmožděný, ostrý, ale ne hladký.

Předs. Nalezli jste ještě struktury?

Znalec. Ano.

Předs. Jak hluboko sahaly?

Znalec. Až na lebku.

Předs. Byla okrotice poružena?

Znalec. Nebyla.

Předs. Jaké to byly rány?

Znalec. Celkem dohromady těžké.

Předs. Jednotlivě.

Znalec. Jen lehké.

Předs. K vyhojení?

Znalec. Ano.

Předs. Jak brzo by se vyhojily, kdyby jiných nebylo?

Znalec. Při řádném léčení do 20 dnů.

Předs. Jaké rány jste ještě našli?

Znalec. Dále byla ještě jedna rána na levé ruce.

Předs. (čte z nálezu).

Znalec. Ano, na levém lokti, byla dlouhá asi 12 cm., široká 3 cm.

Předs. Čím byla způsobena?

Znalec. Nějakým klackem tak zvaná podlitina krevní. To byla lehká rána.

Předs. Jaké barvy?

Znalec. Do modra nebo do fialova.

Předs. Byla udělána klackem?

Znalec. Na každý pád delším.

Předs. A že byla tak dlouhá?

Znalec. Možná, že zdvihla a nastavila ruku, když byla tlučena kameny.

Předs. Ano, to je možné. Mohla býti způsobena touhle holí? (Ukazuje hůl Hilsnerovu.)

Znalec. Ano.

Předs. Jaké rány jste ještě našli?

Znalec. Četné rány na prstech, na předloktí levé ruky; to byly strangulace následkem košile; na prstech byly oděrky, na dvou prstech byly asi dvě rány posmrtné, poněvadž byly to extoriace bez reakce. Na pravé ruce byly také strangulace od košile.

Předs. A na povrchním kloubu malíčku?

Znalec. Zaschlá povrchní odřenina a pak ještě na jednom místě.

Předs. (čte dále z nálezu).

Znalec. Ano, na hřbetní ploše.

Předs. (čte z nálezu). Co to bylo za ránu?

Znalec. To byla také postmortální.

Předs. Koukněte se na ten provázek, mohla býti od něho rýha strangulační?

Znalec. Ano.

Předs. Co jest uprostřed provázku?

Znalec. Přefíznut.

Předs. Byla mrtvola čerstvá? Kdy byla pytva?

Znalec. V sobotu odpo. o půl třetí.

Předs. Dle průvodní žaloby byla Anežka Hrůzová zsvražděna v té době, kdy se ztratila — ve středu, Od středy do soboty byla by mrtvola čerstvá, bez hniloby?

Znalec. Na to mělo vliv chladné počasí.

Předs. Byly v noci přímrazky?

Znalec. Ano.

Předs. Jak byla ta mrtvola?

Znalec. Byla přikryta as 5ti smrčky.

Předs. Mohla býti čerstva 3 dny — z toho soudíte?

Znalec. Mrtvoly vykrvácené zachovávají čerstvost.

Předs. Byla úplně vykrvácena?

Znalec. Ano.

Předs. Kolik jste našli krve v těle?

Znalec. V pravém srdci několik kapek, překrvení venosy v mozku samém.

Předs. Kolik jí bylo na místě, kde ležela?

Znalec. Velmi málo, asi jako dlaň, byla sražena.

Předs. Byla tam také čerstvá krev?

Znalec. Asi 6 kroků odtud bylo místo postříkáno.

Předs. To byl ten dolík, jak jest ve spisech. Takový dolík pocházel od vyvráceného stromu. Tam tedy byla postříkána?

Znalec. Ano.

Předs. Z čeho tak lze soudit?

Znalec. Že to nebyla krev v celku sražená jako koláč.

Předs. Vy jste tvrdili, že to byla čerstvá krev v tom dolíku?

(Znalec přisvědčuje.)

Předs. (čte pasus z dobrozdání lékařského.) Od místa až 3 m. na pravo v malém dolíku obrostlém stromy bylo nalezeno místo, kde bezpochyby vražda byla spáchána. V tom dolíku byly známky zbrocené krve na jednom místě docela čerstvá.

Předs. Já si představuji věc tak. Vrahové čekali, hodili jí klíčku na krk, zavlékli do roští, omráčili kameny, vtáhli dále a tam zabili.

Znalec. Soudím, že hned na místě u cesty byla zabita,¹ pak teprve odvečena.

Předs. K čemu ji zavlékli?

Znalec. Aby nebyla blízko cesty.

Předs. Bylo tam viděti, že leželo tam nějaké těleso?

Znalec. Dalo se souditi, neboť tam byla půda krví potřísněna.

Předs. Jaké měla tělo — silné?

Znalec. Svaly vyvinuté, dobře živená, statná děva, otužená.

Předs. Dělala práce polní, vláčela.

Byla by se ubránila jednomu, kdyby naproti ní vyšel?

Znalec. Ano, ale se strany ne.

Předs. Myslíte tedy, že byla zákeřnickým, potutelným způsobem?

Znalec. Ano, neměla času se bránit.

Vot. r. Pešek. Jakým pořadem ji byly rány způsobeny?

Znalec. Nejdříve na hlavě, pak rýha strangulační, pak řez.

Vot. r. Pešek. Řez byl tedy poslední?

Znalec. Ano.

V. r. Pešek. Mnoho-li scházelo ran, aby nastala smrt, než se provede řez?

Znalec. Ty rány nebyly smrtelné.

V. r. Pešek. Mnoho-li ran by bylo třeba, aby nastala smrt?

Znalec. To se nedá určit.

V. r. Pešek. Bylo zapotřebí řezu?

Znalec. Možná, že by byla nastala smrt od strangulační rýhy.

V. r. Peš. Mohl by býti řez proveden, kdyby byla kladla odpor?

Znalec. To není možno, kdyby se byla bránila, a známky obrany by se byly našly.

Vot. r. Pešek. Mohlto jeden člověk provéstí?

Zn. Nepovažuji, že jeden.

Návl. Právil jste, že ta rána řezná byla poslední. Čím byly ty rány způsobeny? Hranatým nástojem?

Znalec. Holí nebo kamenem, našli jsme zakrvácené kameny.

Návl. Ať jest kámen nebo hůl, rány ty nebyly vedeny, aby usmrtily, ale omráčily?

Znalec. Ano.

Návl. Těmi ranami mohli by ji usmrtiti?

Znalec. Jen byly vedeny, aby ji omráčili.

Dr. Baxa. Na mrtvole viděti, že šaty byly násilně s ní strhány. Chce-li někdo někoho podříznouti, musí mu stáhnout šaty na příklad u pasu?

Znalec. To není nutné.

Dr. Baxa. Šaty byly strhány? Kdy nastalo strhání před smrtí nebo po?

Znalec. Před smrtí.

Dr. Baxa. Co soudíte, když se nenašla krev na místě činu, co se s ní dělo?

Znalec. Nemohu říci.

Dr. Baxa. Vy říkáte, když někdo protne krkovicí, krev vystřikuje prudce. Odpovídalo množství krve nalezené, množství krve člověka?

Znalec. 13tý díl těla je krev. Když vážila Hrůzova 70 kg, mohla mít 5 kg krve, 5—6 litrech.

Dr. Baxa. Ukažte pp. porotcům, kdyby ji byly nechaly krváčet na místě, mnoho-li by ji asi bylo?

Znalec. Musel by to být ohromný koláč. (Ukazuje na zemi.)

Dr. Baxa. Na prsou byly otisky od jehličí. Krev byla by musila postříkati prsa, břicho. Byla tam krev?

Znalec. Docela žádná, jen jehličí.

Dr. Baxa. Je to možno, že krev zúmyslně zachycena?

Znalec. To připouštím.

Dr. Baxa. Co soudíte o tom, že by byla krev zadupána, zašlapána?

Znalec. To není možno. Lidé by do krve nešlápli, a byly by stopy krevní dále nalezeny.

Dr. Baxa. Mysleli jsme si, že byla v šaty oblečena. Měla kalhotky, sukni atd. Kdyby byla oblečená zavražděna, bylo by se našlo ve spodních částech více krve?

Znalec. Ano.

Dr. Baxa. Pachatelé jí odstranili šaty, aby vykrvácela?

Znalec. Ano.

Obh. Které pak rány pokládáte za postmortální? Sub 5 až 7?

Znalec. Ano.

Dr. Auředníček. Vy jste se zmínil o pořadu ran. Nejprve na hlavě, strangulace, pak řez. Tvrdil jste, že vedeny v tom úmyslu, ji omráčiti. Jak to odůvodníte? Co sloužilo za podklad k Vašemu tvrzení, že ji chtěl omráčiti a ne zabít?

Znalec. Kdyby ji chtěl zabít musela by býti vedena rána větší silou.

Dr. Auředníček. Což, když tu sílu neměl? Když to nešlo?

Znalec. Byl by ji uhodil větší silou, kde je kost menší.

Dr. Auředníček. Ano, kdyby byl lékařem.

Znalec. To by věděl.

Dr. Auředníček. Já to hned nevím. Rány jsou vesměs ze zadu?

Znalec. Ano.

Dr. Auředníček. Uvážil jste, že měla 2 šátky a velmi husté vlasy? Musila by to býti veliká síla, aby byla zabita?

Znalec. Přijde na to.

Dr. Auředníček. Je k tomu zapotřebí velké síly?

Znalec. To není u každého člověka stejné.

Dr. Auředníček. Vy pravíte, že ji chtěl jen omráčiti.

Znalec. My jsme řekli, že ji uhodil kamenem, pak hodil provázek a stáhl.

Dr. Auředníček. Ale já prosím, abyste mi odůvodnil tvrzení, že ji chtěl jen omráčiti.

Znalec. Já nevím, jak to mám odůvodniti.

Dr. Auředníček. Já pravím, že třeba tu sílu neměl. A v tom snad je důvod, že ji nezabil, že ji lebku nemohl roztrástiti, poněvadž měla 2 šátky.

Předs. Že by snesla silnou ránu?

Dr. Auředníček. Ano. A z čeho soudíte, že dosud neznámý pachatel ji nechtěl zabíti?

Znalec. Já myslím, že ji chtěl omráčiti, aby byla bez vědomí a mohl s ní pracovati. Já nemohu věděti, jaký úmysl pachatel měl, já tvrdím, že ji chtěl omráčiti.

Dr. Auředníček. Když to nevíte, tak to netvrdíte. Račte mi to tedy odůvodniti. To není odůvodnění říci: „Poněvadž měla tu strangulační rýhu, nechtěl ji pachatel zabíti. Právě proto ji mohl strangulovati, poněvadž se mu ji nepodařilo zabíti. Vy tvrdíte, že ji neměl úmysl zabíti.

Předs. Těmi ranami do hlavy!?

Znalec. Já tvrdím, že ji chtěl omráčiti.

Dr. Auředníček. Já chci, abyste to znalecky odůvodnil. Pane dre Baxo, já prosím, abyste pořád nenapovídal, to je jako ve škole. Já prosím, abyste to znalecky odůvodnil.

Předs. Jestli se to znalecky odůvodnit dá!?

Dr. Auředníček. Pak se to nemá tvrditi.

Předs. Znalec dedukuje: Když vidí ránu na krku a strangulační rýhu, rány na hlavě, které samy o sobě jsou lehkým zraněním, že si tvoří úsudek, že to byla příprava k hlavnímu činu, podřezání krku.

Dr. Auř. Ale to není znalecký úsudek.

Předs. Já myslím, že na základě ohledání není možno říci, zda byly způsobeny ty rány na hlavě dříve, že se to dá posoudit v celku.

Dr. Auř. To je věcí soudce posouditi, ale znalec to musí dokázati.

Předs. Z jakosti rány nelze říci, proč to bylo uděláno dříve?

Vot. r. Budecius. Znalecky se to nedá dokázati?

Dr. Auř. To právě chci míti konstatováno. Pan Dr. zde stojí jako znalec a ne jako laik.

Pane Dr. v popisu nenalézám jak vy-

padaly svaly pod rýhou, byly-li staženy, vůbec nejsou blíže popsány orgány a kůže na tom místě, abychom nabyli názoru, jak daleko pokročila strangulace. Jak odůvodňujete že nebyla více stahována?

Znalec. Poněvadž jsme nenašli ve plících následky dušení.

Dr. Auř. V pravé srdeční komoře byla krev, překrvené spojivky . . .

Znalec. To nesouvisí s venosním překrvením.

Dr. Auř. Tedy tenkrát krev přichází jen při smrti zadušení?

Znalec. Ano.

Dr. Auř. Můžete tvrditi určitě, že nastala smrt zakrvácením?

Znalec. To můžeme tvrditi. Ve plících by musilo býti více krve. V srdci byly asi 2 kapky. To nepostačí. Musilo by nastati venosní překrvení.

Dr. Auředníček. Tedy je zde nepopíratelné, že rýha byla způsobena za živa a jest vyloučena možnost udušení. Já jsem se dočetl, že, když se někomu způsobí rána na krku, že nastane sice smrt vykrvácením, ale ten člověk, že vždy instinktivně vydechne a najde se krev v trubicích.

Znalec. To bych pochyboval, to nemusí býti.

Dr. Auředníček. Přijde smrt tak rychle⁷ že ani to vdechnutí nenastane?

Znalec. Vdechnutí nemusí nastati a nalézt se krev.

Dr. Auředníček. Já vidím v prvním dobrozdání pochybnosti. Vy jste řekl, že hlavní příčinou byl ten řez, ale ne jedinou?

Znalec. To se samo sebou rozumí, že jedinou.

Předs. To se samo sebou nerozumí.

Dr. Auředníček. Vy myslíte, že řez byl způsoben po udušení?

Znalec. To popírám.

Dr. Auředníček. Jak to přijde, že jste nenašli krevní podlitiny ani v tkáni, ani ve svalech, kdežto při ráně za živa jsou vždycky podlitiny?

Znalec. Ta rána byla přece ostrým nástrojem.

Dr. Auředníček. Když je rána za živa, tak je vždycky krev inhibována, a jsou krevní podlitiny.

Znalec. To nemohlo býti po smrti, to by nevykrvácela.

Dr. Auředníček. Není vám známo, že krev až po třech dnech se vstřebává a zmizí?

Znalec. To není možná, kam by zmizela?

Dr. Auředníček. Vždyť je to vidět na nebožtíku.

Znalec. To však nastává rozklad.

Dr. Auředníček. Byl mrazík a proto se déle udržela.

Znalec. Kam by však přišly skvrny postmortální, kdyby byla krev v těle? Krev však za živa vytekla.

Dr. Auředníček. Kdyby byla udušena?

Znalec. Musilo by být více krve.

Dr. Auředníček. Vy pravíte, že ležela na břiše, poněvadž nebyly stromky postříkány. Jiný důvod nemáte? Z nálezu není řečeno, na jakém podkladě soudíte, byla-li rána vedena tak nebo opáčně.

Znalec. Můžeme tvrdit se vsí určitostí, že z levé strany, poněvadž na základě našich zkušeností a všech lékařů, že je rána na straně, kde se zasazuje, vždycky hlubší.

Dr. Auředníček. Byla tam hlubší? V nálezu to není.

Znalec. Možná, že to písař nenapsal.

Dr. Auředníček. Kde byla hlubší?

Znalec. (ukazuje) Tadyhle.

Dr. Auředníček. Vy tvrdíte, že bylo súčasněno více osob a připouštíte, že byla prvními ranami omráčena.

Znalec. Ano.

Dr. Auředníček. Byla bezvládná; snad s ní mohl dělati pachatel, co chtěl.

Znalec. To není možné, já myslím, že pachatel jednou rukou ji přidržel a druhou držel nůž, když vedl ránu.

Předs. A ještě hůl a šňůru?

Znalec. To by musel mít 10 ruk.

Dr. Auředníček. Což, když byla zavražděna na jiném místě?

Znalec. To není možná.

Dr. Auředníček. Prohledali jste celý les?

Znalec. Nejbližší okolí, celý les.

Dr. Auředníček. Kopali jste?

Znalec. Já jsem odškrabával špičatou holí a ničeho jsme nenašli. Jak by mohl mrtvolu utáhnouti a ty věci, kdyby ji nesl? Bylo by to znáti na stromcích.

Dr. Auředníček. Mohl jíti cestou?

Znalec. Pak by tam byla krev.

Dr. Auředníček. Jaká je tam půda? Tráva nebo mech?

Znalec. Asi na jeden cm. prst, pak písek a skála, napadalé jehličí. Mech tam není, mech je dále.

Dr. Auředníček. Můžete připustiti, když tam bylo mnoho lidí, že by povrchní stopy zmizely, zvláště, když je půda vlhká?

Znalec. To není možná. Když se utvoří krevní koláč, to se nemůže ztratiti.

Dr. Auředníček. I když tam půjde několik set lidí?

Znalec. Lidé by sotva do toho šlápli. Ostatně tam stáli jeden až dva četníci a rozumní by do toho nešlápli.

Předs. Viděl jste, jak ležela mrtvola? Nohy měla nahoru vedle sebe; já jsem nikdy ve své praxi neviděl, aby měl zavražděný nohy tak vzhůru.

Znalec. Možná, že byla přenešena a nohy tak dány, aby zbytek krve vytekl, anebo jí byly přehozeny.

Předs. Sama ne?

Znalec. To už musila býti mrtva.

Předs. Jak ty nohy přišly nahoru!? Jeden pán mi to ukazoval, jak je měla. Lehl si na zem.

Znalec (ukazuje). Takhle.

Předs. V ostrém úhlu?

Znalec. Zrovna ostrý to nebyl.

Dr. Auředníček. Snad ji chtěl směstnati mezi ty stromky?

Znalec. To pochybuji.

Předs. Páni porotcové nemají žádnou otázku?

(Přestávka 5 minut.)

Dr. Michálek, znalec.

Předs. Řekněte, jaké rány shledal jste na mrtvole, jaké byly, co pošlo z nich, jakým nástrojem a způsobem?

Znalec. Bylo více ran. Tyto rány měly

různou povahu, ohrožovaly život, nebo byly nebezpečné. Za hlavní ránu pokládám řeznou na krku.

Předs. Co příčinou smrti?

Znalec. Zemřela smrtí vykrvácením, následkem rány na krku. Rána pronikla všecky měkké součásti, cevy, levou krkavici. Následek toho bývá, že musí vésti k velice rychlému vykrvácení. Co se týče na hlavě dalších ran, rány ty nelze za těžké pokládati. Pronikly měkkou pokrývkou lebky. Vezmeme-li však množství jich a rozsah, můžeme říci, že byly životu nebezpečné, těžké, ale ne smrtelné.

Předs. Bylo by možno je zahojit?

Znalec. Per primam v 10—14 dnech. Do 20 dnů jistě. Dále nalezena strangulační rýha od pravého úhlu rány středem krku do zad. Na levé straně nebyla strangulační rýha znatelná za úhlem rány řezné. Ona nesáhala kolem celého krku. Tato strangulační rýha byla poměrně lehká a nesáhala příliš hluboko. Rána na levém nadloktí, modřina to lehce zafialovělá, byla způsobena úderem okrouhlým předmětem, nejspíše holí.

Předs. Cím strangulační rýha?

Znalec. Ta provázkem.

Předs. Co, že přeříznut provázek?

Znalec. Ten byl na krku, když řez veden.

Předs. Že nebyl celý přeříznut?

Znalec. Kladl odpor, vnikl do hloubky rány a tím řezu unikl. Tři praménky byly přeříznuty. Dále na rukou shledána byla poranění na zevních plochách prstů. Byly to jen vrypy, když život v těle nebyl, nejevily zakrvácení. Z místa, kde zavražděná byla v dolíku, nesena kouštíček, prsty se odřely a odřeniny zůstaly. Mimo to byly na prsech odřeniny ostré, které byly za života způsobeny; jevily reakci.

Předs. Co bylo příčinou smrti?

Znalec. Vykrvácení.

Předs. Čím způsobena rána?

Znalec. Ostrým předmětem, nejspíše nožem; velkou silou, pronikla až k páteři.

Předs. Proč to byl ostrý nůž?

Znalec. Poněvadž byla to rána hluboká, okraje hladké.

Předs. Jak brzo vykrvácela?

Znalec. Náramně brzo. Při otevření krkavice je proud velmi silný, akce srdeční klesne.

Předs. Jak působila rýha strangulační?

Znalec. Na omámení. Strangulace má za následek přetržení v oběhu krve.

Před. Mohla býti uškrcena?

Znalec. Kdyby byla uškrcena, byla by se našla krev.

Předs. Kolik jste jí našli?

Znalec. V pravé straně srdce velmi málo, v levé nic.

Předs. Příčinou smrti tedy bylo vykrvácení, způsobené řeznou ranou. Mohla si ji sama způsobiti?

Znalec. Naprosto ne. Podřezati se člověk může, ale strangulace a rýhy ukazují na útok. Nůž byl nasazen na levé straně, řez není zcela vodorovný, jde šikmo.

Předs. Rána byla způsobena ve zvláštní posici?

Znalec. Obličejem dolů, poněvadž by musil nastati veliký proud krve, okolí musilo by býti potřísněno.

Předs. Nebylo tam nic?

Znalec. Velmi málo potřísněno.

Předs. Tam, kde mrtvola nalezena, byla krev?

Znalec. Ano, málo.

Předs. Kde ještě?

Znalec. Vedle cesty v dolíčku. Potřísněno to bylo, pomazáno.

Předs. Víc, než tam, kde mrtvola byla nalezena?

Znalec. Ne.

Předs. Mnoho-li celkem jí mohlo býti?

Znalec. Je faktum, že to množství krve, které by odpovídalo vykrvácení, jsme nenašli. Byla by větší louž, koláč: třináctý díl těla jest krev. Patrně, že mohla jí mít 5 až 6 kg.

Předs. Mnoho-li litrů?

Znalec. Pět jistě. To, co jsme našli, co zůstalo, ať jest jeden a půl litru.

Předs. Viděl jste, jak ležela?

Znalec. Obličejem dolů, ruce skříženy, pod hlavou částečně ven, nohy mírně ku pravé straně v šikmém úhlu do výše.

Předs. Jak to?

Znalec. To byla z místa činu, u cestičky, vlečena dále, když ji pustili, mohli se nohy nárazem, zaváděním o větvičky přemrštiti.

Předs. Byla skoro nahá, okolo hlavy zbytky košile?

Předs. Bylo při tom více osob?

Znalec. Vzhledem k tomu, co se dalo, k uschovávaní v okolí, vzhledem k dlouho trvající práci, jest možno, že jich bylo více. Holka byla zdravá, silná. Mohla býti omámena třeba tím klackem, třeba byla rána zevně tlumena, mohlo nastati otřesení mozku.

Předs. To jste nezjistili?

Znalec. Ne. To se dá sice zjistiti, ale určité takové změny jsme nenašli.

Předs. Vy myslíte, že ty rány byly způsobeny v tom smyslu jako příprava?

Znalec. Ano.

Předs. Vy jste řekli, že byla napadena zákeřnickým způsobem. Co vás k tomu vedlo?

Znalec. Ona asi byla napadena ze zadu, on číhal za stromovím, buď ji uhodil přes hlavu, anebo hodil provázek a strhl zpátky a když se bránila, zrovna tou holí mohla být uhozena.

Vot. r. Budecius. Vy jste povídal, že těch pachatelů bylo více, poněvadž jeden nemohl všecko učiniti.

Znalec. Já si to před stavuji, že ji nechal přejíti a teprv ji pře padl. Mohl mít tu šňůru anebo ji uhodit do hlavy.

Vot. r. Budecius. To by musil mít v jedné ruce hůl a v druhé kličku.

Znalec. Já připoušťm, že ji také neudeřil. Aby ji zároveň stranguloval a uhodil, to není možná.

V. r. Bud. Řekl jste, že se strangulováním stala neschopnou odporu.

Znalec. To by nemělo významu.

Předs. Možná. že při tom...

Znalec... reflektoricky, zdvihla ruce...

Předs... a chtěla tu kličku sundati.

Veř. žalobce. Byla prý svlečena než

bylo říznuto, a dolní část košile byla uříznuta a část rukávu. A to je zvláštní, že ta jedna polovice byla utržena a druhá uříznuta a také korrespondentní rukávy, jeden byl utržen a druhý uříznut. To vše se dělo s velikou rychlostí, a myslím, že to poukazuje na více pachatelů.

Znalec. Ano. Možná, že to nejdřív utrhl a pak dořezal tím nožem.

Veř. žalobce. To by odpovídalo akci dvou . . . Není možno to dokázat?

Znalec. Ne.

Dr. Baxa. Já se vás ptám na úsudek, p. doktore, to strangulování mělo ji přivést k bezvědomí, dá se souditi, že mohl jeden člověk držeti šňůru i zároveň podřezávati.

Znalec. To není možná, poněvadž se musí hlava odchýliti.

Dr. Baxa. Musili tedy býti dva.

Znalec. Provázek ten dostatečně přiléhal při tom na krk, poněvadž naň řez také účinkoval.

Dr. Baxa. Co soudíte, jak by se to dalo lidsky vysvětlit, kdyby byla obrácena, že by nebyla potřísněna košile?

Znalec. Ano.

Dr. Baxa. Tedy byla obrácena obličejem dolů. Nenašli jste očekávané množství krve?

Znalec. Nebyla ani na prsou, ani na břiše.

Dr. Baxa. Mohla být zachycena?

Znalec. Tam nebyla nalezena.

Dr. Baxa. Ale jest to možné, když krev vystříkne?

Znalec. Možné jest to zajisté. To vím z domácího hospodářství.

Předs. Máte k tomu nějaký podklad?

Znalec. Nevím za jakým účelem by byla zachycena.

Dr. Baxa. To já se neptám, poněvadž to nevíme nikdo.

Znalec. Mohla být zachycena.

Dr. Baxa. Kdybychom to věděli! Do nějaké nádoby?

Znalec. Možno.

Předs. Že byla zachycena, co vás vedlo k tomu úsudku?

Znalec. Poněvadž krev nebyla nalezena na místě, nebyla potřísněna, žádné koláče krevní nebyly nalezeny.

Dr. Auředníček. Vy pravíte, že první byla rána a pak strangulace.

Znalec. Já jsem řekl, že byla uhozena přes hlavu a že strangulace předcházela proříznutí krku. Nejdříve mohla býti zraněna na hlavě a nebo hozena oprátka. Tak já si to představuji.

Dr. Auředníček. Vy jste pytlal jiné mrtvoly?

Znalec. Zajisté.

Dr. Auředníček. Vy jste řekl, že ty rány byly ze tím účelem, aby při podřezání nemohla klásti odpor.

Dr. Auředníček. Můžete to říci znalecky, kdyby se jinak mohlo říci: On ho nezabil, protože ho chtěl bodnout.

Znalec. Dle mého náhledu, když byla již omámena a strangulovaná, mohlo se krátce vytrvat a byl by přestal život.

Dr. Auředníček. Byly nějaké známky po stažení svalů pod tou strangulační rýhou?

Znalec. Rýha byla mělká, ne jako při oběsení, kde nastane po případě natržení svalstva a cév. Rýha měla malý stisk do hloubky.

Dr. Auředníček. Není možné, aby jeden člověk ji zvedl hlavu nějak po straně a držel ji provázkem a řízl?

Znalec. To by hlava klesla do předu.

Dr. Auředníček. Snad do zadu?

Znalec. Tím větší prostor by byl postříkán.

Dr. Auředníček. Můžete říci, že byla vražda spáchána na tom místě?

Znalec. Já tam našel mrtvolu s takovou ranou, která je způsobila připraviti člověka o život.

Dr. Auředníček. Můžete vyloučiti mož-

nost, že byla zavražděna jinde ze stanoviska medicinského?

Znalec. To bo byla jinde vykrvácela.

Dr. Auředníček. Jedná se dnes, jest-li jste to místo našli.

Znalec. Kdyby byla zavražděna jinde, byla by uplynula jistá doba, než byla přenešena a bylo by možno, že by nekrvácela.

Dr. Auředníček. Což kdyby byla zavázána.

Znalec. To by byl hotový chirurgický výkon a není možno, aby jednou vykrvácela a pak zase začala krváceti. To by musily býti znatelný nějaké stopy v okolí na stromkách.

Dr. Auředníček. Bylo tam mnoho lidí?

Znalec. Ano.

Dr. Auředníček. Kteří se drali. Jak chcete souditi z větviček. Vždyť byly zohýbány?

Znalec. Přece by byla musila býti nalezena. Není možno, aby byla jinde zabita a vykrvácela a pak zase začala krváceti.

Dr. Auředníček. Jak je to možno?

Znalec. Ona byla zavlčena z největší blízkosti. To není možné, aby to bylo z větší dálky, 20—30 kroků, to by se našlo.

Dr. Auředníček. Ten provázek byl proříznut nožem a vtisknut do rány. Jak by

se to srovnávalo, že okraj byl hladký? To by ji byl zhmoždil.

Znalec. On byl jen přefíznut.

Dr. Auředníček. Ten se vtiskl do rány a byl přefíznut ostrým nožem?

Znalec. Jen jeden pramének.

Předs. Jak to srovnati, když byl kraj úplně hladký?

Znalec. Napřed byly přefíznuty tři praménky a pak ten čtvrtý, ale z tohoto teninkého praménku nemohly žádné zhmožděninny povstati.

Dr. Auředníček. To by musel projít velkou částí rány.

Znalec. To nebylo na větší prostore, nýbrž jen na jednom místě.

(Znalec demonstruje ono provazkem na holi.)

Dr. Auředníček. Kdyby zde byl nůž a já říznul . . .

Znalec. Ale řez p obíhal šikmo, poněvadž zbývající část šla vodorovně.

Dr. Auředníček. Tak se musí ten provázek vtlačit do rány?

Znalec. Tak by byl tak malou zhmožděninu učinil, že by se to ani nedalo konstatovati.

Dr. Auředníček. K ráně bylo použito

velmi silného nože. Tak ten provázek vnikl do rány.

Znalec. To by však nemohlo býti konstatováno, leda že by byl tupý.

Dr. Auředníček. Říkáte, že byl okraj hladký?

Znalec. 3 provázky byly proříznuty hned a čtvrtý vklouzl do rány, již učiněné.

Dr. Auředníček. Ale to by se tam musil vtlačit.

Znalec. Nemusil, on mohl býti přeříznut a dále přeseknut poněkud na pravo, částečně přeříznut a částečně odsmeknut. Tak si to představuji dle krvácení.

Dr. Auředníček. Jak daleko jest páteř od povrchu krku, když se přitlačí?

Znalec. To záleží, jak je hlava odkloněna.

Dr. Auř. V prostřední odchýlené poloze.

Znalec. Může býti asi 5 cm. To je rozdíl, dle síly krku.

Dr. Auř. Není to možno způsobiti obyčejným větším zavírákem?

Znalec. Taková rána musí býti řezná, nůž delší, ostrý zavírák by neprotnul pevné části, jako chrupavku a vazivo.

Dr. Auř. Vy jste řekl, že šaty byly svléknuty před řezem?

Znalec. Poněvadž spodní partie těla by nebyly tak vykrvácely.

Dr. Auř. Nemohly by šaty býti hned strženy, když by krvácela?

Znalec. Ano, dokud krev netekla. Dokud by byl život, když by akce srdeční přestala, pak by to nebylo možné.

Dr. Auř. Krvácení trvá déle?

Znalec. Ne.

Dr. Auř. Košile byla krví zbrocena a omotána kolem hlavy.

Znalec. Ale to se nestalo před ranou.

Dr. Auř. Snad by se přece mohla zavázati hlava, než jí způsobil řeznou ránu. Ta košile byla také zakrvácená.

Znalec. Ano. I jupka.

Dr. Auř. Není možná, že by to bylo způsobeno dokud byla obléknuta? A košile se mohla zakrváceti?

Znalec. To byla jen stažena ku předu.

Dr. Auř. Košile byla otočena kol hlavy a sukně.

Znalec. To si představujeme umělý způsob.

Dr. Auř. Nejdříve byla otočena košile, pak sukně.

Znalec. Sukně ne, jen jupka.

Dr. Auředníček. Nejdříve měla košili a pak měla otočenou sukni.

Znalec. Otočení znamená něco umělého.

Dr. Auředníček. Přišel jste současně s komissí na místo? Měla to na hlavě?

Znalec. Nebylo ani hnuto. Bylo to přehozeno a vespod prosáklé, krví zbrocené, sukně, m vlasy a rána. Košile byla navrchu.

Dr. Auředníček. Nejdříve byla košile a potom sukně?

Předs. Pan doktor myslí, že košile byla navrchu, když se to obrátí, zase jupička. Že je to špatné pojmenování, říká pan dr. Auředníček. Jupička se zvláště popisuje.

Vot. r. Budecius. Pan doktor myslí, že ten výraz obtočen, jest nesprávný.

Znalec. Já myslím, že beze všeho umění to bylo strženo pře hlavu.

Vot. r. Budecius. Ze zdola šaty . . .

Dr. Auředníček. Prosím, aby to bylo konstatováno v místním ohledání.

Předs. čte místní ohledání mrtvoly.

Znalec. Já připouštím, že tam mohla býti košile. Vy račte dedukovati, že byla v té sukni.

Dr. Auředníček. Mohli bychom se přeshvědčiti, zda tam byla krev.

Znalec. To bychom mohli konstatovati.

Předs. Sukně ta tu je, dejte ji sem.

Znalec sukni prohlíží. Předs. čte seznam na mrtvole nalezených šatů.

Znalec. To byla tahle sukně. Tu krev bylo znát.

Dr. Auředníček. Já bych rád věděl, jak mně to vysvětlíte, že byla plná krve, když byla napřed svlečena.

Znalec. Ty rány byly dříve, proto se zakrvácela.

Dr. Auředníček. Při těch ranách do hlavy?

Znalec. A potom.

Dr. Auředníček. Kdy byly ty rány?

Znalec. Dokud byla oblečena.

Dr. Auředníček. Nejdříve rány do hlavy a pak byla strangulována?

Znalec. Možná naopak. Napřed byla stržena ze zadu do předu.

Dr. Vy tvrdíte, že byla za živa svléknuta před tím, jestli to můžete říci určitě?

Znalec. Já si vysvětluju, že veškeré části oděvu byly uvolněny, aby odtok krve stížen nebyl a tím možno úplné vykrvácení. Víc nemohu říci, já netvrdím, že byla svléknuta.

Předs. Ty šaty mohly být pokrváceny již od hlavy?

Znalec. Mohly.

Předs. Mohly také jinak.

Dr. Baxa. Je tam moc krve?

Znalec. Moc ne.

Předs. čte z protokolu o šatstvu Hrůzové, zvláště o třech sukních. (Prohlíží se.)

Předs. Není ta svrchní zkrvácena?

Znalec. Ne. Zamazána od bláta.

Porotce. Pane doktore, vy jste řekl, že před řezem sukňe byly uvolněny. Není možno po řezu napomáhati vykrvácení — odtoku krve?

Znalec. Když se tělo nadzvedne, rychleji pokračuje krvácení, důkladně.

Porotce. Děkuji.

Jiný porotce. Pravit jste, že měla mrtvola nohy přehozené? U zdravého nemůžeme si to přece představit jinak, že, když je řez, mrská nohama. Nedržel někdo nohy a pak hned ztrnuly?

Znalec. To není možno hned. Za čtvrt hodiny nezůstanou nohy ztuhlé.

Obhájce. Kdy ztrnulost mrtvolná nastává?

Znalec. Po více hodinách. Postupuje směrem určitým.

Předs. Jak dlouho tam mohla býti mrtvola?

Znalec. Od středy.

Předs. Proč neobjevena na ní hniloba?

Znalec. Bylo počasí chladné.

Dr. Baxa. Mohly býti nohy zúmýslně vyzvednuty, upraveny?

Znalec. Možnost lze připustiti; já však si představuji věc tak: Byla vzata v pasu, ruce a nohy visely dolů. Při kladení na zem ruce se nakrčily a hlava padla mezi ně, proto ta poloha je vysvětlitelná.

(Přestávka.)

Pokračuje se v líčení.

Předs. Přiveďte sem všechny svědky.
(Vejdou.)

Předs. čte jejich jména a poučuje je o významu a povaze přísahy.

Svědkové odejdou, zůstane svěd. Albina Součková, manželka obuvníka v Polné.

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Konc dobře. (Generalie, přísaha.)

Předs. Znáte žida Berana?

Sv. Když ten den šlo to děvče domů, viděla jsem jíti Hilsnera s dvěma do jeho bytu. U nás je „durchhaus“. Šli skrze nás do židovského města na Karlovo nám. Ty židy jsem neznala. Jeden byl pajdavý. Měl ne kór světlý šaty.

Předs. Jestli pak byste ho poznala?

Sv. Poznala.

Předs. Jaký měl obličej?

Sv. Já jsem dávala svačinu, dívala jsem se z okna a viděla jsem Hilsnera s nimi. Ten jeden měl tmavošedé šaty, ten druhý tmavší, dívala jsem se na ně se strany.

Předs. Jaké měl Hilsner?

Sv. To jsem si nevšimla.

Předs. Bylo to ve středu? V kolik hod.?

Sv. To jsem dávala svačinu.

Předs. Určitě nevíte?

Sv. Nevím. Ten náš dům je naproti Hilsnerům a naproti tomu děvčeti.

Předs. Ať sem jde Beran! Jest to on?

Sv. To on není.

Předs. Černé vlasy neměl?

Sv. Ne.

Dr. Auředníček. Viděla jste mu do obličeje?

Sv. Se strany, jak zahrnul do dveří. Dobře to nebylo viděti.

Předstupuje svědkyně Marie Šůrová, žena krejčího v Polné. (Hilsnera zná.)

Předseda poučuje ji o povaze přísahy. (Generalie, přísaha.)

Předs. Znáte žida Berana?

Sv. Já ho neznám, leda podle vidění.

Předs. Kdy jste ho viděla?

Sv. Ve středu to bylo, 29. března na

škaredou středu šel skrze naší síň v židovském městě čís. 26, je průchodící.

Předs. Odkud se tam jde?

Sv. Z Kadlova náměstí, pak je ulička, ta nemá jména.

Předs. Je to blízko u Hilsnerů?

Sv. To je na jiné straně. Tak šel skrze náš dům do rynku a ptal se, kde zůstávají Bodamských.

Předs. Kdo je to?

Sv. To jsou asi trojé židé.

Předs. Koho se ptal?

Sv. Máš. Byla tam paní Schützová, vařila oběd a já jsem šla ven.

Předs. Poznala by iste ho?

Sv. Poznala.

Předs. Berane!

(K svědkyni.) Je to on?

Sv. Prosím, to není on.

Předs. A jak víte, že se jmenoval Beran?

Sv. Já to slyšela.

Předs. Kde?

Sv. V novinách. Lidi říkali, že ho taky viděli a v novinách bylo, že se jmenuje Beran.

Před. Svědkyně Albina Balcarová z Polné.

Předs. Znáte Berana? (Gener., přísaha.)

Sv. Já jsem ho potkala na škaredou

středu u pumpy u žida Basche. Byl větší postavy, obličej podlouhlý, nos veliký, měl už vousy, pod nosem také, vyvalené černé oči, husté černé vlasy, černé šaty, jež byly ošumělé, vyrudlé, klobouk ošumělý, vyrudlý, boty rozšmaňhané, pravou nohu popotahoval za sebou.

Předs. Byl pajdavý?

Sv. Ano. Trochu jakoby měl skvrny v obličejí.

Předs. A co dál?

Sv. Nesl pytlík od mouky a bylo v něm cukroví neb macesy.

Předs. Jak to víte?

Sv. Protože to tak držel, a bylo vidět, že to není tak těžké.

Předs. Kdy jste ho potkala?

Sv. V jednu hodinu u pumpy na Kar. náměstí. To bylo dříve židovské.

Předs. Kam šel?

Sv. Do brány.

Předs. Která je to?

Sv. To je ta naše, horní brána, jde se okolo rohu a přijde se do té brány.

Předs. Není tohle Beran?

(Týž je zavolán.)

Sv. To já nevím. Tenhle má vousy a nemá ty šaty, teď má čistější.

Předs. Což obličej?

Sv. Ne.

Dr. Auředníček. Šaty měl černé, vy-
rudlé, jaký kabát?

Sv. Dvouřadák kratší, jen krátký.

Dr. Auředníček. Sako ne?

Sv. Já nevím, co to je?

Předs. Máte něco Hilsnere k tomu?

Hilsner. Nic.

Předstupuje svědkyně A n t o n i e
S c h ü t z o v á, dosud nevyslechnutá, 63 r.
stará, v Polné narozená, do Polné patřící,
katolička, vdaná, manž. obuvníka bydlící
v Polné.

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Ano. (Přísahá.)

Předs. Znáte žida Berana?

Sv. Ne.

Předs. Vy jste ho viděla.

Sv. Přišel nějaký cizí žid do domu.
Vařila jsem. Bylo to po 11. hod. Někdo
šel do světnice. Byl to ten žid, ptal se
zda pan Bodamský tam bydlí?

Předs. Není to příbuzný Hilsnerův?

Sv. Nevím. Řekla jsem, že bydlí vedle
a šla jsem pryč.

Předs. Máte dosvědčit, že to byl Beran,
kterého jste viděla. Pojdte sem Berane!
Jest to on?

Sv. Ten byl větší.

Předs. Jaké nohy měl?

Sv. O hromadu větší.

Předs. Byl prý pajdavý?

Sv. Ano.

Předs. To není on?

Sv. Ne. (Odejde.)

Předs. Pojdte sem ještě! Vy jste manželka Schützova, u kterého bratr Leopoldův se učil.

Sv. Ne, jsem jeho matka.

Předs. On vám měl povídati, že měl Hilsner jet do Ameriky.

Svěd. Syn povídal, že mladší Hilsner říkal, že bratr by chtěl do Ameriky, kdyby měl peníze.

Předs. Kdy to bylo?

Svěd. Mezi těma dňama.

Předs. Kdy?

Svěd. Mezi tou vraždou.

Předs. Kdy se stala vražda?

Svěd. Ve středu.

Předs. Kdy to mohlo býti, kdy vám to povídal?

Svěd. Ve čtvrtek nebo v pátek.

Předs. Hilsnere, chtěl jste tam jeti?

Hilsner. Ale, už je to dlouho.

Předs. Dlužil jste se peníze?

Hilsner. Kdo by mi půjčil?

Předs. Kdy jste chtěl do Ameriky?

Hilsner. Před rokem.

Předs. Co jste tam chtěl dělat, když tady jste nic nedělal?

Hilsner. Chěl jsem pracovat, nebo dělat kšefty. (Veselost.)

Dr. Auředníček. Jak to, paní svědkyně, že váš syn o tom nic nepovídal?

Svěd. Nebyl na to tázán.

Paří Marie Huberová, roz. Pojmanová, 56 r. st. v Plně naroč., do Haimburku přísl., katol., vdova, má pensi po muži, který byl mistrem při dráze.

Předs. Znáte Hilsnera?

Svěd. Zním.

Předs. N jste s ním příbuzná nebo sešvakřená? Nemáte proti němu nepřátelství nebo zášť?

Sv. Nemám.

(Přísahá.)

Předs. Znáte žida Berana?

Sv. Ne.

Předs. Prý jste ho viděla ve středu před Velikonocem?

Sv. Matka povídala, budeme voziti slámu na Zápekli. Cink jel pro ní. Jel odpoledne a když by o asi čtvrt na 6 šti jsme skládat slámu. Měla jsem vylézt na žebřík, ale ten je špatný. Já jsem myslila, že je nešťastný den, Škaredá středa: „Nelez na

žebřík, zlámala bys nohu! Musila tam jít matka. Bylo mi to líto. Stojím ve vratech. Cink vylezl na fůru, otevřel poklop a podával slámu. Ten Hilsner a ještě dva šli kolem. Měli cigára. Ten jeden se obrátil od vozu a udělá tak (otřepe popel.) Otevřel kabát. Tak měl tam něco žlutého jako pošvička dlouhého. Krátký ceidung byl ven. V tom ceidunku něco bylo zavínuto. On si to lépe zavínul a kabát zapnul.

Předs. Jak pak vypadali?

Sv. Jeden měl řebíčkový kabát, velké oči. Oba se mi do očí podívali. Tento Hilsner šel pryč, napřed, měl bělavé kalhoty. Jeden dával jednu nohu za sebou. Utíkali furt dolů. Já za nimi křičela: „Erfluchten Falotten.“ Hilsner šel napřed, ti za ním.

Předs. Hilsnera Jste znala?

Sv. Znala jsem ho. Ty druhé ne, nebyly Polenský. On je znal, má je říct a nedržet všechny pány za blázny.

Předs. Pojdte sem Berane. (Beran předstoupí. Nebyl mezi nimi?)

Sv. Ten to nebyl. Ten měl vousy, víc vyšpoulenou hubu, bělounký, čistý, jako žid.

Předs. Polenský to nebyl?

Sv. Já bych ho poznala mezi stem lidí.

Předs. Co tomu říkáte, Hilsnera?

Hilsner. Ta paní se mýlí.

Sv. Potrestaj mne, když jsem něco falešného řekla.

Předs. Utíkali dolů k lávkám?

Sv. Ano. Mně byla „einfallend“ pošvička.

Dr. Auředníček. Vy jste řekla, svědkyně, že měl obličej lepší. Balcarová říká, že měl skvrny na něm.

Sv. Byl bílý. Viděla jsem ho tak dobře, jako když se nyní k nim vobráťím.

Předs. Můžete jíti.

Sv. Poroučím se uctivě.

Sv. Josef Čormák.

Předs. Vy jste už tu byl?

Sv. Zde ne.

Předs. Kdo vás vyslýchal v Polné? Sondce odtud?

Sv. Ano.

(Generalie.)

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Ano. (Přísaha.)

Předs. Pamatujete se na škaredou středu?

Sv. Ano.

Předs. Kdy byla?

Sv. 29. března.

Předs. Jak to poznáváte?

Sv. Dle času práce. Vím, jakou práci jsem měl.

Předs. Viděl jste ten den Hilsnera?

Sv. Ne.

Předs. A jiného žida také ne?

Sv. Chromého na pravou nohu v kolenně. Dopadal.

Př. Kdy?

Sv. Mezi jedenáctou a 12. vyšel z uličky kde má Hilsner byt. Šel k rabínovi, kde, má byt.

Předs. Z uličky u Hilsnera?

Sv. Ano. Šel dolů, kde zůstávala Prchalová, pak šel do židovské brány, co je rabínův byt a zůstává košerák.

Př. Jak byl ošacen?

Sv. Měl černý kabát, černý klobouk, ošumněle.

Předs. Jaký byl v obličeji?

Sv. Měl tak vousy 4 neděle neholené, krátký plnovous.

Předs. Jaký vous?

Sv. Černý.

Předs. Hubený, bledý byl?

Sv. Hubený, bledý.

Předs. Kalhoty?

Sv. Tmavé.

Předs. Kabát?

Sv. Tmavý, kalhoty jako do šediva. Pravou nohu nemohl ohýbat, na levou tedy dopadal.

Předs. Neznáte Berana? Pojdte sem Berane! Jest to on?

Sv. Ne. Podle chůze a v obličeji docela byl jiný.

Předs. Chcete vědět, p. doktore, nebyl-li to Bretisch? Bretisch, pojdte sem! Jest to on, svědku?

Sv. Jest to docela jiný. (Odejdou.)

Předs. Ať přijde svědek Cink (poněvadž nebyl hned po ruce), ať zatím přijde svěd. Julie Pešáková. (Generalie.)

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Ano. (Přísaha.)

Předs. Pamatujete se, kdy byla Hrůzova zavražděna?

Sv. Ve středu.

Předs. Jak víte, že ve středu?

Sv. Poněvadž to každý říkal.

Předs. Znala jste ji?

Sv. Ne.

Předs. Neviděla jste nějakého nápadného člověka tehdy?

Sv. Žida. Před polednem k 11. hodině v židovském městě pod synagogou. Pozdravil p. rabína (Wohlbergra).

Předs. Kde pak byl?

Sv. Na pavlači.

Předs. Co chtěl? Něco na něm?

Svěd. Šel pod tu boudu, pan rabín mu hodil papírek, on to strčil do kapsy.

Předs. Jak vypadal?

Svěd. Byl větší. Vous měl čtyry neděle neholený, ramenatý, bledý, asi 30 let.

Předs. Jaké měl šaty?

Svěd. Tmavé, odřené.

Předs. Nenapadal na nohu?

Svěd. Ano.

Předs. Pajdal?

Svěd. Ano.

Předs. Poznala byste ho? Pojdte sem Berane! Jest to on?

Svěd. Ne.

Předs. Pojdte sem Bretischi!

Svěd. Toho znám, to nebyl on.

Dr. Auředníček. Kde jste stála?

Svěd. Co jest zelený trávník venku.

Dr. Auředníček. V té ulici, co vede od brány dolů?

Svěd. Ano.

Dr. Auředníček. Na té straně, co jest vchod do domu Prchalové?

Svěd. Ne. Na té, co je zelený trávník. Odtamtud je vidět na tu pavlač, co je pan rabín.

Předs. Hilsnere!

Hilsner. Nic.

Svěd. Aug. Rosolová. (Generálie.)

Předs. Znáte Hilsnera?

Svěd. Ano. (Přisahá.)

Předs. Znáte Kateř. vrch?

Sv. Ano.

Předs. Chodíváte tam na procházku?

Sv. Ano.

Předs. Kdy jste tam byla naposled?

Sv. Na květnou neděli.

Předs. Odpoledne jste šli na procházku?

Sv. Se svou 4letou sestrou až ke kostelu. Byli tam dva chasníci. Jeden byl Hilsner, druhého jsem neznala, ten byl docela cizí.

Předs. Žid?

Sv. Já nevím. Já jsem jim neviděla do obličeje. Oni byli ksichtem k Březině a já ksichtem do zadu.

Předs. Jak vypadal ten cizí žid?

Sv. Měl bělavé šaty a nohy do kříže, jen trošku to bylo znát.

Předs. Prohnuté do sebe. Slyšela jste je mluvit?

Sv. Mluvily německy. Německy to nerozumím. Nevím, co si povídali. Chvilku jsem se zdržela. Malá sestra se bála a křičela. Tak jsem se obrátila a šla pryč. Později už tam žádný nebyl.

Předs. Proč jste šla pryč? Vy jste si toho žida nevšímla? Šli pryč?

Sv. Co pak do něho? Někdy, již je to skoro dvě léta, tak mi Hilsner něco řekl.

Předs. Vy jste řekla, že jste se ho bála, poněvadž vám vynadal.

Sv. Někdy mě něco řekl, a oni napsali u soudu v Polné, že mně sprostě vynadal. To prý je dvě léta.

Předs. Co vám řekl?

Sv. Já jsem chromá, řekl mi něco o tom.

Předs. Berane! pojdte sem. (K svědkyni) Je to on?

Sv. Ne, prosím.

Předs. Brettischi! Je to on?

Sv. Take ne. Ten byl široký.

Předs. Hilsnere, co tomu říkáte?

Hilsner. Někde mě viděla s Bertholdem Friedem.

Sv. Já jsem mu do ksichtu neviděla.

Vót. r. Budecius. Proč byl žid?

Sv. Mluvil německy, polenský nebyl.

V. r. Budecius. Žida poznáme dle obličeje nejvíce.

Sv. Já jsem mu do ksichtu neviděla.

Předstupuje svědek Cink.

Předs. Berane! pojdte sem! (k Cinkovi) Znáte ho?

Sv. Ne.

Předs. Nešel tehda s Hilsnerem?

Sv. Někdy-

Předs. Na Sezimově náměstí u Vlčků na té pekelské hrázi?

Sv. To byl dočista jiný člověk.

Předs. Ať přijde Oskar Fried. (K svědkovi) Toho jste viděl?

Sv. To je on. Na hrázi s ním mluvil.

Předs. Brettischi, pojd'te sem!

Brettisch. Já na sebe nenechám pořád koukat. Každý mně zná. Byl jsem v cizině 7 let. Já nejsem žádný cizí žid.

Předs. Kdyby to nemusilo být, tak bychom Vás nevolali.

Bret. To je — jako bych já byl nějaký raubíř.

Předs. (k svědk.) Toho znáte?

Sv. To není ten.

Brettisch. To já nechci míti a nemohu míti.

Dr. Auředníček. Vy pravíte, že s Osk. Friedem byl tentýž pajdavý žid, co jste ho viděl tenkrát 29. března s Hilsnerem.

Sv. Tohle není dočista žádný.

Předstupuje svědek Oskar Fried, obch. příručí z Polné. (Gener., přísaha, Hilsnera zná.)

Předs. Pamatujete se na škaredou středu?

Sv. Nepamatuji.

Předs. Pamatujete se, kdy byla zavražděna Anežka Hrůzová?

Sv. V sobotu v lese.

Předs. Kde jste to slyšel?

Sv. V sobotu, lidi to vypravovali.

Předs. A kdy že se to stalo?

Sv. Lidi říkali, že ve středu.

Předs. Pověz mi, Cink, vozil ve středu slámu k Pojmanovům přes Pekelskou hráz do města a potkal vás s nějakým cizím židem.

Sv. Docela se žádným jsem nechodil.

Předs. Neviděl jste Cinka?

Sv. Neviděl.

Předs. Nebyl jste na náměstí?

Sv. Nebyl.

Předs. Neviděl jste Hilsnera?

Sv. S tím jsem nemluvil.

Předs. Nebyl jste na Sezimovu náměstí?

Sv. Nebyl.

Předs. Nešel jste se žádným?

Sv. Nešel a nemluvil.

Předs. Cinku, řekněte mu to do očí!

Sv. (k Cinkovi.) Ano, on tam chodil s tím člověkem.

Sv. Fried. To je velká lež!

Předs. Jenom neházejte tak se lží, řekněte, to je nepravda, lež je urážka. Je

to také slušnější. Chovejte se slušně! Řekněte mu to do očí.

Sv. Cink (k Friedovi.) Já vás viděl s ním za sv. Janem v té rovině.

Sv. Fried. Řekněte mi s kým?

Sv. Cink. To já nevím. Stál jste tam než jsem naložil slámu. Šli jste přede mnou a na Sezimovu náměstí k vám přišel Hilsner. Vy jste šel pak domů.

Sv. Fried. Já o tom docela nic nevím. Nešel jsem se žádným.

Předs. Byl jste celý den doma?

Sv. Fried. Mohl mě viděti před domem.

Předs. On Vás viděl na hrázi, vždyť to jest možné.

Sv. Fried. To bych řekl, to není nic zlého.

Předs. Ale jak by Vás tam mohl viděti, vždyť na tom nic není.

Sv. Cink. Já se dobře mohu upamatovati.

Sv. Fried. Ne.

Sv. Cink. Já se pamatuji. Já Vám to dokáži před všemi svědky. Mohu to hned odpřisáhnout.

Sv. Fried. Dovolte, ten pán vypil mnoho kořalky.

Sv. Cink. To oni u Vás často říkali,

že se dáme ohnout za kořalku, to není pravda.

Předs. Tak už dost.

Dr. Auředníček. On tvrdí (Cink), že ten člověk byl israelita, měl nohy do x, vypouklé oči, velké ústa. A mluvil jste s takovým?

Sv. Fried. To já nevím.

Dr. Auředníček. Můžete to říci?

Sv. Můžu to hned říci a odpřisáhnout.

Předs. Hilsnere, máte něco?

Hilsner. Nic.

Předs. Přerušuji líčení na 20 minut.

(Velká přestávka.)

Svěd. Jan Vomela 31 r. stár, narozen v Hrbově, přísluší do Polné, katol., obuvník, ženat.

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Ne.

Předs. Jste s ním příbuzen?

Sv. Ne. (Přísaha.)

Předs. Znáte Bertolda Frieda?

Sv. Byl o sv. Václavě u mně, pracoval jsem mu.

Předs. Pak už ne?

Sv. Viděl jsem ho na jaře.

Předs. Před Velkonocemi?

Sv. Nevím.

Předs. Kdy?

Sv. Chtěl, abych mu pracoval, řekl jsem, že mám pilno, a že by narážení trvalo 3 dny. On, že se nemůže zdržet, že musí pryč z Polné.

Předs. Kdy to bylo?

Sv. Nemohu určit.

Předs. 14. před Velkonocemi nebo v pašiový týden?

Sv. Nemohu určit.

Předs. V který den?

Sv. Nemohu určit.

Předs. Nebylo to před Velkonocemi na škaredou středu?

Sv. Nemohu určit.

Předs. Neříkal, kam chce?

Sv. Ne, že by se vypůjčil boty zatím od Adolfa Basche, než bych je udělal.

Předs. Neříkal nic o pracovní knížce?

Sv. Ne. Řekl, že má 70 kr., druhý den že bude mít.

Předs. Od koho, nevíte?

Sv. Že půjde k sestřenici do Ždírcce.

Předs. Nemůžete dosvědčit, že to bylo na škaredou středu neb středu před tím, zda 22. neb 29.

Sv. Ne.

Předs. Je dosvědčeno od nemocnice

v Humpolci, že Berthold Fried byl od 24. března do 4. dubna v té nemocnici. Též správce, ošetřovatelky a správa nemocnice to dosvědčují, že tam byl. Vy máte dosvědčit, že 29. byl v Polné, že u vás dal si spravovat boty.

Sv. To nemohu.

Předs. Před květnou nedělí byl svátek Panny Marie. Dle toho si lidé často pamatují.

Sv. Nevím. Víím, že manželka se přimlouvala, že jsem mu to měl udělati.

Předs. Co tomu říkáte, Hilsnere?

Hilsner. Nic.

Kateřina Vomelová, 25 r. v Hrbově roz., do Polné příslušná, katol., vdaná, manželka obuvníka v Polné.

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Ne.

Předs. Nejste s ním příbuzná, sešvakřená, nemáte proti němu záští?

Sv. Ne. (Přísahá.)

Předs. Znáte Berth. Frieda?

Sv. To je žid z Polné.

Předs. Kdy pak byl u Vás?

Sv. Nemohu určitě říci. Před svátky, tři neděle nebo 14 dní nebo týden.

Předs. Proč to nevíte?

Sv. To nevím.

Předs. Co chtěl?

Sv. Aby mu můj narazil boty.

Předs. Neřekl co dělá v Polné?

Sv. Že musí hned odejeti, můj muž řekl, že mu to nebude nic platné, že by to trvalo 3 dni, on řekl, že má jen 70 kr.

Předs. Tak to 23. jel pryč. To jest středa před Zvěstováním Panny Marie. Víte, kdy je to?

Sv. Já nevím, kolikátého je to.

Předs. 25. března každý rok je Zvěstování Panny Marie?

Sv. To já nevím.

Předs. Na květnou neděli se také nepamatujete? To byl přeci ten velkonoční týden. To byla hromada svátků pohromadě.

Sv. Kor nic nevím.

Dr. Auředniček. Řekla jste, že byl u Vás 29ho?

Sv. Neřekla.

Předs. Hilsnere, Vy tomu neříkáte nic?

Hilsner. Nic.

Předstupuje svědek Martin Onar, učedník u Vomely. (Gener., přísaha.)

Předs. Znáte Bertholda Frieda?

Sv. Ano, je to žid. Odkud je rodilý, nevím.

Předs. Kdy pak byl u vás?

Sv. Přišel k nám na sv. Václava. Při-

vedl ho policajt, aby mu pan mistr udělal podrážky do jedné hodiny.

Předs. Kdo platil ty podešve?

Sv. Pan starosta.

Předs. A od té doby?

Sv. Před velikonočními svátky.

Předs. Který den?

Sv. To já nevím. Bylo tak asi tři čtvrtě na sedm na večer a prosil pana mistra, aby mu narazil perka, protože bylo pilno, a on chtěl ráno jeti pryč, tak to nešlo, že by musil na to tři dni čekat. Na to odešel. Víckrát nepřišel.

Předs. Víckrát jste ho neviděl?

Sv. Neviděl.

Předs. Řekl, že musí druhý den pryč?

Sv. Ano.

Předs. To mohlo být 22. a 29. už byl v Humpolci. Jinak nevyprávěl nic?

Sv. Nic.

Předs. Hilsnere, víte něco?

Hilsner. Nic.

Předstupuje svědek František Tůma, učeň u Vomely.

(Hilsnera zná, Generalie, přísaha).

Předs. Znáte Bertholda Frieda.

Sv. Neznám.

Předs. Kdy u vás byl?

Sv. Já nebyl doma.

Př. Kdy to bylo? Před Velikonoč. svátky, ten týden nebo 14 dní dříve?

Sv. To já nevím.

Předs. Tenkrát byla bílá sobota, Velký pátek, zelený čtvrtek, to se nepamatujete?

Sv. Já nevím nic.

Předs. Ani co tam dělal?

Sv. Já jsem štípal na dvoře dříví a slyšel jsem ve světnici hovor. Pak ten člověk odešel a já jsem se ptal pana mistra, kdo tam byl a on řekl, že jeden člověk chtěl, aby mu narazil perka, ale mi měli pilno a že je mu nemůže narazit.

Předs. Hilsnere!

Hilsner. Nic.

Předs. Ať přijde Novák, kožešník.

Sluha. On tam není.

Předs. To je ten, co odcestoval.

Dr. Baxa. já od něho upouštím.

Předstupuje svědkyně Šubrtová, choť mlynáře z Polné, židovka, Hilsnera zná. Gener., přísaha.

Předs. Před Velikonocemi, některý den jste šla z Jamného do Dobroutova?

Sv. Dopoledne.

Předs. To je nová silnice?

Sv. Když se jde z Jamného, tak Dobroutov zůstane v pravo.

Předs. Kdy pak jste šla?

Sv. Den před tím mordem. Ve středu 29. března.

Předs. Tak jste šla z Jamného?

Sv. Do Polné.

Předs. A potkala jste zvláštního člověka?

Sv. Jenom oči měl neobyčejné. Neobyčejný pohled. On se na mě podíval a já jsem dostala takový strach, že jsem přeskočila příkop. Já jsem šla vejš po panketě, ten člověk na mě obrátil oči a padla na mě hrůza, že jsem přeskočila strouhu a běžela na pole. Já ho jakživa neviděla, ani před tím, ani potom.

Předs. Byl to žid?

Sv. To je těžké, neměl takovou fysiognomii.

Předs. Měl pichlavé oči?

Sv. Ještě nikdy jsem takové neviděla. Byl škaredý, ale roztrhaný nebyl a opilý také ne.

Předs. Jaký měl obličej?

Sv. Tmavý. Bledý obličej se hezky odrážel.

Předs. Poznala byste ho?

Sv. To bych ho poznala.

Předs. Já tu mám fotografii jednoho člověka. (Poučuje ji o způsobu soudních fotografií.) Jest to on?

Sv. dívá se a vrtí hlavou.

Předs. Byl starší?

Sv. To já nemohu říci. Oči není vidět.
Nepoznávám. Ten měl kulatější ksicht.

Předs. Koulel očima?

Sv. Já nevím.

Předs. Hilsnere!

Hilsner. Prosím nic.

Předstupuje svědkyně Antonie Běh-
lová z Malé Věžnice. (Generalie, výslech.)

Předs. Pamatujete se, kdy byla Anežka
Hrůzová zavražděna. Který den to bylo?

Sv. Nevím.

Předs. Jak to přijde, že to nevíte?

Sv. Bylo to o Velikonočních svátcích.

Předs. Který den nepřišla od sl. Pr-
chalové?

Sv. Ve středu.

Předs. Kde jste byla den před tím?

Sv. V Polné, odpoledne „nakoupnout“.

Předs. Prý jste potkala neobyčejného
člověka?

Sv. Ano. Tam dole u lávky pod lesem.

Předs. Tam jste ho potkala? Co to bylo
za člověka? Šel naproti vám?

Sv. Ano, když jsem šla ku Božím
Mukám.

Předs. Kudy jste šla?

Sv. Od pivovaru.

Předs. Vy jste šla z Polné?

Sv. Ze zámku k pivovaru, tam jsem zas šla k sestře, pak jsem šla k Božím Mukám.

Před. Kde jste ho nejdříve viděla?

Sv. Šel k Božím Mukám. Šla jsem za ním, on na mně čekal.

Předs. Kde pak?

Sv. Za tou lávkou, u toho lesička.

Předs. Zrovna pod Březinou, co je tam potok?

Sv. A tam na mě čekal a povídal, abych se nebála. On to na mně viděl. Měla jsem sukně přes hlavu. Abych se nebála, říkal, že mě nezabije. Šel pořád a šel furt se mnou až na kopec za Březinu.

Předs. Co Vám povídal?

Sv. Že jsou 3 horní města. Já mu neříkala nic. Ptal se mne, jak daleko je do Věžničky a do Dobroutova, potom na kopec už se mnou nešel.

Předs. Nebral vás za ruku?

Sv. Nebral.

Předs. Jak daleko šel?

Sv. Tak šel (ukazuje) vedle mě.

Předs. Jak vypadal?

Sv. Do očí jsem se mu nedívala, já jsem se bála, když jsem nikoho neviděla.

Předs. Jak se rozloučil?

Sv. Dobře. Tam jsou 2 kopce, a on šel do Věžničky.

Předs. A proč nešel s vámi?

Sv. Nic neříkal.

Předs. Byl to žid?

Sv. To já nevím.

Předs. Jaký měl oblek?

Sv. Černý.

Předs. Měl vousy?

Sv. Já jsem mu neviděla do obličeje.

Předs. Nepoznala byste ho?

Sv. Ne.

Předs. Podívejte se na tu fotografii.

Sv. To nemohu říci, že to byl.

Předs. Měl hůl?

Sv. Takovou s hákem.

Předs. Podívejte se na toho člověka.

(Ukazuje na Hilsnera.)

Sv. To nebyl on.

Předs. Hilsnere, máte něco?

Hilsner. Ne.

Předstupuje svědkyně Marie Š k o r p í k o v á

Předs. Jak se jmenujete.

Sv. Marie Běhalová.

Předs. Ne. Š k o r p í k o v á.

Sv. Š k o r p í k o v á i Běhalova, to je jedno.

Předs. Jak to?

Sv. Po dvoru Š k o r p í k o v á, jmenuji se však Běhalová.

Vyslovuji se pochybnosti o totožnosti osoby. Což se vysvětluje.

(Generalie, přísaha.)

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Ne.

Předs. Vaše dcera byla dne 28. března v úterý před tím, než byla Hrůzova zavražděna, v Polné. Vy také?

Sv. Ne.

Předs. Kde vy jste byla?

Sv. Doma jsem byla.

Předs. Vy jste nebyla v Polné? Vy jste tam měla býti a tam u Březiny zvláštního člověka vidět blízko toho místa, kde Hrůzova zavražděna.

Sv. To já nic nevím. Ona to dcera povídala doma a já p. vochmajstrovi.

Předs. On myslil, že jste ho vy viděla. Takový byl, podívejte se na ty obrázky. Tak jste se nadarmo prošla do Kutné Hory.

Svědék Josef Nepraš, 35 roků, nar. v Nížkově, katol., ženat, šafář v dřevném obchodě u p. Poláčka v Polné.

Předs. Znáte Leop. Hilsnera?

Sv. Zním.

Předs. Jste s ním příbuzný, sešvakřen, nemáte proti němu záští?

Sv. Ne. (Přísaha.)

Předs. Vy jste šafář u p. Poláčka?

Sv. Ano.

Předs. Kde pak je štocký les?

Sv. Nad Štokami.

Předs. Byl jste tam někdy?

Sv. Před velikonocemi a po nich zas.

Předs. Který den?

Sv. Celý týden.

Předs. Potkal jste tam zvláštního člověka s děsivým zrakem?

Sv. Ano o půl páté ráno před svátky v pondělí.

Předs. Po květné neděli?

Sv. Ano.

Předs. Povídejte. Odkud jste šel?

Sv. Od Polné ke Štokům.

Předs. Kde pak začíná štocký les?

Sv. Začíná před Štokami k Polné.

Předs. Vy nejdete na stanici?

Sv. Jo, jo, jo. Přijdu na Dobrodín, les a Štoky.

Předs. Kolik pak bylo hodin?

Sv. Okolo pěti. On se na mne škaredě podíval, ohlédl a já jsem šel dál.

Předs. Byl velký?

Sv. Větší než já.

Předs. Jaký oblek měl?

Sv. Šedivý.

Předs. Sako?

Sv. Bundičku,

Předs. Jaký klobouk?

Sv. Černý, měkký, široký.

Předs. Vy jste se ho lekl?

Sv. Ne.

Předs. Vy prý jste se vyhnul?!

Sv. Buď se on musil mě vyhnout, neb já jemu. Vyhnul jsem se na dva kroky.

Předs. Vy jste měl revolver a vy jste se ho bál?

Sv. Já ne.

Předs. Jaký dojem na vás činil?

Sv. Kór žádný.

Předs. Že prý dojem vytřeštěnce?

Sv. Ne.

Předs. Měl hůl?

Sv. Nemohu říci.

Předs. Jaký byl v obličeji?

Sv. Nezapamatoval jsem si ksicht.

Předs. Měl vousy?

Sv. Měl.

Předs. Černé?

Sv. Nevím.

Předs. Poznal byste ho?

Sv. Ne.

Předs. Tu jsou fotografie muže. Je lnou přímo, pak s tváří na stranu. Koukněte se byl by to on?

Sv. (dívá se na podobenky). Ne?

Předs. Hilsnere, co tomu říkáte?

Hilsner. Nic.

Svěd. Karolina Pelikánová, 26 let, naroz. v Polné, tam příslušná, katol., svobod., u rodičů.

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Ne. (Přísahá.)

Předs. Pamatujete se na den, kdy byla Hružova zavražděna?

Sv. Ano.

Předs. Kdy?

Sv. 29. března.

Předseda. Kde jste byla?

Sv. Až do čtvrt na šest doma, pak přes Kateřinský kopec šla jsem k Březině. Poněvadž tam bylo blátivo, nešla jsem dále. Uslyšela jsem hlasité, těžké kroky a viděla člověka jíti přes lávku. Vrátila jsem se.

Předs. Přes starou lávku, odkud se jde k Božím Mukám?

Sv. Ano.

Předs. Jak pak vypadal?

Sv. Byl vyšší postavy, měl modrý lajblik, modrou zástěru.

Předs. Proč jste se vrátila?

Sv. Smrákalo se, nebylo dobře jíti k lesu. Napadlo mne trochu strachu.

Předs. Kam pak šel?

Sv. Nevím.

Předs. Poznala byste ho?

Sv. Postavu ano, obličej ne.

Předs. Koukněte se na ty fotografie, na každém obrázku jsou dvě. Jedna přímá, druhá se strany. Snad kdyby to byl on. Nepoznáváte ho?

Sv. (prohlíží podobizny). Ne.

Předs. Co tomu říkáte, Hilsnere?

Hilsner. Nic.

Svěd. Pan farář Vlček. (Generalie.)

Předs. Znáte Hilsnera?

Sv. Znám. (Přísaha.)

Předs. Pane faráři, vy jste byl katechetou v Polné, chodíval jste do Březiny. Byl jste tam v pašiový týden?

Sv. Ano, v úterý 28. března.

Předs. Kdy?

Sv. O třech čtvrtích na pět.

Předs. Co jste viděl?

Sv. Když jsem šel dolů, tu ve špici lesa šel mi přespríc muž silné postavy velikého oka, šoulavým krokem, měl světlý kabát. Koukl mi jen do očí. Obrátil jsem se. On šoural se zpátky k rohu.

Předs. Jak byl stár?

Sv. Okolo dvaceti let.

Předs. Jaký měl obličej?

Sv. Plný, kosti lícní silné.

Předs. Vousy?

Sv. Ne.

Předs. Jak oblečen?

Sv. Světlý kabát.

Předs. Sako?

Sv. Určitě nemohu říci.

Předs. Jak splýval ten kabát daleko?

Sv. Nevím.

Předs. Jaký klobouk.?

Sv. Měkký, stlačený.

Předs. Jaký měl výraz v obličeji?

Sv. Dělal nepříjemný dojem, takže jsem se naň ohlédl. Přísný pohled, velké oko, bystré.

Předs. Jaký dojem činilo oko?

Sv. Jakoby mne zpytoval. Také jsem zaslechl táhlý hvizd.

Předs. Nesáhl do kapsy?

Sv. Ne.

Předs. Prý ano?

Sv. Ne.

Předs. Vy jste sahal?

Sv. Ano, zda mám revolver. Nosím jej s sebou od té doby, co byl ten kaplan na Moravě na silnici zabit.

Předs. Měl jste ho?

Sv. Měl.

Předs. Pak šel zpátky?

Sv. Ano.

Předs. Z které strany jste uslyšel hvizd?

Sv. Nemohu říci.

Předs. Nebyl to Hilsner?

Sv. Ne.

Předs. Poznal byste ho?

Sv. Ano.

Předs. Jaké měl vousy?

Sv. Slabé.

Předs. Mám zde fotografie. Na každém obrázku dvakrát. Podívejte se; Byl mu podobný?

Sv. Byl mu podobný. Ale ten měl silnější říční kosti. Nos neukazoval na israelitu.

Předs. Jest to on?

Sv. Určitě to říci nemohu.

Předs. Ten má slabé vousy.

Sv. Právě ne, ale onen měl silnější. Bylo to jenom jedna, dvě, tři, když jsem se na něho podíval. Ten měl větší oko.

Obhájce. Kulhal?

Sv. To nemohu říci. On se šoulal.

Předs. Co říkáte, Hilsnere?

Hilsner. Nic.

Předs. Vysvětlím pánům porotcům, proč ukazují podobizny tyto. Poslali je z Prahy z policejního ředitelství. Jsou to podobizny Frant. Vera, který jest vyšetřován v Čes. Lípě také pro vraždu, a který se také v této krajině potuloval.

Svěd. Alois Březina, 36 let, v Polné roz., příslušný tamtéž, katolík, ženat, zámečník v Polné.

Předs. Znáte Leopolda Hilsnera?

Sv. Zním.

Předs. Nejste s ním příbuzen, sešvakřen, nemáte proti němu záští?

Sv. Nemám. (Přísahá.)

Předs. Pane Březino! Byl jste při tom, když se hledala mrtvola An. Hrůzové?

Sv. Ne, když se našla v sob. ráno. Já jsem tam přišel okolo půl 10. zároveň se soudní komisí.

Předs. Co jste viděl?

Sv. Mrtvola byla obnažena, jak je to popsáno, měla zkrvácenou hlavu, vlasy spečené, tělo bílé, ležela břichem na zemi, ruce přeložené, nohy měla jednu nazpátek převrácenu, já jsem viděl jen jednu, poněvadž byla tlačnice. Když jsem ji viděl, zase jsem se vzdálil.

Předs. Bylo tam mnoho lidí?

Sv. Zprvu moc ne, byla tam stráž, hajní a četníci. Já viděl p. vachmajstra Klenovce a p. Pýchu. Ti bránili lidu, aby to místo zůstalo netknuté.

Předs. Země kolem byla rozdupána?

Sv. Nejdříve ne. Bylo to úplně tak. Kruh byl uprostřed prázdný.

Předs. Lidé tam nesměli?

Sv. Ne.

Předs. Až potom?

Sv. Pak se tam nahrnuli.

Předs. Kdo šel to oznámiti? Kdo šel pro tu komisi?

Sv. Já nevím.

Dr. Auředníček. Když jste tam přišel, bylo mnoho lidí v mlázi a křoví kolem?

Sv. To já nevím, pochybuji, v mlázi jsem lidi neviděl. Stáli na pěšině s jedné strany vzhůru a s druhé dolů, a nahoře stál hajný Mišinger a dole četníci.

Předs. Přečtu policejní notu pol. řiditelství v Praze, týkající se Vehra — (čte touž.)

Předs. Náš soudní vyslanec, kterého jsme včera vyslali do Polné podal nám tento protokol. Čte týž. (Výtah.)

Protokol sepsaný dne 14. září v Polné. Přít.: c. k. adj. Baudyš, Pokorný zapisovatel, Václav Šimon, starosta z Hory Kutné, Pícha, četník a Karel Zika. Nařízeno, aby se znalcem technickým vyšetřil ony čtyři body. Komise byla provázena Pešákem.

1. U stavení Večeřova se dívala na hodiny. Lze dobře viděti na hodiny.

2. Za 10 minut došla k místu, odkud

Pešák Hilsnera viděl. Cesta stoupá mírně. Je vzdálena od místa u Večery 10 minut. Pešák šel ještě volněji, tedy potřeboval nejvýš 15 minut.

3. Dle profilu cesty sluší konstatovati, že terén dosti stoupá k Březině. Komise se přesně postavila. K místu, kde stál Hilsner, šli zapisovatel, četník a Pešák. Pokorný v šatě šedivém. Okraj Březiny ležel v hlubokém stínu. Chabé obrazy osob. Rozeznávání barev bylo nemožné. Zapisovatele bylo rozeznati. Ony dvě osoby, jen po delším hledění bylo možno rozeznávati.

V 6 hod., když slunce sklonilo se za Březinu, nastalo příznivější osvětlení. Bylo dobře viděti zapisovatele Pokorného. Ti dva nebyli k rozeznání. Když by se pohybovali, bylo by vždycky poznati; vzdálenost 676 metrů t. j. 890 kroků.

4. Na místo, kde byla nalezena Anežka Hrůzová, nelze od Polné viděti. Z místa, kde stál Hilsner, 14 krcků od naleziště mrtvoly, jest viděti na cestu. Osoba mohla býti od Hilsnera dobře pozorována, až na dvě místa.

Svěd. Jos. Strnad. (Generalie).

Před. Znáte Hilsnera?

Sv. Ano. (Přísaha).

Předs. Znáte žida Berana?

Sv. Ne. Já jen viděl na náměstí žida starého ke 40 rokům, na nohu dopadal, měl světlý kabát, tmavý plný vous, pokrátký.

Předs. Vypadal vous jako čtyry neděle neholený?

Sv. Větší, černý.

Předs. Jaké měl oči?

Sv. Veliké. Dlouhý nos.

Předs. Ústa?

Sv. Jako když vidím opici.

Předs. Kdy?

Sv. O půl šesté na škaredou středu ráno.

Předs. To tam byl Cink?

Sv. Ano.

Předs. Vy jste naň ukázal?!

Sv. Ukázal jsem naň Cinkovi, poněvadž měl hubu podobnou opici. Pak šel zpátky. Pak jsem ho viděl odpoledne s Hilsnerem a ještě jedním. Šli na Kateřinský kopeček.

Předs. Kde pak bydlíte?

Sv. V Kandii.

Předs. Kde jste ho viděl?

Sv. U pivovaru.

Předs. Hilsner šel s ním.

Sv. Ano.

Předs. Jaký pak měl oděv Hilsner?

Sv. Ten měl modrý.

Předs. Třetího jste neznal?

Sv. Ne.

Říkal jsem jednoho dne Hilsnerovi :
„Hilsnere, co to bylo za pány?“ Odpověděl:
„Já nevím co to bylo zač. Chodil jsem
s nimi“.

Předs. Znáte Berana?

Sv. Ne.

Předs. Pojdte sem, Berane! Jest to on?

Sv. Není.

Před. Co máte, Hilsnere?

Hilsner. To bylo 29. března, když jsem
šel na rynek s kopce. Nešel jsem se žádnými
židy.

Sv. Opak; z rynku na kopec. On to
musí říci, kteří to byli. On mne prosil pro
Boha, abych toho nechal.

Hilsner. Já ho neprosil.

Dr. Auředniček. Kde jste ho viděl?

Sv. Z okna.

Dr. Auředniček. Kdy?

Sv. V 5 hodin.

Dr. Auředniček. Kde? Na kterém
místě?

Sv. Z okna, jak šel skrz Kandii, od pi-
vovaru vzhůru.

Předs. Zavolejte Cinka! To se nesrov-
navá s Cinkem.

Předs. Cinku, kolik bylo hodin, když Hilsner okolo té fůry běžel?

Sv. Po páté hodině.

Předs. Svědek tvrdí, že ho viděl v Kandii. Jest to možné? Když povídá, že běžel k lávkám, nemohl býti současně na Kandii. Muzikář ho viděl v šedém obleku mezi 4. a 5. hodinou u Vladyků, Sobotková v tmavém. Jak to bylo, který se mýlíte? V 5 hodin v březnu není odpoledne.

Dr. Auř. (K Strnad.) Můžete říci, že jste ho viděl o 5. hod. jít na Kateřinský kopec? Nebylo 6 hodin?

Sv. Ne.

Předs. Co Cinku?

Cink. Já ho tam viděl po 5. hod. Kdy on ho viděl, nemohu říci.

Předs. Mezi 4. a 5. byl u Vladyků.

Sv. Strnad. Tam jsem ho neviděl.

Předs. Paní Hubrová ho tam také viděla v té uličce a bylo 5 hodin.

Pan farář Vlček. Snad se mýlí svědek se dnem? Snad šli v úterý?

Sv. Strnad. Já jsem je viděl ve středu.

Předs. Co tomu říkáte, Hilsnere?

Hilsner. Já tam tudy nechodil. Byl jsem u Vladyků, měl jsem modrý šat.

Předs. V jednu a touž dobu nemohl býti Hilsner viděn na dvou místech. To jest

hezky daleko od domu pi. Pojmanové na Kandii. Prohlašuji průvodní řízení za skončené, zítra v 7 hodin začnou plaidoyery.

Tim líčení toho dne skončeno o půl 3.

Pátý den přelíčení 16. září.

Předseda zahajuje líčení o 7 hod. 15 minut.

Předs. Pan zapisovatel přečte tělešné a duševní ohledání života Hilsnerova. (Zapisovatel čte totéž.)

Předs. Máte něco, Hilsnere?

Hilsner. Nic.

Dr. Auř. Vysoký soudní dvore, dostal jsem zprávu, že onen Frant. Wehr vícekrát pro vraždu stíhaný byl zatčen v těchto dnech a dopraven k okr. soudu ve Warnsdorfě. Hledě k tomu, že svědek p. far. Vlček, když mu byla předložena Wehrova fotografie, vypovídal, že muž ten podobá se onomu muži, který byl viděn v lese Březině jím, dále Neprašem, Šubrtovou a Běhalovou, navrhuji, poněvadž zjištěním totožnosti onoho člověka s Frant. Wehrem věc tato vzala zcela jiný obrat, aby bylo učiněno opatření, by sem byl dopraven onen Frant. Wehr a konfrontován s jmenovanými svědky a aby za tím účelem řízení bylo odročeno.

Veř. žalob. Celý průběh nezavdal nejmenší příčiny k pochybnosti, že by onen Frant. Wehr, který v červenci dopustil se vraždy smilné na jisté dívce, že by byl snad ve spojení s Hilsnerem nebo spolupachateli tohoto činu, jelikož dle přání pražsk. policejního ředitelství byly předloženy fotografie Wehrovy dotyčným osobám a veškery tyto osoby neseznaly po důkladném prohlížení, že by to byl Wehr, obzvláště i pan farář Vlček, neshledávám příčiny odročení. Poněvadž to není pro vinu L. Hilsnera žádné zvláštní váhy i kdyby se to prokázalo. My ještě pátráme po těch neznámých pachatelích a pohnání jeho je ještě možné. Navrhuji, aby nebylo dáno místa k návrhu pana obhájce.

Dr. Baxa. Já se připojuji k tomuto návrhu.

Dr. Auř. Já netvrdím, že by pak bylo dokázáno, že Wehr byl spoluviníkem Hilsnera, nýbrž že by bylo dokázáno, že Hilsner nic společného s vraždou nemá a že Wehr je jediným a pravým pachatelem. Poukazuji k tomu, že obžaloba spočívá jediné na tom, že byl Hilsner viděn v onen čas na místě vraždy, respective na cestě k místu tomu a jinak proti němu nepředlehá ničeho, než že jest lenochem a totéž

svědčí proti onomu neznámému muži, který byl viděn v den před vraždou a jest líčen jako podezřelý, kdyby bylo zjištěno, že Frt. Wehr, který je v podezření, že spáchal vraždu na několika místech z důvodů smilných, že jest to týž člověk — pak by zajisté soudci nabyli jiného názoru o té věci a pak by zajisté situace pro obžalovaného byla příznivější, poněvadž by musili voliti mezi Wehrem a obžalovaným, proti kterémuž jiné důvody nestávají.

Předs. Soud se o tom poradí. (Soud odebrá se k poradě.)

Předs. Soud se usnesl, aby se nedalo místa návrhu p. obhájce na předvedení Fr. Wehra z důvodů následujících, že četné fotografie jeho byly všem svědkům předloženy a všichni se prohlásili, že to onen muž fotografován není, který se po Polné potuloval. Jediný p. far. Vlček v prvním momentu uznal jakousi podobnost, ale konečně prohlásil, že jest to obraz docela jiného člověka, že onen měl plnější obličej, větší lícní kosti, oko výraznější. Dle § 316. prohlašuji průvodní řízení za skončené a soud sestaví otázky.

(Porada ; soudcové se vrací.)

Předs. Pane zapisovateli, přečtete otázky.

Z a p i s o v a t e l :

I. otázka hlavní: Jest-li vinen L. Hilsner, že dne 29. března 1899 okolo 6. hod. večer v lese Březině v Polné společně s pachateli dosud neznámými proti Anežce Hrůzové, dceři vdovy M. Hrůzovy z M. Věžnice, v úmyslu, aby ji usmrtil takovým způsobem činil, že z toho pošla její smrt a že vražda spáchána byla způsobem potutelným?

II. otázka eventuelní, pro případ, kdyby pp. porotci neodpověděli k první otázce hlavní:

Jest-li vinen L. Hilsner, že 29. března 1899 okolo 6. hod. večer, když v lese Březině od více pachatelů proti Anežce Hrůzové, dceři vdovy M. Hrůzové z M. Věžnice, v úmyslu, aby ji usmrtili, potutelně takovým způsobem činěno bylo, že z toho pošla její smrt bezprostředně při samém vykonávání vraždy ruky své na ni vztáhl, nebo způsobem činným spolupůsobil?

Předs. Táži se pana stát. zástupce a obhájce, mají-li něco k pořetknutí.

Dr. Auředníček. Navrhuji, aby podle § 137 dána byla další otázka.

(Podává ji předsedovi napsanou).

Otázka tato zní:

„Zdali jest Leopold Hilsner vinen, že přispěl k tomu, aby vražda na Anežce Hrůzové spáchána byla, aniž však byl při vy-

konávání vraždy ruku na ni vztáhl neb přímé účastenství při vraždě měl.“

Předs. Co podotýká pan stát. zástupce?

Návladní. Aby tato otázka nebyla dána, ale ponechávám rozhodnutí slavnému soudu.

(Soud se odabírá k poradě).

Předs. Soud připustil otázku p. obhájcem navrhouvanou.

Pane zapisovateli přečtěte nyní veškery otázky.

(Zapisovatel čte:)

Předs. Tážu se p. stát. návladního, obhájce a zástupce, mají-li nějakou otázku.

Pan státní zástupce má slovo.

Veřejný žalobce, vrchní rada, Dr. Schneider-Svoboda:

Velectění pánové z poroty!

Za své 30leté soudní, trestní praxe co vyšetřující soudce, co votant a hlavně jako zástupce státní prodělal jsem četné případy vážné a důležité, jež poutaly pozornost širších vrstev, avšak ani jediný nemůže se z daleka rovnati případu dnešnímu, jenž v pravdě téměř uchvátil veškery vrstvy společnosti a který udržel je až do poslední doby ve velkém rozechvění a napjetí.

Jako malý doklad, jak i jednotlivci nezúčastnění o věc se zajímali jest, že nikdy tolik soukromých dopisů anonymních i po-

depsaných a zpráv nedošlo soudu a stát. zastupitelstva jako v tomto případě. (Ukazuje).

Toto jen včera a dnes přišlo a jeví se v tom uznání hodná snaha uvést světlo v ten případ ať přes to nic z toho uvést nelze. Jistý čas. list velmi případně nazval polenskou vraždu rakouskou Dreyfussovou afferou. V pravdě v procesu Dreyf. veřejný tisk přinášel denně několikasloupcové zprávy, tak i o polenské vraždě plnily se listy tu i cizozemské. Dvě přikře proti sobě stojící moci vyvolily si případ tento, aby se tu utkaly na kolbišti tiskovém. Zná je každý, netřeba je jmenovati.

Hned po nalezení mrtvoly nešťastné oběti Anežky Hružové přinášely listy jedné i druhé z těchto mocí sáhodlouhé články, hlavně v úvaze, co příčinou, co pohnutkou tohoto záhadného případu jest. Avšak velectění pánové, to vás nesmí másti a vy nesmíte, byť by jedna i druhá strana sebe delší články přinášela, k tomu nesmíte hleděti to nesmí býti vodítkem vašeho výroku, nýbrž jedině to, co během tohoto přelíčení ve prospěch neb na úkor obžalovaného předneseno bylo.

Motiv jest vedlejší věcí.

Jedná se jen o to, zda-li Leopold Hilsne

dopustil se činu, pro který naň žaloba vznesena byla.

Jsem přesvědčen, velectění pánové, když veškery tyto průkazy, které během tohoto 5 denního přelíčení uvedeny byly uvážíte, že se mnou jste nabyli přesvědčení, že skutečně žaloba je správná a odůvodněná a že jste nabyli se mnou přesvědčení po dlouhém a svědomitém zkoumání celého případu o vině Leop. Hilsnera.

Byla vám dána, velectění pánové, především otázka hlavní, souhlasící s žalobou: Zda jest Leopold Hilsner vinen, že 29. března 1899 okolo 6 hod. večer v lese v Březině u Polné, společně s pachately dosud neznámými proti Anežce Hružové v úmyslu, aby ji usmrtil takovým způsobem činil, že z toho pošla její smrt a že vražda byla spáchána způsobem potutelným.

Velectění pánové! Více než v kterémkoli trestním případě záleží zde, abychom úplného přesvědčení nabyli, kdy a kde vražda spáchána a v tom ohledu myslím, že podal průběh přelíčení nezvratných důkazů. Dovolím si hlavně poukázati k tomu, proč veř. žaloba tvrdí, že vražda spáchána v tu dobu a na tom místě.

Se strany p. obhájce chce se to vzíti v pochybné a dedukovati z toho nevinu.

Netřeba, myslím, celý příběh vyprávěti, že An. Hrůzová byla velmi bohabojné děvče (měla růženec, jenž se ztratil), že po více roků chodila z Věžničky, malé to vesničky $\frac{3}{4}$ hočiny od Polné do šití k Blandině Prchalové. Ta bydlila na konci židovského města ob dům. v němž L. Hilsner u své matky M. Hilsnerové bydlil, který náleží židovské obci polenské, v kterémž nahoře jest židovsko-německá škola. Tam dole jí byl byt poukázán zdarma. Ten se podobá středověkému sklepení. Hilsnerová měla zadarmo byt, ale byla povinna — známo, že, když cestují israelité, že neradi trvají jinde — takovým těm cestujícím židům podati přístřeší a dávala je.

Tak se stalo, jak Leopold Hilsner sám doznává, že u Hilsnerů zvláště v čas Velikonočních svátků moc židů bývalo ubytováno. Jak jste slyšeli, tak Anežka Hrůzová také letošního roku začátkem března chodila do šití k Prchalové. Vycházela, když se rozednilo po 7. hod. nebo ve čtvrt na 8 a obyčejně o půl 6. vracela se tou samou cestou a na to kladu hlavní váhu. K Žabokrtům, pak k potoku nahoru ouvozem na na jedné straně lesem Březinou, na druhé poli omezeným. Na každý pád, velectění pánové, ten, kdo vraždu spáchal, musil znáti

dobře, kudy Anežka Hrůzová chodila a kdy. Nelze si to jinak mysliti a proto také není divu, že s takovou smělostí a drzostí za dne bílého na cestě, kde lidé chodí, byla vražda spáchána. Jest to pochopitelné, poněvadž právě v jinou dobu domů nešla, než za světla. Jinde ji nebylo lze tak snadno přepadnouti. Jest zjištěno svědky, že o něco dříve vyšla, asi o čtvrt na šest. (Sádlo koupila, Kotzmanová ji provázela, Dvořák ji uviděl naposled o čtvrt na šest.) Byla by musila dojíti téhož dne ve čtvrt na sedm domů. To se nestalo. Matce to nebylo nápadno, poněvadž o Velikonocích je více práce v šití, ani druhý den ve čtvrtek, teprve v pátek tam šla a to spíše pro košíček, poněvadž myslela, že Anežka tam je. Nebyla tam. Lekla se, počali ji hledat, syn chodil po přátelích. V sobotu byla ráno pomocí školní mládeže prohlídka lesa. Šel jeden vedle druhého, a při této prohlídce o 9. hod. ráno nalezena mrtvola Anežky Hrůzové v mlázi. Přistupují ke známkám, které ukazují na vraždu zákeřnou. Nalezeno bylo hlavně troje poranění. Hlavní byla hrozná, děsná rána na krku, která měla dle lékařského dobrozdání smrt vykrvácením za následek. Byla absolutně smrtelná. Mimo to na krku byla nalezena strangulační rýha, ne

přes celý krk, ale jen na pravé straně. Byla jí hozena lůčka, oprátka přes krk a zavlečena. Mimo tuto rýhu strangulační, která ji mohla omráčiti, nalezeno na hlavě osm ran spáchaných tupým, ostrým, hranatým předmětem, holí neb kamenem. Co se týče těchto osmi ran, tak rány byly lehké, nepronikly k mozku. Mně jest to nápadné, že, kdyby hned by chtěl ji usmrtiti, že by mezi osmi ranami jedna byla vedena tak, aby ji usmrtil. Ale zdá se, že měly úkol jí omráčiti.

Já myslím, že z osmi ran kamenem mohla býti jedna smrtelná, že rána na krku byla příčinou smrti. Jak ruku zdvihla k obraně, má na rameni fialový pruh. Velelectění pánové! Vy si můžete utvořiti úsudek, zda by mohl jeden pachatel se čtyřmi vražednými nástroji najednou působiti. Ale dále na místě činu nalezeno kus opraty, a tu jest viděti, že musel v tom, co držena, nožem někdo ránu způsobiti. Jest tedy dokázáno, že více osob působilo; že tomu tak, svědčí ta okolnost, že s největším chvatem košili rukávy strhovali, že na jedné straně rukáv uříznut, na druhé utržen. To jsou momenty z objektivního nálezu lékařského. Máme také subjektivní momenty. Celou řadu svědků (Pešáka, Cinka, Škaredu, Huberovu), kteří všickni viděli Hilsnera se dvěma. Nelze si mysliti, že by to

byl mohl jeden pachatel spáchat. Na místě, kde vražda byla spáchána, nalezeno něco krve. Velectění pánové! Soudní lékaři nám zde stvrdili, že není možno, aby, kdyby byla přenesena z místa vraždy na ono druhé, netekla krev. Jest tam mlázi, velká houština, kdyby se něco neslo tamtudy, není možno, aby nezůstaly známky, že nesena.

Že vražda se v lese nestala, dokazuje ta okolnost, že honící psi mají ten zvyk, kde najdou krev, že tam se převalí. Dvořák šel se dvěma psy a ti na tom místě, kde zavražděná nalezena, se převalili. Jinde v lese ne. Když přihledneme k výpovědím svědků, jest vyloučena možnost, že by vražda na jiném místě a v jiném čase mohla býti spáchána. Anežka Hrůzová byla přepadena zákeřnický, potutelným způsobem. Přicházím, velectění pánové, teď teprv k úkolu, abych prokázal, že dle šetření stává důstatečných důvodů podezřívacích, že Leopold Hilsner na vraždě té se účastnil. O tom máte tedy přesvědčení, že 29. března o 6. hodině večer více pachatelů vraždu tu spáchalo. Lituji, že nebylo možno spolupachatele Hilsnerovy nalézt. Celá řada osob byla v podezření, avšak u všech, které byly zatknuty (Janda) jejich nevina se zjistila. Jen ohledně Leopolda Hilsnera čím dále, tím více důkazů podezření vzrůstalo.

Pokud se týče podezření proti Beranovi a Friedovi, jak bylo v žalobě poukázáno, bylo během tohoto přeličení zjednáno přesvědčení, že nedalo se podezření dokázat, poněvadž podstatně alibi prokázali. Co se týče Berth. Frieda jest zjištěno, že od 24. března do 4. dubna byl v nemocnici v Humpolci, což dokázáno konfrontací ošetřovatelky a jiných a zvláště, jak Volksblatt uváděl, lidé, kteří Frieda viděli, toho nedokázali.

Rovněž o Beranovi se mysliło, že byl okolo 30. propuštěn a vznikla pochybnost, zda nebyl dříve propuštěn. Avšak v tomto protokole zvláštní náhodou se dokázalo, že jinak Beran byl propuštěn 30ho, poněvadž krajský soud v Chrudimi požádal telegraficky okresní soud v Polné, aby byl Beran vyslechnut a následkem toho výsledku byl o 3 h. později puštěn než býti měl. Rovněž i veškerí svědci, již tvrdili, že ho viděli, ho nepoznali.

Poněvadž nejpodezřelejší spolupachatelé svoje alibi na jisto postavili, nelze je míti za společníky Hilsnerovy. Kromě toho bylo zjištěno, že to nebyli polenští, nýbrž cizí, což vypověděli Cínek a Hubrová. Lituji, že tyto spolupachatelé nebyli vypátráni, ale bylo nutno na základě sebraného materiálu předvésti aspoň jednoho z těchto pachatelů před vaši soudnou stolicí.

Co předléhá proti L. Hilsnerovi? Velečtění pánové!

Často sice chybi hlas lidu a pověst, ale ne v tomto případě, kdy roznesla se tak rychle, a hned po nalezení mrtvoly byla u něho předsevzata domovní prohlídka. Jak podezření vzniklo, nelze zjistiti. Nejvýš, že Hilsner vedl toulavý život, a v Březině každodenně se potuloval. Tak pravi zejména svědek Jelinek, ani sám to nepopírá. To by nemělo ani toho významu, kdyby nebylo probřesklo, že vedle Anežky Hrůzové bydlel a ze schůdků často na ni se díval. Během celého vyšetřování tvrdil Hilsner, že Anežku Hrůzovou neznal a neviděl a nechtěl o ni ani slyšeti, teprve během líčení možnost připustil. Ostatně v tomto ohledu jest mnohem důležitější, že A. Hrůzovou nejen znal, ale také se o ni zajímal. Poukazují na výpověď její matky a poručníka Nováka. Matce vypráví, že ji pronásleduje ošklivý žid, že se na ni kouká. Obzvláště pak poručník Novák, kterému vyčetala matka, že A. Hrůzovou málo chrání, a který jednou, když se ze strachu před Hilsnerem k němu vrátila, A. Hrůzovou kus cesty doprovázel a ještě čekal, až zajde. Z toho je viděti, že ji sledoval, což je přirozeno při jeho letoře, když ji viděl choditi denně do šití. I jeho nejlepší kamarád Fr.

Veselý vzpomíná, že mu o ni vypravoval, dále obě švadleny Vytačilová a Reismanová, kterým řekl 28/3., že má holku ve Věžniče.

To vše, když uvážíte, velectění pánové, uvěřite, že není pravda, že by obžalovaný A. Hrůzovou neznal a si ji nevšimal, a nabudete přesvědčení, že věděl, kdy a kudy se každodenně vrací, a poněvadž ti druzi židé byli cizí, on jedině mohl upozorniti je: Tady půjde a zde ji nejlépe najdeme.

Velmi těžká byla otázka, prokázati přítomnost Hilsnerovu na místě činu. Že Hilsner neprokázal své alibi, nýbrž že dokázal opak jeho tvrzení, jest záhadné a podezřelé. Avšak nebyl bych v tomto těžkém případě nemohl s bezpečností vznést žalobu, kdyby nebylo během líčení prokázáno, že Hilsner v kritické době nejen k místu činu se blížil a po činu hned se odchýlil, nýbrž, že v kritické době na místě činu byl!

Tu musím předeslati, co Hilsner celý den dělal. Především Dvořáková stvrzuje a Hilsner připouští, že byl okolo 10—11 na Kateř. kopci a svědkyně viděla ho od Kojdlova stavení do města se vraceti. V jednom si odporují: Hilsner tvrdí, že o svátku již v lepších šatech se objevil, kdežto svědkyně viděla ho v obleku zelenavém. Dále jest zjištěno, že obžal. po obědě asi okolo druhé

hodiny odebral se opět na Kateř. kopec, kde v hezkém sadě byli výrostci, bez práce jsoucí a hráli v karty — dudáka. Přišel prý v tmavomodrém obleku. Připouští, že tam k nim přišel, ale v jednom se rozchází. Oni říkají, že je vybidl, aby s ním šli do Březiny, a že směrem k Březině od nich odešel. On tvrdí, že šel okolo pivovaru zámkem zpátky. Vám i mně bylo zajisté v prvním momentu nápadno, když tam zamýšlel vykonati vraždu, proč je vyzýval, aby tam šli. To je však lehce vysvětlitelné, poněvadž tam jeho kamarádi také chodivali, chtěl zvěděti, bude-li čistý vzduch.

V prvním okamžiku jsem myslel, že do Březiny skutečně šel, ale on se vrátil. Tu ho viděl svědek Muzikář z okna po 4. hodině a bylo mu nápadno a všiml si toho, že jde ve všedních šedých šatech, ačkoliv měli svátky. On se tedy skutečně vrátil. Už nebyl v tmavomodrém šatě. Po měnění šatů jest velmi nápadné. To svědčí že to bylo promyšleno, aby nebyl poznán. Dále jsou tu svědci, povozník Cink a Škareda. Cink vozil slámu do židovského města, několik minut po páté hod., a když vypřáhal koně v úzké uličce, viděl Hilsnera ještě s dvěma cizími výrostky, z nichž jeden pajdal, kteří kouřili cigarety a které napomínal. Hilsner měl prý

šedivé, všední šaty. Svědek praví, že je pak viděl uháněti k lávkám, právě směrem k Březině. Řekne se, že nemusili jít k Březině. Já sám byl 8 měs. v Polné, a chce-li někdo jíti na Kateř. kopec, jde obyčejně zámkem. Omyl u Jos. Cinka není možný, poněvadž to dosvědčují Pojmanová, Marie Hubrová a Jos. Škareda, který se den před 29. teprve přistěhoval.

Z výpovědi těchto svědků vychází, že se vrátil do Polné, že se musil převléknouti a pak po páté hodině k Březině se ubíral. Byl bych se spokojil i s tímto důkazem, avšak tu vyskytl se dodatečně důležitý hlavní svědek, kterým zájem spravedlnosti získal a který se nedal odstrašiti vlastní škodou. Jest to výpověď Petra Pešáka, který teprve po obžalobě, která na něho nemohla vzíti ještě zřetel, se přihlásil, který jest korunním svědkem a viděl ho na místě činu a sice se společníky. Chodil kupovati med před svátky a obrátil se zejména k svému příbuznému do Dobroutova. K páté hodině zastavil se u domu Večeřova, koukal se na hodiny, tlouklo pět hodin. Pak se ubíral pomalu dále a asi po čtvrt hodině napadlo ho konati malou potřebu a obrátil se proto k lesu Březině a tu vidí nějakou postavu stát na té cestě vedoucí vedle Březiny nad ouvozem, která se

opírala o bílou hůl a když se déle díval, dle postavy a všeho a zejména, když se začal pohybovat, chytil hůl v prostředku a plouhal s ní do předu a do zadu, poznal v něm Hilsnera, který mluvil s nějakými společníky, které nemohl rozeznati mezi stromky.

Pro důležitost tohoto svědka použilo obhájení, ač ne těch pravých zbraní, přece všeho, aby věrohodnost tohoto svědka byla v pochybnost vzata, sneslo proti němu material, že jest krátkozraký, špatné pověsti, zloděj, povídálek atd. Avšak veškerí svědci panem obhájcem vedení, kteří jeho nevěrohodnost stvrditi měli, dokázali pravý opak.

Jakubem Coufkem stvrzeno, že v tu dobu asi k večeru tam Pešák byl pro med. Také obhájení přineslo, kdyby byl věrohodný, že že by to byl hned řekl. Svědek udal příčinu, proč ne, měl zakázky, pracoval israelitům v Polné, obával se, že když přijde k soudu, že třeba přijde o ně. Bylo na něm viděti duševní boj. Nevěděl, s kým se poradit. Coufek stvrzuje, že k němu přišel zase a chtěl mu to říkat. Coufek řek, já nechci nic slyšeti. Četník se to dověděl, a on byl povolán k soudu. Že svědek tento jest věrohodný, viděti jednak z Vašeho úsudku, jednak to dokázali oni svědci. Hlavně k tomu poukazují, byť ne celá porota, vyslanec krajského soudu

odebral se a vyšetřil zda okolnosti Pešákem uvedené mohou spočívat na pravdě. Zjistilo se, že od Večeře jest viděti na hodiny, že z místa, kde se kouká na Březinu, jest dobře viděti na pěšinku a lidi tam stojící. Když přišli tam ve 2 hod. za nejkrásnějšího svitu, byla od lesa tma, tak že nebylo rozeznati, avšak k 5. hod. dobře bylo rozeznati osobu.

Pan adjunkt Baudisch poznal svého zapisovatele tam. Obrysy byly znatelný. Možné že p. Pešák má lepší zrak než p. Baudisch. Udání Pešákovo jest základním pramenem. Velectění pánové, máme dokázáno, že obviněný bral se tím směrem. Byl zde včera svědek Strnad, ten vypověděl, že odpoledne viděl 29. března Hilsnera s dvěma židy v Kandii.

Svědek ten ví, že o 5. hod., ale čas přesně udati nemůže. Mýlka jest jen o nějakou dobu.

Máme dále svědkyni, která viděla Hilsnera vraceti se. To jest Marie Sobotková, která dříve řekla, že za úsvitu, kdy zapadalo, tedy, že ještě bylo světlo. Slunce zapadalo v 6 hodin 25 minut.

V tu dobu viděla jíti Hilsnera od Božích muk ke Kojdovu v tmavém obleku. Jest možno, že v soumraku mohl býti oděv tmavší. Není vyloučena možnost, že se převlékl do

tmavého a chtěl jít do synagogy. Nemyslil jsem, že mi bude možno tolika důkazy dokázat, že obviněný v čas, kde kriticky šel k místu, že v kritické době na místě byl viděn a krátce po vraždě jít zpět. A co proti tomu může Leopold Hilsner namítati? On tvrdošíjně popírá a dokazuje alibi. Když se vrátil s kopečku zpět, že chodil od 4 do 1/2 7. na náměstí, tam připojil se k němu Zelingr, že chodili pak Leixner a Dvořáček u Horní Brány Hugo Fried a Max Brettisch. Konečně že šel o 1/2 7. do synagogy, což měli dosvědčiti Steiner, Basch. Zelingr, Leixner, Dvořáček taky stvrdili, že to odpoledne vůbec se nesešli s Hilsnerem, že ho odpůldne vůbec už neviděli. Brettisch a Hugo Fried se nepamatují, Lustig, Basch, Steiner to nemohou tvrditi, že ho viděli v synagoze, druhý den ano. Že udání těch jsou pravdivá, viděti z toho, že tvrdil, že mu Dvořáček ukazoval pracovní knížku, dne 31.; teprve potom, když měl poradu s obhájcem, upustil od toho a připustil, že to mohlo býti později (31.) Alibi neprokázal. Nápadno jest, že Hilsner tolikrát šat měnil, dopoledne tmavý, pak modrý, pak šedivý. To jest nápadné, že večer si brával cobyčejně šedý šat pracovní. Když už měl tmavomodré šaty, proč večer oblékal šedé. Přicházím k svědkyni, která

dosti vypověděla, jejíž výpověď jest podporována Korejtkem a Filipenským, o které jsem myslel, že by mohla dáti důležité svědectví. Jest to představená z M. Věznice Vomelová. Ona 29. šla do Polné, k večeru se vracela, šla pomalu a přišla o $\frac{1}{4}$ na 6 v ta místa, kde najednou slyší šumot, obrátí se, vystoupí mladý 20letý muž v šedém obleku, měl bílou oloupanou hůl v ruce, ten se zalekl, obrátil, skočil dolů do úvozu. Svědkyně nepoznává určitě L. Hilsnera, tvrdí, že nemůže to určitě říci, poněvadž se z leknutí dobře nepodívala. Ale při konsultaci řekla, že postava, výška, chod, házení rukou jsou jeho. (Dříve než Hilsner předveden, vypisovala jeho chod, jak držel hůl vejpůl a s ní šermoval).

Řekla tehdy: jest mu velmi podoben. Zcela jakoby to byl on. Při líčení, že nemůže určitě tvrdit, poněvadž si nevšímla dobře obličeje, ale podobá se mu. Když připouští, že postava, chod, pohyby, jsou podobny a přihlédneme-li ke Korejtkovi a Filipenskému, kteří řekli, že jest to jeho charakteristikon, k Pešákovi, že vzal hůl do prostřed, musíme říci, že to byl Leop. Hilsner, poněvadž na místě činu hůl taková nalezena zakrvácena, Leop. Hilsner sám musel dáti ránu. Myslím, že Vomelová jest

svědkyní velmi důležitou. Velect. pánové, přicházím k dalšímu, důležitému bodu, k oněm kalhotám. Jest důležité, že Hilsner měl více obleků. On tvrdí sám, že černý, lepší tmavomodrý a zelený. Toliko o šedém nechce věděti. Při prohlídce domovní našlo se prádlo. Našla se však šedivá vesta, ne kalhoty. Hilsnerová nechtěla svědčiti proti synu, teprve bratr Leop. Hilsnera Isim dle vypravování Schützova to řekl. Schütz vyprávěl, že Isim přichází nemytý. Byl hubován, tvrdil, že nemohl se mýti, poněvadž jsou u nich zase židi. Právě 29./3. přišel Isim nemytý a Schütz ho tepal a tu měl říci, že u nich židi přenocovali. Isim byl do Polné předveden z Velkého Meziříčí a při té příležitosti sdělil, že má matka jakési staré kalhoty v kufru ve staré synagoze.

Vykonána prohlídka v Meziříčí a tu se v kufru mezi šatstvem ženským našly hledané kalhoty, na nich skvrny musily býti zaprané, toliko u zapjatého knoflíku zůstaly vlhké, tam plíseň. Náhoda přišla, že se kalhoty také našli. Slyšeli jste, ctění pánové, dobrozdání chemika a profesora Dra. Reinsberga a Dra. docenta Slavíka. Ti je prozkoumala i řekli, že spektroskopická zkouška nemohla se zdařiti, poněvadž kalhoty byly prány. Ostatní zkoušky se zdařily: našli

krvenky lidské a řekli, že to udati mohou s největší pravděpodobností.

Zkouška spektroskopická se nemohla zdařiti, ale chemická se zdařila.

Velectění pánové! Já bych na to nekladl váhu, ale to celé ukrývání a to praní, je velmi záhadné. Když byly kalhoty předloženy Hilsnerovi, musil připustiti, že jsou jeho, že je však měl ve Žďáře, že je pak letos pohodil a už nenosil. Neprve řekl, že skvrny pocházejí ne od krve, ale od špíny a že se nezranil. Teprvé po úradě s panem obhájcem se nechal hlásiti a tvrdil, že na něj sletěl nějaký balvan a že mu tekla krev. K důkazu toho dovolával se na Skálu. Vy jste slyšeli, jak ten to vyličil, že se mu nic nestalo, že se žádnou krví neznečistily. Kalhoty pocházely od továrníka Hübschmanna, který řekl, že na nich nikdy takové skvrny neměl. Poukazují na to, že Skála dokázal, že je Hilsner ve Žďáře neměl. Jeho kamarádi viděli jej u něj, Leixner týden před vraždou, Zelingr a Veselý před Velkonočními svátky. Pánové, tyto kalhoty jsou usvědčujícím momentem pro důkaz viny.

Dalším momentem je nůž. Znalci pravili, že nůž musil býti dlouhý a ostrý, že

to nemohl býti zavěrák, na nějž se Hilsner odvolával.

Bylo však zjištěno, že takový nůž měl, více svědky. Veselý viděl u něho nůž v pochvě a uvedl za jaké příležitosti. Dále Fr. Pařík a máte zde výpověď Vytlačilové, která řekla, že jí ukázal den před vraždou při oné rozmluvě pod lucernou lesklý silný nůž. Z těchto výpovědí vychází, že Hilsner byl v držení nože, kterým vražda spáchána býti mohla.

Přihlédneme-li, velect. pánové, k způsobu jeho obhajování, které spočívá v popírání každé dokázané skutečnosti, vidíme, že je to velmi závažnou věcí, a tím, jak jsem již řekl, vzdává se možnosti nejlepšího důkazu nevinny.

Jest zde celá řada vedlejších momentů: jeho chování před Fr. Veselým, jak klopil jako na př. oči, zamyšlenost, jak dokazují Beran, Neubauer a jiní. Výpověď Klenovcova vrhá zvláštní světlo na celou věc. Nebude žádný mysliti, že Hilsner nevěděl, kde se vražda stala. A když ho vedli do Věžničky, šli okolo místa, kde byla hromada lidí, on šel klidně kolem a teprve u Malé Věžničky se ptal, jakoby neuměl pět počítat: „To mě vedete tam, kde je místo činu?“ Dále stvrzují Filomena a Bedř. Brožová, že sly-

šely, jak pod jejich okny si říkali židé, že žádný svědek nemůže nic dokázati a zlobili se na kantora, že mohl aspoň říci: „Er ist wahrscheinlich, dort gewesen.“ Pohleďte dále k osobnosti obžalovaného. Velectění pánové, Hilsner není sice žádným trestaným zločincem, ale na ostří břitvy se nalézal již kolikráte.

Nikdy se práci nechtěl oddati, u žádného mistra nevydržel přes 4 neděle a jest to nápadné, že když jeho matka živila se almužnou, on přece nic nedělal. Tato zahálčivost jest významná. Svě milence vyhrožoval smrtí, ačkoliv tato se mu podala. Byl trestán pro udání jiného jměna. Máme zde ještě jednoho svědka, který slyšel u Hilsnera rámus, jak mu matka říkala, „ty raubíři, zabijáku, já tě musím udat pulkmistrovi.“ Vidíte, že byl Hilsner způsobilým, aby od něho bylo lze se nadíti takového činu. Velect. pánové! Já Vás prosím, abyste ne jednotlivé podezřívající okolnosti vytrhaně uvážili, neboť proti každé okolnosti dá se něco říci. Já jsem velect. pánové, neměl nikdy takový případ, kde by tolik podezřelých okolností tvořilo jeden nezlomný řetěz jako zde.

Když tyto okolnosti v jejich celosti uvážíte, musíte zajisté se mnou přisvědčiti,

že Hilsner jest jedním ze spolupachatelů dle první hlavní otázky. Já při tom nebyl a nebylo svědků, kdo to udělal kdo řezal, ale že Hilsner při tom byl, jsem přesvědčen. Proto také můžete směle přisvědčiti k této otázce, neboť nestojí v ní, co dělal; je lhostejno, jest-li ji udeřil, nebo oprátku hodil, nebo řízl, to nevadí.

Sl. soudní dvůr dává vám pro případ, kdyby přece někdo byl v pochybnostech, další eventuelní otázku, jest-li vinen, že 29. března 1899 okolo 6. hod. večer v lese Březině od více pachatelů proti Anežce Hrůzové, v úmyslu, aby ji usmrtili potutelně, tak činěno bylo, že z toho pošla její smrt, jest-li on bezprostředně při samém vykonávání ruku svou na ni vztáhl, neb jinak spolupůsobil.

Já myslím, že můžete hned k první otázce přisvědčiti, poněvadž tam nestojí, jakým způsobem spolupůsobil. Ale kdyby některému z pánů mělo býti na závalu, že snad řez nezpůsobil, že se činu nesúčastnil, přisvědčte k otázce druhé. Věc zůstane si stejná, poněvadž zákon každého účastníka stejně stihá.

Musím se však opřít, že by zde byl jakýsi podklad pro druhou eventuelní otázku k návrhu p. obhájce přijatou.

V této je: „aniž při samém vykonání vraždy ruku svou na ni vztáhl.“ Já myslím, že tu nestává nejmenší pochybnosti, že na ni ruku vztáhl a že by jinak při tom působil způsoby vyjmenovanými v § 5, o tom lze bezpečně pochybovati. Já myslím, že otázka druhá eventuální byla dána proto, že p. obhájce pod návailem usvědčujícího materiálu cítí, že skutečně má tu snahu, když je výrok nevinny nemožný, aby bylo aspoň dosaženo nejmenší míry trestu.

Proto nepřisvědčujte, velectění pánové, k této nýbrž k otázce I. a II.

Zástupce soukr. účastnice dr. B a x a.

Velectění pánové! Já v tomto případě zajisté velmi vážném a pozornost vzbuzujícím mám úlohu hájiti soukromé zájmy matky Anežky Hrůzové, kteréž přirozeně mohou býti hájeny, je-li obviněný pachatelem a bude-li za vinna uznán. Proto, co se týče vývodů obžaloby, připojuji se v celém rozsahu k tomu, co zde bylo proneseno se strany veřejného žalobce. Ale hned musím podotknouti, že soukromoprávní nároky, ať peněžní, pohřebné, neb snad jiné nároky nejsou přirozeně úplnými. Neračte zapomenouti, že se zde jedná o matku, která ztratila dceru hodnou, pobožnou, ctnostnou,

kterou vychovala tak, že z ní byla panna, děvče, o kterém jsme neslyšely než chválu.

A tu, velectění pánové, vedle těch soukromých nároků vycítíme, že zde má ta matka ještě jiné právo, než to soukromé. Matka, která si dala takovou práci se svou dcerou, která ji tak vychovala, když uslyšela o její smrti, ptala se: Proč se to stalo mé dceři, proč byla zavražděna, proč ta hodná dcera nezemřela v náručí matčině smrti přirozenou, proč přišla do rukou zlosynů? Ta matka se ptá, proč, ptá se všech: Měla nepřátele? Zavinila něco, způsobila zlo, zármutek? Stala se obětí nějakého smyslného činu?

My z celého průběhu řízení jsme neslyšeli že by kohokoliv měla. Neměla nepřátele, nemohla býti zabita ani ze msty, ani ze žárlivosti, ani ze zhrzené lásky, poněvadž to nikde nebylo opodstatněno, poněvadž Hilsner se nikdy neucházel o její přízeň, nikdy s ní nemluvil, ač se snažil, aby ji poznal. Není také možno, aby padla za oběť nějakého smyslného činu, naopak všechny podobné domysly byly vyvráceny tím, co jsme zde od znalců slyšeli.

Velectění pánové!

Proč tedy, z jakých pohnutek byla Anežka Hrůzová zavražděna, co si má mysliti její matka? Chci věděti, kdo to byl a proč tak

ublížil těžce Anežce? U rodičů je to přirozeno, že se neptají, kdo uhodil, ale také, proč uhodil. A což teprve, když dítě přijde o život!

Vel. pánové! Bohudík a také bohužel, že jsme se dověděli pravou příčinu smrti, pachatelům ani ve snu nemohlo napadnouti, že přijde jejich čin tak brzo na jevo. Počítali na celou řadu vražd, které dobře ukryli, a když jejich oběti byly odkryty, nebylo na nich viděti, jakým způsobem byly zahubeny. Oni si počínali s tím úmyslem, aby jejich oběti byly co nejvíce ukryty a počítali se vší pravděpodobností, že zůstanou na dlouho ukryti.

Při první vraždě na světě volala krev zavražděného o pomstu, zde však krev nevolala o pomstu, poněvadž v ní krve nebylo, ale celé to mrtvé tělo volalo o pomstu. A prozřetelnost dala příležitost spravedlnosti, aby zde vypátrala, jakým způsobem byla Anežka Hrůzova zprovozena se světa, a kdo byl tím pachatelem.

Vel. pánové! To mrtvé tělo je důkazem, to mrtvé tělo promluvilo po smrti a mluví dnes celé veřejnosti a k vám, jako k soudcům. Stav v jakém byla mrtvola nalezena, dosvědčuje nejlépe způsob vraždy a my se ptáme s matkou Anežky, proč její dcera,

ta ctnostná křesťanská panna byla zavražděna!

Vel. pánové! Já nechci pracovati s nějakými smyšlenkami, nechť mluví znalecký důkaz.

V mrtvole nebylo nalezeno takřka ani dost málo krve a to množství, které bylo nalezeno, nikterak nesouhlasí ani v nejmenším s velkou mírou krve, kterou každý člověk a zejména Anežka Hrůzová jako zdravá, silná ženská musila mít. Dle soudních znalců stala se vražda asi tím způsobem, že Anežka Hrůzová byla ze začátku omráčena. Oni nemohou říci, proč se to vše dělo, a také to od nich nikdo nežádá. Ale musila dostati první ránu za živa, poněvadž vyšla krev, kdežto po smrti by se krev nebyla ukázala. Potom byla přepadena zadrhnutím provazu. Velect. pánové! na to račte dáti pozor, k jakému cíli byla Anežka Hrůzová zavražděna. Vrahové vrhli kličku na ni z jakéhokoli důvodu. Snad aby jí více omráčili, ale aby nemohla křičeti. Ale kdyby šlo vrahům o to, aby se jí zbavili jako osoby, bylo by nej-
snadnějším, kdyby tu kličku o 1 minutu déle přidrželi a Anežka Hrůzová byla by za-
jistě uškrvena. Kdyby šlo vrahům o to, aby se jí zbavili z jakýchkoli jiných pohnůtek, které jsou ovšem vyloučeny, jak snadnou by

měli práci a jak snadno zbavili by se všech důkazů. Kdyby jí byli zadrželi krk, pak nepotřebovali strhovati šat s těla zavražděné, pak nepotřebovali čistiti svoje šaty, pak byli by bývaly s vraždou daleko dříve hotovi a nebyli by žádné stopy krve, ani na nich ani na místě.

Ale jim se nejednalo jen o život Anežky, ten hlavní způsob zavraždění musil teprv přijíti, ta hlavní a jediná příčina smrti, zařiznutí velkým ostrým nožem.

Já ránu popisovat nebudu. Vše, co předcházelo, ukazuje, že skutečně jednalo se o zcela jinou věc, než o zbavení života. Vmysleme se jen do situace: To děvče kráčí domů, má již myšlenky na domov, nic zlého netuší, nemá nejmenšího ponětí o vrahu — pojednou jest omráčena, dána v moc několika lidí, kteří s ní začnou strhovati šaty, způsobem tak zběsilým, tak násilným, že musila nutně přijíti k sobě a považte situaci mladé, cnostné dívky, když s ní strhávali šaty, když se viděla v rukou tří neznámých, kteří byli patrně jiné jí odporné rasy jak se na ni sápu, jako na obětné zvíře, jaká muka musila vytrpěti, když jí obnažovali prsa, když si vzpoměla, k vůli čemu to vše je, že snad v nejbližší chvíli některý z nich chce na ní provésti smyslný čin, chce zneuctiti její

panenské krásy, a když se obává toho, vidí, že na ní je obmyšleno něco jiného, vidí, jak vyndává nůž, cítí tu ruku špinavou, vražednou, která nůž ještě zkoumá. Kdo uváží tyto okamžiky, uzná, že Anežka Hrůzová byla mučedlnicí v pravém smyslu slova. K čemu se to dalo? Že žádná krev nenalezena, že malé místo potřísněno dle výpovědí znalců, plyne z toho, že se jednalo o způsob vraždy, který jest nám dosud neznám. Tento způsob byl novým, bohužel — a bohudík, že se to dokázalo. Chtěli zavraždit křesť. osobu, dívku nevinou, aby z ní krev dostali. Všechno zamlouvání nic nepomáhá, ten účel vraždy zde byl. Zvěst běží světem, že jsou lidé, kteří usilují o bezživotí bližních, aby se zmocnili jich krve. Jest to příšerné, strašlivé. Člověk se vzpírá tomu věřit, my nevěříme pověstem a přece stojíme před faktem, které je dokázáno, které se nedá vyvrátiti. Nemluvím o účelu, za jakým se to dalo, o tom nevím. Jest to povinností všech, kteří stojí v čele státní společnosti, aby hledali proč, aby pátrali, proč krev zachycují, proč se to děje. Musíme se brániti proti těm, kteří dostávají krev z našich křesť. dívek; třeba pak, aby proti nim bylo zakročeno.

Velectění pánové!

Toto faktum se nezmění, stojíme pod tíhou jeho. Víme, že Anežka Hrůzová dne 29. března 1899 byla zavražděna, aby z ní krev byla zachycena.

Velect. pánové! Když zde máme to, tážeme se, kdo ten pachatel? Vyšetřování odpovědělo jasně: ti židé, kteří chodili v okolí Polné s Hilsnerem. L. Hilsner ví dobře, proč zapírá. Zapírá, že chodil se židy, jest dokázáno. Vždyť mu to řekla ona žena z lidu Pojmanová: „Proč to neřeknete a citírujete pány? Pak by to přišlo ven, jaké to byly osoby. Byli bychom na stopě příšernému tajemství. Když se jedná o vraždu, kdož by nepomáhal úřadům a matce, aby vrahové byli vypátráni? Tu jednalo se o to, aby stopa zůstala nepoznána. My stojíme ne před záhadou, ale poloodkrytou již. Dnešní přelíčení počátkem je pátrání. Až to vyjde na jevo, pak oddychne si lidstvo křesťanské. Dej Bůh, aby si oddychlo. Že se židé tam potloukali, dokázáno svědky hodnověrnými; oni nejednali pod nátlakem, oni říkali, třebaš viděli žida nenáviděného, to není on.

O tom Beranovi řečeno, že v té věci nemá co činiti, oni mají dobře v paměti ty židy, kteří s Hilsnerem chodili. (Z Ha-

liče.) Svědek jeden říkal, že by ho poznal na 1000 kroků. Že tam byli židé, u Hilsnerů spali, jisto jest. Hilsner, který má důležitý v tom úkol, jest hlídač mrtvol.

Úřad ten svěřován určitým rodinám, přechází s jedné na druhou, orthodoxní (a tací orthodoxní z Haliče chodili k Hilsnerovi.)

Velect. pánové !

Co se týče pachatelů víme, že s nimi Hilsner chodil, jeho účastenství dokázáno. Stojím tu v neobvyklé úloze, já jsem obhájcem. tu stojím poprvé jako soukromý účastník. Ale mohu říci, a svědomí neobtěžím, když řeknu: „Málo kdy byl jsem tak přesvědčen o vině, jako tentokrát. Zde sedím více jako soukromník, a přičiňoval jsem se, abychom co nejvíce světla vrhli v tento případ. Víte, co mne, pánové, jako obhájce zarazilo? Že přesvědčení mé vzrůstalo? To jest způsob obhajování. Proto bych se nedivil, že Hilsner popírá, jest to jeho právo, ale on popírá vše, i okolnosti nezávažné. Já se p. L. Hilsnerovi divím, že stálým všeho popíráním sebe usvědčuje. Bylo to vždy vyvráceno. Pak nezbyvá, než aby se podezření zvětšovalo. Není pochyby, že on je jedním z těch, kteří činně působili při vraždě. Pan státní zástupce podal jasný obraz činu. Byl šel na místo, kde čin spáchán, šel zpět.

Upozorňuji na výpovědi svědků, Cinka a jiných, že byl viděn v šedém šatě.

Svědék Strnad se mýlí, když tři svědci viděli je — dva židy s Hilsnerem — jíti směrem tam, nemohl je vidět Strnad na Kandii. Výpovědi souhlasné tři svědků nezvrací Strnad. Pan Pešák je osoba věrohodná. Slyšeli jsme svědky, kteří měli dokázati, že tomu tak není. Oni řekli, že jest to pravda, že jest zachovalý. (Svěd. p. Kindl.) Jest viděti, že se tu pracovalo, aby dobrý svědek, který podal světlo, byl snížen. Nepodařilo se to, ani důkaz obhájce, že nelze s místa onoho na silnici viděti na Březinu, kde byl Hilsner. Že jest možno, ukázal soudní vyslanec.

Pan Pešák mohl viděti ještě lépe, bylo jarní jasno po přehánce.

Velectění pánové!

Pani Vomelová jest ta, která patří k dobrým svědkům, kteří nechtějí vše si vzíti na svědomí. Stačí, že mluvila o pohybech. Ty u Hilsnera dokázány od jiných svědků — Pešák také. — Ty dokazují, že na místě činu byl p. Leopold Hilsner. Já se připojuji k tomu, že tu pracovalo více rukou. Nemůže se dokázati, kdo vedl řez, že on. Jeden to spáchat nemohl. Musilo jich býti více, aby co nejvíce krve se zachytilo. Plán byl dobře

promyšlen. Pracováno s fanatickou odvahou, drzostí. Zde vědomí pracovalo, že v tu chvíli nikdo tam nepřijde. Nemyslim, že by kdo jiný si vybral takové místo k vraždě. Slyšeli jste pány doktory, že vražda spáchána na tom místě, šaty tam nalezeny v nejbližší blízkosti, zastrčené pod smrčky.

Kdo pak bude přenášeti šaty. Vždyť se tam zdržeti nemohli, musili pospíchati, aby byli hotovi, to nejlépe nasvědčuje tomu, že místo označené, jest místem vraždy. Já se na žádné domněnky nespolehám, směrodatným je mi důkaz znalců, že jiné místo to býti nemohlo. Velectění pánové! Pan Hilsner se snažil seslabiti výpovědi svědků popíráním a každé popření vedlo k novému dosvědčení. Mezi jiným i v poslední chvíli mluvil o tom, že je možno, že šel kolem Vladyků, najednou se podřekl a já lituji, že posluchačstvo dalo znáti na sobě, že něco přišlo nového, Hilsner se vzpamatoval. Kdyby byli mlčeli, mohli jsme slyšeti více. Proto myslím, aby se páni posluchači nepletli do věcí, do nichž jim nic není.

Zejména s tím Muzikářem se nesmíte dáti mýliti, že měl tmavé šaty. On šel horní branou, v synagoze se převlékl, docela jistě, to bylo již připraveno. Ty kalhoty, které se našly, které nikomu nepa-

třily, které pak pohořel, to byly z těch vypraných, které tam byly uschovány. Později už tam nebyly. To je přirozeno, že nepůjde v těchže šatech na vraždu a zpátky, třeba by to bylo na večer.

To potvrzuje Sobotka, Cink a Hubrová. Pan Hilsner šel tam v šedých, a když se vracel sám, přišel již v tmavých. Pro ty šaty si šli později, aby je vyprali a zbavili všech známek. To je přirozené, že vrah nechce, aby krev ho usvědčila a snaží se, aby stopy byly co nejlépe zakryty.

To nás nemate. To dosvědčuje pravdivost svědeckých výpovědí. Já se nebudu zastavovati u p. Sobotky, zda byl o šesté hod. ještě den, to se rozumí u venkovských lidí, kteří se na hodiny nedívají, u nich ty minuty nerozhodují, stačí, že pan Sobotka ho viděl večer v tmavých šatech od Březiny. Co se týče důkazů na místě činu, o tom není pochybnosti.

Některé věci jsou zajímavé ku charakteristice p. obžalovaného, to stálé udávání, že byl nejdříve s pěti kamarády do pěti, potom jen se Zelingrem od 4. až do půl 7. hod. — a to už měl býti v synagoze. — A to nedokázal ani v nejmenším, naopak prokázáno, že tam vůbec nebyl.

Co se týče, že těm hochům řekl

aby šli do Březiny, docela dobře bylo již vysvětleno. Chtěl věděti, kam půjdou, a kdyby byli šli, byl by je brzo svedl dolů. Když viděl, že nepůjdou, klidně se vrátil.

Na ten nůž nekladu žádnou zvláštní váhu, bude se namítati, že by ho nebyl ukazoval. To jest pravda. Ale, velectění pánové, vždyť nebylo jisto, v kterou chvíli, v který den se vražda má státi, to záviselo od ostatních dvou pánů, těch spoluvinníků. Pan Hilsner docela dobře, když znal místo, mohl míti zatím jednu zbraň a čekati, až přijdou ti druzí, aby dílo vykonali. Ostatně nemusil si býti vědom, že by lidé myslii, když to ukazuje, že bude hned druhý den vraždit. Ukazoval nůž v bezmyšlénkovitosti, jakou ukázal i jinde.

Co se týče jeho zapírání, že Hrůzovou neznal, bylo dokázáno. Chodila do šití blízko nich, velmi často se o ní mluvilo, a bylo to předem již určitě smluveno, jak dokázáno svědectvím matky Hrůzové, že ještě jiný žid po ní koukal a ten byl cizí. Vědělo se, že je panna a to právě stačilo pro ty, kteří vyhledali tuto dívku.

Pan státní zástupce zde uvedl všechny usvědčující okolnosti a proto není zapotřebí, abych o tom mluvil, a stačí, abych shrnul hlavní okolnosti. Račte si povšímnuuti jenom

Cinka, Huberové, Škaredy, Vomelové a pana Pešáka. Velectění pánové, jak již bylo řečeno, když shrnete veškery tyto okolnosti, když to budete posuzovati jako celek, tak, pánové, jest nemožno, abyste řekli, že jest někdo jiný vinen, než pan Hilsner.

Nikdo z nás při tom nebyl, jen prozřetelnost ví, kdo byl tím vinníkem, kdo dal hlavní ránu. Ale jedno bez druhého učiněno býti nemohlo, a všickni přispěli, jak zákon žádá, Jest jisto, že on byl jeden z těch, kteří činně při vraždě působili a není jinak možno, než abyste na první neb druhou otázku odpověděli kladně. Velectění pánové, to je mým pevným přesvědčením a pravím sám k sobě, že zde pracuji s tím nejklidnějším svědomím, a bude-li Hilsner odsouzen, že ti, kteří řeknou a n o, naplní příkaz svého svědomí vlastního, že uspiší hledání pravdy a budou si vědomi, že vykonali krásný čin spravedlnosti.

Já vás za to žádám ve jménu spravedlnosti vzhledem k tomu, že zde kráčíme dalším odhalením vstříc, a vzhledem k vzájemné spravedlnosti vás žádám, abyste odpověděli a n o, a nikdo nebude moci říci po tom všem, co zde bylo ukázáno a podáno, že jste se mýlili nebo svoje svědomí obtížili, my, kteří jsme řekli, že pan Hilsner je vinen, my to pra-

víme s čistým svědomím a přesvědčením a také vy, kteří řeknete ano, neobtěžíte své svědomí, ale učiníte své porotecké povinnosti zadost. Prosím, abyste na první a druhou otázku odpověděli kladně. Nároky uvedu až po rozsudku.

Předseda. Přerušuji líčení do půl druhé.

(Přerušeno o 11. hod. 30 min.)

Líčení zahájeno o půl 2.

Dr. Auředníček. Vysoký soudní dvore! Než chopím se slova ve prospěch svého klienta, činím návrh: Po celou dobu líčení nepadlo, co vedlo k vraždě. Teprve pan Dr. Baxa pozvedl žalobu nejen proti Hilsnerovi, ale proti celému národu, že Hilsner co příslušník národa israelského vykonal vraždu tu za účelem náboženským, že se jedná o vraždu rituelní. Dle zákona jest motiv činu vedlejší, ale v tomto případě, kdy vina není dokázána, on praví, že jest nevinný, tu je motiv velmi důležitý. Jakmile jest obžaloba, že tento určitý motiv vedl ruku Leop. Hilsnera, musí mi příslušet právo, abych nepodstatnost toho dokázal. Hledě k tomu, činím návrh, aby přečteno bylo na důkaz báčorky o rituelní vraždě 20 dobrozdání různých učenců, které předložím, aby ohledně otázky, zda řezná rána přivodila smrt, jest-li nebyla při-

činou strangulace, vyžádáno dobrozdání některé fakulty. (Čte jména těch dvaceti, kteří dobrozdání podali.)

Návladní. Myslím, že jednání průvodní jest skončeno, a řekl jsem, že se jedná o úkladnou vraždu, že nemají porotci bráti zřetel k novinám. Siň tato není určena k tomu, aby se v ní konaly vědecké dissertace. Jest tu celá literatura, to nesouvisí s otázkou viny. Nestává příčiny, vyžadovat dobrozdání některé fakulty o příčině smrti Anežky Hrůzové.

Dr. Baxa. Já na počátku své řeči řekl, že se budu jen o to opírat, co bylo při líčení předneseno. Já dostal svému úkolu, mohl bych uvést literaturu proti. Kdybych byl vybočil z mezí svého práva, kdybych udával věci, které nebyly přednášeny v líčení, byl by mne pan předseda volal k pořádku. To se nestalo. Zde se jedná jen o to, aby bylo přeličení odročeno. Ať se vezmou stenografické protokoly, zda jsem něco podobného řekl.

Dr. Auředníček. Dr. Baxa neupře, že jako motiv udal náboženský fanatismus, a tu mi přísluší právo dokázat bezpodstatnost toho. Panu stát. zástupci tvrdím, že není formální závady, proč by dle § 255. trestního řádu nemohlo býti průvodní řízení obnoveno. Navrhuji, aby přeličení bylo odročeno.

Předs. My se poradíme.

(Porada soudu.)

Předs. Návrh pana obhajce na dobrozdání lékařské fakulty některé, jakým způsobem An. Hrůzová usmrcena, zda zaškrce-
ním, či ranou řeznou, zamítá se, poněvadž by dobrozdáním lékařů při ohledání mrtvoly příčina smrti zjištěna. Aby přečteno bylo dobrozdání dvaceti učenců o rituelní vraždě se zamítá, neboť se nejedná o skutečnost, která by stála ve spojení s předmětem líčení.

Dr. Auředníček: Slavný soude! Od těch dob, co Kain zabil Abela, platí vražda za nejtěžší zločin.

Vražda jest vždy těžkým zločinem, ať ruku vedla msta, žárlivost, ziskuchtivost. Ohavnou však se stává, když spáchána z motivu náboženského fanatismu. Úkol tu jest těžký. Soudce i porotci předpojati před prolitou krví, a v tomto pak případě mnohem těžší, když obviněnému se klade za vinu, že dopustil se ji v náboženském fanatismu. Tato byla vznesena na mého klienta. Stalo se tak se strany tisku antisemitského, který ihned, jak 1. dubna nález učiněn, počal roztrušovat, že jest to vražda rituelní. Byly uveřejňovány zprávy vylhané, proti obžalovanému způsobem trestuhodným, byla vzbuzována nálada proti němu, líčen jako zpustlý, znemravnělý,

vnucováno přesvědčení o vině obžalovaného. Činěn nátlak na veřejné mínění, brožury rozesílány o rituelní vraždě, ano Vás, soudce, hleděli zasláním brožur, překroucených zpráv novinářských svěsti s cesty nestrannosti. Toto počínání musí vzbuditi hnus. Jest to smutné, že na konci 19. stol. dostoupila zášť plemenná toho vrcholu, že hledí se dosici odsouzení člověka, který jest nevinen (Hučení.), prohlásiti za vinna, dokud soudce nevynesl svůj výrok, který dle přesvědčení každého, kdo klidně sledoval důkazy, kdo byl přítomen líčení — jest nevinen.

Než přistoupím k důkazům, musím se zmíniti o motivu, který měl Hilsner vésti o té báchorce rituelní vraždy.

Původ této báchorky sluší hledati v XII. stol., kdy pronásledování židů dostoupilo kulminačního bodu a tu poprvé vzneseno podezření, že židé vraždí křesťanské děti a požívají jich krve. Povstání podobných bíchorek sluší hledati v nevědomosti a zlomyslnosti, která dovede vyploditi báchorky, jichž po zapuštění kořene nelze vymýtiti. Co se týče toho podezření rituelní vraždy, dal asi k tomu podnět zvyk židů, že pijí 4 poháry vína na paměť vraždění dětí v Egyptě a že obětovali beránka, jehož krví potírali veřejně. Někdo se o tom pronesl a nepřátelé židů se toho chopili a roznesli po světě.

Na tomtéž důvodu však zakládá se stejné podezření proti křesťanům.

Jak ve 14. stol. bylo vysloveno podezření toto, opřeli se proti němu papežové a sice Inocenc IV. vydal 4 bully, kde hrozí vyločením z církve každému, kdo by židy pronásledoval. Nechci unavovati citováním těchto bull, konstatuji jejich existenci, ale o prvním se přece zmíním, poněvadž má význam. Je to bulla Řehoře X. ze dne 10. září 1272., kterou zde ve výtahu přečtu. (Čte.)

Papež tento praví dále, že původ této báchorky sluší hledati v nepřátelství křesťanů proti židům a prohlašuje, aby svědectví křesťanů proti židům nebyla pokládána za věrohodná. Podobné tresty vydali Martin V., Pavel VII., kteří opět největšími tresty vyhrožují, proti obviňování. Kardinálu Gangellimu v IX. stol. uloženo, aby všecky domělé rituelní vraždy prozkoumal; tím odpovídám p. dr. Baxovi, který řekl, že jest na čase, aby stát vypátral, jak je to s tímto podezřením. To se již dávno stalo z kompetentní strany, papežem samotným nařízeno a kardinál Gangellin a napotom Klement XIV. zjistil, že ani v jediném případě nelze mluvit o rituelní vraždě. Ale i potom, kdykoliv nějaký křesťan zavražděn

byl, třeba jakýmkoliv způsobem, vždycky vynořila se příšera rituelní vraždy. Když stal se známý případ Tysla-Eslarský, který jest trvalou skvrnou v soudnictví tohoto století, vyžádali si židé dobrozdání od všech takřka theologických fakult.

Já si dovoluji několik úryvků přednést. (Čte dobrozdání theolog. fakulty univers. Amsterodámské, Kodaňské, Leydenské, Utrechtské, biskupa dr. Koppa, bisk. Rheingense z Botunu.) Takové dobrozdání podaly skoro všechny theolog. fakulty v Evropě. Ani jediný učenec nevyslovil se pro rituelní vraždu, teprv tomuto století bylo sploditi muže, který vydal řadu spisů, jež obviňují židy z rituelní vraždy a všech špatností. Jest to prof. Rohling. V charakteristice jeho vidíme, že ve spise Antichrist a Konec světa nazývá protestanty padouchy, nestvůrami a podobně, o Husovi, národním mučedníku, aby se nezapomenulo, že tenkrát čest Boží více platila než dnes, schvaluje inkvisici a pálení kacířů jest prosáklý fanatickou nenávistí proti každé jiné víře. Proti židům píše ještě hůře, vydal knihu Talmud Jude, v níž praví, že židům proti křesťanům je dovolena křivá přísaha, podvod atd. Ve zvláštní knize „Odpověď rabínů“ odvozuje z Talmudu, že je židům dovoleno i přikázáno všecko tropiti atd.

Proti této knize vydal rabín Bloch články, kde ho nazval lhářem a křivopřisežníkem, on nežaloval. V roce 1883, když byl proces Tisla-Eslarský, rabídnul se profesor Rohling odpřísáhnouti, že v jisté knize jest přikázáno k účelům rituelním vražditi křesťany. Dr. Bloch mu odpověděl takto: (Čte) Dr. Bloch zde veřejně před světem vrhá mu nejtěžší obžalobu v tvář. Tu on žaloval. Avšak Dr. Bloch nabídl důkaz pravdy, který provedli dva křesťanští nestranní znalci a výsledek byl tak zdrcující, že Rohling vzal žalobu zpět a nechal na sobě obvinění z křivé přísahy. V tomto procesu byl podán důkaz bezdůvodnosti rituelní vraždy a židé by měli býti vděční profesoru Rohlingovi. Dnes antisemité již neodvolávají se na toho učence, a Rohling je dnes padlou veličinou. Ale jiným způsobem hledí antisemité odůvodňovati své obviňování. Pravi, že se již stalo tolik případů — dr. Baxa mluví rovněž tak — že nutno věřiti v existenci rituelní vraždy. Tento historický důkaz je největší švindl, který existuje. Poněvadž nikdy židům, kteří byli lidem ubiti, nebyla žádným svědkem vina dokázána. Pak-li přišla věc před soud, byli židé odsouzeni na základě vyznání, vynuceného torturou. Avšak žádný rozumný muž nebude věřiti takovému vynucenému vyznání.

Avšak na to praví antisemité dále: Necht důkaz proveden nebyl, něco na tom býti musí. Pak ale také musí něco býti, že my křesťané vraždíme děti a pijeme krev. Totéž obvinění, které se vznáší proti židům, vznášelo se svého času proti křesťanům. A sice ve druhém a třetím století se strany Římanův. Tehdejší spisovatelé křesťanští vícekrátě musili se proti tomu ohražovati. Tak svatý Ter-
tulan, Justinus, Martyr, Eusebius, Pamfilius. I na křesťanech bylo vyznání vynucováno mučením. Zajímavo jest, že podnět k tomu zavládl také náboženský zvyk a sice svátost přijímání. Že prý při tom požíváme krve jinověrců. My máme nejmenší důvod obvinění to vynášeti. Buďme pamětlivi, že se vznášelo též proti nám a kdyby nebylo náboženství křesťanské vládnoucí, kdyby bylo v minoritě, bylo by vznášeno zase.

Já jsem se proto musil o tom zmíniti, poněvadž zástupce soukromé účastnice tento účel co motiv za vinu kladl a praví, i kdyby ono obvinění bylo pravdivé, v tomto případě nemůže býti o tom řeči. I kdyby někdy stá-
valo mezi orthodoxními židy svého času, nelze tak předpokládati dnes v 19. stol. při narodě na stejně vysokém stupni kultury, u nás v Čechách v zemi tak pokročilé a nebyly by si vyvolili Polnou k tak hroznému činu;

ostatně je v tom nesrovnalost, poněvadž 29. března svátky židovské už dávno minuly. Vražda nebyla připravena, to jest očividno ze způsobu, jakým byla spáchána a kdyby býval Hilsner o nějaké přípravě věděl, nebyl by vyzýval mladíky, aby šli do Březiny. Konečně myslím, že by si byli vzali jiný nástroj nežli Hilsnera, který není žádný fanatický žid, který se chtěl dáti pokřtiti k vůli křesťanské dívce, který jest bázlivý a byl by zajisté spoluvinníky prozradil.

Pan zástupce soukromé účastnice omezil se na odůvodnění motivu a nevděčný úkol hájiti žalobu ponechal p. stát. zástupci, tak že nyní budu si jen tohoto všimati. Obžaloba jest zbudována na indiciích, nikoliv na přímých důkazech. V tom případě sluší zkoumati za 1. je-li obžalovaný toho skutku schopen, za 2. jaký měl motiv. V obžalobě líčí pan stát. zást. Hilsnera jako nemravného, schopného takového činu. Co však přivedeno bylo proti Hilsnerovi svědci pro něho. Představme si, že neměl v jednom svědku přítele, že všichni byli štváním předpojatí, že ani jeden pro něho dobrého slova nepronesl a že bylo pátráno a i mistři vyslýcháni, u nichž se učil, aby se nějaká skvrna našla, velectění pánové, vzdor tomu, že celá krajina byla proti němu zaujata, že kamarádi se ho stranili,

vzdor tomu nebylo nic zlého proti němu vypátráno, leda že je lenoch, že nic nedělá.

Ale z výslechu svědků vyšlo na jevo, že je bázlivý, že když ho někdo jednou udeřil, místo aby ránu vrátil, jako chlapeček se dal do pláče a žaloval to mamince. Jeho chování po vraždě svědčí také pro jeho nevinu. Jest zajímavé, dle svědectví Veselého, když Hilsner byl předveden k mrtvole, že se zcela klidně díval. To, velectění pánové, se podaří jen zarytému zlosynu, jakým Hilsner nikdy nemůže býti. Takového zapření není schopen a nebyl by zůstal kliden. Po vraždě klidně spal, klidně se procházel po náměstí a nikdy nedával na jevo skličení nebo rozrušenost.

Charakteristický jest jeho výrok, když proti Klusáčkovi se vyslovil: Budou zavřeni teď všichni, kteří nic nedělají jako já. Trefněji to vyličiti nemohl. Hlavní zbraň obžaloby jest jeho stále zapírání. Prosím, aby se uvážilo, jak nízkého stupně intelligence jest. Uváží-li se jeho situace, není důkazem to proti němu. Jest ještě jeden moment pro jeho nevinu. Když zkoumán byl od Dra Havlíčka a Jägra, je-li s to souložit, tvrdil, že ne, že není schopen styku se ženskou, že popřel souložení je důkazem proto, že na ní vražda ze smyslnosti nespáchána. Proto

snažil se popírat, že je schopen. Druhý důvod obžaloby jsou šedivé kalhoty respektive skvrny. Tento důkaz není směrodatný, byl vždy tázán na bělavé kalhoty. On mohl prohlásit, že bělavé nemá. Zajímavo jest, že Klenovec tvrdil, že ty kalhoty neviděl a protokol dí, že byly v rukou Klenovce. Pak ve Vel. Meziříčí matka že řekla, že jsou v kufru. Táži se, kdyby on byl pachatel, kdyby věděl, že na kalhotách jsou skvrny krvavé, nebyl-li by tento důkaz zničil? K tomu matka měla dosti času. V novinách o nich psáno bylo stále hned od 7. dubna do 27. dubna po 3 neděle, než nalezeny.

To věděla matka. Kdyby byla věděla, že jest tam krev, že jest Hilsner vinen, byla by je odstranila. Dobrozdání znaleců není určité. Připouští pouze možnost, že jsou to lidské krvenky. Kdyby i pocházely od krve, mohla se tam dostat i jindy, když je nosil Hübschman. Ten chodil do továrny, možno, že se mohli zamazati od krve, třeba o tom ani Hübschman nevěděl. Nalezena na přední části jen jedna skvrna. Jak se mohly při činu vzadu potřísniti? Bylo vytýkáno, že nedokázal alibi. To není věcí obžalovaného. Na to dovoluji si okázati, že při vraždě připravované alibi obžalovaného má

vždy býti nezvratné, zvláště v tomto případě, že to vražda rituelní, při které byl zájem aby pachatelé zůstali skryti. Ale tento způsob dokázati alibi jeho nesvědčí proti němu Hilsner, když udal, že 29. března se procházel po náměstí, nelhal, mýlil se jen ve dni. Kdyby býval vědomě lhal, nebyl by se odvolal na celou řadu svědků, více než 8, o nichž bylo známo, že by ho byli usvědčili ze lži. Velectění pánové! Ale obžalovaný má spolehlivější alibi a sice, které jest dokázáno svědky obžaloby. Svědkové irrelevantní jsou: Vomelová, Cink, Pešák, Strnad, Pojmanová.

Z výpovědí jejich jde, že Leopold Hilsner pachatel nebyl. Vomelová vyšla ve tři čtvrtě na pět z Polné. Dne 29./3. Čas ten je zcela určitý. Jak ona praví, dívala se na věžní hodiny. Když šla zvolna půl hodiny, přišla na ono místo nejpozději ve čtvrt na šest. 700 kroků odtud vystoupil na ni muž. Muže tohoto, který vypadal jako dělník, který měl hůl, kterou vražda byla spáchána, potkala mezi čtvrt až půl šestou hodinou. Hůl ta byla uříznuta od místa tisíc kroků k Malé Věžničce. Obžaloba praví, že to byl Hilsner. Dnes není pochyby, že to nemohlo býti. Vomelová řekla, že postavou, pohyby se Hilsner k němu podobal, ale nikdy, že

by to byl on. Obžaloba z toho házení holí a houpavého chodu tvrdí, že je to on. Házení holí jest malicherné. Hůl bez držátka každý mladík drží v prostředku a hází jí. Vomelová dříve výslovně udala, že měl oči černé. Nyní, že byl v obličeji jiný, než Leopold Hilsner. Ona prohlásila, že to byl jiný. I co do času nemohl to býti. Svědkové Cink, Hubrová viděli Hilsnera v pět hodin deset minut v uličce v Polné. Tato doba jest pevně určena. Cink viděl na hodinách, na které se Vomelová dívala, pět hodin. Než přijel do uličky se slámou, trvalo to jistě déle než deset minut a v tom běžel Hilsner s oněmi dvěma okolo. Tedy zjištěno, že v pět hodin deset minut byl ještě v Polné. V tuto dobu byla Vomelová pachatelem na místě od Polné tři čtvrtě hodiny vzdáleném napadena. To není možno. Když byl v pět hodin deset minut v Polné, aby byl na místě tisíc sedm set kroků vzdáleném, musil by je dostihnouti za deset minut. Muž tento měl také hůl, kterou asi hned před tím uřízl. Že by to mohl Hilsner vykonati, to není možná.

Jest to také úplně vyloučeno, že by byl mohl také Anežky Hrůzové dosíci. Vyšla o čtvrt na šest v Polné, jak dokazují svědkyně Kocmanová a Prchalová, byla na

místě v půl šesté. To není možno, aby z uličky, kde viděn byl Cinkem, byl dostihl místa činu ještě před Hrůzovou. Korunního svědka má obžaloba Pešáka. Já jsem s výsledkem šetření pana adjunkta Baudiše spokojen, poněvadž jest takový, že výpověď Pešákova padá. Svědek ten pravil, že za Hilsnerem viděl dva muže starší, jednoho v dobrém oděvu, druhého v ušumělém. Bylo nyní zjištěno, že jest to čirou nemožností poznati obrysy, barvu šatů oněch mužů. Svědek, který to tak řekl, není věrohodný. Ale co se týče toho, že viděl Leopolda Hilsnera, jest tato výpověď chybná. Svědek ten jednal pod autosuggescí, viděl tam muže nějakého a později vštípil si to přesvědčení, že to byl Hilsner.

Podíval se na hodiny, na které také Cink a Vomelová poukazují a poznal, že bylo 5 hodin. Bylo zjištěno, že toto místo je 10 minut od místa u louky p. Volence, odkud se díval. Poněvadž Pešák zjistil, že šel pomalu, zjistilo se, že nejdéle za čtvrt hodiny mohl k tomu místu přijíti. Byl tedy ve $\frac{1}{4}$ na 6 u louky a míní, že tehdy tam viděl u Březiny ty muže. Dle Cinka, který viděl Leopolda Hilsnera v městě v 5 hodin 10 minut, nemohl v 5 minutách stihnouti

toho místa i kdyby cvailem utíkal. Uvažme i výpovědi Strnada a Sobotkové! Výpovědi ony se kryjí, že o tom není žádné pochyby, že svědkové mluví pravdu až na Pešáka, a že nemá Leopold Hilsner co společného s vraždou. Cink ho viděl v 5 hodin 10 minut v uličce. Strnad povídá po 5. hodině, nejdéle před 6. viděl Hilsnera v modrých šatech jíti za pivovar. Sobotková viděla před 6. hodinou, kdy slunce ještě svítilo, vraceti se ho do města. Těmi svědky je dokázáno, že Hilsner mezi 5—6. hod. šel na Kateřinský kopec, pak kolem Kojdova zpět. Pan státní zástupce praví, že se Strnad mýlil, svědek tu byl přerušen jiným svědkem, že se to snad stalo ve středu. On řekl, bylo to 29. března a ne ve středu. A já myslím, že nebude obtížno voliti mezi těmito svědky a Pešákem. Musí míti pozorovatel velmi bystré oko, aby mohl určitě poznati tam osobu. Možné, že se Pešák mýlí.

Cink, Strnad, Sobotková viděla Hilsnera na několik kroků, nelze říci, že se mýlili. Alibi jeho jest dokázáno. Tento důkaz jeho alibi jest tak určitý, že státní zástupce poctíuje jistě jeho váhu. Viděl se nucena to připustiti, protože ho viděli v tmavých šatech, že prý se na místě činu převlékl. To jest neuvěřitelné, aby vrah si vzal šaty

s sebou a na místě se převlékl. Mimo to neměl by času. Neměl by více času nežli pět minut k vykonání činu. Přihlížíme-li k důkazům z výpovědí dokázaných, uznáme, že Leopold Hilsner pachatelem není z toho důvodu, že viděn byl v Polné mezi 5—6. hodinou.

Prosím, abyste bedlivě zkoumali výpovědi svědků těch.

A nabudete s toutéž pevností přesvědčení o nevině jako já.

A já nemám v této chvíli, kdy se odeberete k poradě a kdy oči veškerého inteligentního světa jsou k vám obráceny, jiného přání, než abyste dle přísahy své zkoumali, co pro i proti němu uvedeno, abyste se nedali zastrašiti tak zv. veřejným míněním a nátlakem a rozhodli jako svobodní muži, a jsem přesvědčen, že zodpovíte veškery otázky záporně, a buďte ujištěni, že rozsudek váš pak bude spravedlivým a že den dnešní bude pro vás dnem čestným.

Veřejný žalobce. Já také nebudu reagovali stran motivu, ale poukáži na jedinou okolnost, o kterou se opírá, že je nezvratně dokázáno, že tam Hilsner nemohl býti vzhledem na časové udaje. Já mám zase za to, že je nezvratně dokázáno, že to nemohl býti nikdo jiný než Hilsner. Co se týče Vomelové, vyšla

v $\frac{3}{4}5$ z Polné. Ale pan obhájce chce mítí všecko dle chronometru, ač každý svědek nedělá týž krok a může se zastavití. Na'diferenci 10—15 minut nemůže záležeti.

Ale je tu možnost a ta je prokázaná.

Vomelová vyšla ve $\frac{3}{4}5$, šla pomalu vozovou cestou a jest docela snadno, že šla déle, než vysvitá ze situačního plánu, mohla jíti $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ hodiny. Za $\frac{1}{4}$ hodiny tam nemusila býti. Mohla tam býti v $\frac{1}{2}6$. Avšak ona nebyla přepadena na místě vraždy, nýbrž veliký kus dále, asi tam, co byla hůl uříznuta.

A když, jak praví Cink, Hubrová a Škareda, když utíkali úprkem, mohli Vomelovou předběhnouti. A tu myslili, že je to Anežka Hrůzová, která vyšla v $\frac{1}{2}6$. Když se přesvědčil, že to není Vomelová, zarazil se a vrazil zpátky. Jest možno, a hledě k ostatním důkazům, jest nezvratně dokázáno, že jedním z oněch pachatelů byl Hilsner. Co se týče, že byl viděn v 5 hodin 5 minut a nebo 8—10 minut, mohl tam dobře býti, utíkaje úprkem před $\frac{1}{2}6$ za $\frac{1}{4}$ hodiny.

Je-li pan obhájce spokojen s výsledkem soudní komise, já tím více. Právě z tohoto nálezu nevychází dedukce pana obhájce, nýbrž soudce praví, že poznal Pokorného určitě. A možná, že měl Peškák oko ještě bystřejší

a opírá-li pan obhájce, že nemohl viděti, že měl jeden ze schovaných ošumělé šaty, nezáleží na tom, mohl lépe viděti, mohlo být lepší osvětlení. Také nic nevylučuje, že ho mohla viděti ve čtvrt na 7 Sobotková, poněvadž jich bylo víc a jistě si pospíšili.

Také viděli dva svědkové, kteří sbírali písek na lávce po 6. hod. vyraziti dvě osoby z lesa, které hned vrazili zpět. Vy se pamatujete sami, že svědkové nemohli určití hodiny a že je teprv odhadovali na otázky pana předsedy a pana obhájce. Myslím, že difference v čase jsou docela malé, že byl skutečně o 4té hod. sám a pak mohl třeba jíti zpátky ke Kojdlovům. Není možno, aby výpověď Strnadova jediná mohla vyvrátiti výpověď tolika vážných svědků, a myslím, že je nezvratně dokázáno, že to jiný než Hilsner nebyl. Proto prosím ještě jednou: Sledujte ne jednotlivé, nýbrž veškeré důležité momenty, jichž je celá řada a pak zajisté přisvědčíte k vině Hilsnerově jako já. Prosím, abyste dali zákonu a právu průchod.

Dr. B a x a: Já prosím za prominutí, že se ujímám slova, pan kolega Auředníček mluvil o věci, o které nebylo vůbec řeči. Já se opírám o průvodní řízení a bylo mi jasno, že se jednalo o zachycení krve. Avšak

on odpovídal, na rituelní vraždu. Já jsem o tom nemluvil. Jsem příliš rigorosní jurista, než abych pletl do líčení věci, které v něm nebyly. Pan kollega předkládal věci, na které třeba učence, což bych mohl také činiti, ale, jak Vy můžete věděti, že jest to pravda. Co řekl kolega Auředníček jsou dávno známé věci. Já vím také o Blochovi, o dobrozdáních theol. fakult, ale to všecko nevylučuje možnost, že v Polné nejednalo se jediné o zachycení krve křesťanské dívky.

Kdykoliv se jedná o speciální případ, vždycky se ukazuje na nálezy učenců a pod. Proč pak, když na tom záleží nejmenuje pan Hilsner ty 2 židy, kteří s ním chodili. O to se jedná, kdo byli ti židé. Kdykoliv se jedná o určitý případ, vždycky se hledí, by celá věc zůstala v temnu, vyrukuje se s 19. stoletím, snižuje se jako kolega Auředníček řekl, který užil slov: Je to vylhané, vnucuje se hanebné pokrytectví, lest, oškli-vost, hnus, nevědomost, hloupost, zlomy-slnost. A Hilsner také říkal, že jen zpozdilí lidé tomu věří a to si rače pamatovat, že v celém řízení nemluvil o rituelní vraždě nikdo, než pan Hilsner, pan Beran a pan dr. Auředníček.

Já připouštím, že si p. kollega dal vše-

možnou práci, a že svou obtížnou povinnost vykonal co nejlépe, ale není to vina jeho, že se mu důkaz nezdařil. On snesl veliký materiál proti rituální vraždě, ale kdybych já začal, vedlo by to jinam. Já nejsem odborníkem, jako jím není dr. Auředníček, ale mám zde některé věci, ač dr. Auředníček má jednu výhodu, že smí mluvit proti rituální vraždě, ale my pro ni nesmíme. Stěžuje si, že celý svět je proti Hilsnerovi, není to pravda, vždyť byl dán přímý rozkaz a všechno jest skonfiskováno, jakmile se mluví o rituální vraždě. A já se ptám, zná-li kollega Auředníček výrok rabína Vitala, že příchod Mesiáše krví obětí nežidovských panen bude uspíšen. Zda zná, že v první knize „Sohar“ stojí, že v 4. nejlepším paláci budou ti, kdož zabíjeli akuny, to jest křesťany. Že tam sedí židé, kteří zabíjeli všude lidi ostatních národů? Zná-li výrok rabína Elykema, že ostatní národové jsou dobytek? V talmudu je celá řada míst, kde s nejvyšší vášnivostí, zlostí a urputností mluví se proti všemu, co není židovské.

Mohl bych citovati z knihy Sohar o pronásledování národa akunů atd. Já vím, že to nepatří k věci, já jsem to nevyvolal a nerad o tom mluvím, abych nedostal výčitku nerigornosti. Známý jeden

rabín píše: „Počet těch pravověrných židů kteří z náboženských ohledů požívají krev lidskou mimo Uhry a Halič není počet veliký a praví, že krev prolitá má býti dávána do jistých pokrmů.

Tak bych mohl snášeti nekonečně citátů, ale kdo jest rozsudím v této síni, kde se jedná o důkazy a jednoduchý fakt: spáchal nebo nespáchal? Kdo ví, že je to pravda, kdo z nás má vědeckou autoritu. Dr. Auředníček odpustí, když řeknu, že chybil, když takovým způsobem věc sem zanesl, a ještě více chybil, že se postavil příliš na tu jednu stranu. Kdežto já stále hledám a chci nabýti přesvědčení o pravdě. Ale Dr. Auředníček jednoduše o tom nejzávažnějším, o tom zachycení krve nemluvil a žádal nové dobrozdání o tom, zda smrt nastala následkem zaškrcení nebo podřezáním. Ten provázek přece byl na krku děvčete skutečně proříznut. Kdyby byla mrtva a uškrcena, nepotřebovali řezati. Provázek nebyl sesmeknut, děvče bylo živé; kdyby bylo uškrceno, nebylo by podle zdání lékařů nezvratného krvácelo. Jest viděti, že nejprve byl provázek z jakýchkoli důvodů hozen a teprve byla podřezána. To jest směrodatné, jak se to stalo.

Co zde bylo předneseno, toho jsem se

držel a na to p. kollega Auředníček zapomněl. My nejsme o rituelní vraždě autoritami, ale jisto jest, že touto věcí se nyní hne a že přijdou autority, které nebudou mluvit nadávavým, ale vědeckým způsobem a mírně.

Co se týče věcí, neznám co bych uvedl, poněvadž pan státní zástupce pověděl vám přesvědčivým způsobem, jak se mají.

Já vás jen v zájmu věci a pravdy prosím: Neračte hleděti na různé věci zde přednesené, hleďte jen na Hilsnera a na tu zavražděnou dívku a přijdete k takové pravdě, že řeknete si v srdci: My jsme ko nali svoji úlohu poctivě a čestně.

Kdo byl přítomen řízení, které se vedlo způsobem nestranným, objektivním a jasným, musil přijíti k přesvědčení, že zde máme jednoho vinníka a jest jedině lítovati, že zde nemáme všechny tři.

Pan Hilsner mohl by nám je jmenovati v poslední chvíli, aby přišli na jevo, on toho však neučiní, poněvadž by to vrhlo řádné světlo na všechno, o čem bylo mluveno, i o čem nebylo mluveno. Já vás žádám, abyste v zájmu spravedlnosti a pravdy zodpověděli otázku první neb druhou kladně.

Dr. Auř. To je velká sofistika, praví-li pan dr. Baxa, že sem tu otázku nevnesl.

Když bylo obvinění po měsíce ve veřejných listech pronášeno, pak stačilo, aby to pan dr. Baxa jen opatrně naznačil. Pan dr. Baxa slovo rituální vražda z úst nevypustil, ale každý věděl, co tím znaleckým důkazem chtěl. Pan dr. Baxa s určitostí řekl, že Anežka Hrůzova zemřela vykrvácením a že nalezená krev neodpovídá normálnímu množství. To je ovšem přirozená věc, že ať je někdo bodnut, nebo říznut musí býti živ, aby tělo vykrvácelo. Pokud se týče množství nalezené krve, poukazují na to, že lékaři sami řekli, že bylo nalezeno půldruhého litru. Kromě toho byly na místě nalezeny dvě velké skvrny a na šatě také krev.

Velectění pánové !

Kde pak je důkaz, že se stala vražda na tom místě? To jest pouze supposice a že by to bylo na tom místě, jest naprosto neuvěřitelné. Místo nalézá se těsně vedle cesty, jen asi 3 kroky, jest viděti se všech stran. Cesta ona spojuje Věžnici a více obcí s Polnou. Tam chodí mnoho lidí, také ten den.

Jest neuvěřitelné, že by člověk zdravého smyslu na veřejné cestě coram publico někoho zavraždil zejména, když to trvalo delší dobu. Jakmile tato supposice padne, pak padne celé dobrozdání, celé ob.

vinění, které p. dr. Baxa vznáší, že Leopold Hilsner chtěl mrtvole vzít krev. Znalci soudí jen z toho, že krev nebyla rozstříkána, že nebyly stopy. Račte jen uvážiti, že tam jsou husté křoviny na prsti, že je tráva a mech, že je to houští, že ve čtvrtek byla prudká bouře, že než přišla komise bylo sice místo chráněno, přece sta a sta lidí tam šlapalo. Jenkrát nikdo tam po krvi nekopal, a je těžko po třech dnech rozeznati barvu krve v lese v prsti, která je černá. To nikdo nedokáže, že vražda nemohla býti na jiném místě spáchána.

Kdybych chtěl mluvit o motivu, bylo by pro každého nestranného kriminalistu jasno, že se zde jednalo o jakýkoliv případ motivu a že pak pachatel věc takto nastrojil, aby odvrátil podezření.

Možná, že se zde také jedná o případ saddismu, to jest sexuální perverse, kdy dotčený člověk nenalezá ukojení svého pudu přirozeným způsobem, nýbrž ve škrcení ženy a při pohledu na krev.

Velectění pánové! Jak mrtvola byla nalezena, to ukazuje, že pachatel byl stížen perversním pudem. Co by to mělo za smysl, aby bral krev? Předně položil mrtvolu na takové místo, kde musila býti ihned nalezena, ačkoliv o několik kroků dále je hlu-

boký, ukrytý příkop. Za druhé proč by to dělal za bílého dne, kde mohl býti každou chvíli dopaden, jak to přijde, že pachatel otočil košili a sukni kolem hlavy, že šaty byly 10—20 metrů dále, roztrhány po celém lese, hůl o 50 metrů dále? Proč by to to takový člověk dělal, to by trvalo přes tři čtvrti hodiny, vše to poukazuje, že tu máme co dělati s činem sexuální perverze.

Kdo to byl? Já poukazuji na svědky Nepraše, Šubrtovou, faráře Vlčka, kteří viděli jednoho muže se zvláštním pohledem, kterého se lekal i muž — farář Vlček, který měl revolver v kapse. Ten člověk musil míti zvláštní, neobyčejný, řídký výraz v oku. Pan farář Vlček také prohlásil, že fotografie Frant. Wehra jest tomu člověku podobná. Jest veliká možnost, že ten Frant. Wehr, který se v těch dnech tam potloukal, jest oním vinníkem, a to tím více, poněvadž se mu přičítá několik podobných smilných vražd.

Když jest dokázána jeho přítomnost v té době, když možná i více takových pobudů se tam potloukalo, není tu nikterak nutkajících důvodů, že byl vinníkem Leop-Hilsner. A pak musí býti podány jiné důkazy, abyste si mohli vzíti toho člověka na svědomí. Já ještě jednou na to ukazuji,

že žaloba opírá se vlastně jen o ten jediný moment, že byl Hilsner viděn v čas, kdy se snad vražda stala, na cestě k tomu místu. Já velect. pánové, jsem uvedl svědka Strnada, který přísahu zcela vážně bere, který je naprosto nezávadný a který v té době viděl Hilsnera v Polné. Já se táži, jestli člověk, který má svědomí, může si zodpověděti odsouzení člověka pro tak těžký čin, kde ho čeká takový hrozný trest, aby na základě toho, když jeden svědek řekne: „Já jsem ho tam viděl“, a druhý: „Já jsem ho viděl jinde,“ — tu myslím, že víte, kterého svědka máte voliti. Zda toho, který ho viděl — jediný — na místě vraždy, aneb toho, který dokázal, že ho viděl v ten čas na místě jiném.

Tu myslím, že člověk poctivý nebude v rozpacích, pro co se má rozhodnouti. Já jsem přesvědčen, že nebudete hleděti ani v pravo, ani v levo, a že jistě raději řeknete: Ať je viny sprostěn, než abyste připustili, aby jediný člověk měl trpěti za viny nespáchané.

Prosím opětovně, abyste na všechny otázky odpověděli záporně.

(Přestávka).

P ř e d s. Velect. páni porotcové! Náleží mně, abych Vám vyložil zákon, jemuž máte

zjednati platnost, krátkými slovy, povím Vám ten děj, který se jeví zrakům našim. Zločinu vraždy dopustí se ten, kdo proti člověku vystupuje tak, aby ho usmrtil, aby z toho vznikla smrt. Předmětem tohoto zločinu je člověk, tedy bytost narozená, živá a podstatu lidskosti mající. Proto nemůže býti vražda spáchána na člověku mrtvém nebo na plodu nenarozeném, na nestvůře bez podstaty lidské. Musí to býti skutek takový, z něhož by vzešla smrt člověka. Patří sem ještě zlý úmysl pachatele, aby člověka usmrtil. Dokonalou vraždou se čítá, i když pachatel se zmýlil v osobě, neb rána se smekla. Zlý úmysl i zlý skutek musí pracovati společně. Toť jsou, pánové, známky, náležitosti zločinu vraždy. Lhostejno jest, jaká pohnutka přiměla pachatele ke skutku. Ať to učinil ze msty, bázně, ze záští, nenávistí. To je lhostejno. Pak-li je prokázáno, že jednal v úmyslu, pachatel, aby vzešla smrt člověka, dopustil se vraždy.

Úkladná vražda jest ta, která vykonána způsobem potutelným za okolností, které činí obranu nemožnou, nebo ji ztěžují. Stejně, jako pachatele samého posuzují zákony toho, kdo bezprostředně při vykonání vraždy na napadeného ruku vztáhl. Znajíce tyto záležitosti uvažujte,

zda tento ukrutný děj dá se směstnati do definice zákona, zda známky vraždy s tímto dějem se kryjí. Vypravovali Marie Hrůzova, Jos. Novák i jiní svědkové, že Anežka Hrůzova, 19tiletá dcera vdovy Marie Hrůzové z M. Věžnice, byla zdravá, statná holčice, pracovala v domácnosti, na poli, orala, vláčela, tak že jeden muž sotva by ji byl přemohl. Jednomu by se prý byla lehko ubránila. Tato silná, zdravá dívka nalezena byla jako mrtvola dne 1. dubna r. 1899 před 9tou hod. ráno na kraji lesa v Březině. Tato mrtvola ležela obličejem k zemi, šaty byly strhány, zbytek košile byl kol hlavy, trup nahý, na nohou punčochy a střevíce. Nohy byly ohnuty v kolenu a nahoru obráceny, šaty byly blízko nalezeny, dále 2 kameny krví zbrocené, hůl bílá krví potřísněná, pařízek dle výpovědi hajného Mišingra silným, velmi ostrým nožem odříznutý.

Jak dosvědčila Marie Hrůzová, nalezeny všechny věci, jen scházely nítěné rukavičky, bílý kapesník, a bílý skleněný růženec. Lékaři shledali na levé straně krku mrtvoly řeznou ránu, pak rýhu strangulační, na levém předloktí modřinu, na prstech odřeniny, na blavě 8 ran sáhajících až ke kosti. Rodidla byla neporušená. Lékaři řekli, že

rána na krku jest smrtelná, která u každého člověka způsobí smrt následkem rychlého vykrvácení. Učiněna ostrým nástrojem, nejspíše nožem. Strangulační rýha a rány na hlavě považují za těžké a životu nebezpečné. Ostatní za lehké. Podlitiny na podlokti způsobeny holí, odřeniny na ruce proto, že mrtvola byla vlečena po zemi. Mrtvola byla čerstvá. Mohla ode středy do soboty na místě ležeti. Dle okolností a jasnosti ran soudím, že jí byly učiněny od více osob, které měly úmysl ji usmrtiti, že ji přepadli zákeřnický, že se nemohla bránit. Na Vás jest, abyste uvážili tyto skutečnosti, abyste uvážili nálezy lékařů a prohlásili, že proti živé Anežce Hrůzové bylo činěno potutelně, aby byla usmrcena, takovým způsobem, že z toho pošla smrt, že to byla vražda úkladná. Pak-li toho přesvědčení nabudete, bude Vám uvážiti, kdy se to stalo.

Tu jsou svědectví Marie Hrůzové, Bl. Prchalové, Kocmanové, Horáčka, Marie Hrůzová dosvědčila, že Anežka Hrůzová chodila domů o čtvrt na sedm. Ve středu nepřišla. Prchalová dosvědčila, že Anežka Hrůzová odešla dne 29. března okolo čtvrt na šest. Kocmanová dosvědčila, že odbíjelo čtvrt na šest od Prchalů a jí (Kocmanovou) žádala, aby ji vyprovodila. Ta ji vyprovázela až ke ko-

lářovi Vackovi u Žabokrt. Tam jest domek, kde bydlí Petr Horáček. Ten vidával Anežku Hrůzovou choditi okolo. Ten dosvědčil, že se pamatuje, že i tehdy ji viděl, když si u protějšího stavení něco narovnávala na botkách, že bylo asi půl šesté. Od toho místa jest až k místu v lese v Březině čtvrt hodiny, takže mohlo býti nebo spíše bylo po půl šesté. Z toho soudi obžaloba, že vražda Anežky Hrůzové musila se státi ve středu dne 29. března okolo šesté hod. Hned po nalezení a již při nalezení bylo projevono mínění, že čin ten spáchal Leopold Hilsner, bylo ukázáno na něho jako pachatele, poněvadž Leopold Hilsner skoro nic nedělal, práce se štilil, od matky dal se živiti, potuloval se. Dvořáčková praví, že skoro denně ho bylo viděti ke Březině, svědek Jelinek písemně vypověděl, že na podzim, když byl na poli, vidíval Hilsnera na místech vraždy velmi často že i tam lihal. Bylo známo, že svědkyně Vomelová byla na škaredou středu také v Polné. Že vyšla o čtvrt hodiny dříve, než Anežka Hrůzová byla přepadena mužem mladým, který co do postavy podobal se Hilsnerovi. Že měl šedivý oblek. Závodčí Klenovec vykonal s radním Sedlákem prohlídku u Hilsnera na Boží hod, ač našel šedivé kalhoty, nezabavil je. 4. dubna 1899 zatkl Hilsnera

a předvedl k soudu. Leopold Hilsner zapíral skutek, zapíral všechny skutečnosti, ano od prvního výslechu až do posledního, že by byl zabil Hrůzovou. Slyšeli jste, že Marie Hrůzová vypravovala, že před svátkem Panny Marie si ji Anežka stěžovala, že se jakýsi žid na ni divně dívá, že jest vyučen ševcem. Ta vyzvala poručníka Nováka, aby dal na ni pozor. Jos. Novák to potvrzuje. Asi 3 neděle před tím viděl Anežku jíti k bytu, stěžovala si na Hilsnera, že si ji prohlíží. Poněvadž tvrdila, že se ho bojí, vyprovodil ji k potoku a vrátil se, když nikoho neviděl. Svěd. Reismanová a Vytačilová udávaji, že den před vraždou 28. chodili s Hilsnerem po rynku, a když se ho ptala, co dělá jeho milenka Havliková, řekl: „To jest již staré, hloupé, teď mám jinší holku,“ a když se ho ptaly kterou, řekl: „Ve Věžniče.“ Svědek Veselý di, že prý se ma zdá, jakoby byl Hilsner o ni mluvil. Tento jest přítel a kamarád Hilsnerův.

Z toho ze všeho má obžaloba za to, že Hilsner Anežku Hrůzovou skutečně sledoval a znal a on sám konečně v měsíci srpnu připustil u soudce vyšetřujícího, že ji znal od vidění, ale neznal její jméno, kdežto nyní se vrátil k původnímu zapírání, že ji dokonce neznal.

Že pak Leopold Hilsner byl velmi často v lese v Březině, že tam také na Škaredou středu a zvláště okolo 6té hodiny a poblíže místa, kde mrtvola nalezena, byl, důkazu toho odvolává se žaloba na svědectví různých svědků. Kateřina Dvořáková viděla Hilsnera každodenně, nebo aspoň velmi často choditi k Březině kolem její stavení. Ve středu dne 29. března viděla prý jej dopoledne o 1/2 11 hod. Šel prý sám a šel od Božích muk směrem ke Kojdlovům. Měl všední, zelenavý šat. Odpoledne byl však u těch hráčů na Kateřinském kopci u Dvořáka, Zelingra, Leixnera a Sobotky. Odešel ve 3 hodiny směrem Bukovým hájkem a měl na sobě dle všech svědků i jak sám udává lepší tmavomodrý oblek, což viděl také Fr. Rocan, který dosvědčil, že Hilsnera neviděl nikdy v šedém obleku, že však nebýval každý den pohromadě, poněvadž býval i delší dobu pryč.

Mezi 4. a 5. hod. odp. viděl Hilsnera svědek Muzikář, kterak šel z náměstí horní branou k obchodu pí. Vladykové, kudy se přijde k židovskému městu, a téhož dne měl již všední šedé šaty, kalhoty však tmavší. Později málo minut po 5té viděl Cink zase Hilsnera. Tento pravil, že to bylo deset aneb pět minut po 5té. Tento svědek a pí. Huberová viděli běžeti Hilsnera takřka skokem a

v patách za nim dva neznámé výrostky. Jeden byl menší, ošumělý, zadní pajdavý, židovského vzezření, vykulených očí a vyvalených pysků. Tento strkal podlouhý balíček do náprsní kapsy. Tito pádili takřka skokem úzkou uličkou, kde stál Cink směrem k lávkám dolů k potoku, kudy se přijde k Božím mukám a směrem k Březině. Hilsner měl prý tenkrát šedé šaty, že se nemýli, že zná Hilsnera už dávno od maličkosti, že ho zná dle celého vzezření a dle hlasu a chůze. Nemýli se ani v čase, protože odbila tenkrát na věži právě 5tá hod. Že se nemýli ani v datum, neboť pí. Anastasie Pojmanová, které tu slámu vozil, a pí. Huberová tvrdí, že Cink převážel fůru slámy. jen na škaredou středu v 5 hodin odpoledne.

Svědék Škareda měnil během vyšetřování poněkud své výpovědi a dokládal, že ten jeden soudruh byl bratr Frieda, který byl také skutečně podezřelý. Dříve pravil, že je neznal, pak tvrdil, že jeden byl Berth. Fried. Naproti tomu svědčí celá správa nemocnice Humpolecké, že Berthold Fried byl tenkrát až do 3. dubna v nemocnici v Humpolci ošetřován, kdežto celá řada svědků, jako švec Vomela, jeho žena a jeho dva učedníci, kteří měli dosvědčiti, že Berthold Fried byl na škaredou středu v Polné, do-

svědčili, že tam byl, avšak nevědi, kdy, že to bylo 14 dní nebo 3 neděle, nebo týden před Velikonočními svátky, kdy, to nemohou dosvědčiti.

Naproti tomu povídal včera svědek Strnad, že ze svého obydlí na Kandii viděl 29. března asi po 5. hod. Hilsnera, kterak v modrém obleku šel s neznámým židem s kopce Kateřinského. Tento svědek jest skutečně v odporu se svědkem Cinkem. Vy, pánové, jste viděli oba, viděli jste na vlastní oči, pozorovali jste výraz jejich tváří a dovedete posouditi, na které straně je pravda a na které omyl.

Dále se odvolává žaloba na Johannu Vomelovou. Tato vyšla právě ve tři čtvrtě na pět odpoledne z Polné a ví to proto tak určitě, protože právě byly hodiny na věži. Byla churavá, šla pomalu a když přišla za les Březinu a viděla už Malou Věžnici slyšela hodiny na věži Polenské biti právě tenkrát 6 hodin. Když byla ještě v lese, a sice na polovici cesty, počítaje od místa, kde ležela mrtvola, tu pojednou slyšela silný šramot, jako by někdo pádil lesem. viděla člověka, který držel v pravé ruce vejpušky bílou oloupanou hůl Ulekla se prý, trhla sebou, ale pozorovala, že také ten muž sebou škubl, jako by se byl zmýlil. Skočil

s břehu do úvozu na protější pěšinu a nadběhl ji a hleděl na ni tak bystře, až sklopila oči. Neprohlédla si ho dobře. Byl prý asi 20 let stár, v šedivém obleku, silné postavy, zdravé barvy, byl bez vousu, nebo měl jen nepatrný. Ona ho pozdravila slovy: „Dobré odpoledne, kam jdete?“ — On na to něco zamumlal, čemuž jen rozuměla, jako by řekl: „Tam je smrč, já půjdu na tu smrč.“ Pravila, že šel jako rytíř, tělo se mu jen houpalo, že držel v pravé ruce vejpušky hůl a pohyboval ji rychle. Pak se jí ztratil, ani neví kam.

Holi té podobá se na místě činu nalezená, byla zrovna tak bílá, dlouhá a tak uříznuta. Zdali jest totožná, o tom, že se nemůže vyjádřiti. Práví dále, že Hilsner je podobný tomu neznámému člověku, postava že by se jí šikovala, také pohyby těla, rovnost, štíhlost, ale je-li to ten samý, byl-li to Hilsner, na to přísahati nemůže, že však je celý jakoby on; kdežto zde pravila, že podle obličeje tomu člověku Hilsner není dokonce podoben.

Že Hilsner má zvyk nositi hůl ve dvoupušky a házet s ní do předu a do zadu, potvrzuje Ad. Filipenský a Fr. Korejtko.

Avšak, pánové, svědek Petr Pešák, který tenkrát po páté hodině šel z Polné

a sice od svého přítele truhláře Večeři, ubíral se po silnici dobroutovské, aby tam koupil medu, dosvědčil, že se díval na les Březinu, konaje malou potřebu a když přišel naproti tomu místu, kde byla nalezena mrtvola ze vzdálenosti asi 600 kroků, viděl Hilsnera, kterého dobře poznal, státi na pěšince na břehu podle samého lesíka, jak zase popocházel několik kroků a měl v ruce bílou hůl, o níž se opíral a že ji držel v vejpučky, že byl obličejem obrácen k Polné a blíže něho, že stáli ještě dva jiní, které nepoznal, protože byli částečně zakryti lesními stromy. Vysvětluje, proč to neudal dříve, že měl jako zámečnick židovskou práci, že se o ni bál a že o tom s lidmi mluvil a pak to bylo doneseno k soudu, a že židovskou práci pak ztratil.

Dle návrhu obhájce byla vyslyšena celá řada svědků: Zima, Coufek, Cerman, Radouš, Eis a všichni tito svědkové měli dosvědčiti, že Pešák nemohl Hilsnera viděti, poněvadž je krátkozraký, že neměl židovské práce, že je prohnáný, že má pro více krádeží špatnou pověst.

Tito svědkové však nemohli nic dosvědčiti a z jejich seznání vyšlo, že jakýsi člověk neznámý, zdánlivě jakýsi Daněk, krejčí

z Vidně, na nich vyzvidal, jako by na ně chtěl působiti.

Komise soudní, vyslaná na místo Pešákovu, zjistila, že Pešák s dobroutovské silnice mohl poznati Hilsnera, pakli se pohyboval a byl známý. Dva soudruhy nemohl pozorovati, ani rozpoznati, ani dle barvy, ani zda-li jeden je sturší. Slyšeli jste, že byly učiněny zkoušky dvě: jedna ve 3 hod. odpoledne, kdy byl sluneční jas, a les Březina ležel v hlubokém stínu. Tehda nebylo možno rozpoznati člověka tam na břehu na té pěšině. Později se stala druhá zkouška, která vypadla docela jinak. Slunce zašlo za les Březinu, kde nastalo jiné osvětlení a tu bylo úplně dobře rozpoznati člověka tam stojícího.

Svědčyně Marie Sobotková potvrzuje, že krátce před západem slunce (6 hod. 26 min.) viděla Hilsnera od Božich Muk, tedy přímo od lesa Březiny, jak jde kolem Kojdlova stavení k městu. Může popsati jeho šat. Byl tmavý.

Konečně svědkové Veselý, Pařík a Vytlačilová dosvědčili, že nosil dlouhý nůž. Dle Veselého dostal prý loni ke konci léta před horní branou facku od nějakého Nesládka. Tu druhý den mu ukázal nůž 30 cm. dlouhý a dva prsty široký, bez špičky, malému nožiku košeráckému podobný.

Paříkovi vypravoval Hilsner, že dostal facku a že teď nosí nůž, který do každého vrazí. Při tom vytáhl nůž z náprsní kapsy, 40 cm. dlouhý, 3 cm. široký, lesklý, ostrý, s tupou špičkou, střenkou kostěnou. Viděl ho dvakrát

Josefa Vytlačilová chodila 28. března večer po náměstí s Hilsnerem.

Potom mezi řeči řekl Hilsner, že se nebojí, že má ochránce při sobě, a při tom rozepjal kabát a vyndal nůž s kostěnou střenkou, který se jí zdál při svitu lucerny, že je v koženém pouzdře, že však toto pouzdro nevytáhl, tak že ho neviděla.

Svědék Veselý potvrzuje, že Hilsner nosil asi 10 neděl šedivé kalhoty a vestu, kabát do šeda s plyšovým límcem a když se ho ptal, kam dal ty kalhoty s tou šedou vestou, řekl, že to prodal do světa.

Na základě těchto svědectví tvrdí žaloba, že Hilsner byl na místě činu, že měl šedé šaty, že čin spáchán od tří osob, mezi nimi Leopoldem Hilsnerem a že tyto tři osoby na ni čekaly. a když přišla, hodily ji kličku z provázku, jehož část byla nalezena na místě činu. Když pozdvihla ruce, že ji jeden uhodil oloupanou holí, z čehož povstala rána na ruce s podlitinou a že ji tloukly kamenem

do hlavy, až ji omráčily a pak ji jeden z nich podřezal krk.

K tomu ke všemu udává Hilsner, že neměl žádný nůž, že ho nemohl nikomu ukazovati, jmenovitě ne Vytlačilové a Paříkovi, nýbrž měl toliko malý zavíráček. A jen jeden oblek tmavomodrý. Po celý den se nepřevlékal a neměl prý vůbec žádný šedivý oblek, měl jen troji: zelený, tmavomodrý a černý. Vraždu nemohl spáchat, poněvadž byl ve středu toliko na Kateřinském kopci, kam prý přišel se Zelingrem po 1. hodině odpolední. Byl tam Sobotka, Leixner, Dvořáček a hráli karty. Pak šel o 4. hodině se Zelingrem, Leixnerem a Dvořáčkem Bukovým háječkem k pivovaru na náměstí, na náměstí chodili až do 1/7., pak on šel do kostela a Dvořáček prý mu ukázal novou pracovní knížku.

Svědék Cink a Hubrová prý se mýlí v čase a Steiner, Basch a Lustig dosvědčí mu, že byl v kostele. Dle přečtených protokolů ho tito svědkové v židovském chrámě neviděli.

Zelinger, Leixner, Dvořáček a Sobotka viděli ho pouze mezi 2.—3. hod. na Kateřinském kopci v tmavomodrém obleku, vyzýval je, aby šli do Březiny, on pak odešel Bukovým hájkem a od té doby ho neviděli toho dne vůbec.

Hilsner říkal, že ho mezi pivovarem Zelingr dohonil, ten však praví, že ho nedohonil a nechodil s ním po rynku a nemohl mu ukázati knížku, poněvadž ji dostal teprve v pátek dne 30., jak potvrdil tajemník Kindl a kromě toho byl ve 4 hod. už na cestě do Záborné.

Hilsner pak musil připustiti, že se ohledně Leixnera, Dvořáčka a Sobotky mylí, že s ním chodili až v pátek, a že chodil pouze se Zelingrem. Zelinger a Leixner do-
svědčili však, že nosil asi týden před vraždou šedé kalhoty. Co se týče těchto kalhot, slyšeli jste, že je našel při první prohlídce četník, že však je nezabavil, poněvadž byly velké, že se ztratily, nikdo o nich nechtěl věděti, že nebyly nalezeny ani ve Vel. Meziříčí, kde byla nalezena toliko šedá vesta.

Teprve 27. dubna po výsledku Morice Hilsnera, který vydal svědectví v židovském starém kostele ve V. Meziříčí, kde je teď skladiště, nalezeny mezi ženskými šaty ukryté staré kalhoty z téže látky jako vesta a také svědek Veselý poznal tyto kalhoty, které nosil Hilsner ještě před Velikoncemi. Dle protokolu soudních svědků byly na nich nalezeny hnědavé skvrny, z nichž zvláště ta na pravé nohavici byla znáti i na rubu. Matka Hilsnerova uznala prý, že na ně za-

pomněla, že je dostala od Hübschmanů, kteří dosvědčili, že kalhoty neměly žádné rezavé skvrny. Mimo tyto skvrny byl poslední knoflík příklopu pokryt zelenou plísní a rezem, kdežto ostatní knoflíky byly vlhké a že v těchto místech byla pozorována nápadná vlhkost a soudní svědek Špaček dokládal, že látka je prací a nepouští. Hilsner, když mu byly předloženy, řekl, že jsou jeho a nemluvil prý o nich proto, že se nikdo na ně neptal, že prý se mluvilo o kalhotách bělavých, že prý jsou skvrny od cihel, které nosil ve Zďáře při stavbě, že se nikdy nezakrvácel a nezranil. Kalhoty, že vypral ve Zďáře a že je doma uložil.

Lékařové, prof. Dr. Reinsberg a doc. Dr. Slavík vyšetřili tyto skvrny vědecky a uznali s největší pravděpodobností, poněvadž shledány krvenky, že skvrny jsou od krve a dle velikosti elementů od krve lidské, že byly tyto elementy nalezeny jen v hlubších partiích vláken, poněvadž skvrny čistěny vodou.

Co se týče chování Hilsnera po spáchané vraždě, tož praví Hynek Beran, že na něm pozoroval sklíčenost, Veselý že ho navštívil po nálezu mrtvoly a vyzýval ho, aby se vyzradil, jestli to udělal. Hilsner sklopil oči, byl v rozpacích, zůstal zamýšleně

státi a řekl, že to neudělal, že o tom nic neví. K vyzvání jeho šel s ním do umrlčí komory, kde byl kliden bez rozčilení — kdežto Hilsner řekl, že mrtvolu ani neviděl.

Ze svědectví Neubauera a Klusáčka: řekl Klusáček u přítomnosti Hilsnera a více výrostků upřeně se na Hilsnera dívaje, jak je asi tomu, kdo to udělal

Hilsner sklopil hlavu, díval se po očku, nebylo mu volno, točil sebou sem tam, byl zamyšlen.

Na základě těchto vyšetřených skutečností podalo c. k. stát. zastup. na Hilsnera žalobu pro zločin vraždy úkladné. Dosti dlouho po podání žaloby vzpomněl si Hilsner, že tyto skvrny pocházejí od krve lidské a sice od jeho vlastní krve. Že prý naň při práci ve Žďáře spadl balvan, z toho dostal krvácení nosu, a nos utřel si o pravou ruku a ruku o pravou nohavici. Pravdivost tohoto udání odůvodňoval Fr. Skálou, který tehdá s ním pracoval ve Žďáře na dráze, ale tento svědek udával, že to nebyl balvan, nýbrž kamenná plotna, která ležela na sypkém svahu náspu, že ji měli smeknouti dolů, že však Hilsner postavil se nešikovně pod nižší konec plotny a když se tato začala pohybovati, upadl a skutálel se dolů na louku a odřel si kotníky na

obou rukou a na pravé noze palec, že však tyto odřeniny nekrvácely, že nekrvácel z nosu, že se nešel umýti — on říkal, že ano — že pak pracoval dále, že se styděl, byl zardělý, poněvadž se mu smáli. Naproti tomu povídal svědek Aufrecht, že viděl loni v létě, ač neví kdy, na nose mezi očima u Hilsnera suchý strup.

Myslím páni porotci, že jsem vám správně vyložil zákon a že jsem věrně a beze vší předpojatosti rozumoval celý děj a proto s dobrým svědomím ukončuji svoje résumé.

Předložili jsme vám k zodpovídání tři otázky, první obsahuje všechny náležitosti zločinu vraždy úkladné. Tato zní: (čte.)

Já jsem vám už zákon vysvětlil, jest zapotřebí, aby pachatel v úmyslu, aby usmrtil člověka, proti tomuto tak činil, že z toho pojde jeho smrt. To je obsaženo v této otázce.

Tímto momentem jest také vyznačena vražda úkladná. A sice když: (cituje zákon).

Když byste nenabíli přesvědčení, že jednáno potutelně, že Leop. Hilsner je vinen, že z toho povstala smrt, zamítli tuto otázku, náleželo by vám, byste druhou otázku uvážili: „Jest-li vinen atd. (čte otázku II.) Kdybyste nenabyli přesvědčení, že

Leop. Hilsner smrtelnou ránu neučinil, že někdo z pachatelů to učinil, on že byl činný při vykonání vraždy, kdybyste i o této otázce nenabyli přesvědčení, uvažovati jest vám otázku třetí, pana obhájce, která má známku spoluviny. Dle zákonu čl. 5. nejen pachatel se zločinu dopouští, ale i ten, kdo poradou, pochvalou příčinu dal, a odvrácením překážek nadržoval, neb o zisk se srozuměl. Tyto známky vylučují přímé spáchání zločinu, ale musí býti prokázáno srozumění s hlavním pachatelem. Odevzdávám vám, vel.pp. porotci, otázky, žalobu a všechny spisy. Jak se máte zachovati v síni poradní, víte. Zvolíte většinou hlasů vrchního p porotce, ten sbírá hlasy. Nejméně 8 hlasů třeba k vině. Kdybyste potřebovali nějaká vysvětlení, podal bych je s p. státním zástupcem a obhájcem.

Porotci odebírají se k poradě.

Vrchní porotce Runčík: Slavný soudní dvore. Porotcové dle své přísahy a svědomí rozhodli takto:

Na první otázku hlavní 1 hlasem ano 11 ne, na první otázku eventuální 12 ano.

Předs. Pane zapisovateli, čtěte výrok poroty.

(Hilsner předstupuje.)

(Zapisovatel čte.)

Veř. žalobce. Poněvadž zodpovědná otázka obsahuje zločin úkladné vraždy dle § 135 a 136 navrhuji, aby byl potrestán dle § 136 a sice smrtí provazem. (Venku je slyšet hlasy: Nahlas. Po té se ozve z venčí potlesk.)

Dr. Baxa likviduje soukromoprávní nároky.

Dr. Auř. Poněvadž nejsou nároky odůvodněny, žádám, aby byl soukromý účastník odkázán na pořad práva soukromého.

Předs. Soud se poradí. (Soud odebírá se k poradě.)

Předs. Poslyšte rozsudek:

Jménem Jeho Veličenstva Císaře! C. k. krajského soudu v Hoře Kutné jako soudu porotního v trestní věci Leopolda Hilsnera pro zločin vraždy úkladné.

Po hlavním přelíčení, k návrhu zastupitelstva státního, jeho obhájce, na základě výroku pp. porotců uznáno takto za právo.

Leopold Hilsner jest vinen zločinem vraždy úkladné dle čl. 134, 135 odst. I. a 136 tr. z., jehož se dopustil tím, že dne 29. března (následuje text první event. otázky) a odsuzuje se za to vedle čl. 136 z. tr. k trestu smrti a dle čl. 309 k náhradě útrat soudního řízení a náhradu za pohřebné 97 zl. r. m. S ostatními nároky odkazuje

sonkromá účastnice k pořadu práva civilního. Což činí v krátkosti z následujících příčin. Páni porotcové nepřisvědčili k otázce hlavní, naproti tomu však přisvědčili k první otázce eventuelní a sice jednohlasně; kterážto otázka obsahuje veškerý zmínky a náležitosti zločinu vraždy úkladné dle čl. 134., 135. odst. 1. a 136. z. tr. a proto musilo býti považováno, že jest pravda, co v této otázce je naznačeno, že je vinnen L. Hilsner, že 29. března 1899 okolo 6. hod. več., když v lese Březině od více pachatelů proti Ant. Hrůzové, dceři vdovy M. Hrůzovy z M. Věžnice, v úmyslu, aby ji usmrtili, potutelně takovým způsobem činěno bylo, že z toho pošla její smrt bezprostředně při samém vykonávání vraždy ruky své na ni vztáhl, a způsobem činným spolupůsobil, protož musil býti tímto zločinem vinen.

Co do trestu má se tu vyměřiti dle čl. 136 tr. z. trest smrti.

Dle čl. 389 tr. z. musil býti trestaný odsouzen k náhradě škody a dle čl. 366 musily býti ostatní nároky odkázány na pořad práva civilního, poněvadž soudu nebylo možno ciferně tuto škodu shlídnouti. Kromě obnosu 97 zl. za pohřebné, které nahraditi má.

Zákony, dle kterých Leop. Hilsner byl odsouzen, zní: (Čte tyto).

Tím je řízení skončeno.

Proti tomuto rozsudku máte právo podat stížnost zmateční co do viny a stížnost odvolací co do výměry trestu do 8 dnů a stížnost další.

(Konec líčení v 6 hod. 20 min.)

